

"I krisen - starka tillsammans"

Årsredovisning 2018

Länsstyrelsen
Gävleborg

Länsstyrelsen Gävleborg Årsredovisning 2018

Dnr: 1451-2019

Bild omslag: Peter Ekdahl

Bilder förord:

Sid 5 - Torka, foto: Mostphotos och Skogsbranden, foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Sid 6 - Studentmingel Uppslala nation, foto: Länsstyrelsen Gävleborg och Kronprinsessans vandring i Järvsö, foto: Sara Jerfsten

Sid 7 - Samiskt ryggsäck, foto: Mostphotos och Medarbetardag, foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Bilder Inlägga:

§ 2 - Forskarna på Slottet, Per Bill, Ylva Fältholm HiG, Johan Färnstrand, Region Gävleborg, foto: Länsstyrelsen Gävleborg

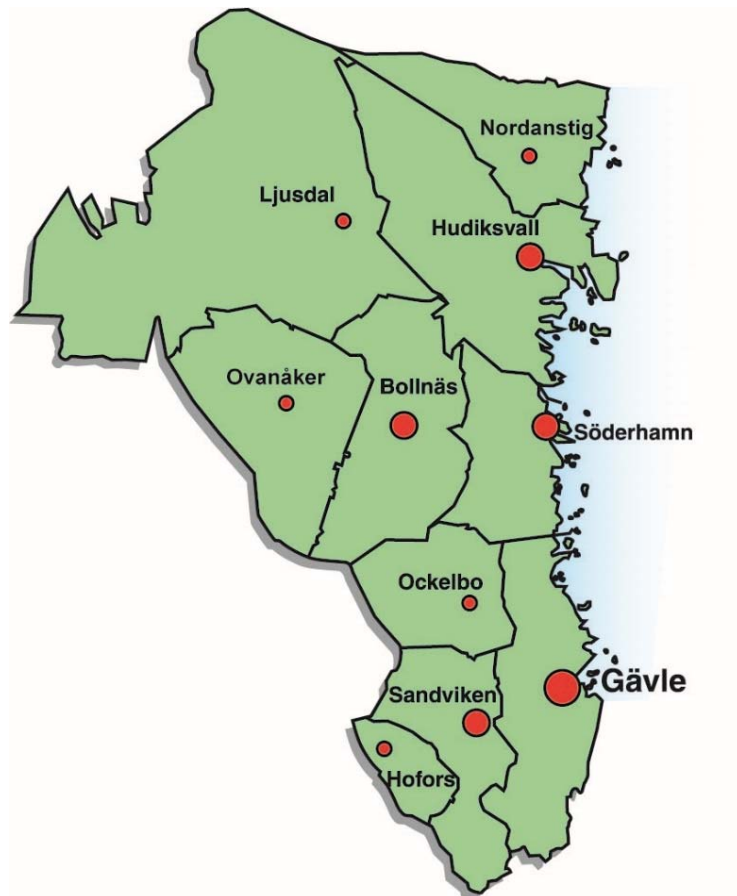
§ 3 - Skördemarknad i Söderhamn, foto: Mostphotos

§ 5 - Pride i Söderman, foto: Mostphotos

§ 6 - Ekologisk odling, foto: Mostphotos

§ 7 - Kraftverk Ljusnan, foto: Mostphotos

Årsredovisning 2018

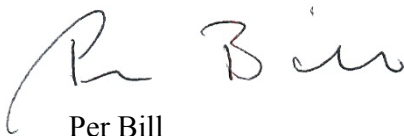
Innehåll

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen 2018	5
Landshövdingen har ordet	6
Organisation	11
Resultatredovisning	14
Uppgifter enligt Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion	14
Länsstyrelseinstruktion 2 §	14
Länsstyrelseinstruktion 3 § Länsstyrelsen har uppgifter i fråga om	18
Länsstyrelseinstruktion 4 §	57
Länsstyrelseinstruktion 5 § Länsstyrelsen ska vidare	60
Länsstyrelseinstruktion 6 §	71
Länsstyrelseinstruktion 7 §	74
Övrig verksamhet	77
Övrig förvaltning	77
Trafikföreskrifter	79
Rennäring och fjällförvaltning	80
Nationella minoriteter	80
Intern styrning och kontroll	84
Året i siffror enlighet med regeringsbeslut S2012/4487/SFÖ	85
Tabell A – Verksamhetskostnader 2016–2018	85
Tabell B - Verksamhetskostnader 2018	86
Tabell C – Årsarbetskrafter 2016–2018	88
Tabell D – Representation	89
Tabell E – Lokaler	89
Tabell F – Redovisning av ärenden 2018	90
Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2018	93
Tabell H – Handläggningstider	95
Åtterrapporeringskrav i regleringsbrev 2018	98
Utan angivet departement	98
Finansdepartementet	104
Justitiedepartementet	105
Kulturdepartementet	108
Miljö- och energidepartementet	114
Näringsdepartementet	123
Miljöersättningar och direktstöd	134
Utrikesdepartementet	140
Justitiedepartementet (uppdrag)	140
Näringsdepartementet (uppdrag)	144
Tabeller enligt regleringsbrevsbilaga	148
Annat beslut från regeringen	153
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete	153
Övriga åtterrapporeringskrav enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	154
Avgiftsbelagd verksamhet i enlighet med 3 kap. 2 §	154
Kompetensförsörjning i enlighet med 3 kap. 3 §	155
Sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3 §	155
Information av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § FÅB	157
Finansiell redovisning	159
Resultaträkning	159
Balansräkning	160
Anslagsredovisning	162
Tilläggsupplysningar och noter	163
Redovisnings- och värderingsprinciper	163
Sammanställning över väsentliga uppgifter	176

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen 2018

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Gävle den 20 februari 2019

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Per Bill', written in a cursive style.

Per Bill

Landshövding

Landshövdingen har ordet

Utgångsläget 2018

Länet

Gävleborgs län växer och gick in i 2018 med en folkmängd som totalt sett hade ökat jämfört med 2017. I slutet av 2017 uppgick folkmängden i länet till cirka 285 600 personer och i slutet 2018 var vi 286 400 i länet. För länets största kommun Gävle passerades nivån 100 000 invånare. I länet råder bostadsbrist.

Byggandet ökar och byggplaner finns i länets alla tio kommuner. I länet finns ett av de fyra av regeringen särskilt utpekade områdena för ny bostadsbebyggelse. Detta är beläget på området Näringen i Gävle som ligger havsnära och nära centralstationen.

Utgångsläget med en god konjunktur bidrog också till att arbetslösheten minskade i länet och Gävleborg har inte längre högst arbetslöshet i Sverige. När vi gick in i 2018 hade Trafikverket lämnat in sin plan för infrastrukturinvesteringar, i denna fanns vissa satsningar på Ostkustbanan mellan Gävle och Sundsvall upptagna.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Gävleborg är en väl fungerande myndighet. Jag har visionen att vår myndighet ska vara en av Sveriges bäst fungerande myndigheter. Som ett stöd att nå dithän har vi en väl förankrad värdegrund samt en styrmodell som bidrar till struktur i arbetet. Länsstyrelsen gick in i året med en ekonomi i balans och ett anslagssparande.

Länsstyrelseinstruktionen

Bland mina viktigaste uppgifter som landshövding har jag att säkerställa att nationella mål får genomslag i länet, detta med hänsyn tagen till regionala förutsättningar. Det ingår också i mina uppgifter att utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och samord-

nande och främja utvecklingen i länet. Detta sker bland annat genom att främja samverkan mellan kommuner och andra aktörer. Därutöver har länsstyrelsen uppdraget att ansvara för statliga tillsynsuppgifter i länet. Hur vi löser dessa uppgifter och mycket mer avhandlas i denna årsredovisning. Planeringen för 2018

Länet

I planeringen för året fanns arbetet med valen med som ett prioriterat område. I planen för året låg även att besluta om handlingsplanen för den regionala livsmedelsstrategin samt arbeta vidare med främjande av företagande och innovation. Länsstyrelsen hade också inför året fått ansvaret att vara drivande i Agenda 2030 arbetet i länet. I planen låg också att arbeta vidare med minoritetsfrågor med mera.

Länsstyrelsen

Internt planerades arbetet med vidareutveckling av vår styrmodell. Vidare planerades utbildningsinsatser inom dataskyddsförordningen (GDPR), förvaltningslagen och HBTQ-frågor. Därutöver planerade inför övertagandet av de polisiära djurskyddsfrågorna. Till ledningens prioriterade verksamhetsaktiviteter hörde även att ta fram en sjuårsplan med sikte på målbild, genomföra aktiviteter med arbetsmiljö i fokus och bibehålla en god ekonomi som skulle ge handlingsfrihet samt arbeta med främjande i länet samt interna styrningsfrågor.

Verkligheten 2018

Att förutse vad som kommer att hända under året och att planera för detta är naturligtvis svårt. Mycket har hänt under år 2018. Händelser som inneburit stora insatser för Länsstyrelsen Gävleborg och som påverkat människor och företag i länet.

Torka

Det varma och torra sommarvädret innebar stora problem för lantbruket. Vädret ledde till foderbrist, priserna på foder steg och köerna till slakterierna blev långa.

Foderbristen kommer att sätta sina spår åtminstone ytterligare ett år framåt. Ett sätt för länsstyrelsen att underlätta har varit att se till att betala ut så mycket som möjligt av årets jordbrukarstöd. Detta gjorde vi och mer än 99 procent av gårdsstödet betalades ut i en första utbetalning. Torkan har också lett till låga grundvattennivåer på flera platser i länet.

Bränderna

Sommarens torka ledde till ökad brandfara. Detta gjorde att beslut fattades om eldningsförbud och att vi också förstärkte övervakningen med brandflyg i länet.

Sommarens torka och skogsbränder har krävt mycket arbete från myndigheten. Under eftermiddagen den 14 juli fick SOS ett larm om skogsbrand i Ljusdals kommun. Arbetet med bränderna kan delas upp i tre faser. Första fasen inleddes 15 juli och innebar akut brandsläckning för räddningstjänsten och att länsstyrelsen gick upp i stabsläge och samverkade med Ljusdals kommun. Andra fasen från 23 juli innebar att länsstyrelsen tog över räddningstjänsten och drev den stora räddningsinsatsen. Prioriteringarna var under hela räddningsinsatsen att rädda människoliv, samhällsviktig verksamhet och människors hälsa. I den här fasen genomfördes flera inriktnings- och samordningsfunktionsmöten (ISF) tillsammans med samtliga kommuner i länet och Region Gävleborg. Vid dessa möten fattades gemensamma beslut gällande målbild. Under denna fas besöktes även

brandområdet av Sveriges statsminister Stefan Löfven, generaldirektör Dan Eliasson och EU kommissionären Christos Stylianides. Tredje fasen inleddes 9 augusti och innebar att det gemensamma samordningskansliet startade i Ljusdal. Arbetet i tredje fasen pågår fortfarande.

Sverige består av cirka 28 miljoner hektar skog. Vid skogsbränderna under sommaren brann mindre än en promille, cirka 25 000 hektar. 9 500 hektar var belägna i trakterna kring Kårböle i Ljusdals kommun. 134 fastighetsägare berördes av skogsbränderna. Den då nyupprättade staben i Färila skapade förutsättningar för all logistik och all brandbekämpning som utfördes från mark och luft. Brandbekämpningen var krävande, men vi lyckades släcka och genomföra efterarbeten utan några dödsolyckor eller allvarliga personskador. Uppslutningen från myndigheter, inte minst från övriga länsstyrelser, räddningstjänster och från frivilliga var imponerande. Ett stort tack riktas till er alla som kom till Länsstyrelsens hjälp.

I detta läge sattes den tillitsbaserade styrningen på prov. Muntligen fick vi vid övertagandet besked om att vi skulle få ersättning för alla våra kostnader. Insatsen var så stor att utan dessa pengar hade vi äventyrat vår ekonomi och vår verksamhet. Höständringsbudgetens elva miljoner kronor var därför nödvändiga för oss. Efterarbetet har under hösten varit omfattande med markägarkontakter, natur-inventeringar, utbetalning av löner, ersättningar och granskning av fakturor med mera. Efterarbetet kommer att pågå även under 2019 med kostnader på flera miljoner kronor. I de utredningar och utvärderingar som presenterats kan vi se att

bedömningarna av länsstyrelsens arbete är positiva.

Valen

Valen till kommun, landsting och riksdag var en mycket stor arbetsuppgift under året och är en av våra viktigaste uppgifter. Att vara garant för att vår demokrati, med tillit till myndigheter och valförrättande personal, står stark. Länsstyrelsen utförde sitt valarbete väl och med högsta kvalitet. Behov fanns att även bistå Länsstyrelsen Stockholm och detta kunde Länsstyrelsen Gävleborg hjälpa till med.

Ett län som utvecklas

Under 2018 har arbetslösheten fortsatt att sjunka. Efterfrågan på arbetskraft är hög. Konjunkturen var fortsatt relativt stark i Gävleborg. Kompetensbrist och svårigheter att rekrytera blev tydligare. Detta märktes inte minst i Gävleborg där utbildningsnivån är låg. För att främja möjligheterna att kunna rekrytera ny kompetens har länsstyrelsen arbetat i samarbete med Högskolan i Gävle (HiG), Gävle kommun, Region Gävleborg, företagens organisationer, studentföreningar i Gävle och med Gästrike-Hälsinge Nation i Uppsala. Detta för att locka studenter att stanna kvar i Gävleborg eller flytta till länet efter sina studier. Arbetskraftsbrist och kompetensförsörjning har varit i fokus och är viktiga frågor att arbeta med för tillväxt och välfärd i vårt län.

Bland de allra största händelserna som inträffade i länet 2018 var att Högskolan i Gävle fick examinationsrätt till civilingenjörsexamen, till exempel för lantmätare. Inom detta område finns ett stort kompetensbehov hos myndigheter och företag. En annan stor händelse var

Microsofts planerade etablering i länet som kan skapa en ny bransch och bidra till en hållbar ekonomisk utveckling.

Handlingsplanen för livsmedelsstrategin blev klar och detta innebar att ytterligare fokus kan läggas på betydelsen av ett konkurrenskraftigt och hållbart lantbruk och bevarande av jordbruksmark. Hållbar livsmedelsproduktion är en viktig del av näringslivet och samarbetet med bland andra LRF och Region Gävleborg i arbetet med handlingsplanen för den svenska livsmedelsstrategin har varit fruktbart.

Besöksnäringens utveckling är viktig för länet. Järvsö som hållbar destination med tågstopp varje timma är ett exempel. Kronprinsessans vandring på vackra Öjeberget, planerad i ett brett samarbete med föreningar, företag och kommunen blev välbevakat av media. En annan välbevakad Gävleprofil är den halmbock som varje år byggs upp i staden och som i år fick stå kvar orörd och bidra till att lysa upp i vintermörkret.

Invigningen av Gävle Innovation Arena innebar ytterligare en förstärkning av Gävle som ett starkt GIS-område i Europa och som ett kluster för geografiska informationssystem.

Vi har träffat storföretag för att diskutera vilka behov näringslivet i länet har för att utvecklas och accelerera. Vi har medverkat i arrangemanget för mångfaldspriset, årets företagare i Gävleborg och i början av december arrangerade vi en entreprenördag tillsammans med Prins Daniels Fellowship och Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. Ett viktigt syfte med denna dag var att skapa nätverk för unga

entreprenörer i länet, främja utveckling och tillväxt och att fler unga ska våga ta steget att starta eget företag.

Kultur, kulturarv och mångfald

Vi har i samarbete med Riksantikvarieämbetet och med Region Gävleborg arbetat med att uppmärksamma det europeiska kulturarvsåret. Jag medverkade vid invigningen vid Gävle slott och i Järvsö. Kulturarvsårets syfte var att främja kulturarvet i Europa som en av hörnstenarna i den kulturella mångfalden. Våra nationella minoriteter representerar också mångfalden i vårt samhälle. Länsstyrelsen har genomfört informationstillfällen för personal om våra nationella minoriteter i allmänhet och vid ett särskilt tillfälle mer inriktat på romska frågor.

Idrott på bredd och elitnivå

Vårt arbete kring idrott och hälsa för alla åldrar tillsammans med Gävleborgs Idrottsförbund har fortsatt med prova-på aktiviteter. Vi har sammanfört idrottsungdomar med våra OS-medaljörer. Vi var också medarrangörer till två ”prova-på” dagar i slottsträdgården där den som ville hade möjlighet att upptäcka rörelseglädje i olika former.

Agenda 2030

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling har vi arbetat vidare med både internt och i länet. Myndigheten har haft enhetsvisa workshops för att lära oss mer om Agendans mål och delmål. Vi gör redan mycket som ligger i Agendans riktning. Vi har under året även haft en träff med myndigheter, kommuner och Region Gävleborg för att teckna överenskommelser om att jobba med Agenda 2030. Vi har också, som ett led i arbetet med vår

avsiktsförklaring med Regionen haft två workshops varav en inriktad på Agenda 2030 och den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Länsstyrelsen Gävleborg blev en av de fyra länsstyrelser som ska bygga upp arbetet för våldsutsatta. Detta har snabbt startats under hösten och kommer att fortsätta under 2019.

Praktikantprojektet och Från vision till verkstad

Länsstyrelsen har under året avslutat ett praktikantprojekt där målgruppen varit nyanlända. Projektet har drivits i samarbete med Arbetsförmedlingen. Resultatet har varit mycket positivt och fler än femtio personer har deltagit. Länsstyrelsen har också haft så kallade moderna beredskapsarbetare anställda under året.

Projektet ”Från vision till verkstad” avslutades under året, ett projekt som hade som mål att bidra till att se möjligheterna med nyanlända med yrkeskompetens och akademisk utbildning som en viktig framtida rekryteringsbas. Ett resultat blev att 118 personer fick praktikplats hos arbetsgivare i länet.

Länsstyrelsens interna förbättringsarbete

Länsstyrelsen har påbörjat ett arbete om medarbetarskap där alla medarbetare inbjöds att medverka vid en personaldag på detta tema. Dagen var en ”kick-off” för det fortsatta arbetet.

Kunskap om god förvaltningskultur och om nya förvaltningslagen och dataskyddsförordningen har förmedlats vid flera utbildningstillfällen under året.

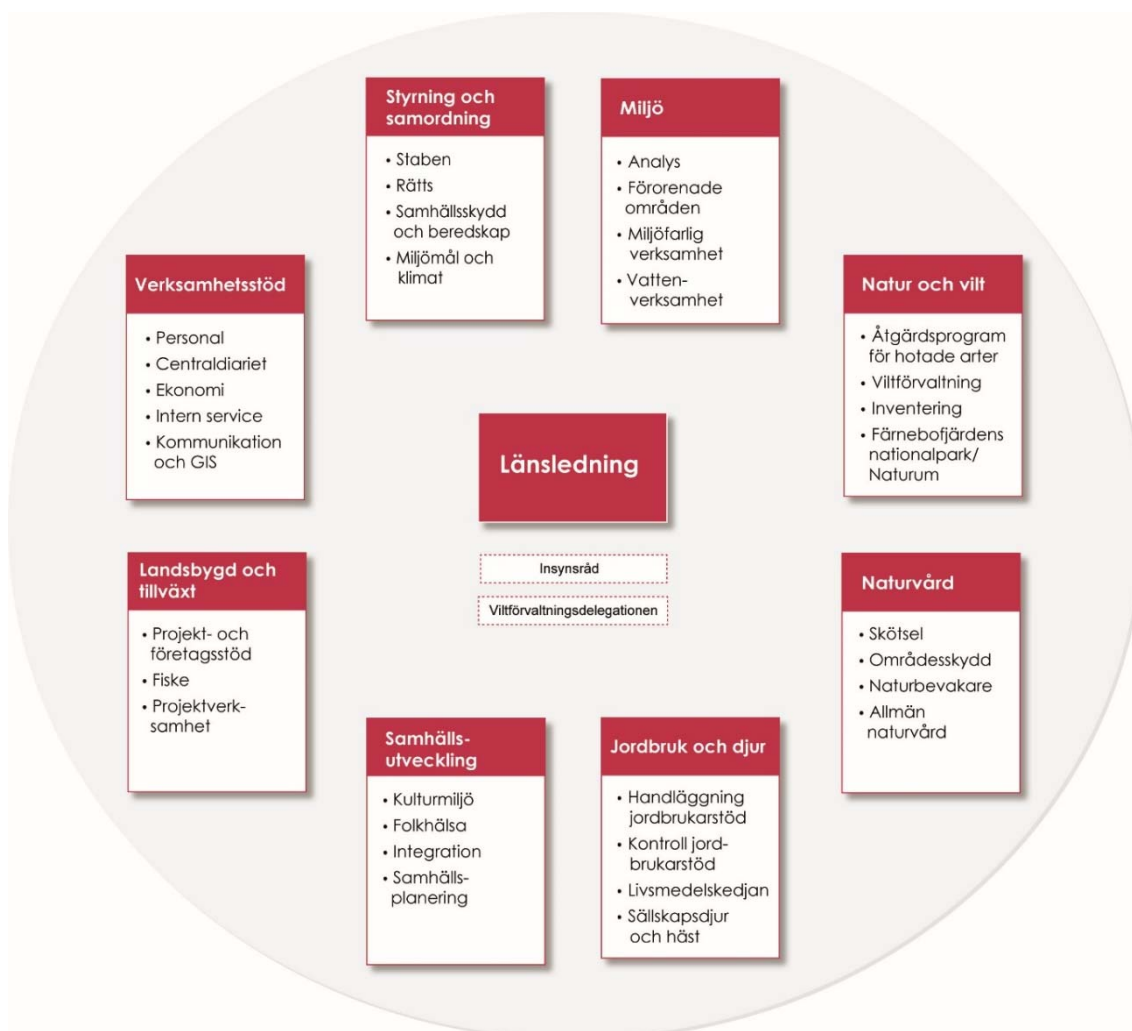
Inför 2019

Vi har rätt ut de svåra arbetsuppgifter som vi haft under 2018 och vår myndighet har varit en av de bäst fungerande under dessa svåra förhållanden. Jag hade en förhoppning att år 2019 skulle bli ett "normalår". Inte minst gäller detta vår

finansiering. Så blev det inte. I och med att övergångsregeringens budget förlorade mot den blå budgeten minskade våra anslag med mer än fem miljoner kronor. Det blir en utmaning för oss. En utmaning vi naturligtvis ska klara av.

Organisation

Länsstyrelsen Gävleborg

Organisation 2018

Länsstyrelsens organisation omfattade under 2018 åtta enheter, ett insynsråd och en viltförvaltningsdelegation. Organisationen består nu av åtta enheter som också är indelade i mer operativa funktioner.

Länsstyrelsens ledningsgrupp består, förutom av landshövdingen och länsrådet, av de åtta enhetscheferna. Länsstyrelsen är en enrådgivningsmyndighet, vilket innebär att landshövdingen ansvarar direkt inför regeringen och att myndigheten har ett insynsråd i stället för styrelse.

Länsstyrelsens insynsråd har under året, förutom av landshövdingen, bestått av följande sju ledamöter; Hanna Bruce, VD för Växbo Lin AB, Växbo, Gabriella Persson Turdell, chef för Arbetsförmedlingen i norra Hälsingland, Raimo Pärssinen, riksdagsledamot för Socialdemokraterna, Gävle, Mehrdad Nesai, VD för Glasakuten, Gävle och Lotta Zetterlund, ombudsman för LRF, Storvik, samt

Maj-Britt Johansson, tidigare rektor för Högskolan i Gävle och Bengt Kjellson, tidigare generaldirektör för Lantmäteriet,

Gävle och Inger Källgren Sawela kommunalråd i Gävle.

Länsstyrelsens insynsråd träffades fyra gånger under 2018, tre gånger för sammanträden och en gång för en studieresa till Gävlekusten.

Vid insynsrådets sammanträden redovisades bland annat länsstyrelsens arbete med regional livsmedelsstrategi, arbetet med valen 2018, arbetet med torkan, skogsbränderna, årsredovisningen, budget, organisering och styrmodell.

Miljöledningsarbete (Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter) Länsstyrelsen har arbetat aktivt med miljöledning och internt miljöarbete under 2018.

För mer information om miljöledningsarbetet, se separat redovisning av miljöledningsarbetet enligt förordning SFS 2009:907.

Resultatredovisning

Uppgifter enligt Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelsen ska

1. verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.
2. utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.
3. främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.
4. inom sin verksamhet främja samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet, och
5. ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den.

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen tar i detta avsnitt upp ett urval av det främjande, samordnande och sektorsövergripande arbete som bedrivs övergripande och i verksamheterna.

Verka för att nationella mål får genomslag i länet med hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar

Länsstyrelsens övergripande samhällsuppdrag handlar till stor del om att ha ett statligt helhetsperspektiv på länets utveckling, samordna och samverka

Länsstyrelsen ska verka för att de nationella målen får genomslag i länet, men dessutom se till de regionala förutsättningarna. Länsstyrelsen tog i samband med de stora skogsbränderna i Ljusdals kommun över ansvaret för räddningstjänst i Ljusdal enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO). Bedömningen gjordes i denna situation att de resurser som behövdes var större än vad kommunen kunde förfoga över och att situationen

kunde förvärras om inte länsstyrelsen gjorde ett övertagande. Samordningen av samhällsintressen och av myndigheters insatser bedömdes bli mest effektiva genom länsstyrelsens agerande. De brandbekämpande insatserna krävde i många fall avväganden som övergick kommunens mandat att besluta. Den övning som genomfördes under ledning av länsstyrelsen 2017 (X-stream), bedöms ha varit betydelsefull för länsstyrelsens förmåga, att leda i krissituationer med ett tydligt stabsupplägg, såsom vid bränderna 2018. Resultatet blev att kunskapen om de regionala förhållandena i kombination med insatser på olika nivåer blev en lyckosam kombination.

Det varma och torra vädret som ledde till svaga eller nästan obefintliga skördar innebar för länsstyrelsen ökade arbetsuppgifter för att kunna hålla jordbruksnäringen så skadeslös som möjligt. Handläggningen av stöd prioriterades

så att så många som möjligt fick ut stöd och ersättningar tidigt.

Utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser

Länsstyrelsen är den myndighet som har kompetensen och uppgiften att i sin handläggning samordna olika intressen och olika myndigheters insatser. Länsstyrelsen har i sitt arbete med infrastruktursatsningar och bostadsbyggen försökt att tidigt vara med i diskussionen om olika lösningar.

Länsstyrelsen har under 2018 tillsammans med flera andra organisationer tagit fram en handlingsplan till den nationella livsmedelsstrategin. Detta är ett resultat av gott samarbete där även LRF medverkat och arbetsformerna öppnat för ett brett engagemang. Arbetet är ett exempel på samordning av samhällsaktörer och kan leda till goda resultat i form av landsbygdsföretagande.

Främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels om händelser som inträffat i länet

Länsstyrelsen har tillsammans med bland annat Högskolan i Gävle och Region Gävleborg fortsatt att knyta akademi och näringsliv närmre varandra i ”Forskarna på slottet”. Detta koncept har utvecklats under året genom att vid ett tillfälle förlägga det till Hudiksvalls museum och därmed göra det mer tillgängligt i norra länsdelen. Samarbetet utvidgades också till att även omfatta Göteborgs universitet. Temat var Hälsingegårdar vilket gjorde det ännu mer intressant för turismnäringen. Vårt arbete kring idrott och hälsa för alla åldrar tillsammans med Gävleborgs Idrottsförbund har fortsatt med prova-på aktiviteter. Vi har sammanfört idrottsungdomar med våra OS-medaljörer. Vi har arbetat med frågan om kompetensförsörjning för ett hållbart samhälle både i offentligt och privat arbetsliv. Eftersom utbildningsnivån är låg i länet

och arbetslösheten är hög trots en god konjunktur och förbättrad situation så krävs mer arbete med kompetensförsörjning.

Turismsatsningar är viktiga för länet. Att bygga en hållbar besöksnäring krävs idag och detta görs inom till exempel hållbar destination i Järvsö och inom marknadsföring och produktutveckling i den så kallade samverkansbryggan Hälsingegårdar.

Främja samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet

Samverkan med Region Gävleborg och kommunerna:

Länsstyrelsen samverkar med Region Gävleborg både på ledningsnivå och på verksamhetsnivå. En avsiktsförklaring om samverkan finns mellan organisationerna. Denna avsiktsförklaring reviderades under 2017 och innebär att organisationernas ansvar och samarbetsområden gjorts tydliga på övergripande ledningsnivå och i verksamheterna. Under 2018 har ett strategiskt arbete gjorts bland enhets- och avdelningschefer i organisationerna utifrån detta reviderade dokument. Workshoppar har genomförts för att plocka fram de viktigaste områdena för samarbete. I form av workshops har vi också gemensamt påbörjat ett strukturerat arbete med Agenda 2030 och RUS (regional utvecklingsstrategi). Samarbetet om Agenda 2030 innefattar även kommuner och statliga myndigheter och en skriftlig överenskommelse har gjorts om arbetet med Agendan.

Länsstyrelsen samverkade också med kommuner och Region Gävleborg genom regelbundna träffar så kallade kommunsamråd. Dessa samråd skapar god kännedom om utvecklingsfrågor och kan leda till initiativ för att gemensamt arbeta för förbättrad infrastruktur (exempel Ostkustbanan och E4:an), projekt inom europeiska sociala fonden m.m. Landshövdingen bjuder dessutom regelbundet in länets riksdagsledamöter och de högsta cheferna för de statliga myndigheterna i länet.

Vid dessa möten behandlas aktuella frågor för länet. I samband med presentationen av regeringens höst- och vårbudgetar förs en dialog med de statliga myndigheterna om aktuella frågor som är viktiga för länets utveckling. Under året träffade landshövdingen riksdagsledamöter och statliga myndigheter vid två tillfällen på Gävle slott. Mötena ägde rum i samband med vårpropositionen och i oktober då budgetpropositionen förväntades komma.

Samhällsrådet för tryggheten i Gävleborg och totalförsvarsråd

Samhällsrådet är ett strategiskt forum för brottsförebyggande arbete och regional krishantering i Gävleborgs län. Samhällsrådet består av landshövdingen, polisombudschefen, regiondirektören, regioncheferna för Migrationsverket och för Försvarsmakten (Militärregion Mitt) samt representanter för länets kommuner. Landshövdingen är ordförande i samhällsrådet. Frågor som tagits upp under 2018 är bland annat de stora skogsbränderna i Ljusdals kommun och våldsbejakande extremism.

Under året har instiftande av ett regionalt totalförsvarsråd skett och ett nätverk för totalförsvarsplanering bildats. Samarbeta för att arbeta vidare med en regional grundsyn har etablerats och en ledningsgrupp har tillsatts under året. Den regionala grundsynen bygger på den nyligen antagna högre grundsynen och är nödvändig för att länet ska komma vidare i arbetet med totalförsvarsplaneringen.

Ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdag eller regering har ålagt den

Länsstyrelsen har medverkat i den styrgrupp som planerat övertagandet av vissa av polisens uppgifter inom djurområdet. De stora delarna är lagen om tillsyn över hundar och katter samt verkställighet av omhändertagande av djur. Verksamheten har från övertagandet den 1 juni 2018 kommit igång på ett bra sätt. Vi kan konstatera att handräddning ofta får begäras från polisen. Tydligare riktlinjer för detta behövs. Det finns därutöver fler frågor att utveckla och tydliggöra och arbete med

detta har under året pågått och kommer att fortsätta.

Länsstyrelsen har i övrigt en stor mängd uppgifter som rör tillsyn och tillsynsvägledning. Detta redovisas under respektive verksamhet i årsredovisningen. Viktiga delar av tillsynen är knuten till miljöbalansen. Länsstyrelsen Gävleborg är en av de länsstyrelser som har fått ansvaret för tillsynen av gränsöverskridande avfallsprodukter. Detta sker i samarbete med övriga myndigheter med ansvar inom det området.

Bedömningar

Länsstyrelsen bedömer att de prioriteringar som gjorts varit nödvändiga och byggt på händelser i länet som krävt omfattande insatser. De grundläggande prioriteringarna har varit arbetet med skogsbränderna inklusive efterarbete, torkan och fokus på insatser för att mildra effekterna för lantbruket, valarbetet, god förvaltningskultur och Agenda 2030. Det som utmärker länsstyrelsens arbete och myndighetsroll är bland annat att vi har ett regionalt ansvar för att främja utvecklingen i länet. Vi ska med ett statligt helhetsperspektiv och med hänsyn till regionala förhållanden samverka med och samordna aktörer samt underrätta regeringen om viktiga händelser. Länsstyrelsen har med stora ansträngningar och gott samarbete med övriga länsstyrelser, andra myndigheter, kommunerna, frivilliga och internationella hjälpstyrkor, klarat av brandbekämpning och efterarbete med utmärkt resultat. Målen för de prioriterade frågorna har uppnåtts och de uppgifter som prioriterats lägre har även de i hög grad uppfyllts.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

Länsstyrelsen har uppgifter i fråga om

Länsstyrelseinstruktion 3 §

1. De allmänna valen

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen har ett viktigt uppdrag när det gäller de allmänna valen. Arbetet med förberedelser inför valen den 9 september 2018 intensifierades i början av året. De valansvariga personerna på länsstyrelsen har hållit täta avstämningar och regelbundna möten. Avsikten har varit att skapa förutsättningar för att klara alla de uppgifter som vilar på länsstyrelsen gällande de allmänna valen.

Under det första kvartalet har länsstyrelsen lagt stor vikt vid förberedelser och genomförande av utbildningsinsatser för kommuner och partier. Förutom detta har regelbundna möten hållits med kommunerna i syfte att delge information och vägleda samt möjliggöra samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna. Vidare har länsstyrelsen deltagit vid ett flertal regelbundna samverkansmöten med samtliga länsstyrelser, länsstyrelsernas IT-avdelning och Valmyndigheten. Syftet med dessa möten har bland annat varit att samverka kring juridiska och praktiska frågor samt samordna IT-stödet och telefonin.

En stor administrativ arbetsuppgift har varit hanteringen av valsedelbeställningar från partierna. Länsstyrelsen har hanterat frågor från partierna samt justeringar och tillägsbeställningar gällande valsedlar. Inom detta område har länsstyrelsen samverkat med utpekade tryckerier. En annan tungt vägande administrativ del har varit att hantera den stora mängd kandidatförklaringar och samtycken. Detta har varit nytt för 2018 års val. Förberedelsearbetet har även bestått i att upprätta manualer och rutinbeskrivningar för olika delar av arbetet vid den slutliga röstsammanräkningen.

Länsstyrelsen har lagt stor vikt vid säkerhetsfrågorna inför valen. Länsstyrelsen har bland annat gjort en risk- och sårbarhetsanalys för valen och genomgående arbetat med säkerhetsfrågorna. I planeringen av valarbetet har länsstyrelsen tagit höjd för olika scenarier med avseende på säkerheten för valen. Därefter har konkreta åtgärder vidtagits i enlighet med planen.

Många personer har varit delaktiga i länsstyrelsens valarbete. Valarbetet har engagerat totalt cirka 60 personer. Utöver anlitan av ordinarie personal har externa rösträknare rekryterats under våren. Många ansökte om att få delta i arbetet och ett 30-tal externa personer anställdes för att räkna röster. Länsstyrelsen har hållit ett antal utbildningar för samtliga valarbetare med fokus på de olika momenten i arbetet.

Länsstyrelsen har även arbetat aktivt med kommunikationen kring valarbetet. Genom nationell samverkan har länsstyrelserna tagit fram en kommunikationsplan som har utgjort en gemensam utgångspunkt för kommunikationen. Även MSB har deltagit i denna samverkan avseende kommunikation och informationspåverkan. Länsstyrelsen har även bjudit in till två pressträffar inför valet.

Den slutliga röstsammanräkningen, som var en intensiv period, har skett i länsstyrelsens egna lokaler. Framst media har visat ett stort intresse för denna offentliga förrättning. Radio, tv och tidningar har kommit för att titta och ställa frågor till både valansvariga och rösträknare.

Vid denna typ av val inleds den slutliga röstsammanräkningen alltid med att riksdagsrösterna räknas. Samtliga länsstyrelser arbetade intensivt för att slutföra detta moment inom utsatt tid. Länsstyrelsen i Stockholms län hade behov av förstärkning av rösträkningspersonal för genomförandet av detta och efterfrågade stöd från övriga länsstyrelser. Länsstyrelsen, som slutfört räkningen i denna del i rimlig tid, lånade ut sex personer till valorganisationen vid Länsstyrelsen i Stockholms län i syfte att hjälpa Stockholm med räkningen av riksdagsrösterna.

Efter att valen fastställts har länsstyrelsen haft en del kvarstående uppgifter att fullgöra avseende ekonomi och administration. Länsstyrelsen har även anordnat ett uppföljningsmöte för kommunerna. Syftet har varit att belysa brister eller onödigt försvårande av olika moment i valarbetet, få kommunernas synpunkter och reflektioner över valarbetet samt ge möjlighet till erfarenhetsutbyte. Det har dessutom varit tillfälle för länsstyrelsen att få återkoppling kring vad kommunerna anser

att länsstyrelsen kan förbättra i sitt arbete. Även internt har uppföljning skett för att utvärdera arbetet och samla erfarenheter inför kommande val.

I slutet av året har länsstyrelsen deltagit vid en konferens i Valmyndighetens regi tillsammans med övriga länsstyrelser. Konferensen var inriktad på utvärdering och reflektion kring deltagarnas arbete med valen 2018, men innehöll också en del planering inför kommande val till Europaparlamentet. Länsstyrelsen har börjat planera arbetet inför valet i maj och har deltagit i ett samverkansmöte med övriga länsstyrelser. Dessutom har planering påbörjats för det fall det blir ett extra val i början av 2019.

Länsstyrelsen har utöver löpande handlagt ärenden som gäller så kallade efterträdarval. Det innebär att när en ledamot eller ersättare avgått från kommun- eller landstingsfullmäktige gör länsstyrelsen en ny sammanräkning. Totalt har det under 2018 fattats 61 beslut avseende efterträdarval.

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 201*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,6	0	0
Årsarbetskrafter kvinnor	2,1	0,2	0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 094	250	53
Antal ärenden, inkomna och upprättade	101		
Antal beslutade ärenden	94		
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0		
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Kommentarer till tabellen

Under valen 2018 har länsstyrelsen valt att höja säkerheten kring arbetet vilket har påverkat kostnaderna. Vad gäller personalkostnader så avser de både tillfälligt anställd personal samt personal anställda på länsstyrelsen från olika enheter som bidragit i arbetet. Det höga valdeltagandet och ändrade rutiner kring valarbetet gjorde att det fördröjdes och innebar mer overtidskostnader.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens samlade bedömning av 2018 års valarbete är att detta har gått mycket bra. Arbetet med den slutliga röstsammanräkningen har tagit något längre tid än tidigare år. Denna försening bedöms ha flera orsaker. Valdeltagandet på 87,18 procent vid detta val är historiskt högt, vilket har inneburit att länsstyrelsen

har haft att räkna cirka 562 000 valsedlar. Dessutom förtidsröstar allt fler nära inpå valdagen, vilket gör att fler röster kommer sent till länsstyrelsen. Fler valsedlar har nått länsstyrelsen först på onsdagen efter valet, efter att kommunerna har genomfört den så kallade onsdagsräkningen. Förtidsröstningen i sig bidrar även till att

det kommer valsedlar från olika delar av landet. När det har inkommit valsedlar från andra valkretsar än den aktuella har en manuell hantering varit nödvändig. Till följd av nya regler i vallagen har detta inneburit en större administrativ insats. Det krävdes bland annat en jämförelse mellan namnlistan på valsedeln och listan/listorna i länet/kommunen. Därefter kunde en ny valsedel/ny lista skapas i valdatasystemet, med de kandidater som överlappade och var valbara. Denna administration har varit mycket tidskrävande.

Konstruktiv och kontinuerlig samverkan har skett med övriga länsstyrelser, länsstyrelsens IT-avdelning och telefoni, med kommuner samt med Valmyndigheten. Dessa mötet har bidragit till samordning

och varit kvalitetshöjande för valarbetet. De återkommande avstämningsmötena med kommunerna har uppskattats och blir en modell för kommande val.

När det gäller säkerhetsfrågorna har länsstyrelsen höjt nivån jämfört med tidigare val och haft en god beredskap för oväntade incidenter. Det har under året inte inträffat någon speciell händelse kopplad till valet.

Överklaganden av val har inkommit i två fall, varvid Valprövningsnämnden har avslagit överklagandena.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

2. Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen arbetar mot de gemensamma målen i den nationella kontrollplanen och har under året implementerat en ny organisation inom detta område. Syftet är att ge tydligare struktur och därmed bättre möjligheter att uppfylla de nationella målen inom länsstyrelsens ansvar för livsmedelsproduktionen. Det ska också ge förutsättningar för att kunna hantera de nya arbetsuppgifter som kom från polisen till länsstyrelserna under

2018. Under året har ett antal rekryteringar genomförts, Länsstyrelsen Gävleborg har arbetat med att bygga upp strukturer och rutiner i de nya arbetsgrupperna och lagt betydande resurser på att förbereda inför och verkställa mottagandet av de nya arbetsuppgifterna från polisen. Under hösten har verksamheten påverkats av efterarbete efter de omfattande bränderna i länet under sommaren 2018.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 28*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,8	1,1	1,3
Årsarbetskrafter kvinnor	11,9	9,9	9,0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	12 749	11 313	10 494
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 731	1 789	2 259
Antal beslutade ärenden	1 779	1 807	2 352
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	12	6
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Kommentarer till tabellen

Inga kommentarer till tabellen.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen har under året nått sina mål inom flera kontrollområden. Arbetet inom andra mål har påverkats av arbetet med de nya strukturerna och arbetsuppgifterna på enheten. Smittskyddsläget i länet är gott. Jordbruksverkets revisioner av djurskyddskontrollen samt kontroll av foder inom primärproduktionen visade att länsstyrelsen uppfyller de flesta kraven vad gäller djurskyddskontrollen samt att en del områden inom foderkontrollen behöver utvecklas vidare. Länsstyrelsen fick i revisionen bland annat beröm för den organisation som vi nu skapat och som bedömdes som ändamålsenlig och logisk. Länsstyrelsen har tagit fram åtgärdsplaner efter revisionerna som har godkänts av Jordbruksverket. Djurskyddskontrollen har på grund av ovanstående orsaker i år haft svårt att hinna med de planerade

kontrollerna. Detta har medfört att några av de nationella målen i kontrollplanen inte har nåtts. Arbetet med att förbereda samt ta emot nya arbetsuppgifter från polisen har avlöp på ett mycket bra sätt. Såväl verkställigheter som tillsynsärenden har hanterats utan några större problem. Arbetet med att ytterligare utveckla området och dra nytta av lärdomar från 2018 fortsätter under det kommande året. Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att utveckla livsmedelskontrollen inom primärproduktionen så att denna blir än mer riskbaserad och träffsäker. Arbetet pågår för att på ett ännu bättre sätt kunna nå målen i den nationella kontrollplanen.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

3. Regional tillväxt

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgifterna med handläggning av inkomna ansökningar och ansökningar om utbetalningar. Bemanningen för administrationen omfattar endast delar av tjänster. Beslutstakten gällande stöd har varit god men omvänt har utbetalningstakten varit alltför låg.

Länsstyrelsens prioriteringar som rör hållbar regional tillväxt där ”En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020” har varit vägledande. Region Gävleborgs regionala utvecklingsstrategi, ”Nya möjligheter”,

visar inriktningen på länets regionala utvecklingsarbete där infrastruktur och kompetens har störst betydelse för målen Stärkta individer, Smart samverkan och Tillgängliga miljöer. Länsstyrelsen har därför prioriterat projekt som skapar sysselsättning, utnyttjar mångfald och inkludering som tillväxtfaktor och profilerar Gävleborg inom energi- och klimatfrågor.

Innovation och företagande: Länsstyrelsen ser det angeläget att kunna bidra med annan offentlig finansiering till EU:s strukturfonder. Länsstyrelsen Gävleborg kan konstatera att vårt län skiljer sig från många andra där landningsplatser för

yrkesfisket ägs av kommuner. I Gävleborg har yrkesfiskare själva fått söka och satsa medel för sådana anläggningar. Länsstyrelsen har medfinansierat utvecklingsprojekt inom Havs- och fiskerifonden för att skapa fler arbetstillfällen. Projekten bidrar även till attraktiva miljöer och tillgänglighet.

Ett samfinansierat projekt mellan Region Gävleborg, LRF Gävleborg och länsstyrelsen har varit Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018–2020. Resultatet visar på många synergier med bland annat attraktiva miljöer, besöksnäring, sysselsättning och civil beredskap och så vidare.

Projektet Qlivet, som samfinansieras av Arbetsförmedlingen, och Sandvikens Textil- och designskola, samfinansierad av Den Göranssonska Stiftelsen, är pro-

jekt med särskilt fokus på integrationsåtgärder för kvinnor med invandrabakgrund. Kompetensförsörjningen handlar i dessa projekt om att hitta vägar i vårt arbetsliv och vår kultur för en framtid i Sverige.

Med anledningen av den omfattande skogsbranden i Kårböle har projektmedel för dokumentation beviljats. Detta har bland annat resulterat i en fotoutställning som har visats i Frankrike och Polen varifrån brandmän kommit för att bistå länet i brandbekämpningen. I samma projekt har branden i Grekland dokumenterats i det som kan redovisas som internationella samarbeten.

Länsstyrelsen följer upp pågående och avslutade projekt löpande och i det korta perspektivet. Någon större utvärdering har inte gjorts under året.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 30*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,0	0,1	0,2
Årsarbetskrafter kvinnor	0,5	0,7	0,7
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	684	817	1101
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2	5	7
Antal beslutade ärenden	2	4	7
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	1	0
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	4 986	5 539	6 489

Kommentarer till tabellen

Inga kommentarer till tabellen.

Samlad bedömning av resultat

Anslaget är mycket värdefullt men länet går miste om pengar varje år eftersom utbetalningstakten är för låg. Det behövs en starkare styrning för de beslutade utbetalningsplanerna.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

4. Infrastrukturplanering

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften**Väg och järnväg**

Inom länet pågår det relativt omfattande processer inom väg- och järnvägsutveckling. Goda kommunikationsförbindelser är viktiga ur många aspekter och arbetet med att samordna de statliga intressena i dessa ärenden är från myndighetens sida prioriterat. En utmaning inom denna ärendetyp är att ärendena ibland är omfattande och processerna ofta pågår under lång tid, många gånger ett flertal år. I vissa fall kan därför förutsättningarna såväl gällande behov av planeringsunderlag som ekonomiska förutsättningar för genomförande förändras (väg 56).

Det pågår kontinuerlig samverkan med Region Gävleborg, kommunerna, andra länsstyrelser och Trafikverket i dessa frågor.

Bredband

Under 2018 har länsstyrelsen samverkat med Region Gävleborg och länets samtliga kommuner vid fyra protokollförda mötestillfällen och genom behovsstyrd kontakt. Länsstyrelsen har också deltagit i arbetsgruppen för framtagande av en Regional handlingsplan för utbyggnaden av bredband i Gävleborg 2019–2025 samt i det nationella nätverket Länsamverkan Bredband som omfattar alla län, PTS och Jordbruksverket.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 34*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,3	0,1	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,1	0,6	0,7
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	320	640	744
Antal ärenden, inkomna och upprättade	19	39	41
Antal beslutade ärenden	19	41	39
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	2	0
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	338	293	217

Kommentarer till tabellen

Under 2018 har länsstyrelsen handlagt färre ärenden som rör transportinfrastruktur än de närmast föregående åren eftersom antalet inkomna och upprättade ärenden minskat kraftigt under 2018. Inkomna och upprättade ärenden har dock handlagts och avgjorts. Dessa ärenden rör allt från mindre frågor som exempelvis anläggande av busshållplatser till ny dragning av del av europaväg.

Samlad bedömning av resultat**Väg och järnväg**

Länsstyrelsen har under 2018 på ett bra sätt genomfört sin del i det ärendestyrd arbetet mot det nationella målet ett långsiktigt hållbart transportsystem genom att samråda med framför allt Trafikverket när det gäller planering av väg- och järnväg. Information och stödinsatser till kommunerna kring trafikinfrastruktur har dock

inte kunnat prioriteras i önskvärd utsträckning.

Bredband

Det mål för bredbandsutbyggnad i länet som sattes i Bredbandsstrategi för Gävleborgs län 2012–2020 är på god väg att nås. Målet om att 95 procent av hushållen

ska vara anslutna till fast bredband om minst 100 Mbit/s är ännu inte uppfyllt men i dagsläget är procent av hushållen anslutna. Det bör dock noteras att det fortfarande är stora skillnader mellan tätorter och landsbygd. Det är flera stora utbyggnadsprojekt som pågår och som nu är i slutfasen. När de är färdigställda kommer länets anslutningsgrad att ha förbättrats ytterligare.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

5. Hållbar samhällsplanering och boende

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Under 2018 har arbetet fortsatt utifrån fokusområdena planering, bostadsbyggande och bostadsförsörjning. Vad gäller PBL-planer har länsstyrelsen arbetat för en god intern och extern samverkan samt för att ge stöd till kommuner och andra aktörer. Allt högre krav ställs på länsstyrelsen i rollen som statlig tillsynsmyndighet. Behovet av att ge kommuner råd och stöd får ett allt större fokus i syfte att snabba på planprocesserna, bland annat genom tidiga samråd, och det arbetet bedöms fortsätta.

Under året har arbetet med att handlägga bostadsstöd och stöd till energiåtgärder

intensifierats i takt med att fler ansökningar inkommit, framförallt solcellsansökningar. Det har under 2018 även varit en tydlig ökning av ärenden inom fastighetsreglering och mer resurser har lagts inom det området. Under slutet av året har den webbaserade söktjänsten för planeringsunderlag – Planeringskatalogen - lanserats. Länsstyrelsen har fortsatt stöttat Havs- och vattenmyndighetens arbetet med att ta fram en plan för Bottniska viken och länsstyrelsen har fortsatt varit ett stöd för länets kustkommuner i deras arbete med att ta fram planeringsunderlag. Länsstyrelsen bedömer insatserna inom samhällsplaneringsområdet som goda.

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 40* och 41*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	4,7	2,7	0,5
Årsarbetskrafter kvinnor	4,8	6,8	7,7
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	9 397	9 360	8 130
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 439	1 229	992
Antal beslutade ärenden	1 359	964	995
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	3	0

Kommentarer till tabellen

Under 2018 har fler ärenden inkommit vilket framförallt beror på en ökad mängd inkomna ansökningar om solcellsstöd, från 115 under 2017 till 375 under 2018. Det har även tillkommit ett nytt bostadsstöd under 2018, radonbidraget, vilket också påverkar antalet inkomna ärenden. Även fler fastighetsbildningsärenden har inkommit, både gällande samråd och underrättelser om avslutad förrättning.

Den relativt stora ökningen av beslutade ärenden, från 2017 till 2018, beror framförallt på att fler beslut om solcellsstöd har fattats. Detta beror på att fler ärenden inkommit, att ytterligare medel avsatts nationellt för stödet samt att länsstyrelsen utökat bemanningen, vilket möjliggjort en snabbare handläggning av stödet.

Samlad bedömning av resultat

Råd, stöd och samverkan

I länet pågår planering av stora etableringar och länsstyrelsen provar därför ett nytt sätt att arbeta med råd och stöd till kommunerna. En intern arbetsgrupp har bildats som består av representanter från olika sakområden inom länsstyrelsen. Arbetsgruppen träffar kommunerna regelbundet för att diskutera ärendena.

Under 2018 har två planträffar anordnats med syfte att utveckla kompetensen hos länets planerare och skapa en arena för utbyte av erfarenheter och nätverkande. Under våren anordnade länsstyrelsen tillsammans med Gävle och Söderhamns kommuner en planträff med dagvatten-tema. Under hösten anordnade länsstyrelsen en träff som handlade om tillgänglighet och bullerfrågor.

Länsstyrelsen ger också ut nyhetsbrev fyra gånger per år, i syfte att kommunicera nyheter och förändringar inom området.

Länsstyrelsen genomför varannan vecka planberedningar, där företrädare för länsstyrelsen har träffat Trafikverket för att gå igenom aktuella översikts- och detaljplaneärenden, infrastrukturärenden men även koncessionsärenden. Länsstyrelsen försöker också uppmuntra kommunerna att delta i planberedningarna för att presentera sina egna ärenden och träffa olika sakföreträdare i syfte att diskutera eller presentera planer i tidigt skede. Länsstyrelsen möjliggör även för samtliga kommuner att delta på Skype.

Länsstyrelsen medverkar inom det nationella nätverket ”Forum för hållbart samhällsbyggande”. Nätverkets samarbete och samverkan ger förutsättningar för att utveckla och effektivisera länsstyrelsens arbete inom samhällsbyggnadsområdet.

Två medarbetare arbetar aktivt inom Forums beredningsgrupper.

Länsstyrelsen har under året deltagit och bidragit till regionens kunskapsprojekt ”Gävles roll som storregional nod och regional tillväxtmotor i Gävleborg”. Det övergripande syftet med projektet är att utveckla gemensam kunskap och samsyn i regionen kring rumsliga strukturer, funktioner och samband, samt om hur dessa kan stärkas långsiktigt för en hållbar regional utveckling i Gävleborg. Under året har kunskapsunderlag tagits fram, som är avsett som plattform i projektets nästa del.

Länsstyrelsen har under året anordnat två samverkansmöten med Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna i Gävle och Sandviken. Syftet med dessa möten är kompetensutveckling samt att upprätthålla och utveckla samarbetet mellan myndigheterna. Under 2018 har fokus varit kompetensutveckling inom strandskyddsfrågor.

Inom ramen för regionalt nätverk för strategisk bostadsförsörjningsplanering, som länsstyrelsen samordnar, har två träffar anordnats under 2018. Nätverket är en kanal där länsstyrelsen kan lämna kommunerna råd och stöd, men är även en arena som på sikt kan utgöra underlag för samordning av kommunernas arbete.

Detalj- och översiktsplanering

Under 2018 har 254 detaljplaneärenden hanterats av länsstyrelsen. Detta är något färre ärenden än genomsnittet under de senaste åren. En detaljplan kommer till länsstyrelsen i flera skeden vilket innebär att samma detaljplan kan komma fyra gånger till länsstyrelsen.

Under samma tidsperiod har länsstyrelsen upphävt två detaljplaner som antagits av kommuner i länet.

Under 2018 har nio översiktsplaneärenden hanterats av länsstyrelsen, vilket är i nivå med de senaste åren. Länsstyrelsen har under året även handlagt tre översiktsplaneärenden gällande kommun i ett grannlän, främst för att bevaka mellan-kommunala frågor.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen har under 2018 gett länets kommuner råd och stöd i deras arbete med bostadsförsörjningen på flera sätt. Detta har bland annat skett genom att länsstyrelsen varit samrådspart under kommunernas framtagande av riktlinjer för bostadsförsörjning samt att en regional analys av bostadsmarknaden tagits fram. En utförligare beskrivning finns under länsstyrelseinstruktionen §5, hur länsstyrelsen i sin verksamhet verkat för att behovet av bostäder tillgodoses.

Fastighetsbildning och koncessioner

Länsstyrelsen har under året bistått med information och stöd vid samråd på begäran av Lantmäteriet eller de kommunala lantmäterimyndigheterna i Gävle och Sandviken. Under 2018 har det inkommit 70 ärenden rörande begäran om samråd, vilket är en ökning från år 2017 då 52 begäran om samråd inkom. Det har även skett en liten ökning av inkomna under rättelser om avslutad förrättning, från 458 ärenden 2017 till 476 ärenden 2018. Länsstyrelsen har valt att överklaga 17 avslutade förrättningar, vilket är en tydlig ökning från 2017 då endast 10 förrättningar överklagades. Grunden till överklagandena är att länsstyrelsen bedömt att förrättningarna stridit mot något eller flera av de allmänna intressena varför de överklagats till Mark- och miljödomstolen för prövning.

Länsstyrelsen har under året granskat samrådsunderlag och miljökonsekvensbeskrivningar som gäller både nya och tidsförlängda koncessioner för kraftledningar, i sammanlagt tolv ärenden. Då nya kraftledningar, i synnerhet luftledningar, kan innebära en påtaglig påverkan på natur-

kultur- och boendemiljöer, har länsstyrelsen en viktig uppgift att granska konsekvenserna av dessa projekt. I jämförelse med de senaste åren har antalet kraftledningsprojekt inom länet minskat något.

Havsplanering

Under året har länsstyrelsen aktivt deltagit i Havs- och vattenmyndighetens (HaV) arbete med att ta fram en havsplan för Bottniska viken. Havsplanen har varit ute på samråd under 2018 och där har länsstyrelsen lämnat ett samrådsyttrande över havsplanen. Länsstyrelsen har även aktivt arbetat för att stödja både HaV och den samordnande länsstyrelsen för Bottniska viken (Länsstyrelsen i Västernorrlands län) under hela året. Detta har ställt höga krav på länsstyrelsen att leverera underlag och bistå med kunskap, som både är regionalt och lokalt förankrad.

Kommunal planering i statlig samverkan (KOMPIS) är ett statligt initierat projekt av HaV, där Sveriges kustkommuner gemensamt arbetar med att ta fram planeringsunderlag med koppling till havet. Under 2018 har projektet färdigställt planeringsunderlag angående farleder, turism och näringsliv. I november 2018 beslutade länsstyrelsen, i dialog med länets kustkommuner, att förlänga en del av KOMPIS-projektet till och med december 2019, i syfte att inventera grunda vikar. Arbetet ställer höga krav på dialog och kunskapsutbyte mellan både länsstyrelsen och kustkommunerna.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Länsstyrelsen har under året överprövat och upphävt antagandet av två detaljplaner. Anledningen till upphävandena av kommunernas antagandebeslut var risk för människors hälsa och säkerhet.

Under året har länsstyrelsen undersökt hur kommunerna tillämpar PBL:s (plan- och bygglagen) krav på god form-, färg- och materialverkan samt kommunernas hantering av vissa undantag gällande utformning- och egenskapskrav för så kallade tillfälliga anläggningsboenden. Länsstyrelsen har undersökt hur kommunerna uppfyller kraven på PBL:s regler om handläggningstider och vilka goda

exempel från kommunernas arbete med bygglov och planläggning som finns. Länsstyrelsen har också bistått i utredningsarbetet kring modernare byggregler.

Bostadsstöd

Länsstyrelsen har under 2018 fått in 427 ansökningar om stöd. Solcellsansökningar har utgjort cirka 87 procent av inkomna ansökningar, vilket är en kraftig ökning jämfört med året innan då 115 ansökningar om solcellsstöd inkom. Antalet beslut under året, exklusive utbetalningsbeslut, uppgår till 343, varav 90 procent var beslut inom solcellsstödet. Bedömningen är att länsstyrelsen inför 2019 är i fas, sett till de medel som länsstyrelsen har att fatta beslut för.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att prioritera en tät dialog med samtliga sökande. I syfte att öka kännedomen om bostadsstöden har länsstyrelsen även informerat om stöden vid besök i länets kommuner. Dessa insatser bedömer länsstyrelsen har lett till fler och mer kompletta ansökningar. Länsstyrelsen har utöver detta aktivt deltagit i en länsstyrelseintern beredningsgrupp, nationella handläggartäffar samt regelbundna möten med övriga norrlandslän.

GIS och Planeringskatalogen

Under 2018 har länsstyrelsen aktivt deltagit i utvecklingen av Planeringskatalogen, www.planeringskatalogen.se. Den publicerades i slutet av året innehåller planeringsunderlag i form av rapporter och geodata och är tillgänglig för externa

användare. Länsstyrelsen har, med hjälp av kontaktpersoner på respektive enhet, laddat upp och klassificerat geodata och rapporter eller andra dokument, men mycket arbete med befintligt material kvarstår. Samverkan har skett med den nationella redaktionen via regelbundna Skypemöten.

Implementeringen av GIS-policyn fortsätter med bland annat löpande arbete med att kvalitetssäkra verksamhetsdata.

Länsstyrelsen har varit delaktig i länsstyrelsernas nationella förvaltningsarbete i förvaltningsobjektet ”Generellt kartstöd”. GIS-samordnaren för Gävleborgs län har haft rollen som objektspecialist för standardisering och harmonisering. Objektspecialisten har även varit delaktig i ”Förvaltningsgrupp Informationssamverkan Länsstyrelserna och Lantmäteriet” (FILL), som har uppdraget att genomföra och samordna insatser inom ramen för intentionerna i överenskommelsen om samverkan mellan länsstyrelserna och Lantmäteriet.

Inom samhällsplanering och boende bedöms måluppfyllelsen vara i hög grad uppfylld. Vad gäller arbetsområdena tillsynsvägledning samt råd och stöd har årets målsättningar inte kunnat uppnås utifrån personella resurser.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

6. Energi och klimat

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

2018 fick länsstyrelserna i uppdrag att ta fram nya klimat och energistrategier samt ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel som ska vara klara 15 oktober 2019.

Länsstyrelsen inledde arbetet med att samla länets kommuner, regionen, ett antal föreningar och företag för att diskutera hur strategin skulle tas fram. Under hösten har workshops anordnats inom områdena: förnybar energi, fossilfri industri, fossilfritt jordbruk i en biobaserad ekonomi, framtidens mobilitet och effektiva och fossilfria transporter samt hållbar konsumtion. Avstämning med relevanta enheter på länsstyrelsen har skett innan workshopparna och diskussioner har även förts med relevanta myndigheter och akademien.

Under året har vi fortsatt utveckla vårt samarbete med Region Gävleborg och vår gemensamma roll gentemot kommunerna. I den gemensamma organisationen ”Miljöforum” samlar vi länets miljöstrategier i kommunerna där ambitionen är att stötta kommunerna i deras miljöarbete och initiera gemensamma projekt. Under 2019 är ambitionen att intensifiera detta samarbete och koppla på statistik och en digital plattform för att lättare kunna följa upp och driva på arbetet i kommunerna.

Under 2018 har vi lyft frågan om ett länsövergripande Miljö- och klimatråd på ledningsnivå och i mars 2019 kommer detta att lanseras. Miljöforum kommer då att kunna lyfta sina frågor till en ledningsnivå vilket förhoppningsvis kommer att öka tempot på omställningen.

Arbetet med fossilfria transporter har under 2018 intensifierats genom plattformen ”Roadmap fossilfritt Gävleborg” som drivs av Region Gävleborg i samarbete med länsstyrelsen, ett par kommuner och kommunala bolag, Högskolan i Gävle

och Biodriv Mitt. Arbetet med att ta fram statistik och en plan för hur länet ska nå fossilfria transporter är påbörjat och kommer slutföras under 2019. Samtidigt försöker vi initiera projekt som skyndar på omställningen som t.ex. ekotankställen (tankställen med bara förnybart) på attraktiva platser i länet.

Arbetet med att ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel har integrerats i roadmapsarbetet som har samma tidplan. Under våren 2019 är besök till alla kommuner inplanerade tillsammans med Region Gävleborg för att ta reda på kommunernas behov och sprida kunskaper.

Under 2018 har vi sökt och fått pengar till ett tvåårigt projekt där vi ska undersöka hur man kan använda jämställdhet och integration som utgångspunkt för att minska bilens betydelse i samhällsplaneringen. Projektet ska genomföras med två-tre kommuner och testas i konkreta projekt. Projektet drivs tillsammans med Västmanland (projektägare), Dalarna och Uppsala län.

Under året har 32 klimatinvesteringar via Klimatklivet har beviljats 188 miljoner kronor i stöd i länet. Antalet beviljade ansökningar har ökat 88 procent, beviljat stödbelopp har ökat med 45 procent och beräknad utsläppsminskning har ökat med 76 procent från 2017 till 2018.

Resultatet för året kommer av att en riktigt stor produktionsanläggning av biobränslen för bland annat transportsektorn har beviljats stöd. Det kommer att leda till utsläppsminskningar nationellt när anläggningarna är i full drift.

En omfattande redovisning av samordningsuppdraget och uppdraget med klimatinvesteringar finns i dnr 901–2018 samt 902–2018.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 42*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	1,5	1,6	0,8
Årsarbetskrafter kvinnor	2,2	1,6	1,0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 298	3 318	2 176
Antal ärenden, inkomna och upprättade	61	59	59
Antal beslutade ärenden	48	55	52
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	316	0	0

Kommentarer till tabellen

Under året har området haft en högre bemanning för att arbeta med den kommande klimat- och energistrategin. I övrigt inga avvikelser från tidigare år.

Samlad bedömning av resultat

Arbetet med att ta fram energi- och klimatstrategin har gjorts i samverkan med länets aktörer och förlöper enligt plan. Länsstyrelsen Gävleborg har haft ett ambitiöst schema med många workshops för att verkligen skapa en känsla av att detta är något vi gör gemensamt och mycket av det som sagt vävs också in i strategin. Länsstyrelsen bedömer att processen har varit helt i enlighet med den önskan som uttryckts av regeringen.

Arbetet med den regionala planen för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel har drivits inom Region Gävleborgs roadmapsarbete men behöver intensifieras under våren 2019, framförallt för att kartlägga behoven ute i kommunerna. I slutändan kommer roadmappen att bli ett mycket bredare strategidokument än att bara omfatta ladd- och tankinfrastruktur då vi tar ett helhetsgrepp och tittar på alla aspekter som krävs för att nå en fossilfri fordonsflotta. Länsstyrelsen anser att det finns en styrka i att väva ihop våra

uppdrag och skapa långsiktiga planer som drivs av flera aktörer i länet.

Länsstyrelsens roll att leda klimatomställningen i länet har vi byggt vidare på genom att utveckla vår roll gentemot kommunerna inom Miljöforum (se stycket innan) samt att ta initiativ till ett Miljö- och klimatråd. Här finns fortfarande mycket att göra som är beroende av de resurser Länsstyrelsen tilldelas framöver.

Länsstyrelsen bedömer att flera viktiga framsteg gjorts under 2018 för att minska utsläpp av växthusgaser i länet. Insatserna och resultaten behöver intensifieras de kommande åren för att fortsätta en kraftfull reduktion av utsläppen. Att få med länets tunga industri, liksom både kommersiella som privata transporter är nödvändigt för att komma dit.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

7. Kulturmiljö

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande**Fornlämningar och arkeologi**

Under året har drygt 400 fornlämningsärenden hanterats, varav 112 med beslut enligt kulturmiljölagens andra kapitel. Den största andelen, cirka två tredjedelar av ärendena berör samråd i skogsbruksåtgärder. Mer än hälften av dessa avser skog som skadats i samband med de stora bränderna under den gångna sommaren. Andra stora grupper är yttranden över förhandsbesked respektive bygglov, begäran om ingrepp i eller samråd om fornlämningar samt ansökningar om tillstånd att använda metallsökare. De senare uppgick till 29 beslut, men den helt övervägande delen av dessa ansöktes om de sista dagarna 2017, innan avgiften för ansökningar infördes första januari 2018. Under 2018 har endast sex ansökningar inkommit, alltså en kraftig minskning av antalet ansökningar jämfört med tidigare år.

Ett drygt tjugotal av ärendena har lett till beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning med villkor om arkeologisk undersökning, och fem beslut om arkeologisk utredning har fattats. De olika arkeologiska undersökningarna och utredningarna har utförts av externa utförare.

Några undersökningar som kan nämnas är två arkeologiska projekt som omfattat utredning, förundersökning och slutundersökning på det gamla regementsområdet Kungsbäck strax väster om Gävle. Dessa har föranletts av bland annat ett studentbostadsbygge, där gravar, boplatslämningar och rester av järnframställning från järnålder påträffades och dokumenterades. Även den nya sträckningen av E4 mellan Kongberg och Gnarp har utretts arkeologiskt varvid flera nya och ett stort antal potentiella fornlämningar påträffats.

Skogliga ärenden

Länsstyrelsen granskar alla avverkningsanmälningar som berör en fornlämning på remiss från Skogsstyrelsen.

Ambitionen är att alla avverkningsärenden ska handläggas på ett enhetligt och rättssäkert vis inom sex veckor. Ärendegruppen är stor och omfattade under året 279 ärenden.

Under 2018 har länsstyrelsen följt upp 15 stycken äldre beslut i avverkningsärenden inom projektet ”Skogsbruk och fornlämningar”. Projektet utförs av länsstyrelsens egna naturbevakare som besöker avverkningsområden med fornlämningar och kontrollerar om skogsbruksåtgärderna utförts i enlighet med villkoren i beslutet.

Ytstora fornlämningar med flera historiska skikt är av erfarenhet svåra att hantera vid avverkningsärenden. För att sådana lämningar ska kunna skyddas under en hel avverkningscykel krävs att de är väl avgränsade och beskrivna och länsstyrelsen har därför under 2018 beviljat medel till Länsmuseets projekt ”Kvalitetshöjt fornlämningsregister”. Målsättningen med projektet är att uppdatera fornlämningsregistret, dels vad gäller lämningarnas status så att de överensstämmer med nuvarande lagstiftning, dels vad gäller position och utbredning. Det har också varit angeläget att fånga upp de många tips på lämningar som inkommit från allmänhet, skogsbolag och hembygdsforskare. Under 2018 fokuserade projektet på gruvlämningar i Hofors kommun och fåbodlämningar i Bollnäs kommun. Totalt nyregistrerades och kvalitetsgranskades mer än 300 forn- och kulturlämningar.

Länsstyrelsen har tillsammans med Skogsstyrelsen delfinansierat en fortsatt kvalitetsgranskning av lämningar registrerade i projektet ”Skog och historia”. I år har framför allt Bollnäs och Hofors kommun granskats, då en uppdatering av fornminnesregistret samtidigt pågått där. I första hand har fornlämningar granskats men även ett urval övriga kulturhistoriska

lämningar, t.ex. tjärdalar, kolbottnar, torp och flottningslämningar.

De tre län (Gävleborg, Dalarna och Jämtland) som drabbades av stora skogsbränder under sommaren 2018 beslutade under hösten att samordna efterarbetet i brandområdena. Länsstyrelsen har valt att arbeta efter den så kallade ”Västmanlandsmodellen”, som innebär att efterarbetet genomförs i tre steg; granskning av avverkningsanmälningar, skadeinventering samt en kompletterande nyinventering av brandområdet. Under hösten 2018 har länsstyrelsen granskat merparten av anmälningarna om avverkning, sammanlagt drygt 200 ärenden. Arbetet fortgår under 2019 genom att antikvarisk konsult upphandlas för att i samverkan med länsstyrelsens egna personal genomföra steg 2 och 3.

Skyddad bebyggelse

Under året har länsstyrelsen upphandlat och genomfört delar av en fotodokumentation av länets 109 byggnadsminnen. Byggnadsminnena kommer att fotograferas för att ge en nulägesbild över objektens exteriöra status. Totalt handlar det om cirka 430 byggnader som ska fotograferas. Dokumentationen ska fungera som stöd i länsstyrelsens arbete med tillståndsprövning och tillsyn av byggnadsminnen men kan även användas i exempelvis trycksaker och webb. Under året har länsstyrelsen även upphandlat samt låtit genomföra en statusinventering av fyra byggnadsminnen med eftersatt underhåll. Inventeringen är ett hjälpmedel för att fastställa underhållsbehovet och prioritera renoveringsinsatser.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med ”fråga väckt-ärendena” och avgjort två ärenden under året. Ett har avslagits och ett, Prästgrundets kapell i Söderhamns skärgård, har beslutats som byggnadsminne. Kapellet är ett fint exempel på ett av de många fiskarkapell som uppförts av Gävlefiskare längs kusten från Gävle och norrut till Ångermanland. Kapellet, som är det minsta i sitt slag, är välbevarat så-

väl interiört som exteriört. I byggnadsminnet ingår även bagarstuga och mangelbod, vanligt förekommande gemensamhetsanläggningar i fiskelägena. Tillsammans berättar de tre byggnaderna en viktig historia om hur det gemensamma livet i fiskeläget var organiserat och tog sig uttryck. Länsstyrelsen har 24 öppna ärenden inom ärendegruppen och avser under 2019 att fatta beslut i femton av dessa. Länsstyrelsen har under året avslutat 25 ärenden som har rört ändring av byggnadsminne enligt Kulturmiljölagens 14 § 3 kap.

Länsstyrelsen har under året avgjort 39 tillståndsärenden rörande kyrkliga kulturminnen. Tillsynen av de kyrkliga kulturminnena har under året varit begränsad. Tillståndsärenden inom ärendegruppen kyrkor kan variera mycket i komplexitet. Ett ärende som nu har beslutats efter flera års förarbete är restaurering och ombyggnad av Harmångers kyrka. Kyrkan kan nu anpassas för församlingens verksamhet genom att den korsformade kyrkan delas av med glasväggar så att korsarmarna kan användas separat för exempelvis barnverksamhet. Långhuset återställs med kyrkbänkar och ges ett tillgänglighetsanpassat kor. Andra mer komplicerade ärenden som beslutats under året är exempelvis rivning av sakristian till Los kyrka samt ombyggnad av Staffans kyrka i Gävle.

Byggnadsvård

Kulturmiljövårdanslaget 7:2 har år 2018 främst använts till vård och underhåll av värdefulla kulturmiljöer, byggnadsminnen, kulturresevat och fornvårdsobjekt. En väsentlig del har under året också använts till framtagande av kunskapsunderlag inom verksamhetsområdet.

Lagskydd, tillgänglighet för allmänheten samt åtgärder som bidrar till att uppfylla såväl de kulturmiljöpolitiska målen som miljö kvalitetsmålen har styrts prioriteringen av bidrag. Inom byggnadsvården prioriteras främst byggnadsminnen och övriga skyddade miljöer.

Några exempel på projekt där länsstyrelsen har bidragit med medel under det gångna året är restaurering av skorstenarna vid Movikens masugn, saneringsarbeten vid Wij valsverk samt fasadarbeten och tillgänglighetsåtgärder vid Voxna smedja, samtliga skyddade som byggnadsminnen. Besöksmålet Trolldalen har fått bidrag till nya spåntak på fem förrådsbodnar. Trolldalen ligger inom riksintresse för kulturmiljövården och är ett välbesökt turistmål. Åtgärderna syftar till att bevara byggnaderna samt att visa upp äldre tak-täckning för besökare.

Länsstyrelsen har också haft möjlighet att stötta NorrEdsbyns byalag i ett lyckat fönsterrenoveringsprojekt på Norra skolan i Edsbyn. Projektet är ett samarbete med Arbetsförmedlingen där nyanlända och långtidsarbetslösa erbjudits sysselsättning och erfarenhet. Totalt har tolv deltagare fått utbildning i traditionell fönsterrenovering. Två av deltagarna har nu via praktik gått vidare till ett större renoveringsprojekt där fönster ska renoveras enligt traditionella metoder. Flera av de övriga deltagarna har fått arbete på någon av Ovanåkers större träindustrier. Projektet har bidragit till integration och sysselsättning, att kunskapen om traditionella hantverk bevaras och sprids samt att byggnader bevaras.

Fornvård och kulturreservat

Riksantikvarieämbetet har delegerat ansvaret för skötsel och tillsyn av landets runstenar till länsstyrelserna. Länsstyrelsen har därför under året genomfört en omfattande tillsynsinsats genom att inventera länets samtliga runstenar. Vid inventeringen dokumenterades skadebild, skyltning, säkerhet, restaureringsbehov och skötselbehov. Det framkom att restaureringsbehoven var varierande, några var i bra skick medan andra var i ett akut behov av restaurering.

Milstenar är en av våra mest utsatta fornlämningskategorier där de står utefter landets vägar, ett flertal blir varje år skadade av bilar, snöplogar samt av tidens tand. Vi har därför tagit fram en ny policy för restaurering av milstenar och under 2018

genomfördes en skadeinventering av ett tiotal milstenar enligt en ny besiktningsmall. Denna standardiserade metod är ett led i tillsynsarbetet och kommer att innebära en mer konsekvent hantering av bedömning av skadebild och restaureringsförslag.

Under 2018 gjordes en utvärdering av de nya skötselplanerna för kulturreservaten Axmar bruk och Våsbo fåbodar tillsammans med brukarna och smärre justeringar genomfördes. Under 2018 påbörjades även revideringen av skötselplanen för kulturreservatet Västeräng. Tillsynen av kulturreservaten har utförts i enlighet med tillsynsplanen, exempelvis genom kontroll av utförande av skötselåtgärder och efterlevnad av föreskrifter, dispenser och syfte.

Länsstyrelsen har beviljat bidrag till Länsmuseum för att uppdatera flera av de informationsskyltar som står vid länets forn- och kulturlämningar. Det finns flera hundra informationsskyltar i länet och dessa behöver kontinuerligt förnyas. Länsstyrelsen har också placerat ut flera hänvisningsskyltar för att förbättra tillgängligheten till besöksvärda fornlämningar.

Utsatta gruppers kulturarv

Länsstyrelsen har beviljat bidrag till fortsättning av projekt om sockenlapps-boställen i Järvsö. Under 2017 undersökte Länsmuseum Gävleborg delar av ett sockenlappboställe från tidigt 1800-tal utanför Järvsö. Undersökningen var över förväntan och gav en tydlig bild av att det botten samer på platsen. Det finns dock fortfarande många frågor att besvara kring bostället och den familj som bott där. De arkeologiska utgrävningarna fortsatte därför även under 2018. För att fördjupa kunskapen om gruppen sockenlappar ansökte Länsmuseum dessutom om medel för att studera de skriftliga källor som finns omkring ett annat sockenlappboställe från slutet av 1800-talet i Järvsö socken. Under 2018 har Länsstyrelsen finansierat projektet ”De offentliga avrättnings-platserna i Gävleborgs län” som drivs av Sveriges Fängelsemuseum

i samarbete med konsultfirman Landskapsarkeo-logerna. Projektet startade 2017 med ambitionen att genom arkivstudier och fältinventeringar leta reda på och registrera alla länets avrättningsplatser i Riksantikvarie-ämbetets fornminnesregister. Årets fältarbete har främst inriktat sig på att försöka avgränsa avrättningsplatserna med hjälp av skonsamma metoder som metalldetektering, fosfatkartering och arkeologhund. Avrättningsplatser utgör en fascinerande och mycket skyddsvärd fornlämningskategori som förutom kvarlevor efter avrättade människor också kan innehålla lämningar efter exempelvis schavotter och steglingsstolpar. Avrättningarna ägde ofta rum lite avsides ute i skogen och är idag inte synliga i terrängen. Detta gör att lämningarna är mycket sårbara och de kan lätt uttraderas i samband med avverkningar, vägbyggnationer eller vid täkt- verksamhet.

Länsmuseet Gävleborg har också beviljats bidrag till ett projekt om det skogsfinska kulturarvet. Projektet fokuserar på tre bosättningar i Hassela socken, dit finska migranter kom under slutet av 1500- och 1600-talen. Projektet är treårigt och det första året 2018 har fokus legat på studier av skriftliga källor, insamling av muntliga uppgifter från hembygdsföreningar, kartering och registrering i fält, datering av slaggförekomst samt föreläsningar och blogginlägg. Syftet med hela projektet är att få fram ny kunskap om den skogsfinska historien i länet samt förmedla denna kunskap till allmänheten.

Världsarvet Hälsingegårdar

Världsarvsrådet har sammanträtt två gånger under 2018. Vid det första tillfället medverkade Riksantikvarieämbetet för att fånga upp synpunkter i samband med uppdraget att ta fram en nationell världsarvsstrategi för Sverige.

Arbetet med revidering av förvaltningsplanen för världsarvet, som startade 2016, har fortsatt under 2018. Arbetet har letts av länsstyrelsen och skett i en partssammansatt grupp med representanter från

världsarvsgrundsägarna, Region Gävleborg, Hälsinglands kommuner, de regionala museerna och projektet Samverkansbryggan, vars uppdrag är att hitta en långsiktig form för förvaltning av världsarvet. Den reviderade planen ska ha uppföljningsbara mål och förtydliga de olika parternas ansvar. Planen kommer att vara utgångspunkt för världsarvsrådets fortsatta arbete. Ett förslag sändes på remiss till berörda instanser i december 2018.

Under året har världsarvsgården Gästgivars i Bollnäs fått en ny ägare, något som följts med intresse i media. I samband med försäljningen hade länsstyrelsens världsarvs koordinators löpande kontakt med både säljare, mäklare och köpare, vilket var mycket positivt för processen. De nya ägarnas planer för gården är att göra den mer tillgänglig för allmänheten.

I augusti 2018 anordnades en konferens för pedagoger som arbetar nära världsarvsmiljöer inom det så kallade ASP-net (Associated School Project Network). Konferensen genomfördes i samarbete med Region Gävleborg, Ljusdals kommun, Los skola, och de regionala museerna och lockade deltagare från hela Sverige. I samband med konferensen släpptes barnboken ”En by i världen – förr i tiden” av författaren Anna-Clara Tidholm. Boken lanserades tillsammans med en lärarhandledning och kan användas i skolor över hela landet.

Länsstyrelsen har genom sin representant i styrelserna för såväl den nationella (ViS, Världsarv i Sverige) som den nordiska världsarvsföreningen (NWhA, Nordic World Heritage Association) fått möjlighet till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling med kollegor i Norden. Genom styrelsearbetet deltar länsstyrelsen också i planering och genomförande av den årliga nordiska världsarvskonferens som NWhA ansvarar för. 2018 års konferens, med temat barn och skola samt religiösa minoriteters del i kulturarvet, hölls i Jelling och Christiansfeld i Danmark. En ny hemsida för det nordiska

samarbetet <https://www.nordicworldheritage.org/> har tagits fram under året.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 43*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	3,6	3,3	2,5
Årsarbetskrafter kvinnor	4,1	4,3	4,6
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	8 916	9 133	8 601
Antal ärenden, inkomna och upprättade	698	553	496
Antal beslutade ärenden	646	521	464
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	25	27	31
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	16	0	155

Kommentarer till tabellen

Av tabellen framgår att ärendeflödet inom funktionen har ökat med 25 procent jämfört med föregående år. En stor del av denna ökning utgörs av avverkningsanmälningar relaterade till bränderna i Ljusdals kommun sommaren 2018.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen gör bedömningen att funktionen klarar att hantera de uppdrag som ryms inom funktionens verksamhetsområde, men att såväl vakanta tjänster som bränderna 2018 har inneburit utmaningar. Den organisationsförändring som genomfördes i och med 2018 med införande av funktionsansvarigrollen har inneburit att styrningen av verksamheten har förbättrats, men att detta samtidigt har inneburit att funktionen har förlorat handläggar-kraft.

Resultatbedömning: Som framgår under de sju rubrikerna i avsnittet har länsstyrelsen gjort ett stort antal goda insatser inom Kulturmiljö under 2018.

Dock förekommer alltjämt alltför långa handläggningstider inom verksamhetsområdena byggnadsminnen, kyrkliga kulturminnen och byggnadsvård. Eftersom länsstyrelsens tillsyn också kan behöva ökas inom dessa områden gör länsstyrelsen den sammanvägda bedömningen att det föreligger ett utvecklingsbehov inom verksamhetsområdet, vilket återspeglas i prioriteringar för år 2019.

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

8. Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Under 2018 har Länsstyrelsen Gävleborg arbetat intensivt för att klara uppgifterna inom området skydd mot olyckor, krisberedskap samt civilt försvar och höjd beredskap. Omfattande samverkan mellan länsstyrelserna, nationella, regionala och lokala aktörer har skett avseende bland annat resurser och personal för att kunna hantera flertalet större händelser under året som bland annat snöstorm, översvämningar, torka, skogsbränder och oljeutsläpp. För länsstyrelsen har både hanteringen av skogsbranden, övertagandet av kommunal räddningstjänst och efterarbetet av skogsbranden inneburit en hög påfrestning på linjearbetet men även inneburit stora erfarenheter. För samhällsskydd och beredskap har andra halvåret varit ansträngt på grund av resursbrist kopplat till sent uttagna sommaresemestrar och utlånad personal till samordningskansliet som hanterar efterarbetet av branden. Därtill har utvärdering och erfarenhetsåterföring kring skogsbranden till både egen och andra myndigheter varit prioriterat, vilket har fått påverkan på andra arbetsuppgifter.

Länsstyrelsen har under året genomfört två av de fyra planerade tillsynerna över kommuner i länet enligt lag om skydd mot olyckor. Tillsynsbesök är inplanerat i länsstyrelsens tillsynsplan, länsstyrelsens ambitionsnivå är att genomföra två tillsynsbesök per räddningstjänst och mandatperiod. Med anledning av sommarens stora skogsbrand har länsstyrelsen fått skjuta på två tillsyner till första kvartalet 2019, det gäller Ljusdals kommun samt Kommunalförbundet södra Hälsingland. Under året har vi utökat antalet årsarbetskrafter inom tillsyn av kommunal räddningstjänst med 0,5.

Varje myndighet ska i syfte att stärka sin egen och samhällets krisberedskap analysera om det finns sådan sårbarhet eller

sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området. Länsstyrelsen har under hösten sammanställt resultatet av detta arbete i en risk- och sårbarhetsanalys som innefattar vilka åtgärder som planeras och en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder. Under året har vi utökat antalet årsarbetskrafter som arbetar med risk och sårbarhet med 0,5.

Länsstyrelsen ansvarar för att personalen vid myndigheten får den utbildning och övning som behövs för att den ska kunna lösa sina uppgifter i samband med krissituationer. En planlagd utbildnings- och övningsverksamhet finns och utbildnings- och övningsaktiviteter genomförs regelbundet.

Myndigheten har en tjänsteperson i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid allvarliga kriser. Under året har repetition- och vidareutbildning skett och ytterligare två tjänstepersoner i beredskap är under utbildning för att förstärka organisationen.

Länsstyrelsen ska ha förmåga att vid en kris, omgående kunna upprätta en ledningsfunktion. Stort fokus har under året lagts på att utbilda och öva de medarbetare som ingår i krisledningsorganisationen, samt upprätta planer och strategier för hur krisledningsarbetet ska fungera. För länsstyrelsen har det inneburit en betydande satsning som tagit både resurser och ekonomi i anspråk.

Länsstyrelsen ska vid behov kunna lämna den information som behövs som underlag för nationella samlade lägesbilder. Under året har länsstyrelsen både tagit fram en modell för lägesbild och både

övat den och praktiskt använt den i samband med sommarens bränder.

Länsstyrelsen har under året krigsplacerat samtlig personal på myndigheten, ett arbete som har föregåtts av en omfattande intern samverkan inom myndigheten och även nationell samverkan mellan länsstyrelser, Rekryteringsmyndigheten, Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

I förordningen om totalförsvar och höjd beredskap regleras myndigheters ansvar att i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav, och myndigheten ska vid höjd beredskap i första hand inrikta sin verksamhet på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Den fredstida verksamheten ska om möjligt upprätthållas i normal omfattning. Planering och arbete inom detta område sker löpande och har rapporterats i särskild ordning.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 45*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	6,1	4,0	2,4
Årsarbetskrafter kvinnor	8,9	4,0	3,5
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	85 981	9 996	7 384
Antal ärenden, inkomna och upprättade	256	116	160
Antal beslutade ärenden	270	86	149
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	0	1
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 234	250	350

Kommentarer till tabellen

Personalstyrkan har under året utökats med 3,5 personer/år för att kunna fokusera ytterligare på arbete kopplat till Seveso, informationssäkerhet, totalförsvarsplanering, kriskommunikation, skydd mot olyckor och risk- och sårbarhetsanalys. Dock har arbetet med bränderna påverkat statistiken. Området har 8 årsarbetskrafter (4 kvinnor, 4 män). Den stora ökningen av inkomna, upprättade och beslutade ärenden är kopplad till den stora skogsbranden i Ljusdals kommun under juli och augusti månad samt till de inkomna ansökningar om dispenser gällande de generella eldningsförbud som rådde under juni till augusti.

De stora verksamhetskostnaderna är kopplade till arbetet med bränderna och övertagande av räddningstjänst samt efterarbete i samordningskansliet.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens samlade bedömning av hanteringen av de större händelser som inträffat under året som bland annat snöstorm, översvämningar, torka samt sommarens stora skogsbrand i Ljusdals kommun, är att länsstyrelsen väl uppfyller sina uppgifter enligt lag och förordning. Bedömningen grundar sig på att länsstyrelsen har en tydlig planlagd struktur för krisledningsarbetet med en väl insatt och aktiv myndighetsledning samt en välutbildad och regelbundet övad krisledningsorganisation. Därtill finns tydliga rutiner, arbetssätt och mallar för hur krisledningsarbetet ska bedrivas, väl utarbetade nätverk för att underlätta samverkan och framförallt en påvisad förmåga att kunna

samordna och leda en krishändelse och en räddningsinsats av stor dignitet.

Länsstyrelsens samlade bedömning av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor är att kommunerna lever upp till nationella mål, verksamhetsmål och de specificerade skyldigheter som framgår enligt lagen. Bedömningen grundas på bland annat tillsynsbesök, stödjande aktiviteter samt på den kontinuerliga kontakten och dialogen länsstyrelsen har med de kommunala räddningstjänsterna. Hanteringen av sommarens stora skogsbrand i Ljusdal visar även på räddningstjänsternas goda förmåga att

samverka, leda och hantera en större händelse i länet.

Länsstyrelsens samlade bedömning av arbetet som geografiskt områdesansvarig myndighet enligt förordningen om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap är att länsstyrelsen väl uppfyller sina uppgifter enligt lagen.

Bedömningen grundas på bland annat den planlagda och välfungerande utbildnings- och övningsverksamheten, den strukturerade och välfungerande krisledningsorganisationen och de strukturer för samverkan och ledning som används för att före, under och efter en kris kunna förebygga, motstå och hantera krissituationer i länet. Hanteringen av sommarens stora skogsbrand, där både ledning av kommunal räddningstjänst och omhändertagandet av det regionala geografiska områdesansvaret löpte parallellt, visar även den på länsstyrelsens goda förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer.

Länsstyrelsens samlade bedömning av arbetet som följer av att vara bevakningsansvarig myndighet och som regleras i förordningen om totalförsvaret och höjd

beredskap är att länsstyrelsen lever upp till de nationella målen, sina verksamhetsmål och lagkraven att i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav.

Bedömningen grundar sig på att myndigheten har en god planering för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad situation, till exempel genom att myndigheten har krigsplacerat sin personal och utvecklat en arbetsmetod för omvärldsbevakning. Detta för att vid behov kunna lämna underlag till försvarsmakten. Länsstyrelsen har även påbörjat en flerårig utbildnings- och övningsinsats inom området höjd beredskap/totalförsvaret för berörd personal internt på länsstyrelsen samt med regionala aktörer.

Bedömning av resultat: Utmärkt

För ytterligare rapportering av område krisberedskap och totalförsvarsplanering hänvisas till avsnitten i årsredovisningen som ligger under rubrikerna Justitiedepartementet.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

9. Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Miljö och hälsoskydd

Under 2018 har Länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgifterna med tillsynsvägledning. Väsentliga prestationer är bl.a. tillsynsvägledningsinsatser mot kommuner med olika aktiviteter som har genomförts.

Den 25 oktober anordnades en handläggartäff för länets miljöinspektörer som arbetar med miljötillsyn inom lantbruket. En sådan tillsynsvägledningsinsats har varit efterfrågad länge och blev

mycket uppskattad. Temat för dagen var växtnäring och vattenförvaltningsåtgärder, bl.a. representanter från Jordbruksverket var inbjudna för att informera om lagstiftning m.m.

Den 27 mars anordnades en träff för de miljöinspektörer i länet som har tillsynsansvar för någon av de förbränningsanläggningar som omfattas av kraven i de BAT-slutsatser (Best available technique)

som publicerats för s.k. stora förbränningsanläggningar. Eftersom det handlar om relativt få berörda kommuner/handläggare provade vi att ha en träff i ”liten skala”, vilket blev lyckat. Många frågetecken behövde diskuteras och redas ut.

Enligt vårt uppdrag kring digitalisering så har vi upprättat en ny samarbetsyta för miljöinspektörer i länet. Den digitala samarbetsytan heter ”Miljö Gävleborg” och sjösattes under hösten 2018. På samarbetsytan finns information om vilka tillsynsvägledningsinsatser m.m. som planeras, möjlighet att ställa frågor till oss och till varandra samt att lägga ut material som alla kan ha nytta av (checklistor, mallar osv). Detta hoppas vi ska leda till att underlätta samarbetet mellan kommunerna, möjliggöra mer enhetlig tillsyn osv.

Länsstyrelsen har i det nationella projektet *Incitament för energieffektivisering* hos små och medelstora företag tagit fram en tillsynsmetodik med bl.a. checklistor, branschvisa vägledningar m.m. Länsstyrelsen har tillämpat metodiken vid besök på fyra av våra så kallade B-verksamheter i Bollnäs kommun under hösten 2018.

Även i år har länsstyrelsen fortsatt med att besöka två kommuner för att på ett fördjupat sätt diskutera deras arbete kring allmänna vattentjänster för dricksvatten, avlopp och dagvatten (LAV= lagen om allmänna vattentjänster). 2018 besöktes Bollnäs och Ovanåker.

Arbetet med gränsöverskridande avfallstransporter (GRÖT) har under året haft som mål att öka sin tillgänglighet. Under året har en GRÖT-handläggare anställts så att handläggare alltid är tillgängliga dagtid helgfri vardag. Detta har även inneburit att den egeninitierade tillsynen också har kunnat öka. GRÖT-handläggarna har arbetat med tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter genom bland annat trafikkontroller tillsammans med polisen, kontroller i Gävle hamn med kustbevakningen och samordnad kontroll

vid tullstationerna i Storlien och i Riksgränsen.

De har också haft regionala samverkansmöten med berörda myndigheter (Tullverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen, Åklagarmyndigheten och övriga länsstyrelser i regionen) för att förbättra och förenkla samarbetet i detta arbete som berör många olika myndigheter. Även tillsyn av avfallsförbrännings- och bilskrotningsverksamheter har genomförts.

Naturvård

Under 2018 har Länsstyrelsen prioriterat arbete med att slutföra naturreservatsbeslut vilket är en arbetskraftskrävande uppgift. Under 2018 har 20 naturreservatsbeslut fattats vilket är en ökning med 40 procent från 2017. De flesta avverkningsanmälningarna (511) har betydligt kortare handläggningstid. Det har varit en minskning av ärende i grupp 511. Hantering av dispenser (521) har ökat. Mycket arbetstid har lagts på arbete med dispens från generella biotopskyddet – särskilt alléfrågor. Mycket arbetstid har använts i samband med skogsbränderna i Ljusdals kommun. Det har gjort att handläggningstiderna generellt ökat.

En omfattande arbetsinsats har lagts på naturskydd inom skogbrandområdet efter skogsbränderna i Ljusdals kommun. Hela brandområdet har inventerats från helikopter. Alla cirka 130 markägare har informerats om naturskydd som ett alternativ till avverkning. Efter kontakter med berörda markägare och fortsatt utredning finns härigenom förutsättningar för att skydda omkring 1000 ha av den brända skogen på enskild mark. Genom samarbete med Sveaskog har ytterligare viktiga områden fått ett informellt skydd. En stor del av arbetet har bestått i att upprätta kontakter och utbyta information med aktörer med intressen i brandområdet (myndigheter, kommun, berörda markägare, skogsföretag, media etc.)

Antalet inlämnade avverkningsanmälningar, för yttrande till Skogsstyrelsen

ligger på en hög nivå cirka 200. Handläggning av dessa ärenden görs med förtur. Bevakning sker av att områden med höga naturvärden inte avverkas. Arbetet innebär ibland fältbesök och en bedömning av om området är aktuellt för reservatsbildning eller annat alternativt skydd.

Under året har beslut fattats för följande naturreservat Lingatjärnsberget (182 ha), Storröjningsmorän (50 ha), Näset (45 ha), Gråberget (49 ha), Norrbränningen (335 ha), Burseskogen (496 ha), Svarttjärnsberget (55 ha), Gärdes (138 ha), Viks gammelskog (15 ha), Jonasesmyran (64 ha) Kvarnmyrorna (215 ha), Lockjärv (128 ha), Latåsen (19 ha), Fäbods (8 ha), Gryssjöån (83 ha) och Skånbrännan (27 ha) = 1 909 ha.

Fyra områden, Stora Blyberget (112 ha), Mellanljusnans naturreservat (1,7 ha), Tröskens rikkärr (5,3 ha) och Rovenoppi (74 ha) har utvidgats = 188 totalt 2 102 ha.

Av de skyddade områdena utgörs flera av naturskogsartade skogar med skogsbestånd av orörd karaktär. Men även områden med våtmark, myrkomplex och slättermark ingår bland årets beslutade naturreservat. Av de skyddade områdena har Stora Blyberget, Näset och Gråberget stort intresse för friluftslivet. Gråberget ligger nära Gävle stad och är ett populärt utflyktsmål.

Från 2015 och framåt har en arbetsinsats gjorts för att effektivisera arbetet och därmed komma snabbare framåt i beslutsprocessen. Detta har resulterat i en ökad besluts takt med i 12 fattade beslut under 2016 och lika många under 2017. Under 2018 har 20 naturreservatsbeslut fattats. Vidare har ytterligare 9 förslag till reservatsbeslut skickats på externremiss under 2018. Naturvårdsenhetens arbete med att skynda på besluts takt har varit mycket framgångsrik. I planen ingår resursfokus på reservatsbildning, konsult hjälp, tydligt målfokus och att ta delbeslut.

Under året har inventering av naturvärden genomförts i områden som var prioriterade. En sammanlagd yta om ca 1300 ha i

15 områden har inventerats även upphandlad konsult. Flera av dessa områden är kopplade till marina objekt.

Under 2018 har 18 områden skickats för värdering och 16 till förhandling

Inom det marina projektet MarPro-X har 15 områden inventerats avseende marina värden. Hillevik-och Trödjefjärdens naturreservatsbildning har påbörjats, med markägarmöte och kartering av förtöjningsmöjligheter. Arbete med marin naturreservatsbildning pågår på Eskön och i Harkskärsfjärden. Ytterligare ett marint projekt – FiskPro-X har påbörjats, syftet är att skaffa kunskap om fiskrekryteringsområden i 26 vikar i länet.

Underlaget ska användas i den marina reservatsbildningen. Bevarandeplaner för 17 marina Natura 2000-områden har uppdaterats och en marin handläggare har anställts för 2019. Vi har under året bidragit till Handlingsplanen för marint skydd i Bottniska Viken och Havsplaneringsprocessen. Inom Handlingsplanen för grön infrastruktur har marina områden med kända naturvärden utpekats.

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat med uppdragen kring Friluftsliv, Gröna jobb (naturnära jobb) och LONA (Lokala Naturvårdsprojekt) samt med uppdragen kring Färnebofjärdens nationalpark och naturum Färnebofjärden. Det genomförda arbetet under året har resulterat i fina arbetsinsatser för naturen och samhällsnytta för de som ingått i arbetslagen inom Gröna jobb som fått arbetskamrater, hjälp med språket och en del administrations hjälp. Fler guideföretag har utbildats i länet och det har tillkommit samarbetspartners för våra 2 nationalparker. Restaurering av slätterängar mottages positivt av boende utanför nationalparken. Naturums besökarantal har ökat under året med cirka 25procent. Dessa uppdrag redovisas till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2019.

Arbetet med Åtgärdsprogram för hotade arter har inneburit arbete inom 16 program. Detta arbete redovisas i särskild ordning till Naturvårdsverket respektive

Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2019.

En ökad satsning på naturinformation har gjorts, detta har gett resultat i ökad aktivitet på sociala medier och även ökat genomslag i pressen. Vi ser ett ökat intresse från allmänheten för naturreservat och nationalpark och fler besökare letar sig dit. Under året har en lång rad aktiviteter genomförts av vilka kan nämnas deltagande i arrangemang med integrationsbussresor för SFI-kommuner, med guidning av nysvenskar och lärare om svensk natur och allemansrätten, lanseringen av ny webbplats för länsstyrelsen, utbildning av entreprenörer för varumärket Hamra nationalpark, och aktivt gjort inlägg i ett Instagram-kontot för Hamra nationalpark, nyheter har lagts ut på Länsstyrelsens Gävleborgs officiella Facebook, aktiviteter har genomförts i Hamra nationalpark, såsom midnattsvandring, guddad vandring, skidåkning, friluftsdag för skolorna och allmänheten, och berättarkväll, foldrar har tagits fram och boken ”Hitta” ut om ett antal besöksvärda reservat i Gävleborg har reviderats och nytryckts. Efterfrågan är stor.

Inom ramen för Taigaprojektet genomfördes naturvårdsbränningar i Stensjöns utvidgning, Börningsberget och en stor bränning i Färnebofjärdens nationalpark. I Hagåsens utvidgning, Ensjölokarna o Stora Sundsjöberget utfördes naturvårdsbränningen av entreprenörer. Totalt brändes 177 ha med gott resultat. Mindre vårbränningar genomfördes i Hölicks gräsmarker och en mosippebränning utfördes som en del i åtgärdsprogrammet för hotade arter (ÅGP).

Under ett antal år har en ökad satsning på biologisk skötsel gjorts, området var tidigare eftersatt. Biologisk skötsel i form av bete och slåtter och aktiviteter i anslutning till detta har varit omfattande. Det är vissa svårigheter att få brukare så att områdena kan betas. Mindre områden sköts av länsstyrelsen förvaltare i övrigt upphandlas skötseln. Odlingslandskapets värden inom naturreservat och Natura 2000 områden sköts och utvecklas genom

bete och slåtter, totalt betas 14 områden och 17 områden slåttas. Ett nytt rovdjursavvisande stängsel är uppsatt i Prästvallens natura 2000-området.

Färnebofjärdens nationalpark fick under våren en ny fastställd skötselplan och arbetet med att implementera den har pågått under året. Ett stort uppdrag var att inventera och påbörja röjning av nationalparkens svämskogar. Inom nationalparken har även friluftslivet och fastighetsförvaltningen varit uppdrag som kräver resurser.

Ett ökat arbete med bekämpning av oönskad arter har genomförts i 13 skyddade områden. I första hand vresor men också lupiner, jättebalsamin, bergstall och Contorta har bekämpats. I några områden har åtgärder för att ta bort gran genomförts.

Restaurering av naturvårdsverkets fastigheter har genomförts genom upprustning av ett skogsmuseum och två lador. En lada är borttagen.

Under 2018 har en våtmarksgrupp bildats, med extra finansiellt stöd från Naturvårdsverket, för att öka kompetensen i dessa frågor på enheten samt Länsstyrelsen i stort. Inom denna våtmarkssatsning har en upphandling av totalentreprenad gjorts för igenläggning av diken i Hamra Nationalpark, som även genomförts under 2018. Upphandling av en ren grävmaskintjänst, med handledning i egen regi, har gjorts för igenläggning av diken i Stor-röjningsmorans naturreservat. Inom våtmarksprojektet har Färnebofjärdens nationalpark restaurerat en av de gamla slåtterängarna. Detta har också genomförts under 2018.

Under året har gränser, entréer, skyltar, friluftsanordningar, leder, broar etc. kontrollerats i 19 områden. Sex anmälningar om misstänkta brott mot reservatsföreskrifterna har gjorts och 38 kommunala strandskyddsdispenser har lämnats för överprövning. En tillsynskampanj vad gäller strandskydd i ett av länets skyddade områden har gjorts, vilket har föranlett

uppstart av 21 ärenden. Hanteringen av dessa fortsätter under 2019.

Under året genomfördes såväl nymarkering av naturreservatsgränser som röjning och underhåll av gamla gränser. Åtgärderna genomfördes med en blandning av fast anställd personal, timanställd personal och upphandlade entreprenörer. Kontroll av kvalitet på gränsarbete utfördes stickprovsvis. Gränsmarkeringar utförs enligt policy som syftar till hög kvalitet på arbete.

Under året har sammanlagt 43,2 km reservatsgränser nymarkerats och 65,5 km gräns i gamla reservat har förbättrats, röjts och/eller markerats.

Under året har ett flertal insatser för underhåll och skötsel genomförts i naturreservaten. Broar i Trollberget och Voxnan, bygge av ramp i Österbergsmuren samt entréanläggning i Mellanljusnans naturreservat är arbeten av större karaktär.

Andra exempel är utbyte av sopstationer för bättre sophantering, röjning av stigar och leder, restaurering av skogsmuseet i Börningsberget, Nya eller förbättrade skyltar i reservaten, nya eldstäder i några reservat, nya bänkar och bord har placerats, utläggning av ved vid grillplatser.

Friluftslivsuppdraget har under året fokuserat på utbildningar kring allemansrätt, guideteknik, SFI resor och samarbetspartnerskurser för guider. Alla länets kommuner har fått information och möjlighet till träffar för att komma igång med det kommunala friluftslivet.

Gröna jobb har krävt en hel del arbete kring samordningen av kommunerna, Skogsstyrelsen, naturvårdsverket och framförallt arbetslagen. Det har varit många träffar och möten speciellt under uppstartsperioden.

LONA har under året fördelat ut 1 815 371 kr inom ordinarie projekt och 7 606 000 kr inom våtmarksprojektet till 9+15 olika projekt som ger naturnytta i länet.

Naturum Färnebofjärden arbetar för att informera om nationalparkens natur och kulturvärden och har ett varierat program för året. För att klara arbetet med de resurser som finns har man strukturerat arbetet annorlunda under 2018.

Fastighetsförvaltningsuppdraget som länsstyrelsen har delegerat från Naturvårdsverket betyder att länsstyrelsen har ekonomisk, juridisk och teknisk förvaltning för de byggnader och fastigheter som Naturvårdsverket äger i länet.

Strandstädning och övrig städning utfördes i 15 områden och latrin och eller sotpötning i 8 områden, små reparationer utfördes i 9 områden. Och röjning av sly har genomförts i 6 områden

Inom projektet Hållbar vattenkraft i Dalälven, 2015–2018, har Dalälvens vattenregleringsföretag, Fortum, Vattenfall och länsstyrelserna i Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala län utarbetat en åtgärdsplan för vattenkraftens miljöåtgärder i Dalälven.

Åtgärdsplanen omfattar ett 15-tal åtgärdsplaner med ca 45 enskilda åtgärder. Ambitionen är att genomföra planen inom en femtonårsperiod. För vissa åtgärder har tillståndsprocessen påbörjats medan det för andra grupper av åtgärder behövs fördjupade undersökningar och avvägningar innan tillståndsprocessen inleds och åtgärder genomförs. Planen omfattar även samordnade analyser av potentialer för effektutbyggnad och miljöanpassad korttidsreglering.

För att hantera allt detta har berörda kraftbolag och länsstyrelser har under 2018 bildat ett Förvaltningsråd med underliggande arbetsgrupper för att förvalta och omsätta åtgärdsplanen för vattenkraftens miljöåtgärder i Dalälven samt även i övrigt verka för ökad kunskap om Dalälvens energi-, natur-, och kulturvärden. Förvaltningsrådet samverkar med pågående projekt inom Dalälvens sex geografiska delområden.

Syftet med förvaltningsrådet är bland annat att;

- Stödja genomförandet av Åtgärdsplanen för vattenkraftens miljöåtgärder i Dalälven,
- genom omvärldsbevakning bedöma planens aktualitet i förhållande till nationella planer och styrdokument för vattenkraftens miljöåtgärder,
- dokumentera genomförda åtgärders effekter på miljö-, energi- och kulturvärden,
- verka för att effektivisera samråds- och tillståndsprocessen,
- arbeta för att samordna länsstyrelsernas regionala miljöövervakning och kraftbolagens egenkontroll samt initiera gemensamma utvärderingar,
- bidra till att sprida kunskap om vattenkraftens miljöarbete i Dalälven.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 5*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	32,1	31,0	29,7
Årsarbetskrafter kvinnor	32,4	31,2	31,6
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	78 985	70 129	68 628
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 673	2 588	2 424
Antal beslutade ärenden	2 620	2 444	2 413
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	55	57	69
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	16 449	15 751	24 661

Kommentarer till tabellen

Inga väsentliga avvikelser eller förändringar att kommentera gällande ärendestatistiken.

Samlad bedömning av resultat**Miljö och hälsoskydd**

Handläggarträffen inom lantbruk har gett effekter för kommunens handläggare. De har kunnat styra tillsynsvägledningen mot de områden som de har behov av. Träffen skapar också en samsyn kring tillsynen så att den inte är skillnader mellan kommunernas tillsyn, det skall inte vara skillnad för verksamhetsutövare som bor i olika kommuner. Handläggarträffen skapar också möjlighet för samverkan mellan kommunernas handläggare inom lantbruksområdet.

IED-träffen (industriutsläppsdirektivet) är viktig för kommunernas inspektörer då det är en mycket komplicerad lagstiftning inom området. Inspektörerna ställde mycket frågor så det märks att behovet är stort. Träffen främjar också nätverkande mellan kommunernas inspektörer för att kunna stötta dem samt ge dem möjlighet till att göra likvärdiga bedömningar.

Samarbetsytan ”Miljö Gävleborg” likriktar inspektörers beslut i länet. Den kommer också spara tid samt leda till ett ökat samarbete då man kan del av andra kommuners material, det leder också till ett bättre nätverkande mellan kommunerna.

Incitament för energieffektivisering har mottagits positivt av verksamhetsutövarna. Det har varit ett stöd för att kunna påbörja arbetet vilket har varit svårt tidigare. Det har även gett möjlighet till fler verktyg för verksamhetsutövarna att utveckla sitt arbete, till exempel möjligheten att söka medel.

LAV-besöken tydliggör för kommunerna om deras fortsatta fokus. Då kommunerna har kommit olika långt så hjälper besöken till att sprida exempel på hur man kan fortsätta arbetet och i ett tidigt skede belysa de problem som kan uppstå.

I arbetet kring gränsöverskridande avfallstransporter så har vi upprättad en högre beredskap och tillgänglighet för övriga samverkande myndigheter samt gett dem möjlighet till samverkan i större utsträckning. För dessa myndigheter har vi synliggjort en lagstiftning som tidigare ej har varit så känd. Vi har även haft möjlighet att bedriva en ökad tillsyn som har gjort att verksamhetsutövare fått en bättre hantering av nödvändig dokumentation.

Naturvård

Resultatet under året är utmärkt. Länsstyrelsen har omsatt i stort sett hela skötselanslaget i verksamhet – gränser är målade, reservat är skyltade, friluftsanordningar reparerade och nyinförskaffade, en omfattande biologisk skötsel har genomförts. Underhållsskulden är nu låg. Entréer, broar, spänger, grillplatser. och inte minst gränser är i gott skick i länets naturreservat.

Takten i reservatsbesluten har ökat markant och vi har hunnit med ärendehantering vad gäller dispenser och samrådsprocesser. Vi har därutöver gjort ett omfattande och utmärkt arbete vad gäller frågor om skydd av värdefull skog efter skogsbranden i Ljusdal.

Inom ramen för insatserna Naturnära Jobb, Friluftsuppdraget och LONA satsades det på att skapa en sammansatt

gruppering som arbetade gemensamt med dessa uppdrag. Modellen gav en väldigt positiv effekt och Länsstyrelsen Gävleborg har varit föregångare när det gäller att lyckas med uppdraget att skapa sysselsättning inom satsningar på naturvård.

Inom uppdraget att förvalta Färnebofjärdens nationalpark och tillhörande naturum har det varit lyckosamt med införandet av den nya skötselplanen, informationsinsatser och ökade öppettider som bland annat gav en 25 procents ökning av besökantalet till naturum.

Inom projektet Hållbar vattenkraft i Dalälven identifierades det behov av fortsatt samverkan för att gemensamt öka kunskapen om vattenkraftens påverkan på Dalälvens naturvärden och miljöåtgärders utformning. Länsstyrelser och kraftbolag har konstaterat att vi bl.a. gemensamt behöver bidra till att vidareutveckla samråden inför tillståndsprocessen och bidra till att sprida kunskap om vattenkraftens miljöarbete i Dalälven och samtidigt öka kunskapen om Dalälvens energi-, natur-, och kulturvärden.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

10. Lantbruk och landsbygd

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften**Landsbygdsutvecklingsstöd**

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgiften att genomföra Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020.

Fortfarande finns en ärendebalans men läget har förbättrats eftersom färre ansökningar om stöd inkommer i slutet av programperioden. Antalet ansökningar om utbetalning ökar visserligen under samma tidsperiod men inte i sådan omfattning att det motsvarar minskningen i antalet stödansökningar.

Stort intresse har funnits under året för flera av de stödåtgärder som syftar till landsbygdsutveckling. Kunskapen om att tilldelade stödmedel till största delen är slut har dock spridits i de potentiella kundkretsarna. Det har bidragit till ett minskat antal förfrågningar om stöd jämfört med tidigare år i programperioden. Värt att notera är att det tidigare svaga intresset för stöd till förnybar energi och stöd till hembygdsgrändar blev betydligt starkare under 2018 och stödet till förnybar energi var vid årets slut till och med översökt. Det ökade intresset för stöd till hembygdsgrändar beror till stor del på handläggarnas samarbete med funktionen för kulturmiljö på länsstyrelsen vilket innebär en ökad kännedom om stödet ute i länet och möjlighet till medfinansiering.

Det är framförallt inom stöden till förnybar energi, energieffektivisering, mindre utsläpp, kort livsmedelskedja, förädlingsstöd - nya jobb, nya jobb och hembygdsgrändar det har funnits medel kvar att söka. Intresset är dock svagt för stöden till energieffektivisering och minskade utsläpp och inte heller stort för stöden till kort livsmedelskedja och förädlingsstöd - nya jobb.

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft inom jordbruks-, trädgårds- och rennäringens företag är det till volymen sett mest sökta stödet och som vid årets slut var översökt med cirka 25 miljoner kronor och med många inkomna ansökningar som inte kan beviljas stöd.

Stöd till bredband är det stöd som har de i särklass största enskilda stödbeloppen och efterfrågan på bredbandsutbyggnad är fortsatt stor. Av den tilldelade budgeten är nu ca 75 procent beslutat. Utbetalningstakten är dock förhållandevis låg och först under 2018 har de första ansökningarna om utbetalning inkommit. Handläggningen av utbetalningsansökningar har visat sig innebära en stor och komplex arbetsbörda för handläggarna. Det beror på att den redovisning som sökande ska inkomma med är mycket omfattande vilket ger ett stort behov av vägledning och många begäranden om kompletteringar från myndighetens sida. Det beror också på en stor osäkerhet om hur många av reglerna för stödet ska tolkas och kontrolleras.

Kurser, demonstrations- och informationsinsatser samt rådgivning inom olika projekt inom ramen för landsbygdsprogrammet har genomförts och är arbetsområden som bidragit till att uppfylla de nationella miljömålen. Dessa insatser har också gett effekter hos berörda målgrupper i form av höjd kunskapsnivå samt inspiration och möjligheter till nätverkskapande.

EU-stöd till jordbruket

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgifterna med att administrera EU:s jordbrukarstöd till lantbruket.

Verksamheten har fortsatt påverkats av Jordbruksverkets arbete med att införa nya system för handläggning och kontroll av jordbrukarstöden. Trots detta har länsstyrelsen lyckats uppnå målen med utbetalningarna av jordbrukarstöden 2018 enligt den prioritering som är framtagen av

länsstyrelserna tillsammans med Jordbruksverket.

Under 2018 drabbades länet och landets lantbrukare hårt av torka. Detta medförde arbete med informationsinsatser på ett antal platser i länet.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 60*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	7,2	7,6	7,1
Årsarbetskrafter kvinnor	13,5	13,6	13,0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	24 334	22 256	19 041
Antal ärenden, inkomna och upprättade ¹⁾	7 132	7 371	517
Antal beslutade ärenden ¹⁾	6 115	6 957	628
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år ¹⁾	1 424	683	68
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	6 167

- 1) Under 2018 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är ännu inte färdigbyggda, vilket medför att delar av handläggningen ännu ej går att genomföra och att rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) därmed inte är möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd och miljöersättning för betesmarker och slätterängar. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För 2016 redovisades inte ärenden om jordbrukarstöden med anledning av den pågående utvecklingen av Jordbruksverkets IT-system.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2018 och 2017 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. För år 2016 kunde inte utbetalningar av stöd redovisas, enbart ansökningar om stöd.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens eget diarieföringsystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från jordbruksverkets IT-system, BLIS. Redovisade data för åren 2016–2017 hämtas från årsredovisningarna för respektive år.

Kommentarer till tabellen

Införandet av en ny jordbrukspolitik har dragit ut på tiden och medfört kostnadsökningar för den del av verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd som utgörs av administrationen av Landsbygdsprogrammet och direktstöden. Ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har inneburit en ökad resursåtgång i länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete inom både jordbruksstöd och landsbygdsstöd. En underlättande faktor har dock varit att arbetet med åtagandeplaner för många län minskat jämfört med tidigare år.

I Gävleborgs län lämnades 1 871 stycken SAM-ansökningar in från jordbrukarna. En ansökan består vanligtvis av ansökan om flera olika stödformer och betalas ut i flera omgångar, vilket medför att en enskild ansökan genererar ett flertal beslut.

Inför 2018 kvarstod delar av handläggningen från 2015, 2016 och 2017 års jordbrukarstödsansökningar vilket inneburit ökade kostnader. Under 2018 har Länsstyrelsen i Gävleborgs län fattat cirka 5 550 stycken stödbeslut i Jordbruksverkets IT-system "Jorden" och cirka 65 stycken stödbeslut i Jordbruksverkets äldre system "Ararat". Alla dessa ärenden och beslut ingår inte i tabellen ovan. Den statistik som för närvarande går att få fram är inte fullständig utan omfattar information om gårdsstöd, förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare, nötkreatursstöd, miljöersättning för betesmarker och slätterängar och kompensationsstöd.

Den höga utgående ärendebalansen som avser jordbrukarstöden är till stor del orsakad av att Jordbruksverkets IT-system ännu inte är helt färdigbyggda. Det går till exempel i dagsläget inte att göra samtliga

slututbetalningar för betesstödet, hantera brukarskiften, inte heller genomföra eller särredovisa återkrav av stöd. Det finns även ett antal av de ansökningar som blivit uttagna för kontroll som efter detta fastnat på grund av buggar i systemen och som därför inte kan hanteras färdigt.

Trots att vissa moment har effektiviserats jämfört med tidigare hantering saknar vissa delar fortfarande fungerande IT-stöd, och de manuella, tidskrävande inslagen är omfattande. Delar av 2015, 2016, 2017 och 2018 års handläggning kommer att kunna slutföras först under 2019. De olika handläggningsmoment som kvarstår från tidigare år ökar komplexiteten och därmed även risken för fel och det krävs ett omfattande merarbete för att bibehålla god struktur och ordning i handläggningen.

Även hanteringen av landsbygdsstöden har fortsatt varit mer resurskrävande än normalt på grund av att arbetsmoment och rutiner såsom prioritering av ansökningar

med poängsättning och urvalskriterier, rimlighetsbedömningar, samt utlysningar innebär ökade kostnader för hanteringen. De effektiviseringsvinster som förväntades åstadkommas genom digital hantering av ansökan äts upp av ökad administration inom andra delar, till exempel högre krav på utredning av LOU och ökade krav på dokumentation.

Även hanteringen av landsbygdsstöden har varit mer resurskrävande än i föregående programperiod. Detta på grund av att arbetsmoment och rutiner såsom prioritering av ansökningar med poängsättning och urvalskriterier och rimlighetsbedömningar som innebär ökade kostnader för hanteringen. Länsstyrelserna har haft en ackumulerande ärendebalans från programmets start för ansökningar vilken nu minskat och rutiner har under andra halvåret 2018 reviderats av Jordbruksverket för att snabba upp hanteringen. Allt fler utbetalningsärenden inkommer nu till länsstyrelserna

Samlad bedömning av resultat

Landsbygdsutvecklingsstöd

Länsstyrelsens samlade bedömning av genomförandet av ”Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020” är att länsstyrelsen har utfört uppdraget med gott resultat utifrån givna förutsättningar. Denna bedömning grundas bland annat på resultatet av handläggning av ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalning, genomförda aktiviteter inom rådgivning och kompetensutveckling, arbetet med uppdatering av den regionala handlingsplanen för landsbygdsprogrammets genomförande samt arbetet med en regional livsmedelsstrategi.

EU-stöd till jordbruket

Resultatet av utbetalnings- och kontrollarbetet har under omständigheterna som råder med utvecklingen av nya handläggningssystem varit tillfredsställande. Arbetet med utveckling av handläggningssystemen har dock inneburit ekonomisk påverkan för vissa lantbruksföretag i länet. Länsstyrelsen upplever trots detta ett stort förtroende hos lantbrukarna och har en god dialog med såväl lantbrukare som företrädare för deras intresseorganisationer. Bedömningen är därmed också att arbetet med jordbrukarstöden bidrar till lantbrukets fortlevnad i länet.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

11. Fiske

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen har under året genomfört ett målinriktat restaureringsarbete för att återskapa vattenkosystem med naturligt reproducerande lax- och öringstammar och god miljö åt övriga vattenorganismer i Nedre Dalälven, Gavleån, Nianån och Harmångersån. Länsstyrelsen har varit projektledare och drivit merparten av restaurerings- och fiskvandningsprojekten, och i de övriga samarbetat nära med kommuner och fiskets organisationer för att få större verkningsgrad och fler åtgärder utförda. Den biologiska återställningen har varit framgångsrik då stora ytor åter blivit viktiga produktionsområden. Effekttuppföljning med bland annat elfiskebåt visar på ökad produktion av laxfisk med starka årskullar och inom kort större fångstchanser för sportfisket och fisketurister och en viktig grund för landsbygdsutveckling.

Nya metoder, framgångsrika arbetssätt samt hur man samverkar mellan naturvårds-, kulturmiljö-, och fiskeintressen har spritts och förts vidare till andra regioner på såväl internationella, nationella som regionala konferenser och seminarier. Nämnas kan att länsstyrelsen var medarrangör för konferensen ”Dam Removal Europe” i september 2018 med mer än 120 deltagare från 26 länder.

Länsstyrelsen har 2018 startat och utvecklat samarbetet med alla de aktörer som berörs av den nya laxförvaltningen i nedre Dalälven, Testeboån och Ljusnan; yrkesfiskare, fiskevattensägare och sportfiskets organisationer med flera. Syftet har varit

att ta fram en väl förankrad Laxförvaltningsplan med moderna adaptiva fiske-regler för Dalälven. I Dalälven och Testeboån är den älvegna laxförvaltningen långt framme, medan den i Ljusnan är i ett initialskede.

Fiskerinäringen längs vår kust har stora problem med främst sälskador på fångst och redskap, samt att fiskarkåren blir allt äldre och nyrekryteringen är mycket svag. Länsstyrelsen har prioriterat dessa frågor under året på flera sätt. Vi har arbetat med att ta fram målinriktade projekt i styrgruppen för fiskefonden för regionens tre LEADER-områden och bland annat initierat projekt med syfte att öka selektion i sälsäkra redskap, underlätta för fiskerinäringen och främja nyrekrytering av fiskare. Exempelvis deltog länsstyrelsen och en yrkesfiskare från länet i workshoppar och höll föredrag på det internationella seminariet ”Seminar on recruitment of new fishermen” i Helsingfors i april 2018.

Seminariets stora fråga var hur vi lockar nya yrkesfiskare till näringen. Deltagare från alla länder kring Östersjön fanns representerade vid mötet. Länsstyrelsen har efter seminariet fortsatt delta i arbetet med att initiera och få fram projekt och åtgärder tillsammans med landsbygdsnätverket och arbetat aktivt med frågan i samarbete med övriga organisationer som fiskerinäringen, Jordbruksverket, Landsbygdsnätverket, Leader-områden och HaV.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 62*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	3,5	3,0	3,5
Årsarbetskrafter kvinnor	1,6	1,3	1,2
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 841	5 576	6 595
Antal ärenden, inkomna och upprättade ¹⁾	494	607	521
Antal beslutade ärenden ¹⁾	489	610	514
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år ¹⁾	7	4	9
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	6 916	3 441	3 164

¹⁾ Till 2016 års årsredovisning var det inte möjligt att från Jordbruksverkets IT-system hämta ut fullständig statistik för (VÄS 622), hantering av stöd Havs- och fiskerifonden. Uppgifterna har för år 2017 och år 2018 gått att få fram varför värdena skiljer sig åt jämför med vad som redovisades i 2016 års årsredovisning.

Kommentarer till tabellen

Länsstyrelsen har under året drivit ett flertal restaurerings- och fiskvandningsprojekt med extern finansiering. Detta har gett fler anställda och mer verksamhet.

Eftersom det länge varit medelsbrist inom flertalet åtgärder inom Havs- och fiskeriprogrammet har antalet ansökningar om stöd varit relativt lågt. Investeringar inom fiske har varit den dominerande åtgärden. Det har inneburit en hög arbetsbelastning på handläggarna eftersom ansökningsförfarandet med ett digitalt ansökningssystem och administration upplevs som komplext och krångligt av länets småskaliga yrkesfiskare. Det innebär att det uppstår ett stort behov av vägledning till stödmottagarna. Myndighetens erfarenhet är dock att sådan vägledning är av helt avgörande betydelse för det småskaliga kustfisket i länet. Ett par stöd har beviljats under året vilka också i hög grad har bidragit till bevarandet av det småskaliga kustfisket i Gävleborgs län.

Samlad bedömning av resultat

Måluppfyllelse: Helt uppfyllt.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

12. Folkhälsa

Under 2018 har länsstyrelsens arbete inom folkhälsa utgjorts av:

- Uppdrag enligt förordning 2012:606 om arbete inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet (ANDT) samt regleringsbrevsuppdrag 58 om samordning av ANDT-politiken, vilket redovisas till Folkhälsomyndigheten (dnr 9061–2018).
- Uppdrag enligt förordning 2012:606 om arbete inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet (ANDT) samt regleringsbrevsuppdrag 59 samt särskilt regeringsuppdrag under 2016 - 2020 om förstärkt tobaks- och alkoholtillsyn, arbetet redovisas i särskild ordning till Folkhälsomyndigheten (dnr 9061–2018).
- Regleringsbrevsuppdrag 60 om stöd till huvudmännen i utökade ansvaret för spelmissbruk, vilket redovisas samordnat av Länsstyrelsen i Örebro till Socialdepartementet, (dnr 9215–2018).
- Uppdrag enligt förordning 2016:1258 om regional samordning inom det brottsförebyggande området, vilket redovisas i särskild ordning till Brottsförebyggande rådet.

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsens arbete med folkhälsa har löpt på under året. Flera initiativ till ökad samverkan både internt och externt har skett. Under året har arbetet präglats av slutbetänkandet för kommissionen arbete för jämlik hälsa och nya målområden för folkhälsan samt ny tobakslag som beslutades i slutet av året.

Arbetet med att föra ut regeringens politik inom alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) området har det arbetats aktivt med på regional och kommunal nivå. Under året har den regionala ANDT-strategin ”Strategi för ANDT-arbetet i Gävleborgs län 2017–2021” färdigställts och en handlingsplan för 2018–2019 har arbetats fram tillsammans med regionala aktörer där jämställdhets-, jämlikhets- och barnperspektivet har beaktats. Arbetet har bidragit till att öka förutsättningarna för ett målinriktat, strukturerat och långsiktigt regionalt och lokalt arbete.

Gällande tillsyn har länsstyrelsen bidragit med kompetensutveckling för kommunerna genom att anordna utbildningsdagar om lagstiftning och tillsynsmetoder. Handläggarna har erbjudits möjligheten att delta i nationella konferenser med tema folkhälsa och tillsyn. Informationsmaterial om lagstiftningen har tagits fram

åt kommunerna för vidare distribution. Bidragsmedel har betalats ut till kommunerna för förstärkt tillsyn av rökfria skolgårdar.

Länsstyrelsen har genomfört verksamhetstillsyn helt eller delvis i sex kommuner, löpande granskning av inskickade tillsynsärenden samt bidragit med råd och stöd till kommunernas handläggare.

Länsstyrelsen fick 2018 ett nytt uppdrag att stödja huvudmännen när det gäller deras utökade ansvar för spelmissbruk enligt lagändringarna. Tillsammans med länets kommuner och Region Gävleborg har länsstyrelsen inventerat och kartlagt behov av stöd i länet. En kunskapshöjande dag i syfte att tydliggöra behovet av samverkan mellan flera aktörer har genomförts i samarbete med Region Gävleborg där både socialtjänst, beroendevård och brukarföreningar deltog.

Inom det brottsförebyggande området har länsstyrelserna verkat för att minska brottsligheten och öka tryggheten likväl som att öka kunskaperna på området. Under året har länsstyrelsen, i ett mellanregionalt samarbete, erbjudit både grundutbildning om brottsförebyggande verksam-

het som specialutbildning om kamerabevakning till nyckelpersoner i länet. Därutöver kartläggs verksamheter genom det nätverk av kommunala samordnare samt kommunpolisier som regelbundet stämmer av läget och följer de nya metoder inom området som nu sprids i landet.

Samverkan och samordning på regional nivå

Länsstyrelsen har under året startat arbete med en samverkansmodell inom folkhälsoområdet; alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT), mäns våld mot kvinnor samt att förebygga att barn upplever våld, föräldrastöd, ensamkommande barn, asylsökande och nyanlända samt jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Prevention i samverkan (PiS) ska bidra till intern respektive extern samverkan kopplad till prevention inom social hållbarhet. PiS ska ge länsstyrelsen ett gemensamt ramverk för myndighetens preventionsuppdrag inom social hållbarhet, med en tydlig koppling till jämställdhet, mänskliga rättigheter och Agenda 2030. Detta ska ske genom att skapa plattformar för kunskap och erfarenhetsutbyte på regional och lokal nivå i syfte att bidra till ett socialt hållbart Gävleborg.

Länsstyrelsen och Region Gävleborg har under året uppdaterat en gemensam avsiktsförklaring om samverkan där folkhälsoområdet ingår.

Genom gemensamma insatser och tydlig ansvarsfördelning skapas förutsättningar för bättre resurseffektivitet, förankring och en tydlig ansvarsfördelning.

I länet finns ett politiskt nätverk för folkhälsa "Nätverk för strategiskt folkhälsoarbete i Gävleborg" (NSFG). Nätverket har under 2018 arbetat för strategisk utveckling inom folkhälsoarbetet genom förbättrad kommunikation, samsyn och samverkan mellan olika intressenter i samhället. Länsstyrelsen utgör tillsammans med Region Gävleborg och representanter från kommunerna sekretariat och bereder frågor om kunskapspåfyllnad till nätverket

Samhällsrådet är ett samverkans- och samordningsforum för sociala, brottförebyggande och krisberedskapsfrågor i Gävleborg län. Samhällsrådets huvudsakliga ansvarsområden är brottförebyggande arbete, regional krishantering, flyktingfrågor samt folkhälsa och ANDT-frågor. Samhällsrådet består av de högsta cheferna från Länsstyrelsen Gävleborg, Polisområde Gävleborg, Region Gävleborg samt representanter från länets kommuner. Samverkan och kunskaps- och erfarenhetsutbyte på högsta nivå är viktigt och sker kontinuerligt.

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 70*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	1,2	1,0	1,1
Årsarbetskrafter kvinnor	1,7	1,5	1,1
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 000	3 046	2 274
Antal ärenden, inkomna och upprättade	37	40	40
Antal beslutade ärenden	35	37	54
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	187	272	470

Kommentarer till tabellen

Inga väsentliga avvikelser har förekommit.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens tillsyns- och samordningsfunktioner har under året genomfört tillsyn i hälften av länets kommuner samt samordnat länets ANDT-arbete. Myndigheten har deltagit i kommunbesök, erbjudit råd och stöd och kompetenshöjning av olika slag. Myndighetens samlade bedömning är att länsstyrelsens och kommunernas arbete enligt lagstiftningen generellt sett fungerar väl. Det finns dock behov av ytterligare utbildning, särskilt kopplat till ny lagstiftning.

Resultat av länsstyrelsens insatser inom folkhälsa bedöms som mycket goda. Flestalet av kommunerna har en god struktur och upparbetade vägar inom folkhälsa. Ett förbättringsområde är att fler kommuner ytterligare prioriterar förebyggande arbete inom folkhälsoområdet. På så sätt ökar möjligheten för kommunerna att tillgodogöra sig länsstyrelsens insatser.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

13. Jämställdhet

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen Gävleborg har i enlighet med uppdrag S2016/07873/JÄM under 2017 tagit fram länsstrategi för jämställdhetsintegrering ”Ett jämställt Gävleborg – Länsstyrelsens strategi för jämställdhetsintegrering 2018–2020”. Ett behov av ett mer målstyrt jämställdhetsarbete identifierades i strategin. Med utgångspunkt i detta så har länsstyrelsen under året sett över de samverkansstrukturer som finns i länet samt hur jämställdhetsarbetet i högre grad kan samordnas med andra områden inom social hållbarhet.

Mer målstyrt jämställdhetsarbete i länet – vi bygger en övergripande struktur

Tidigare har det saknats en övergripande regional struktur för jämställdhetsarbetet. För att skapa en långsiktig struktur och hållbart jämställdhetsarbete i länet så har länsstyrelsen under hösten träffat Region Gävleborg vid tre tillfällen för att tillsammans se över innebörden av den avsiktsförklaring som gäller för jämställdhetsområdet. Syftet med träffarna har varit att som regionala aktörer ta ett samlat grepp kring jämställdhetsfrågorna, inventera behov i länet samt planera för hur ett

gemensamt arbete ska bedrivas. En planering för fortsatt arbete för 2019 har tagits fram utifrån de behov som identifierats samt med utgångspunkt i strategin.

Länsstyrelsen har haft dialog med Skogsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Folkhälsovetenskapen och Högskolan i Gävle för att initiera och främja samarbete.

I enlighet med strategin och för att bygga en övergripande struktur har framtagandet av en handlingsplan i arbetet för att minska våld mot kvinnor ska upphöra tagits fram. Handlingsplanen löper under två år, viktiga delar i handlingsplanen är förebyggande arbete mot våld, tidiga insatser riktade till barn och unga och flera större regionala prioriteringar.

Länsstyrelsen Gävleborg tillsammans med Länsstyrelsen i Västmanland, Jämställdhetsmyndigheten samt Bollnäs kommun har under 2018 samfinansierat en regionkoordinator som arbetat för att motverka prostitution och människohandel. Regionkoordinatorn har varit drivande i ett ärende gällande människohandel som resulterade i två fällande

domar under året. Vidare fokus och uppsökande verksamhet har bedrivits utifrån så kallad "Sugardating". "Sugardating" är företrädesvis äldre män ingår avtal med unga kvinnor att i utbyte mot pengar och gåvor få umgänge och i de flesta fall sex. (Från Svenska Dagbladet)

Länsstyrelsen Gävleborg är ett av fyra utvalda län som tilldelats projektmedel för att utveckla resurscentra för personer mellan 13–26 år som är utsatta eller i risk att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Under 2018 anställdes två personer (vardera 50 procent) för att lägga en grund för fortsatt operativt arbete genom målgruppsanalyser i länet, vilket har påbörjats. Fem verksamheter erhöll även ekonomiskt stöd för att utveckla och stärka sin verksamhet kopplat till förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och i syfte att stärka sam-verkan med länsstyrelsen.

Under 2018 ingick Länsstyrelsen Gävleborg och Region Gävleborg en överenskommelse. Överenskommelsen innebar att medel utbetalades till länsstyrelsen för att stärka arbetet för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Uppdragets ursprung kommer från den överenskommelse som staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) slöt gällande kvinnofrid under 2018. Länsstyrelsen har under året anställt en person för ovan beskrivna uppdrag som arbetar samordnat inom ramen för det befintliga utvecklingsarbete som bedrivs i nuvarande uppdrag att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

För att samla det regionala arbetet mot våld i nära relationer leder länsstyrelsen, i samverkan med några nyckelaktörer, arbetet med att skapa en regional webbplats. Webbplatsen kommer att samla de stödinsatser som för allmänheten finns att tillgå i våldsutsatta lägen. För yrkesverksamma så finns på webbplatsen samtliga regionala lösningar och stödstrukturer

samt en inloggningssida där deltagare i länsstyrelsernas nätverk kan dela doku-

ment och utbyta information. Webbplatsen har planerats att vara i drift under våren 2019.

Flera delar av det ovan beskrivna arbetet härrör från länsstyrelsens regionala uppdrag att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Uppdraget redovisas i sin helhet i särskild ordning till Regeringskansliet, Socialdepartementet senast 29 mars 2019 (se Drn: S2017/07420/JÄM (delvis).

En särskild satsning att upptäcka och hantera våld i nära relationer bland grupperna äldre och funktionsnedsatta genomfördes som utbildningsinsatser för socialtjänst och omsorgspersonal under hösten 2018. Detta arbete gjordes med anledning av ett utökat uppdrag kopplat till #Metoo som uppdrogs till länsstyrelserna i juni 2018 (uppdraget redovisas i sin helhet i särskild ordning till Regeringskansliet, Socialdepartementet senast den 31 maj 2019, se Drn: S2018/03930/FST (delvis).

Samordning av jämställdhetsarbetet med andra områden inom social hållbarhet – internt och externt

För att bättre samordna jämställdhetsarbetet i länet med andra frågor så har länsstyrelsen under året deltagit i nedan nämnda sammanhang för att bevaka och lyfta jämställdhetsfrågorna.

Länsstyrelsen har deltagit på de nationella länsstyrelseträffarna under året samt för uppdraget relevanta utbildningsdagar.

Länsstyrelsen har deltagit i arbetsgruppen för det politiskt regionala nätverket för strategiskt folkhälsoarbete i Gävleborgs län (NSFG). I nätverket lyfts olika perspektiv på folkhälsofrågorna fram och bereds av kommunernas kommunalråd.

I länsstyrelsens interna preventionsarbete (PIS) som startats är jämlikhet och jämställdhet två av flera grundläggande perspektiv för arbetet. En arbetsgrupp är tillsatt från och med 2018, ett antal träffar har ägt rum och en handlingsplan har tagits fram. Under 2019 kommer samordnade insatser att genomföras i några kommuner i frågor som rör prevention.

I länsstyrelsens arbete med Agenda 2030 integreras perspektiv kopplat till jämställdhet. Under 2018 genomfördes workshops på sex av åtta enheter på länsstyrelsen. Syftet var att få en uppfattning om medarbetarnas kunskapsnivå gällande jämställdhet. Inventeringen ligger som grund för ett förslag på ett fortsatt arbete som bland annat ska innehålla kompetenshöjande insatser kring §5 med särskilt fokus på jämställdhet, jämställdhetsintegrering, mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Länsstyrelsen har under året bildat en strategisk arbetsgrupp i arbetet för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor utifrån 6:e delområdet i jämställdhetspolitiken.

Länsstyrelsens intention var att under 2018 fortsatt sammankalla ett nätverk för jämlik hälsa och jämställdhet i länet. Då deltagarna upplevde ett otydligt syfte och var för få till antalet så valde länsstyrelsen att avsluta nätverket

Volym och kostnader (Avser verksamhet 80*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,1	0,1	0
Årsarbetskrafter kvinnor	1,8	1,4	1,4
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 227	2 867	2 066
Antal ärenden, inkomna och upprättade	13	13	16
Antal beslutade ärenden	11	13	17
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	2 535	345	50

Kommentarer till tabellen

Inga väsentliga avvikelser har förekommit inom området.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens samlade bedömning är att det finns behov av att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering såväl internt som externt. Utifrån att det under större delen av året har saknats en särskilt sakkunnig i jämställdhet har arbetet utförts på annat sätt än planerat men under den förutsättningen genomförts på ett bra sätt. Arbetet med att internt och extern integrera jämställdhetsfrågorna i övriga sakområden inom social hållbarhet har påbörjats. Det har också lagts en grund för att skapa en långsiktig struktur för det externa jämställdhetsarbetet. Länsstyrelsens arbete inom uppdraget prostitution

och människohandel och mäns våld mot kvinnor har varit framgångsrikt och bedrivits på ett utmärkt sätt. Till exempel är länsstyrelsen ett av fyra pilotlän för regionala resurscentra för att stödja utsatta eller de som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld.

Måluppfyllelse: I hög grad uppfyllt (utvecklingsbehov i en del och utmärkt i andra delar).

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §

14. Integration

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Nedan följer en sammanfattning av Länsstyrelsen Gävleborgs arbete med integrationsuppdragen. Arbetet redovisas utförligare i separata bilagor till de redovisningar för samtliga län som lämnas av Länsstyrelsen i Jönköping län.

Förutsättningarna för mottagandet av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn har på många sätt förändrats de senaste två åren. Fokus har flyttats från ett akut asylmottagande till kommunmottagande av nyanlända där bostadssituationen och integrations-/etableringsinsatser varit de stora frågorna. Länsstyrelsens fokus när det gäller integrationsarbetet har därför varit att stödja och samordna kommunernas och övriga berörda parter arbete med mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn. Länsstyrelsen har följt upp kommunernas arbete med mottagandet. Det har gjorts genom besök i alla kommuner i länet och genom olika nätverksträffar med företrädare för olika verksamhetsområden. Internt på länsstyrelsen har samverkan kring bostadsfrågorna skett mellan integrationsfunktionen och funktionen för samhällsplanering.

Samtliga kommuner har tagit emot det antal nyanlända som anvisats plats enligt de kommunal som fastställts. Efter samråd med kommunerna har en viss omfördelning skett mellan kommunerna jämfört med hur fördelningen såg ut enligt det beräkningsunderlag som låg till grund för de beslutade länstalen. När det gäller mottagandet av ensamkommande barn har kommunerna erbjudits samordning och stöd i den omställning av mottagandet som man varit tvungna att genomföra på grund av det minskade antalet barn. Samtal har inletts om att vidareutveckla det regionala samarbetet när det gäller mottagandet av ensamkommande barn.

Under året har länsstyrelsen samordnat en regional samverkansgrupp när det gäller ensamkommande barn som försvinner och regionala rutiner har tagits fram och sammanställts i en samverkansplan. Samverkansgruppen har bestått av representanter för olika kommunala verksamheter, Migrationsverket, Polismyndigheten, Rädda Barnen, Region Gävleborg och regionkoordinator prostitution och människohandel.

Länsstyrelsens uppdrag att samordna tidiga insatser för asylsökande har påverkats av att Migrationsverket under 2018 avvecklat all sin mottagningsverksamhet i Gävleborg, men det finns fortfarande ett stort antal asylsökande som bor i eget boende i länet och behovet av tidiga insatser bedöms fortfarande vara stort. Intresset från det civila samhället att erbjuda aktiviteter är också fortsatt stort och medel söktes för mer än dubbla summan som fanns att fördela. Totalt beviljades 20 insatser i länet. Samtliga beviljade insatser har följts upp genom besök.

Under 2018 har länsstyrelsen fortsatt att vidareutveckla det regionala samarbetet genom partnerskapet Integration Gävleborg, som funnits sedan flera år tillbaka i länet. Syftet med Integration Gävleborg är att bidra till en social hållbar samhällsutveckling genom att samordna, stärka och utveckla arbetet för integration i Gävleborg. Partnerskapet samordnas gemensamt av Länsstyrelsen Gävleborg och Region Gävleborg. Övriga aktörer är Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Högskolan i Gävle samt länets tio kommuner. En handlingsplan för samarbetet 2018–2020 har antagits och en gemensam hemsida har tagits fram. Genom Integration Gävleborg har olika nätverk samordnats och ett flertal olika utbildningar/konferenser arrangerats.

För att bredda det regionala samarbetet har länsstyrelsen också samordnat Frivilig i Gävleborg, som är ett samarbete mellan offentliga aktörer och det civila samhället. En gemensam hemsida har tagits fram och olika forum för utbildning och erfarenhetsutbyte har erbjudits.

Länsstyrelsen har under flera år gjort en särskild satsning på konceptet integration och tillväxt genom olika projekt och aktiviteter. I slutet av 2018 avslutades projektet Från vision till verkstad, där syftet var att öka kunskapen om möjligheterna med mångfald hos privata och offentliga arbetsgivare och matcha nyanländas kompetens mot arbetsgivarnas behov. För att vidareutveckla arbetet ytterligare startades i slutet av året projektet ”Qlivet”, där utrikesfödda kvinnors väg till etablering ska förkortas genom nätverkande med företagande kvinnor. Projektet, som finansieras av länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen, pågår till december 2020.

Under året har ett ökat fokus lagts på att tydligare integrera sociala hållbarhetsfrågor i integrationsarbetet. Exempelvis har de kommuner och föreningar som sökt länsstyrelsen olika integrationsmedel erbjudits stöd när det gäller hur de ska planera insatserna utifrån ett jämställdhetsperspektiv och genom Integration Gävleborg har utbildningsinsatser inom området hälsofrämjande etablering erbjudits.

För att stödja kommunerna i att utveckla samhällsorienteringen till nyanlända har länsstyrelsen deltagit i utvecklingen av en pilotmodell som testas i en kommun där informationen om hälsofrågor utökas och erbjuds utöver de lagstadgade 60 timmarna. Integrationsfunktionen har också blivit HBTQ-certifierad och en handlingsplan för hur dessa frågor ska implementeras i den ordinarie verksamheten har tagits fram.

Andra enheter inom länsstyrelsen har också engagerat sig inom integrationsområdet. Tillsammans med integrationsfunktionen har medarbetare från natur, lantbruk och kulturmiljö i flera år haft ett samarbete med länets sfi-skolor. De har erbjudits studiebesök till besöksmål i länet, som bedömts som särskilt intressanta av respektive verksamhetsområde. Under 2018 har studieresor genomförts för sfi-elever i fem av länets tio kommuner.

Via e-post har länsstyrelsen spridit aktuell information när det gäller asyl- och integrationsfrågor till alla i länet som anmält intresse av att få detta. Informationen har skickats ut kontinuerligt och bestått av meddelanden från departement och myndigheter, tidningsartiklar, länkar till nya lagar/förordningar, betänkanden, rapporter, egna nyhetsbrev med mera.

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 85*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	4,2	4,4	3,6
Årsarbetskrafter kvinnor	4,7	6,0	4,1
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	9 740	10 809	7 792
Antal ärenden, inkomna och upprättade	70	61	51
Antal beslutade ärenden	63	58	59
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	1	0
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Kommentarer till tabellen

Länsstyrelsens olika uppdrag under 2018 när det gäller integration har i stort varit desamma som året innan. Bemanningen är därför i stort sett oförändrad. 2,5 årsarbetskrafter avser projektverksamhet som finansierats med medel från Europeiska socialfonden och regionala tillväxtmedel. Större delen av de registrerade ärendena inom verksamhetsområdet är ansökningar om de statliga bidrag som länsstyrelsen har att förmedla inom integrationsuppdraget.

Samlad bedömning av resultat

Resultaten av länsstyrelsens insatser inom integrationsområdet bedöms som mycket goda. Samtliga kommuner har tagit emot det antal nyanlända som anvisats plats enligt kommuntalen. Genom den omfördelning av kommuntalen som gjordes har de kommuner som hade en extra svår bostadssituation kunnat ta emot färre medan de kommuner som sett att man haft förutsättningar för ett högre mottagande har fått fler nyanlända anvisade. När det gäller ensamkommande barn har den nedrustning som kommunerna behövt genomföra med anledning av det kraftigt minskade antalet, lett till att en planering

pågår för att hitta former för ett mer läns-gemensamt mottagande.

Intresset för att erbjuda tidiga insatser är fortfarande stort och olika former av aktiviteter erbjuds runt om i länet. Det sedan tidigare mycket väl fungerande regionala samarbetet har vidareutvecklats och länsstyrelsen har fortsatt sin särskilda satsning på konceptet ”integration och regional tillväxt”.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 4 § Länsstyrelsens uppgifter omfattar också

Länsstyrelseinstruktion 4 §

1. Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Enligt bestämmelserna i ärvdabalken ska dödsboägda lantbruksfastigheter vara avvecklade senast fyra år efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Det innebär med nödvändighet att ärenden kan komma att avgöras först efter längre tid än så. Myndigheten hanterar sedan 2014 rutinmässigt dessa ärenden i det länsstyrelsegemensamma ärendehanteringssystemet Platina vilket tydligt har underlättat och säkrat tillsynen och i synnerhet möjligheten till uppföljning. Rutinen innebär att ärenden hanteras främst kring årsskiftet. Efter halva avvecklingsperioden informeras samtliga aktuella dödsbon om vilka regler som gäller. De dödsbon som fortfarande äger lantbruksfastighet vid avvecklingsperiodens slut får en påminnelse och information om eventuellt vitesföreläggande.

Under 2018 inkom från skatteverket 102 underrättelser om dödsboägda lantbruksfastigheter.

Av 116 ärenden inkomna 2017 har 37 ärenden avslutats. Av 127 ärenden inkomna 2016 har 106 ärenden avslutats. Av 107 ärenden inkomna 2015 har 95 ärenden avslutats. Av ärenden inkomna före 2015 återstår 21 som inte har avslutats. I 7 ärenden har anstånd med avveckling beviljats och 11 har fått påminnelse eller föreläggande om avveckling. Bedömning av resultat: Gott

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 4 §

2. Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

3. I Norrbottens, Västernorrlands och Västra Götalands län att göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

4. I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län att vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom målet Europeiskt territoriellt samarbete inom EU:s strukturfonder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

5. I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län att vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, vid kontroller och inspektioner avseende de program som anges i 4.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

6. I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län att vara ansvarig för kontroller enligt artikel 23.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

Länsstyrelsen ska vidare

Länsstyrelseinstruktion 5 §

1. Integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor.

Övergripande kommentar av resultat och måluppfyllelse i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen har under året startat ett arbete med att inventera hur länsstyrelseinstruktionen ska införlivas i ordinarie handläggning för att få ett mer målstyrt arbetssätt. Som utgångspunkt i arbetet finns strategin: ”Ett jämställt Gävleborg 2018 - 2020” inklusive en handlingsplan för jämställdhet och likvärdiga villkor: ”Handlingsplan för jämställdhet och lika villkor 2017 – 2020”. Fokusområden har under 2018 tagits fram utifrån 5§ i länsstyrelseinstruktionen. Dessa områden kommer under 2019 att vara jämställdhet, jämställdhetsintegrering samt mänskliga rättigheter. Sammantaget har ett antal aktiviteter genomförts inom länsstyrelsen för att stärka jämställdhetsintegrering, några beskrivs i korthet nedan:

Inom uppdraget för ensamkommande barn som försvinner så har jämställdhetsperspektivet belysts och används som motiveringsgrund i beviljande bidragsansökningar.

Inom funktionen för Integration har ett projekt som beaktar kvinnors möjlighet till eget företagande under året initierats och påbörjats. Projektet ska stärka kvinnors position på arbetsmarknaden.

Funktionen för integration har under året också tagit fram ett metodstöd för inkluderande arbetsmetoder och ett integrerat hälsoperspektiv med ett antal stödfrågor som kan användas i den dagliga verksamheten. Metodstödet kommer att spridas och användas under kommande år.

Inför rekryteringen av rösträknare i valet beaktades kön som en urvalsgrund för att få en jämn representation. Etnicitet, ålder, utbildningsbakgrund, demografisk bakgrund har även beaktats. Detta resulterade i en bred spridning av representation för de timanställda utifrån ovan grunder. En viss överrepresentation av kvinnor konstaterades vid sammanställning efter valet.

Länsstyrelsens medarbetare fortsätter att HBTQ-certifieras.

Funktionen för samhällsplanering har i ett nytt initiativ bjudit in olika funktioner för att bidra med perspektiv utifrån socialhållbarhet.

Länsstyrelsen Gävleborg har även arbetat med utveckling av verksamheten sportfiske för kvinnor och som följd fått igång projekt för att få nyanlända att börja komma ut i naturen.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

2. Genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen har under året startat arbete med att inventera hur länsstyrelseinstruktionen ska införlivas i ordinarie handläggning. Länsstyrelsen har under året tryckt upp en handbok för perspektivfrågor (utarbetad av Länsstyrelsen Södermanland) för att konkretisera vad 5§ punkterna 1–6 innebär för länsstyrelsernas arbete. Handboken beskriver hur länsstyrelsen kan analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund och är tänkt som ett stöd i arbetet.

Ett underlag för beställning har skickats till länsstyrelsernas chefsforum för social hållbarhet som har tagit det vidare till ansvarig länsrådsgrupp. Generellt handläggarstöd som är det förvaltningsobjekt som blivit föreslagna att äga frågan menar att det saknas kompetens att sätta riktlinjer för könsanalyser och har därför svårt att kravställa en användbar funktion för verksamheterna. De har därför inte velat ta på sig ägarskapet vilket omöjliggör den vidareutveckling av funktionen som krävs för att kunna få mer relevant data som påpekades i förra årsredovisningen. Generellt handläggarstöd önskar tydligare riktlinjer från regeringen vad gäller könsuppdelad statistik.

Nedan presenteras några av länsstyrelsens områden där man i olika projekt har könsuppdelad statistik för att belysa och arbeta med ojämställdhet.

På enheten för Landsbygd och tillväxt så förekommer deltagarförteckningar i utvecklingsprojekten som bedrivs inom ramarna för landsbygdsprogrammet 2014–2020. Dessa kan användas till analys och lämnas vidare till projektens uppdragsgivare. Hos stöd- och projektverksamheterna finns uppgifter som kan

användas till statistiska analyser gällande kön. Inom verksamheten genomförs dock inga statistiska beräkningar. Det ligger hos vår uppdragsgivare Jordbruksverket att genomföra.

Inom projektverksamhet genomförs bland annat kurser till lantbrukare. Det är en tydlig mansdominans bland deltagarna i de kurser som riktar sig till traditionellt lantbruk med växtodling och djurhållning. Något fler kvinnor inom djurhållning än växtodling. Detta speglar könsfördelningen i yrket i denna bransch. Däremot är det övervägande kvinnor som deltar i de kurser som hålls inom yrkesmässig odling av grönsaker och bär.

På enheten för samhällsutveckling så fördelas statistik och används på olika sätt se exempel här:

Inom verksamheten för personliga ombud sammanställs statistik i länet på män respektive kvinnor som söker personligt ombud. Statistiken visar att det är fler kvinnor än män i länet som söker stöd. Orsaker till detta är fortfarande inte analyserat men intresse finns för att kommande verksamhetsår titta vidare på möjliga orsaker och anledningar till detta.

I årets regionala bostadsmarknadsenkät presenterades data över befolkningsutvecklingen könsuppdelat. Särskilda skäl mot att presentera ytterligare könsuppdelat data uppstod i en avvägning mellan rapportens läsbarhet, relevans, tillgång till data och tiden att arbeta med materialet.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

3. Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och då ta särskild hänsyn till barns bästa.

Länsstyrelsen har under året startat arbetet med att inventera hur länsstyrelseinstruktionen ska införlivas i ordinarie handläggning. Länsstyrelsen har under året tryckt upp en handbok för perspektivfrågor (utarbetad av Länsstyrelsen Södermanland) för att konkretisera vad 5§ punkterna 1–6 innebär för länsstyrelsens arbete. Handboken beskriver hur länsstyrelsen kan verka för barns bästa i sitt arbete och innehåller både fakta, analysmetod och fördjupningar inom perspektivet och är tänkt som ett stöd i arbetet.

Sammantaget har ett antal aktiviteter genomförts inom länsstyrelsen under året för att ta särskild hänsyn till barns bästa. Några beskrivs i korthet här:

Länsstyrelsens uppdrag om barns bästa finns med i mallen för verksamhetsplanering. Länsstyrelsen arbetar för barns rätt att leva i frihet från våld i nära relation. Länsstyrelsens tillsyn kopplat till rökfria miljöer och rökfria skolgårdar syftar till barns bästa. ANDT-strategi som arbetats fram under året har ett tydligt barn- och ungdomsperspektiv. Länsstyrelsen arbetar också med kampanjer som ”Tänk om, du avgör” och ”Delapådet” som syftar till barns bästa. Barns rätt till kulturarv har bland annat uppmärksammats inom ramen för projektet ”kulturavet, en nyckel till framtiden” med insatser riktade till skola och pedagoger.

I översikts- och detaljplaneärenden har ett särskilt barnperspektiv tillämpats vid samråd med kommunerna. Det har inneburit att planförslagets konsekvenser för barn särskilt har bevakats samt att länsstyrelsen givit råd till hur kommunerna kan förbättra planförslagen för att i högre grad tillgodose barns behov. Inom bostadsförsörjningsarbetet har länsstyrelsen tagit initiativ till att ett särskilt analysunderlag tagits fram som avser trångboddhet i länet. Detta underlag har överlämnats till kommunerna, med förhoppningen att underlaget ska utveckla deras strategiska arbete för att motverka trångboddhet. Trångboddhet är en av de nyckelfaktorer inom bostadsförsörjning som har tydligast koppling till barns hälsa och förutsättningar.

Länsstyrelsen skapar förutsättningar för en levande landsbygd där framtida generationer kan bo och försörja sig genom att värna om biologisk mångfald, jordbruksmark och uppmana till ekologisk produktion då det är viktigt att skapa en miljö där kommande generationer kan leva utan risker.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

1. Vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Länsstyrelsen har under året startat arbetet med att inventera hur länsstyrelseinstruktionen ska införlivas i ordinarie handläggning. Länsstyrelsen har under året tryckt upp en handbok för perspektivfrågor (utarbetad av Länsstyrelsen Södermanland) för att konkretisera vad 5§ punkterna 1–6 innebär för länsstyrelsens arbete. Handboken beskriver hur länsstyrelsen kan använda ett perspektiv för tillgänglighet och ha ett funktionshinderperspektiv i sitt arbete och innehåller både fakta, analysmetod och fördjupningar inom funktionshinderperspektivet och är tänkt som ett stöd i arbetet.

Sammantaget har ett antal aktiviteter genomförts inom länsstyrelsen under året för att ta särskild hänsyn till tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Några beskrivs i korthet här.

Länsstyrelsens tillgänglighetsplan håller på att revideras och kommer att slutföras 2019. Perspektiv gällande tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning finns med i mallen för verksamhetsplanering.

Länsstyrelsen ser ett ökat intresse från allmänheten för naturreservat och nationalparker och fler besökare letar sig dit. Tillgängligheten har förbättrats och tydlig information om hur det är ordnat för besökare med toalett, parkering, stigar med mera gör det lättare för besökare att våga sig ut. I Österbergsmuren har en särskild satsning gjorts på att göra området tillgängligt och spännande för barn inklusive barn med funktionsnedsättning.

Länsstyrelsen hanterar alltid funktionshinderfrågor i samband med ändringar i skyddad bebyggelse, byggnadsminnen, kyrkliga kulturminnen samt kulturresevat.

I översikts- och detaljplaneärenden har tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning särskilt bevakats vid samråd med kommunerna. Det har inneburit att planförslagets konsekvenser vad avser tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning särskilt har bevakats samt att länsstyrelsen givit råd till hur kommunerna kan förbättra planförslagen med avseende på tillgänglighet. Inom arbetet med bostadsförsörjning har särskilda bostadsbehov för personer med funktionsnedsättning och deras förutsättningar på bostadsmarknaden bevakats i samråd över kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning.

Länsstyrelsen har genomfört ett regionalt arbete med behovskartläggning och stödjande insatser i form av utbildning, i regleringsbrevets uppdrag 64, funktionshinderspolitik, som ett led i att verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning i länet.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

5. Integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering.

Länsstyrelsen har under året påbörjat en inventering kring hur länsstyrelseinstruktionen ska införlivas i ordinarie handläggning och tryckt upp en handbok för perspektivfrågor för att konkretisera vad 5§ punkterna 1–6 innebär för länsstyrelsens arbete. Handboken beskriver hur länsstyrelsen kan använda ett perspektiv för mänskliga rättigheter i sitt arbete och innehåller både fakta, analysmetod och fördjupningar gällande mänskliga rättigheter och är tänkt som ett stöd i arbetet.

Sammantaget har ett antal aktiviteter genomförts inom länsstyrelsen under året för att belysa, analysera och beakta de mänskliga rättigheterna i verksamheten. Några beskrivs i korthet nedan:

Länsstyrelsen arbetar med att HBTQ-certifiera verksamheten. Genom att påbörja utbildning i HBTQ-frågor har kompetensen och därmed möjligheterna att upptäcka, förebygga och förhindra diskriminering ökat.

Utbildningar gällande mänskliga rättigheter har genomförts internt och externt under året.

Länsstyrelsens uppdrag att integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet finns med i mallen för verksamhetsplanering.

Länsstyrelsen har uppmärksammat utsatta minoriteters kulturarv i flera olika projekt.

Genom att i all handläggning inom samhällsplanering noga upprätthålla de grundläggande förvaltningsrättsliga principerna om objektivitet och legalitet har rätten till en rättvis prövning beaktats i den egna verksamheten.

Länsstyrelsen har satt samman en expertgrupp med representanter från målgruppen nyanlända där intervjuer med deltagare i samhällsorientering genomförts.

Inom landsbygdsutvecklingsstöd ges möjligheter för de som har svårt med digitalt anmälningsförfarande att anmäla sig på andra sätt.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

6. Verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak.

Övergripande kommentar av resultat och måluppfyllelse i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsens samlade bedömning av folkhälsan i Gävleborg är att myndigheten har verkat tillsammans med andra regionala aktörer och länets kommuner för en bättre folkhälsa. En hög andel av invånarna i Gävleborgs län upplever att de har en god hälsa. Andelen som upplever att de har god hälsa har ökat sedan 2004, men den positiva utvecklingen ser ut att ha avstannat under de senaste åren. Skillnaden i hälsa är fortfarande stor utifrån kön, socioekonomi och ålder. För att nå folkhälsomålet och minska de påverkbara klyftorna ser länsstyrelsen att man behöver verka för fler samordnande insatser mellan flera aktörer.

Länsstyrelsen arbetar med folkhälsa på både flera nivåer och områden så som regional tillväxt, integration, samhällsplanering och social hållbarhet. Vårt samlade arbete har därför stora möjligheter att bidra till bättre folkhälsa i Gävleborgs län.

Under året har länsstyrelsen arbetat fram Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi. En av de viktigaste delarna i arbetet har varit dialogmöten arrangerade tillsammans med länets kommuner. Politiker, tjänstepersoner, företagare och olika organisationer har bjudits in. I vissa kommuner har flera dialogmöten genomförts. Separata dialoger har hållits med branschorganisationer, föreningar och politiska partier. Totalt har över 30 stycken dialogmöten genomförts med fler än 300 deltagare. På dialogmötena har alla deltagare fått ge förslag på vad en regional livsmedelsstrategi borde innehålla. Länsstyrelsen Gävleborg, Region Gävleborg och LRF Gävleborg ansvarar för genomförandet av handlingsplanen tillsammans med aktörer som initierar och genomför åtgärder.

Tillgång till skyddade områden är en bra förutsättning för friluftsliv och en god folkhälsa. Under 2018 har tre nya naturreservat med fokus på friluftsliv bildats. Under 2018 gjordes en satsning på naturinformation, detta har gett resultat i ökad aktivitet på sociala medier och även ökat genomslag i pressen. Flera folkhälsofrämjande aktiviteter har genomförts, såsom midnattsvandring, guidad vandring, skidåkning, friluftsdag för skolor och berättarkväll. Vi ser ett ökat intresse från allmänheten för naturreservat och nationalparker och fler besökare letar sig dit. Tillgängligheten har förbättrats och tydlig information om hur det är ordnat för besökare med toalett, parkering stigar med mera gör det lättare för besökare att våga sig ut. En särskild satsning gjorts på Österbergsmuren för att göra området tillgängligt och spännande för barn inklusive barn med funktionsvariation.

Länsstyrelsen har arrangerat studieresor i länets kommuner för SFI-elever (svenska för invandrare). Genom vår guidning har lärare och nysvenskar fått kunskaper om svensk natur, svenska allemansrätten och kultur och lantbruk.

Länsstyrelsens arbete kring idrott och hälsa för alla åldrar tillsammans med Gävleborgs idrottsförbund har fortsatt med prova-på aktiviteter. Vi har också i samarbete med förbundet sammanfört idrottsungdomar med funktionsvariationer med våra OS-medaljörer för att skapa intresse för idrott och rörelse.

Internt inom Länsstyrelsen Gävleborg har ett arbete startats mellan främst funktionerna folkhälsa, integration och krisberedskap för att internt samordna länsstyrelsens uppdrag och resurser inom social hållbarhet. Syftet är att genom samord

nade resurser utveckla servicen gentemot länets kommuner och andra lokala aktörer inom preventionsfältet. Med utgångspunkt i jämställdhet, mänskliga rättigheter och Agenda 2030 bidrar arbetet till ett socialt hållbart Gävleborg. Under 2019 planeras kompetenshöjande insatser kopplat till arbetet.

I länet finns ett politiskt nätverk för folkhälsa "Nätverk för strategiskt folkhälsoarbete i Gävleborg" (NSFG). Nätverket har under 2018 arbetat för strategisk utveckling inom folkhälsoarbetet genom förbättrad kommunikation, samsyn och samverkan mellan olika intressenter i samhället. Länsstyrelsen utgör tillsammans med Region Gävleborg och representanter från kommunerna sekretariat och bereder frågor och kunskapsåfyllnad till nätverket.

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn över kommunernas efterlevnad av alkohol-

och tobakslagen och ska även erbjuda utbildning och kunskapsstöd till kommunerna. Förutom tillsyn, råd och stöd har insatser genomförts som antilångningskampanjen "Tänk Om", utbildning och gemensam tillsyn av illegal alkohol (ISAK), implementeringsutbildning, berusningsstudie och flera tobaksutbildningsdagar som bidrag till en god folkhälsa. Länsstyrelsen har anordnat regionala nätverksträffar samt erbjudit kommunala samordnare och handläggare möjlighet att delta på nationella konferenser om folkhälsa.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

7. I sin verksamhet verka för att förenkla för företag.

Övergripande kommentar av resultat och måluppfyllelse i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen arbetar inom samtliga områden med att på olika sätt förenkla för företag. Det kan handla om alltifrån att utveckla olika typer av E-tjänster till att förkorta handläggningstider eller bistå med information för att underlätta förståelse för innebörd av regelverket. Insatser för att förenkla för företagen kan också handla om att främja eller underlätta företagsutveckling och att koppla samman olika av länsstyrelsens verksamhetsområden.

Länsstyrelsen har under flera år gjort särskilda satsningar på konceptet integration och tillväxt. I slutet av 2018 avslutades det treåriga projektet "Från vision till verkstad". Syftet var att öka kunskapen om möjligheterna med mångfald hos

privata och offentliga arbetsgivare och matcha nyanländas kompetens mot arbetsgivarnas behov. Projektet finansierades med medel från Europeiska socialfonden och regionala utvecklingsmedel.

För att ytterligare kunna ta tillvara den onyttjade kompetens och möjlighet till tillväxt som finns i gruppen utrikesfödda kvinnor startades i slutet av året projektet "Qlivet" som ska skapas mötesplatser för företagande kvinnor i länet och utrikesfödda kvinnor som står utanför arbetsmarknaden. Syftet med mötesplatserna är att ge företagarna en möjlighet att se nya vägar till utveckling i sina företag och förkorta de utrikesfödda kvinnornas väg till etablering.

Satsningar på upprustning av friluftslivs-anordningar, markeringar av leder, nya eller förbättrade entréer, förbättrad sophantering har gjorts i ett antal skyddade områden. Det har inte bara underlättat för en friluftsintrasserad allmänhet utan också för företag som vill ordna verksamhet i form av till exempel guidade turer eller andra event i vacker miljö. Beroende på verksamhet kan det vara möjligt för företag att få dispens för att bedriva viss verksamhet i skyddade områden.

Sommaren 2018 präglades av ovanligt torr och varm väderlek. Detta ledde till problem inte minst för lantbruket. För att underlätta för lantbruksföretagare att kunna hitta utnyttjade betesmarker eller vallar för att skörda grovfoder inrättade länsstyrelsen en betesmarksförmedling på

sin hemsida. Senare under hösten anordnades även ett möte med en lång rad berörda aktörer för lantbruket – banker, slakterier, rådgivningsorganisationer med mera för att diskutera situationen och hur vi gemensamt kunde arbeta för att underlätta för länets lantbruksföretagare och därmed skapa eller bibehålla förutsättningar för att nå målen i livsmedelsstrategin.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

8. Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsens arbete med samordning av klimatanpassning på regional nivå redovisas under regleringsbrevsuppdrag 1.15 i denna årsredovisning.

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §

9. i sin verksamhet verka för att behovet av bostäder tillgodoses.

Övergripande kommentar av resultat och måluppfyllelse i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsens arbete genomsyras i allmänhet av en god dialog och kommunikation och verkar genom denna för att behovet av bostäder tillgodoses. Ett exempel på detta är länsstyrelsens tillämpning av tidig dialog i detaljplaneärenden. Denna metod ger möjlighet att i tidigt skede föra en dialog med kommunerna i ärenden där det finns en risk att länsstyrelsens överprövningsgrunder kan komma att aktualiseras. Kommunen får då möjlighet att utforma sitt förslag till detaljplan på ett sätt så att överprövning kan undvikas. I de fall detaljplanen syftar till att möjliggöra byggandet av bostäder bidrar länsstyrelsens arbetsätt till att behovet av bostäder tillgodoses.

Det stora arbetet med att verka för att behovet av bostäder tillgodoses har under året i huvudsak fokuserats på att uppfylla kraven i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Enligt den lagen ska länsstyrelsen lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska också verka för att samordning mellan kommuner kommer till stånd i frågor som rör bostadsförsörjning. Dessa uppgifter har Länsstyrelsen Gävleborg utfört på ett flertal sätt under 2018 och beskrivs närmare här.

Råd och information

Varje kommun ska, enligt ovan nämnda lag, planera bostadsförsörjningen i kommunen genom att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen under varje mandatperiod. Länsstyrelsen ska även ges tillfälle att yttra sig över dessa innan de antas. Detta samråd är ett viktigt tillfälle för länsstyrelsen att ge kommunerna råd och information. Den interna hanteringen av yttranden över inkomna riktlinjer har under 2018 utvecklats, fördjupats och

breddats till att fler sakkunniga inom länsstyrelsen är delaktiga. Detta efter lärdom och inspiration från andra länsstyrelser. Länsstyrelsen har även bidragit med råd och information genom olika kompetenshöjande insatser.

Inom ramen för kommunernas arbete med framtagandet av riktlinjer för bostadsförsörjning har länsstyrelsen uppmuntrat till särskilda uppstartsmöten. Dessa är tänkta att underlätta för kommunerna att komma igång med processen att ta fram nya riktlinjer. Denna möjlighet har ingen kommun under 2018 använt sig av men länsstyrelsen planerar att fortsätta arbeta för detta, eftersom denna metod visat på goda resultat i andra län.

Under 2018 antog fyra av länets kommuner nya riktlinjer för bostadsförsörjning. Ytterligare tre kommuner har under året aktivt arbetat med att ta fram nya riktlinjer. Genom en lagändring 2015 skärptes kraven på riktlinjerna och sedan dess har arbetet i länets kommuner också skärpts. Den samlade bedömningen från länsstyrelsen är att kvaliteten på kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning förbättrats sedan lagändringen 2015. Denna bedömning grundar sig bland annat på den uppföljning av kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning som genomfördes under våren 2018 inom ramen för uppdrag 49 (i 2018 års regleringsbrev) och som rapporterades till Regeringskansliet i mars 2018.

Underlag

Den regionala bostadsmarknadsanalys som länsstyrelsen, enligt förordning om regionala bostadsmarknadsanalyser (SFS 2011:1160), årligen ska arbeta fram är den huvudsakliga insats som genomförs för att lämna kommunerna underlag. Rapporten redovisades till Boverket i juni 2018 och har även föredragits muntligt

för Boverket i september 2018. Analysen visar bland annat att Gävleborgs bostadsmarknad på flera håll gått från tidigare års utbredda underskott till att mer präglas av balans. Nio av länets tio kommuner bedömer dock fortsatt att det råder ett underskott av bostäder på centralorten. Det minskade underskottet av bostäder beror bland annat på ett ökat bostadsbyggande, samtidigt som takten i länets befolkningsökning minskar.

Den bostadsbrist som alltjämt kvarstår i länet drabbar främst de personer på bostadsmarknaden med låg inkomst samt saknar kapital och kötid, såsom unga och nyanlända. Gävleborg har under de senaste åren varit ett av de län i Sverige som tagit emot flest nyanlända per capita. Det är och kommer att vara en stor bostadsutmaning för alla länets kommuner även framöver. Mottagandet av nyanlända har minskat de sista åren men det kvarstår ändå ett arbete för att uppnå att alla ska kunna leva och bo i goda bostäder utan exempelvis trångboddhet. En annan utmaning i länet är att svara på efterfrågan av tillgängliga bostäder för äldre. Andelen äldre är högre i Gävleborg än riksgenomsnittet, något som dessutom förväntas öka ännu mer under de kommande åren.

Länsstyrelsen har även förmedlat annat underlag till kommunerna och ett exempel på det är en särskild analys av trångboddhet i länet som tagits fram av Region Gävleborg (i samarbete med Länsstyrelsen Gävleborg). Detta underlag presenterades och överlämnades till kommunerna på en av årets två regionala nätverksträffar för bostadsförsörjningsplanering.

Samverkan

Under 2018 har samverkansnätverket för strategisk bostadsförsörjningsplanering i länet "Bostadsförsörjning i samverkan" fortsatt i länsstyrelsens regi. Syftet med nätverket är att samordna och stödja länets kommuner i deras arbete med bostadsförsörjningen där huvudfokus är kommunernas uppgift att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Nätverket har träff-

fats vid två tillfällen under 2018 och däremellan har en kontinuerlig kontakt hållits med nätverket. Årets första träff anordnades i samarbete mellan länsstyrelsen och Söderhamns kommun där temat var marknadsförutsättningar. Den andra träffen hade temat bostäder för särskilda grupper och den arrangerades i samarbete med partnerskapet Integration Gävleborg och Bollnäs kommun.

Inom länsstyrelsen finns även en intern arbetsgrupp "Länsstyrelseintern bostadsförsörjningssamverkan" som arbetar för bättre samordning av bostadsförsörjningsfrågor inom länsstyrelsen och under 2018 har arbetsgruppen utvidgats. Arbetsgruppen består av representanter som bevakar olika perspektiv och sakområden såsom samhällsplanering, integration, klimat, energi samt folkhälso- och trygghetsområdet. Samverkansgruppen har under året haft regelbundna träffar.

Bidrag till byggande av bostäder

Vid sidan av det arbete som är kopplat till planering av bostadsförsörjning har länsstyrelsen, under 2018, genomfört särskilda kommunikativa insatser i syfte att öka kännedomen och kunskapen om att statliga bidrag för bostadsbyggande finns att söka.

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att arbetet som utförts under 2018 bidrar till att nå regeringens delmål för bostadspolitiken, långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven. Det är viktigt att länsstyrelsen även fortsättningsvis arbetar aktivt med frågan för att verka för att behovet av bostäder tillgodoses.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 6 §

Länsstyrelseinstruktion 6 §

Länsstyrelsen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Länsstyrelsen ska särskilt

1. samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet,
2. utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen,
3. stödja kommunerna med underlag i deras arbete med generationsmålet och miljökvalitetsmålen, och
4. verka för att generationsmålet och miljökvalitetsmålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet.

Länsstyrelsen ska i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs.

Övergripande kommentar av resultat och måluppfyllelse i förhållande till uppgiften

Årets miljömålsuppföljning visar att vi är nära att nå två av tolv bedömda mål, frisk luft och grundvatten av god kvalitet. Utvecklingen i miljön är positiv för ytterligare två mål, Levande sjöar och vattendrag samt god bebyggd miljö. Det har inte skett några stora förändringar för miljötillståndet i länet under det senaste året, och den regionala bedömningen är aningen mer positiv än den nationella.

Länsstyrelsen arbetar utifrån åtgärdsprogrammet för miljömålen i Gävleborgs län 2014–2020. Detta är uppdelat i strategierna levande vatten, hushållning med naturens resurser, att värna natur- och kulturmiljövärden, hållbara samhällen, energieffektivisering och mer förnybar energi samt hållbara livsstilar. Programmet har tagits fram och genomförs i bred samverkan med länets aktörer. Uppföljningen

visar att det pågår ett samlat strategiskt arbete i frågor som rör bland annat cirkulär ekonomi och energieffektivisering och barn och ungas delaktighet.

Länsstyrelsen har under 2018 fortsatt att arbeta med överenskommelserna för genomförande av åtgärdsprogrammet för miljömål. Överenskommelserna syftar till

att integrera åtgärdsprogrammet externt, samt till att synliggöra kommunernas och övriga aktörers miljö- och klimatarbete. Då åtgärdsprogrammet löper ut 2020 har inga nya överenskommelser tecknats under året. Istället har en fördjupad uppföljning av befintliga överenskommelser genomförts. Med utgångspunkt i nämnda uppföljning arrangerade Länsstyrelsen en samverkansdag, till vilken samtliga aktörer som ingår i överenskommelserna (däribland länets kommuner samt Region Gävleborg) inbjöds för att delta i en workshop med temat ”god samverkan inom det miljö- och klimatstrategiska området”.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gävleborg fortsatt att driva samverkansplattformen ”MiljöForum Gävleborg”. Tre arbetsgrupper har drivits under 2018: lärande för hållbar utveckling, kommunala reserådgivare samt roadmap för fossilfritt Gävleborg 2030.

De miljömålsmedel som länsstyrelsen erhåller årligen har under 2018 använts till nämnda samverkansdag på tema miljöstrategiskt arbete, en utbildning för pedagoger om ”Grön Flagga” och kemikaliesmart skola, till fortsatt inventering av

flodpärlmussla i länets vattendrag samt till inventering och kartläggning av föroreningar i småbåtshamnar. Samtliga beviljade projekt har genomförts inom given tidsram.

Resultatbedömning: Länsstyrelsen samordnar det regionala mål- och uppföljningsarbetet, internt genom årlig uppföljning av miljömålen samt externt genom att driva och medverka i länets miljöstrategiska forum (Miljöforum Gävleborg). Vidare utvecklar och genomför länsstyrelsen det regionala åtgärdsprogrammet med god förankring i länet genom överenskommelsearbetet. Därigenom stödjer länsstyrelsen kommunernas arbete, samt verkar för miljömålen genomslag i den

lokala och regionala samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet. Bedömning av resultat: Goda, men då området är komplext och behoven stora, och då länets samlade miljöstrategiska resurser är små, är utvecklingsbehovet fortfarande stort.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 7 §

Länsstyrelseinstruktion 7 §

Länsstyrelsen är geografiskt områdesansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och den högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom länet.

Genom sin verksamhet ska länsstyrelsen minska sårbarheten i samhället, bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen samt utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Övergripande kommentar av resultat i förhållande till uppgiften

Samverkan och samordning

Under året har flertalet händelser inträffat som har krävt samordnande insatser av länsstyrelsen. Under februari föll stora mängder snö över länet och orsakade problem för bland annat eldistribution och infrastruktur och under april drabbades flera kommuner i länet hårt av översvämningar och länsstyrelsen fick begära nationella förstärkningsresurser i form av översvämningsbarriärer för att skydda ställverk och fastigheter. Sommaren 2018 drabbades länet hårt av höga temperaturer med torka, vattenbrist och ett flertal stora skogsbränder som följd. Skogsbranden i Ljusdal i juli/augusti är den mest omfattande branden i Sverige under modern tid vilken krävde stora insatser av länsstyrelsen vad gäller både samverkan, samordning, prioritering av nationella resurser samt ledning av kommunal räddningstjänst. Efterarbetet av bränderna har varit omfattande och beräknas pågå även under 2019. Under november inträffade ett större utsläpp av tallbäckolja i Uppsala län som läckte ut i havet och drev in mot Gävlekusten. Länsstyrelsen samordnade arbetet inom länet och samverkade i händelsen med Uppsala län. Samtliga händelser under året har hanterats i enlighet med gemensamma grunder samt länsstyrelsens framtagna planer för hantering av samhällsstörningar.

Samverkansområden

Länsstyrelsen har under året haft en ordinarie och en biträdande representant i ”Samverkansområde Geografisk områdesansvar (SOGO)”. Under december har länsstyrelsen även deltagit som föreläsare

på ”Mötesplats SO” för att delge erfarenheter kring samverkan vid skogsbranden i Ljusdal.

Risk- och sårbarhetsanalys

Samtliga kommuner i länet har en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) som länsstyrelsen har bedömt uppfyller de krav som ställs i enlighet med lagstiftningen. Länsstyrelsen har genomfört workshops och seminarier inom olika teman för att höja kunskapen inom olika ämnesområden. Inom ramen för Nordsam har länsstyrelsen tagit fram olika dokument som stöd för kommunerna i framtagande av både RSA och styrdokument, samt även för Länsstyrelserna inom Nordsam för att få en bättre samsyn vid bedömningar och uppföljning. I syfte att stärka sin egen och samhällets krisberedskap bedriver länsstyrelsen ett kontinuerligt arbete med risker och sårbarheter inom länet. Under hösten har en regional risk- och sårbarhetsanalys sammanställts som visar på de sårbarheter, hot och risker som finns inom länsstyrelsens ansvarsområde samt planerade åtgärder. Länsstyrelsen bedriver ett kontinuerligt arbete med att bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen, genom ett nära samarbete mellan funktionerna Samhällsskydd och beredskap, Samhällsplanering och Miljömål och klimat.

Utbildning och övning

Länsstyrelsen ansvarar för att personalen vid myndigheten får den utbildning och övning som behövs för att den ska kunna

lösa sina uppgifter i samband med krisituationer. En planlagd utbildnings- och övningsverksamhet finns och utbildnings- och övningsaktiviteter genomförs regelbundet. Under året har länsstyrelsen infört ett nytt koncept med kvartalsövningar, enklare övningar som genomförs med länsstyrelsens krisledningsorganisation under en halvdag en gång i kvartalet. Till kvartalsövningarna inbjuds även de regionala aktörerna såsom kommuner och landsting att delta för att höja förmågan att hantera och utveckla grundläggande rutiner för hanteringar av samhällsstörningar. Konceptet har fallit väl ut och införs under nästa år vid samtliga länsstyrelser inom Nordsam.

Särskilt ansvar för krisberedskapen

Länsstyrelsen har ett särskilt ansvar för att planera och vidta förberedelser för att skapa förmåga att hantera kris, förebygga sårbarheter och motstå hot och risker i sin roll som regionalt geografiskt områdesansvarig myndighet. Under året har länsstyrelsen både utbildat och övat egen personal och samverkande aktörers personal i planverk, rutiner, metoder och tekniska system, såsom Rakel, och hanteringen av årets faktiska händelser visar att förmågan har utvecklats positivt. Samverkan har under året skett regelbundet både inom länet och med nationella aktörer samt under sommarens bränder även med flertalet internationella aktörer som aktiverats via EU:s civilskyddsmekanism, inom ramen för det nordiska samarbetet samt via ”Partnerskap för fred”. Länsstyrelsen har ett regionalt råd för skydd mot olyckor och krisberedskap och de har haft tre stycken möten under året. Länsstyrelsens bedömning av arbetet som geografiskt områdesansvarig myndighet är att länsstyrelsen väl uppfyller sina uppgifter enligt lagen.

Tjänsteperson i beredskap

Myndigheten har en tjänsteperson i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid allvarliga kriser. Samtliga medarbetare som tjänstgör som tjänsteperson i bered-

skap träffas regelbundet under året för att utbyta erfarenheter och stärkas i sin roll. Under året har repetition- och vidareutbildning skett och ytterligare två tjänstepersoner i beredskap är under utbildning för att förstärka organisationen.

Ledningsfunktion

Länsstyrelsen har en förmåga att vid en kris, omgående kunna upprätta en ledningsfunktion. Stort fokus har under året lagts på att utbilda och öva de medarbetare som ingår i krisledningsorganisationen, samt upprätta och revidera planer och strategier för hur krisledningsarbetet ska fungera. För länsstyrelsen har det inneburet en betydande satsning som tagit både resurser och ekonomi i anspråk, men också lett till stora förbättringar.

Rapportering

Länsstyrelsen kan vid behov lämna den information som behövs som underlag för nationella samlade lägesbilder. Under året har länsstyrelsen både tagit fram en mall/modell för lägesbilder och både övat den och praktiskt använt den i samband med sommarens bränder och ett oljeutsläpp till havs.

Bevakningsansvarig myndighet

Länsstyrelsen har en relativt god planering för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad situation till exempel genom att myndigheten har krigsplacerat sin personal och har påbörjat en flerårig utbildnings- och övningsinsats inom området höjd beredskap/totalförsvaret för berörd personal internt på länsstyrelsen samt med regionala aktörer. Som ett led i att försvåra säkerhetshotande verksamhet har länsstyrelsen även påbörjat ett samarbete med Säkerhetspolisen, Försvarmakten, Polismyndigheten och länsstyrelserna i Uppsala och Västmanland inom ramen för incidentrapportering. Detta i syfte att få kommunal verksamhet att identifiera och rapportera in incidenter som faller utanför normalbilden. Planering och arbete inom detta område sker löpande och har rapporterats i särskild ordning.

För ytterligare rapportering av område krisberedskap och totalförsvarsplanering hänvisas till avsnitten i årsredovisningen som ligger under rubrikerna Justitiedepartementet.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Övrig verksamhet

Övrig förvaltning

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Länsstyrelsen har handlagt inkomna ärenden inom området övrig förvaltning. De ärendegrupper som sorteras in under övrig förvaltning är bland annat auktorisation av bilskotrare, deponering av medel enligt jordabalken, stängsling av gruvhål, förordnande av skyddsvakter, prövning av kommunala ordningsföreskrifter, delgivningar, förordnande av vigsselförrättare, notarius publicus samt ärenden enligt lagen om viltvårdsområden. Det har kommit in något färre ärenden under 2018 jämfört med tidigare år. Detta har medfört att länsstyrelsen har haft möjlighet att hålla en högre beslutstakt och fatta beslut i fler ärenden än vad som kommit in under året.

Under våren 2018 har länsstyrelsen arbetat med förberedelser inför ikraftträdandet av EU:s dataskyddsförordning den 25 maj 2018. För att säkerställa att myndigheten uppfyller kraven enligt dataskyddsförordningen har en intern arbetsgrupp arbetat med frågorna löpande under året. Personuppgiftsombudet har deltagit i utbildningar och samverkanskonferenser under våren. Länsstyrelsen har vid ikraftträdandet utsett ett dataskyddsombud för myndigheten och en dataskyddssamordnare. Dataskyddssamordnaren och dataskyddsombudet har deltagit i samverkanskonferenser med andra länsstyrelser. Den interna arbetsgruppen har inriktat sig på att organisera arbetet med att inventera myndighetens behandlingar av personuppgif-

ter, förteckna alla inventerade behandlingar samt organisering av arbetet med att säkerställa att myndighetens behandlingar sker i enlighet med EU:s dataskyddsförordning. Samtlig personal har erhållit grundläggande utbildning genom föreläsning och nyckelpersoner har även erbjudits särskilda utbildnings- och frågetillfällen.

Länsstyrelsen har även arbetat med att förbereda verksamheten inför ikraftträdandet av den nya förvaltningslagen den 1 juli 2018. Den nya lagen har ett tydligt medborgarperspektiv och att öka möjligheterna att snabba på handläggningstiden för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt så effektivt som möjligt. Länsstyrelsen har genomfört en kompetenshöjning kring den nya lagstiftningen inom myndigheten genom att samtlig personal har fått utbildning genom föreläsning om den nya lagen. Vidare har den återkommande förvaltningsrättsliga utbildningen för nyanställda uppdaterats och vidareutvecklats. Ett förvaltningsrättsligt utbildningspaket har tagits fram. Detta är obligatoriska utbildningar för nyanställda men även övriga anställda inbjuds att delta. De tre pass som ingår är ”Byråkratins grunder”, ”Tjänstemannarollen i staten” samt ”Offentlighet och sekretess”. Tematiska utbildningar i enlighet med detta nya utbildningspaket har hållits under hösten och utbildningarna kommer att återkomma regelbundet

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 20*-21* exkl. 201*)¹	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	2,5	2,9	3,3
Årsarbetskrafter kvinnor	4,0	4,3	3,9
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	7 384	7 668	8 305
Antal ärenden, inkomna och upprättade	590	807	888
Antal beslutade ärenden	648	793	892
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	1	0
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	924	2 465	1 549

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21). Detta gör att uppgifterna för åren 2016–2017 inte stämmer överens med vad som redovisades under Övrig förvaltning i årsredovisningarna för åren 2016-2017.

Kommentarer till tabellen

När EU:s nya dataskyddsförordning började gälla den 25 maj 2018 ändrades reglerna för kameraövervakning. Länsstyrelsen har därefter inte längre haft att pröva ärenden avseende kameraövervakning eller utöva tillsyn. Länsstyrelsen har under våren haft kontakter med Datainspektionen för att reda ut förutsättningarna och förbereda för den förändrade hantering där Datainspektionen från och med den 1 augusti 2018 hanterar tillståndsfrågor och tillsyn gällande kamerabevakning.

Ärenden som rör efterträdarval har tidigare år redovisats i tabellen ovan. Uppgifter om val, VÄS 201, redovisas nu separat. Detta medför att siffrorna vad gäller antal inkomna och beslutade ärenden är lägre för 2018 än för tidigare år.

Samlad bedömning av resultat

Antalet inkommande ärenden under övrig förvaltning har under 2018 varit något lägre än 2017. En av anledningarna till detta är att ärenden inom kamerabevakningsområdet inte prövas av länsstyrelsen sedan den 25 maj 2018.

Handläggningen av ärendena inom övrig förvaltning har, mot bakgrund av de handläggningstider som fastställts i verksamhetsplanen för året, i huvudsak kunnat ske med rimliga handläggningstider. I några fall har handläggningstider om sex månader överskridits, exempelvis för ärenden enligt lagen om viltvårdsområden. En anledning till detta har varit att länsstyrelsen haft många utmaningar under året, såsom de allmänna valen, den

nya förvaltningslagen och EU:s dataskyddsförordning. Därutöver har hanteringen av sommarens bränder krävt resurser från personal som annars handlägger ärenden inom området övrig förvaltning. Vidare har länsstyrelsen prioriterat ärenden enligt plan- och bygglagen för att där hålla kortare handläggningstider. Det har medfört att ärenden inom övrig förvaltning i vissa fall fått längre men rimliga handläggningstider.

Arbetet med kompetenshöjande åtgärder inom övrig förvaltning har mottagits väl inom myndigheten och intresset för att delta i utbildningarna har varit stort.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Trafikföreskrifter

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgifterna med lokala trafikföreskrifter, både permanenta och tillfälliga. Under denna verksamhetskod, 258,

faller också lokala sjötrafikföreskrifter, tävling och uppvisning på väg med motordrivna fordon samt tävling på väg med cykel med mera.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 25*)	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,6	0,8	0,9
Årsarbetskrafter kvinnor	0,1	0	0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	668	693	701
Antal ärenden, inkomna och upprättade	139	136	150
Antal beslutade ärenden	137	136	162
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Kommentarer till tabellen

Enskilda ansöker om trafikreglerande åtgärder hos länsstyrelsen i relativt hög utsträckning. Dessa ärenden, som är förhållandevis många, har avgjorts med rimliga handläggningstider. Inga större förändringar har skett under 2018 jämfört med tidigare år när det gäller ärendemängd eller kostnad.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen gör bedömningen att resultatet av arbetet med trafikföreskrifter har varit mycket bra. Förutom att handlägga stor mängd ärenden har samverkansmöten skett med berörda parter som förutom Länsstyrelsen Gävleborg är Trafikverket Region Mitt och Polismyndigheten Polisregion Mitt. Gävle kommun och Länsstyrelsen Dalarna har också deltagit i dessa möten. Resultatet har bland annat blivit att kraven för tillstånd exempelvis för cykeltävlingar har skärpts för att öka

trafiksäkerheten för både för deltagare och fordonsförare. En årlig sammanställning över vägar och gator i Gävleborgs län är också en uppgift som enligt trafikförordningen ligger på myndigheten. Länsstyrelsen har tagit fram en sådan sammanställning.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Rennäring och fjällförvaltning

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Detta återrapporteringskrav gäller ej Länsstyrelsen Gävleborg.

Nationella minoriteter

Övergripande kommentar av resultat, volymer och kostnader i förhållande till uppgiften

Under 2018 har länsstyrelsen intensifierat arbetet med nationella minoriteter både internt och externt. Flera utbildningstillfällen har hållits för personalen och nya rutiner för arbetet har upprättats. Länsstyrelsens arbete har redovisats i särskild ordning till Sametinget och Länsstyrelsen Stockholm (se dnr 8137–2018).

Länsstyrelsens interna arbete

Den 21 maj hölls en föreläsning på länsstyrelsens personaldag om nationella minoriteter och svensk minoritetspolitik. Föreläsaren berättade om de nationella minoriteterna och det historiska förtryck de utsatts för, bakgrunden till vår nuvarande lagstiftning på området och vilket ansvar länsstyrelsen som förvaltningsmyndighet har. Föreläsaren informerade även om de lagändringar som trädde ikraft vid årsskiftet 2018/2019.

Under kvartal två och tre har länsstyrelsen visat vandringsutställningen ”Finska krigsbarn” i myndighetens lokaler. Utställningen visar hur Gävleborgs län tog emot krigsbarn från Finland under andra världskriget, många av dem återvände och en del stannade i sina nya familjer i Sverige.

En tavla med karta över landets förvaltningsområden och information om de nationella minoriteterna har satts upp i myndighetens lokaler.

Den 7 november hölls en föreläsning internt på länsstyrelsen kring romer och romsk historia i Sverige. Temat för föreläsningen var hur livet varit för romer i

Sverige genom historien och det förtryck de utsatts för av staten och samhället.

Utifrån myndighetens ansvar inom det finska förvaltningsområdet har ett dokument med rutiner för beställning av tolkhjälp och information om minoriteters rättigheter tagits fram och vidarebefordrats till enheterna på Länsstyrelsen Gävleborg.

Den 19 december erbjöds personalen på Länsstyrelsen Gävleborg en förmiddagsvisning av Gellert Tamas dokumentärfilm ”Taikon”. Filmen skildrar Katarina Taikons liv. Katarina är en känd barnboks författare och människorättsaktivist för romers rättigheter.

Länsstyrelsens externa arbete

Myndigheten har uppmärksammat flagg- och nationaldagar under 2018 både utanför Länsstyrelsen Gävleborgs lokaler och på Gävle Slott. I samband med flaggningar har nyheter publicerats på länsstyrelsens webbplats.

På ”Kulturfrukost” i Gävle hölls den 7 november en föreläsning om romsk historia, kultur och språk. Temat för föreläsningen var: Finns det endast en romsk kultur eller finns det flera olika romska kulturer? Föreläsaren gav en inblick i mångfalden av romsk kultur i en internationell jämförelse.

Kulturfrukost är ett återkommande arrangemang som anordnas i samarbete mellan Länsstyrelsen Gävleborg, Region Gävleborg, Gävle kommun och Högskolan i Gävle.

Syftet är att samla yrkesverksamma kulturarbetare för föreläsningar och omvärldsbevakning.

Länsstyrelsen Gävleborgs hemsida har uppdaterats med information om de nationella minoriteternas rättigheter på minoritetsspråken och svenska samt information om vårt ansvar som finskt förvaltningsområde.

Länsstyrelsen har under 2018 beviljat Länsmuseum Gävleborg medel för det treåriga projektet "Skogsfinnar i Hassela". Från och med slutet av 1500-talet och in i mitten av 1600-talet skedde en migration från Finland till bland annat Gävleborgs län. Nybyggarna kallas skogsfinnar och förde med sig flera nya kulturdrag som karaktäristiska byggnadstyper och en speciell försörjning genom storskaligt svedjebbruk. Ganska lite är känt om den första etableringstiden vad gäller deras bebyggelselägen, markanvändning eller den tidiga järnframställningen. Målet är att ta

fram viktig kunskap om en nationell minoritet i länet samt synliggöra och sprida resultaten.

Resultaten kommer att spridas bland annat via blogginlägg, Instagram, Facebook och traditionella media. En vandringsutställning planeras också.

Under 2017 har länsstyrelsen beviljat medel för en undersökning av ett samiskt boställe i länet. Resultatet var över förväntan och gav en tydlig bild av att det botten samer på platsen. Det finns dock många obesvarade frågor kring bostället och den familj som bott där. Projektet har fått en uppföljning där länsstyrelsen under 2018 beviljat medel för fortsatt undersökning och dokumentation av boplatserna. Frågeställningarna handlar bland annat om på vilka sätt den samiska identiteten är synlig i det arkeologiska materialet. I projektet deltar även "Gaalitje - sydsamiskt kulturcentrum" som experthjälp.

Volymer och kostnader (Avser verksamhet 81*)¹	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0,1	0,2	0,1
Årsarbetskrafter kvinnor	0	0	0
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	61	167	76
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2	5	1
Antal beslutade ärenden	3	4	2
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

¹ I årsredovisningarna för åren 2016–2017 redovisades volymer och kostnader för nationella minoriteter (VÅS 81*) tillsammans med volymer och kostnader för mänskliga rättigheter (VÅS 82*). I denna tabell redovisas volymer och kostnader för endast nationella minoriteter (VÅS 81*), varför uppgifterna för åren 2016–2017 är omräknade jämfört med vad som uppgavs i årsredovisningarna för åren 2016–2017.

Kommentarer till tabellen

Inga förändringar att kommentera mellan åren.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen bedömer att aktiviteterna bidrar till att synliggöra de nationella minoriteternas historiska diskriminering och utsatthet men även öka kunskapen om deras rättigheter och kulturella identitet.

Förbättrade interna rutiner och information på Länsstyrelsen Gävleborgs hemsida

bidrar till att öka kvaliteten i den service som erbjuds. Utifrån detta arbete är länsstyrelsens samlade bedömning att kraven enligt lagstiftningen uppfyllts under året.

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Mänskliga rättigheter

- Regleringsbrevsuppdrag 63 om utsatta EU-medborgare, vilket redovisas samordnat av Länsstyrelsen i Stockholms län till Regeringskansliet, Socialdepartementet.
- Regleringsbrevsuppdrag 64 om funktionshinderspolitik, vilket redovisats till Regeringskansliet, Socialdepartementet (dnr 9044–2018).
- Regleringsbrevsuppdrag 65 om föräldraskapsstödssamordning, vilket redovisas samordnat av Länsstyrelsen i Örebro län till Regeringskansliet, Socialdepartementet senast den 1 april 2019.
- Uppdrag enligt förordningen om personliga ombud (SFS 2013:522), vilket redovisas i sin helhet till Socialstyrelsen den 1 mars 2019.

Utsatta EU-medborgare

Under året har två lägesbilder om utsatta EU-medborgare levererats till Länsstyrelsen Stockholm som underlag till den nationella rapporten. För kunskapsinhämtning har deltagande skett i de nationella nätverksträffarna med den nationella samordnaren. Där utöver har Länsstyrelsen Gävleborg deltagit i konferensen ”Bortom tiggeri för utsatta EU-medborgare möjligheter till inkludering” och studiebesök i Uppsala för en inblick i deras arbete i frågan.

Internt har samverkan skett med den regionala samordnaren för brottsförebyggande verksamhet och samordnaren för prostitution och människohandel samt integration. Uppdraget och plattformen med metoder och verktyg har spridits i länet. Lägesbilden har bland annat presenterats i nätverket för prostitution och människohandel samt för samhällsrådet där landshövdingen, polisområdeschefen, regiondirektören, regionchefen för Migrationsverket och representanter för länets kommuner ingår. Länsstyrelsen har även deltagit i ett lokalt samverkansmöte om bosättningsfrågan.

Länet har ett framgångsrikt samverkans-exempel i ett ärende om människohandel. I oktober 2018 dömdes två män till två års fängelse av Hudiksvalls tingsrätt för människohandel, efter att de tvingat och utnyttjat två EU-medborgare att tigga pengar. Bakom domen ligger framgångsrik samverkan mellan regionkoordinatören för prostitution och människohandel,

polis, socialtjänst och civilsamhället. Framgångsexemplet planeras att presenteras en dag under våren 2019 där de samverkande aktörerna berättar om ärendet.

Funktionshinderspolitik

Länsstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med Myndigheten för delaktighet och i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting att under 2018–2020 stödja landsting och kommuner att genomföra sina funktionshinderpolitiska planer och strategier i enlighet med vad som framgår av proposition ”Nationellt mål och inriktning för funktionshinderpolitiken (2016/17:188)”. Regionalt arbete med behovskartläggning har genomförts under året för att undersöka hur länets kommuner och Region Gävleborg arbetar strategiskt med funktionshinderpolitiska planer och strategier, vilka utmaningar de ser för att genomföra funktionshinderpolitiken och vilket stöd som efterfrågas.

Även utbildningsinsatser har genomförts under året. Myndigheten för delaktighet har utbildat länets samhällsplanerare, planingenjörer, planarkitekt, planhandläggare i länet gällande funktionshinderpolitik, tillgänglighet som allmänt intresse och universell utformning. Myndigheten för delaktighet har också deltagit i en utbildningsdag med utgångspunkt i mänskliga rättigheter där politiker, chefer och tjänstepersoner i Gävleborgs län utbildats bland annat gällande funktionshinderpolitik i praktiken och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Inom funktionens sakområde gällande våld har en webbplats arbetats fram. En viktig del i arbetet har varit att tillgänglighetsanpassa plattformen. Detta har skett genom samarbete mellan sakområdena våld och funktionshinder. Samverkan sker också i folkhälsofunktionens föräldraskapsuppdrag, våldsuppdrag och funktionshinderuppdrag där ”FoU Välfärd” har påbörjat uppdrag med att ge en översiktlig bild av vilka risk- och skyddsfaktorer, svårigheter, möjligheter professionella som möter målgruppen eller arbetar inom föräldraskapsstödsområdet identifierar. Detta inrymmer en uppmärksamhet på hur de föräldraskapsstödjande aktiviteterna bedrivs och är tillgängliga och kommer särskilt att belysas utifrån föräldraskapsstöd riktat till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning och föräldrar som själva har funktionsnedsättning.

Föräldraskapsstödsamordning

Länsstyrelsen har under året fokuserat på att bygga en hållbar struktur för ett långsiktigt föräldraskapsstöd. Detta genom att samarbeta kring prevention och med andra uppdrag internt och samverka med andra aktörer i länet. Länsstyrelsen har deltagit i de nationella nätverksträffar som Länsstyrelsen Örebro sammankallar till. En behovsanalys har initierats för att ge en bild av läget i länet och ligga som grund för ett fortsatt utvecklingsarbete. Uppdraget kommer att redovisas i sin helhet i särskild ordning till Länsstyrelsen Örebro.

Personligt ombud

Länsstyrelsen har till uppgift att fördela statsbidrag till kommuner som har verksamhet inom området personligt ombud samt verka för och stödja utvecklingen av verksamheten tillsammans med Socialstyrelsen i enlighet med förordningen om personliga ombud (SFS 2013:522).

Under året har handläggning och beslut fattats om statsbidrag till kommunerna i länet som har verksamhet med personligt ombud. Granskning av kommunernas redovisningar har genomförts och rapporterats till Socialstyrelsen. För att följa upp, stödja samt utveckla verksamheten för personligt ombud har möten, kontakter och utbildningar skett löpande under året. Möten har också skett med länsstyrelsens nationella nätverk tillsammans med Socialstyrelsen. Regionala nätverksmöten har skett med de personliga ombuden samt med chefsnätverk inom området. Allt i syfte att främja erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

Gävleborg ingår i den nationella arbetsgruppen för verksamheten med personligt ombud. Där finns representanter från fem län tillsammans med Socialstyrelsen. Gruppen har under året fortsatt arbetet med enhetliga rutiner som bland annat redovisningsblanketten. Gruppen förbereder även tillsammans med socialstyrelsen de nationella nätverksträffarna.

Volym och kostnader (Avser verksamhet 82*)¹	2018	2017	2016
Årsarbetskrafter män	0	0,1	0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,9	0,5	0,5
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 260	895	634
Antal ärenden, inkomna och upprättade	16	10	9
Antal beslutade ärenden	9	11	9
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Bidragutbetalningar där länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 190	3 426	3 326

¹⁾ I årsredovisningarna för åren 2016–2017 redovisades volymer och kostnader för nationella minoriteter (VÄS 81*) tillsammans med volymer och kostnader för mänskliga rättigheter (VÄS 82*). I denna tabell redovisas volymer och kostnader för endast mänskliga rättigheter (VÄS 82*), varför uppgifterna för åren 2016–2017 är omräknade jämfört med vad som uppgavs i årsredovisningarna för åren 2016–2017.

Samlad bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsens samlade bedömning är att de aktiviteter som genomförts inom uppdragen på ett mycket bra sätt uppfyller uppdrag i regleringsbrev och krav i förordningen om personliga ombud (SFS 2013:522).

När det gäller regeringens nationella mål med funktionshinderspolitiken och måluppfyllelse i länet dras slutsatsen att

funktionshinderfrågan behöver komma högre upp på dagordningen och prioriteras politiskt i kommunerna. Detta utifrån att funktionshinderpolitiken är ett tvärsektorielt åtagande då mänskliga rättigheter gäller för alla i alla delar av samhället.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Intern styrning och kontroll

Denna återrapporteringspunkt gäller inte länsstyrelsen Gävleborg. Detta följer av

30 § i länsstyrelseinstruktionen (2017:868).

Året i siffror enligt med regeringsbeslut S2012/4487/SFÖ

Tabell A – Verksamhetskostnader 2016–2018 Tkr

VÄS-kod	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2018	2017	2016
20–21, exkl. 201 ¹⁾	Övrig förvaltning	5 341	5 334	5 743
201 ¹⁾	Allmänna val	2 916	183	36
25	Trafikföreskrifter m.m.	468	468	467
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	9 070	7 801	7 175
30	Regional tillväxt	516	576	770
34	Infrastrukturplanering	227	436	497
40	Hållbar samhällsplanering och boende	5 789	5 960	5 337
41	Stöd till boende	924	513	162
42	Energi och klimat	3 198	2 287	1 555
43	Kulturmiljö	6 716	6 723	6 290
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	77 590	7 206	5 349
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	10 815	9 120	9 117
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	32 901	26 991	26 618
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 474	1 144	1 377
53	Vattenverksamhet	6 668	6 760	5 874
54	Mineral- och torvfyndigheter	82	128	211
55	Miljöfarlig verksamhet	3 938	3 239	2 815
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	1 328	790	658
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 270	2 262	2 480
58	Restaurering	1 134	881	1 044
60	Lantbruk och landsbygd	18 491	15 881	12 961
61	Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens läns)	0	0	0
62	Fiske	5 533	4 296	5 263
70	Folkhälsa	3 116	2 272	1 646
80	Jämställdhet	3 574	2 360	1 610
81	Nationella minoriteter	45	120	51
82	Mänskliga rättigheter	1 009	697	457
85	Integration	7 059	7 606	5 391
	Summa produktion	212 193	122 035	110 955
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 860	12 571	11 744
11	Administration och intern service	38 075	35 037	33 267
	Summa verksamhetskostnader exklusive resurssamverkan	264 128	169 644	155 966
99	Resurssamverkan ²⁾	1 867	1 730	2 814
	Totalsumma verksamhetens kostnader enligt resultaträkning³⁾	265 994	171 373	158 780

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod (och tresiffernivå avseende VÄS 201 Allmänna val).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2016–2018 Tkr

Lantbruk och landsbygd (60). En ökad totalkostnad kan ses för VÄS 60 år 2018 jämfört med tidigare år. Det beror huvudsakligen på ökade kostnader för verksamheten som rör rådgivning och kompetensutveckling eftersom ytterligare två projekt har påbörjats.

Den ökade kostnaden för arbetet med handläggning av ansökningar om företagsstöd och projektstöd samt ansökningar om utbetalning av dessa stöd är en förväntad ökning. Den mycket utdragna uppstarten av handläggningen av ansökningar om stöd i innevarande programperiod har orsakat stora ärendebalanser som har åtgärdats genom ökad bemanning.

Djurskydd och veterinära frågor (28). Området har i budgetpropositionen för 2018 tillförts medel för området, dels i form av en allmän höjning och dels i form av medel kopplade till de nya uppgifterna som länsstyrelserna under året tagit över från polisen. Kopplat till detta har länsstyrelsen utökat bemanningen på området.

Naturvårdsenheten (51). Anslagen till både förvaltning av skyddade områden och områdesskydd ökades ytterligare från 2017 till 2018. Anslagen omsattes under året och resulterade i en ökning av antal färdiga naturreservatsbeslut, inventeringar av naturvärden i 15 områden (1300 ha) och ytterligare satsning av skötsel i de skyddade områdena.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2018

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		OH-kostnader		Kostnader inkl OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20–21, exkl. 201 ¹⁾	Övrig förvaltning	5 341	2,02	2 043	3,99	7 384	2,80
201 ¹⁾	Allmänna val	2 890	1,09	1 205	2,35	4 094	1,55
25	Trafikföreskrifter m.m.	468	0,18	200	0,39	668	0,25
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	9 204	3,48	3 545	6,92	12 749	4,83
30	Regional tillväxt	516	0,20	168	0,33	684	0,26
34	Infrastrukturplanering	227	0,09	92	0,18	320	0,12
40	Hållbar samhällsplanering och boende	5 789	2,19	2 299	4,49	8 088	3,06
41	Stöd till boende	924	0,35	385	0,75	1 309	0,50
42	Energi och klimat	3 198	1,21	1 100	2,15	4 298	1,63
43	Kulturmiljö	6 716	2,54	2 200	4,29	8 916	3,38
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	77 535	29,31	8 446	16,49	85 981	32,58
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	10 856	4,10	3 400	6,64	14 257	5,40
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	33 234	12,56	7 998	15,61	41 232	15,62
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 474	0,56	623	1,22	2 097	0,79
53	Vattenverksamhet	6 668	2,52	2 719	5,31	9 387	3,56
54	Mineral- och torvfyndigheter	82	0,03	32	0,06	114	0,04
55	Miljöfarlig verksamhet	3 938	1,49	1 562	3,05	5 499	2,08

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		OH-kostnader		Kostnader inkl OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	1 357	0,51	527	1,03	1 885	0,71
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 270	0,86	963	1,88	3 233	1,22
58	Restaurering	1 134	0,43	148	0,29	1 282	0,49
60	Lantbruk och landsbygd	18 500	6,99	5 834	11,39	24 334	9,22
61	Rennäring m.m. (enbart Dalar- nas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00	0	0,00	0	0,00
62	Fiske	5 533	2,09	1 308	2,55	6 841	2,59
70	Folkhälsa	3 116	1,18	884	1,72	4 000	1,52
80	Jämställdhet	3 631	1,37	596	1,16	4 227	1,60
81	Nationella minoriteter	45	0,02	16	0,03	61	0,02
82	Mänskliga rättigheter	972	0,37	287	0,56	1 260	0,48
85	Integration	7 091	2,68	2 650	5,17	9 740	3,69
	Summa produktion	212 709	80,42	51 229	100,00	263 938	100,00
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 842	5,23				
11	Administration och intern service	37 951	14,35				
	Summa verksamhetskostnader exklusive resurssamverkan	264 502	100,00				
99	Resurssamverkan ²⁾	1 858		564		2 422	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen³⁾	266 360				266 360	
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ⁴⁾						
	Nivå 1 (113–115)	25 835	21,62				
	Nivå 2 (110–112, 116–119)	12 116	10,14				
	Nivå 3 (100–109)	13 842	11,58				
	Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2–8)	119 507					

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

⁴⁾ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell B - Verksamhetskostnader 2018

I den mån verksamhetskostnaderna har ökat för lantbruk, landsbygd beror det på en ökad bemanning. Inom fiske handlar

det om större restaureringsprojekt som genomförts under 2018.

Tabell C – Årsarbetskrafter 2016–2018

VÄS-kod	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2018			2017	2016
		totalt	varav kvinnor	varav män	totalt	totalt
20-21, exkl. 201 ¹⁾	Övrig förvaltning	6,5	4,0	2,5	7,1	7,2
201 ¹⁾	Allmänna val	2,7	2,1	0,6	0,2	0,1
25	Trafikföreskrifter m.m.	0,8	0,1	0,6	0,8	0,9
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12,7	11,9	0,8	11,0	10,3
30	Regional tillväxt	0,5	0,5	0,0	0,8	1,0
34	Infrastrukturplanering	0,3	0,1	0,3	0,7	0,7
40	Hållbar samhällsplanering och boende	7,9	4,1	3,8	8,6	8,0
41	Stöd till boende	1,6	0,7	0,9	0,8	0,2
42	Energi och klimat	3,7	2,2	1,5	3,2	1,8
43	Kulturmiljö	7,7	4,1	3,6	7,7	7,1
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	15,0	8,9	6,1	8,1	5,9
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	12,0	6,5	5,5	11,5	11,2
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	28,9	14,7	14,1	27,9	27,9
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2,4	1,6	0,8	1,9	2,3
53	Vattenverksamhet	9,6	3,6	5,9	10,2	9,1
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4
55	Miljöfarlig verksamhet	5,2	3,0	2,2	4,9	4,5
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	2,1	1,0	1,0	1,3	1,1
57	Förorenade områden, efterbehandling	3,7	1,7	1,9	3,5	3,9
58	Restaurering	0,6	0,2	0,4	0,9	0,8
60	Lantbruk och landsbygd	20,7	13,5	7,2	21,1	20,1
61	Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62	Fiske	5,1	1,6	3,5	4,3	4,7
70	Folkhälsa	2,9	1,7	1,2	2,5	2,2
80	Jämställdhet	1,9	1,8	0,1	1,5	1,5
81	Nationella minoriteter	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0
82	Mänskliga rättigheter	0,9	0,9	0,0	0,6	0,5
85	Integration	9,0	4,7	4,2	10,4	7,7
	Summa produktion	164,4	95,2	69,2	151,9	141,2
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,8	6,2	3,6	10,6	9,6
11	Administration och intern service	20,0	12,9	7,1	17,6	17,4
	Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	194,1	114,3	79,9	180,1	168,3
99	Resurssamverkan ²⁾	1,9	1,2	0,6	2,1	3,5
	Totalt antal årsarbetskrafter	196,0	115,5	80,5	182,2	171,8

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämsställs med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffernivå.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter 2016–2018

Inom lantbruk landsbygd har en heltid rekryterats från senhösten för att hinna med den handläggning som åligger enheten. Inom fiske har projektverksamheten påverkat genom fler anställda, både fältsäsong och övrigt. VÄS-kod 50. Årsarbetskrafter inom miljöskydd har ökat detta år med anledning av riktade medel samt uppdrag i regleringsbrevet kring arbetet med gränsöverskridande avfallstransporter (GRÖT). Naturvårdsenheten: Antalet årsarbetskrafter område 51 är ungefär i nivå med tidigare år. Våtmarkssatsningen har dock gett extra arbetskraft under 2018. I övrigt (område 50 och 52) är insatserna i samma storleks

ordning som tidigare år. Att resursen för infrastrukturplanering, VÄS-kod 34, är mindre för 2018 än för de närmast föregående åren beror på att endast hälften så många ärenden inkommit 2018 som under åren innan.

Att resursen inom stöd till boende, VÄS-kod 41, fördubblats i jämförelsen med föregående år speglar den stora ökningen i stödformen som skett under 2018.

Antalet årsarbetskrafter inom verksamhetsområdet 28 har ökat som en följd av nyrekryteringar kopplat till länsstyrelsens övertagande av en del av polisens uppgifter på djurområdet.

Tabell D – Representation

Kostnader för representation	2018		2017		2016	
	Totalt tkr	Per år kronor	Totalt tkr	Per år kronor	Totalt tkr	Per år kronor
Intern representation	123	626	109	597	152	883
Extern representation	386	1 968	320	1 757	367	2 136

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell D – Representation

Tabell E – Lokaler

Lokalkostnader	2018	2017	2016
Residens			
Lokalkostnader (tkr) ¹⁾	1 517	1 465	1 444
Lokalyta (m ²)	1 224	1 224	1 224
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 239	1 197	1 180
Lokaler²⁾			
Lokalkostnader (tkr)	9 382	8 926	8 858
Lokalyta (m ²)	7 765	7 765	7 765
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 208	1 149	1 141
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr)	48	49	52
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	40	43	45
Kontorslokaler³⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	6 159	6 159	6 159
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	31	34	36
Summa lokalkostnader	10 899	10 391	10 302

¹⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103.

²⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113.

³⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, när-förråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Kontorslokalytan per årsarbetskraft har minskat under åren som redovisas i tabellen.

Redogör även för planerade större lokalförändringar

Inga större planerade lokalförändringar.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2018

(samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och intern service (10–11)	37	149	337	449	74	0
Övrig förvaltning (20–21)	105	647	44	742	54	2
varav Allmänna val (201)	1	85	16	94	8	0
varav Stiftelser (206)						
varav Kameraövervakning (211) ¹	23	26	1	50	0	0
varav Bevakningsföretag m.m. (212)	6	31	0	36	1	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	19	134	5	137	21	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	229	1296	435	1779	181	9
varav Livsmedelskontroll (281)	7	48	36	76	15	0
varav Djurskydd (282)	212	1083	367	1518	144	9
varav Smittskydd (283)	3	59	10	66	6	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	6	25	5	33	3	0
Regional tillväxt (30)	3	1	1	2	3	1
Infrastrukturplanering (34)	6	16	3	19	6	2
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	79	978	24	1007	74	0
Stöd till boende (41)	160	437	0	352	245	0
Energi och klimat (42)	7	53	8	48	20	1
Kulturmiljö (43)	182	663	35	646	234	25
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	64	187	69	270	50	2
varav Tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt	0	5	2	4	3	0

A	B	C	D	E	F	G
uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)						
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	60	193	14	169	98	3
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	129	299	191	424	195	30
varav Tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	0	0	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	54	738	58	799	51	0
Vattenverksamhet (53)	144	337	40	402	119	13
varav Tillsyn av vattenverksamheten (535)	105	278	35	326	92	5
Mineral- och torvfyndigheter (54)	4	23	0	25	2	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	60	433	53	509	37	3
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	54	339	52	412	33	2
Övrigt miljö- och hälsoskydd (56)	24	186	52	242	20	1
Förorenade områden, efterbehandling (57)	25	28	15	41	27	5
varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	16	22	4	31	11	4
Restaurering (58)	2	12	1	9	6	0
Lantbruk och landsbygd (60) ²⁾	2257	6900	60	6048	3169	1424
varav Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601) ²⁾	1907	6449	40	5611	2785	1361
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61)						
Fiske (62)	35	480	19	502	30	7
Folkhälsa (70)	19	23	14	35	21	0
Jämställdhet (80)	4	5	8	11	6	0
Nationella minoriteter (81)	1	2	0	3	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	1	12	4	9	8	1
Integration (85)	5	56	14	63	12	2
Summa	3715	14288	1504	14742	4765	1531
varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0	0	0	0
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	0	0	0	0	0	0

¹⁾ Ärendeslag 211 Ansökan om kameratillstånd har övergått till Datainspektionen fr.o.m. augusti år 2018.

²⁾ Under 2018 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är ännu inte färdigbyggda, vilket medför att delar av handläggningen ännu ej gått att genomföra och att rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) därmed inte är möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd och miljöersättning för betesmarker och slätterängar. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2018 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens eget diarieföringssystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina, Jordbruksverket och Boverket.

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2018

Område 41

Antalet solcellsansökningar antas ha ökat på grund av politiskt beslut om högre stödandel; en ökning från 20 procent till 30 procent av totala investeringskostnader.

Antalet beslut är begränsat till tillgången på medel. Stödet är rambegränsat och antalet ansökningar överstiger tillgänglig ram.

Område 43

Utgående balans för ärenden inom kulturmiljöområdet är 28 procent högre än ingående balans. Bakgrunden är att den totala ärendemängden under 2018 ökade med 26 procent jämfört med föregående år vilket i sin tur kan förklaras med att efterarbetet med bränderna i Ljusdals kommun genererat en mycket stor mängd avverkningsanmälningar som granskas av arkeolog. Länsstyrelsen har prioriterat avverkningsanmälningarna i brandområdena varför anmälan om avverkning i andra

områden släpat efter. Vi bedömer att vi är ikapp under våren och att balanserna därmed kan återgå till det normala.

Område 51

Den största mängden i flödet av ärenden utgörs av anmälningar om avverkning där vi yttrar oss till Skogsstyrelsen. Bra balans mellan in- och utflöde. I övrigt drivs tillsynskampanj, strandskydd i skyddade områden och denna har genererat ett antal ärenden som det tar tid att reda ut. De ärenden som är äldre än två år utgörs huvudsakligen av naturreservatsärenden. Dessa ärenden tar lång tid. En särskild plan för att slutföra dessa ärenden har tillämpats under tre års tid och antalet ärenden minskar. Minskningen på JK listan är från 26 år 2017 till 18 år 2018.

Område 52

Den stora mängden ärenden utgörs av granskning av kommunernas strandskyddsdispenser. Genomströmningen av ärenden är bra.

Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2018

(samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D
Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade ärenden ¹⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ²⁾	Varav antal ändrade ärenden ³⁾
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10–11)	1	0	0
Övrig förvaltning (20–21)	12	5	0
varav Allmänna val (201)	0	0	0
varav Stiftelser (206)			
varav Kameraövervakning (211) ⁴⁾	1	0	0
varav Bevakningsföretag m.m. (212)	0	0	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	14	14	2
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	92	40	0
varav Livsmedelskontroll (281)	0	0	0
varav Djurskydd (282)	90	40	0
varav Smittskydd (283)	0	0	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	0	0	0
Regional tillväxt (30)	0	0	0
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	34	28	4
Stöd till boende (41)	8	6	0
Energi och klimat (42)	0	0	0
Kulturmiljö (43)	5	4	0
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	2	0	0
varav Tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	0	0	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	14	13	5
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	2	3	1
varav Tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	22	19	5
Vattenverksamhet (53)	12	8	3
varav Tillsyn av vattenverksamheten (535)	12	8	3
Mineral- och torvfyndigheter (54)	1	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	3	0	0
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	3	0	0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	0	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	1	0
varav Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	0	1	0
Restaurering (58)	0	0	0
Lantbruk och landsbygd (60)	19	5	1
varav Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	15	1	1
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61)			
Fiske (62)	1	0	0
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0

A	B	C	D
Integration (85)	0	0	0
Summa	242	146	21
varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	0	0	0

¹⁾ Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och som överklagats till högre instans under år 2018.

²⁾ Avser ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under år 2018, oavsett vilket år överklagandet skickades in.

³⁾ Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

⁴⁾ Ärendeslag 211 Ansökan om kameratillstånd har övergått till Datainspektionen fr.o.m. augusti år 2018.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2018

Inga kommentarer till tabellen.

Tabell H – Handläggningstider

H – Ärendeslag med gemensamma mål		Mål dagar	Utfall %		
VÄS	Beskrivning	2016–2018	2018	2017	2016
202	Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45			
204	Begravningsfrågor ¹⁾	45			
211	Ansökan om kameraövervakning ²⁾ ¹²⁾	120	87,5	90	79
212	Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180			
282	Ansökan om tillstånd enligt 16 § Djurskyddslagen ³⁾	90	96,1	97	95
282	Ansökan om förprovning djurstall ³⁾	56	100	99	100
282	Anmälningsärenden djurskydd	90	87,4	79	73
403	Överklagande av lov, förhandsbesked ^{4, 5)}	150	100	98	93
403	Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder ^{4, 6)}	120	100	100	
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen ²⁾	180	60	78	75
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn ²⁾	180	35,1	75	72
525	Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken	42	96,3	96	99
526	Granskning av kommunal strandskyddsdispens ⁷⁾	21	98,8	100	99
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken – Ansökan om tillstånd (konc) ^{3, 8)}	180			
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	76,9	100	97
562	Prövning av avfall och producentansvar	40	95,1	91	98
566	Tillsyn av avfall och producentansvar	30	87,7	88	96
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{9, 10)}				
	Företagsstöd	180	33	9,3	0
	Projektstöd	180	29	14,3	24,5
	Miljöinvesteringar	180	64	26,3	21,4
622	Ansökan om stöd från Fiskerifonden ^{9, 10)}				
	Företagsstöd	180	43	25,0	0
	Projektstöd	180	0	0	0
602	Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{10, 11)}				
	Företagsstöd	120	86	78,7	84,6
	Projektstöd	120	88	79,3	92,3
	Miljöinvesteringar	120	86	100	
622	Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden ^{10, 11, 13)}				
	Företagsstöd	120	0		
	Projektstöd	120	0		
623	Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	97	86	81
623	Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	96,8	100	98

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Nytt ärendeslag med gemensamma mål från och med år 2016.

³⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

⁴⁾ Uppdrag 3.47 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2018 (uppdrag 3.13 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017 vilket hänvisas till i uppdrag 3.48 i regleringsbrev för år 2018).

⁵⁾ För år 2016 ingick bygglov 40322 i dessa ärenden, men fr o m 2017 har de urskilts från övriga lov och fått en egen uppföljning.

⁶⁾ Nytt mål om 120 dagar fr o m år 2017.

⁷⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁸⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁹⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till länsstyrelsen fram till att länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

¹⁰⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

¹¹⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

¹²⁾ Har övergått till Datainspektionen fr.o.m. augusti år 2018.

¹³⁾ Till 2016 års årsredovisning var det inte möjligt att från Jordbruksverkets IT-system hämta ut fullständig statistik för (VÄS 622), hantering av stöd Havs- och fiskerifonden. Uppgifterna har för år 2017 och år 2018 gått att få fram varför värdena skiljer sig åt jämför med vad som redovisades i 2016 års årsredovisning.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell H – Handläggningstider

Ärenden avseende prövning överklagande av kommuns beslut om lov och förhandsbesked har prioriterats. Övriga ärenden inom VÄS 403 har därför längre handläggningstider, liksom ärenden inom VÄS 505.

Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder (VÄS 602). Landsbygdsprogrammet öppnade för ansökningar om företagsstöd för djurstallar och projektstöd för bredband i september 2014 och från 2015 för övriga stödformer. Fiskerifonden öppnade för ansökningar 2015. Länsstyrelsens möjlighet att besluta om ansökan om stöd i landsbygdsprogrammet öppnande inte förrän vintern 2015/2016 och för fiskerifonden kunde länsstyrelserna börja ta beslut först efter Jordbruksverkets avropsbeslut i september 2016. Länsstyrelserna har haft en ackumulerande ärendebalans från programmets start vilken nu minskat och rutiner har reviderats av Jordbruksverket för att snabba upp hanteringen. Men ju fler äldre ärenden som hanteras ju sämre handläggningstid blir det. Detta förklarar den låga måluppfyllelsen.

Utfallet för år 2016 är hämtat från årsredovisningen 2017 eftersom utfallen för samtliga år i tabellen då är beräknade på samma sätt och jämförbara. I årsredovisningen för år 2016 är utfallet framtaget med en annan metod eftersom system inte var färdigbyggda och underlag därför inte

fanns att tillgå i samma utsträckning som för år 2017 och framåt.

Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder (VÄS 602). Gällande utbetalningar av landsbygdsstöd så öppnade möjligheten för kund att söka delutbetalning och förskott i april 2016 och slututbetalning i maj 2016. Länsstyrelsens möjlighet att besluta om förskott/delutbetalningar öppnade sommaren 2016 och först i december 2016 kunde beslut om slututbetalning ske i alla stödformer. Inom Fiske fattar Jordbruksverket såväl beslut på länsstyrelsens handlagda ansökningar som utbetalar medel.

För ansökan om utbetalning av miljöinvesteringar år 2016 innebär mörkgrå cell att inget beslut om utbetalning har fattats det året.

Utfallet för år 2016 är hämtat från årsredovisningen 2017 eftersom utfallen för samtliga år i tabellen då är beräknade på samma sätt och jämförbara. I årsredovisningen för år 2016 är utfallet framtaget med en annan metod eftersom system inte var färdigbyggda och underlag därför inte fanns att tillgå i samma utsträckning som för år 2017 och framåt.

Ansökan om stöd och utbetalning av stöd från Fiskefonden (VÄS 622). För ansökan om stöd och ansökan om utbetalning av stöd gällande företagsstöd och projektstöd

inom VÄS 622 har för tydlighetens skull utfallet redovisats i tabellen trots att antalet beslutade ärenden understiger 10 stycken.

Ansökan om utbetalning av stöd inom VÄS 622 handläggs av länsstyrelsen men beslutas av Jordbruksverket. För åren 2017 och 2016 kunde utfall inte redovisas eftersom rapport från Jordbruksverkets system inte var tillgänglig. För år 2018 finns sådan rapport.

Samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken (525) och strandskyddsdispensgranskning (526)

Samråden hanteras så att mer än 96 procent klaras av inom den stipulerade tiden

på 42 dagar vilket är ett mycket bra resultat. Även handläggningstiden för granskningen av strandskyddsdispenser ligger på en hög nivå med 99 procent som är granskade inom den målnivå på 21 dagar som gäller.

Ärendeslag 555 - Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet har en markant försämring från verksamhetsår 2017. Förklaringen bakom dessa siffror är att det är få sådana ärenden under året (13 st.) vilket innebär att det ger ett högt procentuellt utslag om några ärenden inte nås. Under 2018 var det tre ärenden som inte kom i mål. Anledningen till detta är att funktionen har omorganiserats och nya handläggare har haft ansvar för dessa ärendeslag.

Åtterrappporteringskrav i regleringsbrev 2018

Här rapporteras de mål och åtterrappporteringskrav och uppdrag som ska redovisas i årsredovisningen i enlighet med regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende länsstyrelserna, ändringsbeslut 2018-12-18.

Utan angivet departement

1.1 Länsstyrelserna ska ha en god informationssäkerhet och verka för att informationssäkerhetsarbetet bedrivs enhetligt och samordnat. För frågor om informationssäkerhet, med koppling till länsstyrelsernas gemensamma IT-verksamhet, ska styrning, struktur, prioriteringar och ansvarsfördelning vara tydlig.

Länsstyrelserna ska på en övergripande nivå redovisa hur informationssäkerhetsarbetet fortskrider.

Länsstyrelsernas gemensamma informations- och IT-säkerhet

Ett enhetligt och samordnat informationssäkerhetsarbete

Länsstyrelserna etablerade under 2017 ett program för gemensam verksamhetsutveckling (PKR). Programmet genomförs under perioden 2018 till 2020. Syftet är att stärka varje länsstyrelses förmåga att genomföra sina uppgifter i händelse av samhällsstörningar samt inför och under höjd beredskap. Bland effektmålen finns att öka verksamheternas förmåga att säkerställa tillgänglighet, konfidentialitet, riktighet och spårbarhet i hanteringen av informationen. Programmets insatser under 2018 har haft stort fokus på informations- och IT-säkerhet, särskilt vad beträffar styrningen och ansvaret för länsstyrelsernas gemensamma verksamhet.

Länsstyrelserna bildade i maj 2018 en nationell organisation för det gemensamma arbetet med dataskydd, NOD. Verksamheten ska utifrån den nya dataskyddsförordningen till varje länsstyrelse ge råd, utbilda, utveckla och övervaka behandlingarna av personuppgifter. Utöver detta har landshövdingarna gemensamt beslutat att inrätta en annan gemensam funktion med uppgiften att ta fram och

förvalta rekommendationer för länsstyrelsernas gemensamma informationssäkerhet. Denna verksamhet startar den 1 januari 2019 och har sin placering i anslutning till NOD.

Länsstyrelserna har också fastställt vad den gemensamma informationssäkerheten omfattar. Den nya funktionens rekommendationer ska avse frågor rörande modeller för klassning av information, policy och användarriktlinjer för informationssäkerhet samt riktlinjer för systematiskt och riskbaserat arbete med informationssäkerhet. Rekommendationerna är inte bindande för den enskilda länsstyrelsen, men ska omhändertas i de egna interna föreskrifterna på myndigheten. Den enskilda länsstyrelsen kan ställa högre krav på informationssäkerheten om myndighetschefen bedömer att behov för detta finns, om åtgärden inte riskerar att påverka andra länsstyrelser negativt. Två centrala arbetsuppgifter för den gemensamma funktionen är att stödja och utbilda länsstyrelserna i systematiskt informationssäkerhetsarbete och att följa upp länsstyrelsernas samlade efterlevnad av rekommendationerna och årligen rapportera resultatet till landshövdingemötet.

Informationssäkerhet i länsstyrelsernas gemensamma IT-system

Även styrningen av den gemensamma IT-säkerheten har reglerats under 2018.

Länsstyrelserna har tillsammans förtydligat Länsstyrelsen i Västra Götalands ansvar för denna. Myndigheten ska, genom IT-avdelningen, ta fram och förvalta riktlinjer och villkor för länsstyrelsernas gemensamma IT-säkerhet. Arbetet ska ske i samråd med den nya funktionen för länsstyrelsegemensam informationssäkerhet. Till ansvaret har också relevanta befogenheter kopplats för att underlätta arbetet med länsstyrelsernas gemensamma IT-säkerhet. Inom ramen för PKR har också flera utvecklingsinsatser startats på IT-avdelningen för att införa teknik som ska stödja länsstyrelsernas medarbetare avseende informationssäkerhet. Parollen är att det ska vara ”lätt att göra rätt”.

En väsentlig del av länsstyrelsernas stödsystem förvaltas i ett gemensamt förvaltningsobjekt (FO). Varje FO har en utpekad objektägare som ansvarar för att relevanta författningar och andra regler omhändertas när systemdelarna konstrueras och förvaltas. Under 2018 har länsstyrelserna förtydligat innebörden av detta objektägaransvar. Myndighetsledningen för en länsstyrelse som är objektägare till ett FO ska också se till att bedriva ett systematiskt och riskbaserat informations-säkerhetsarbete i förvaltningen av detta. Berörda länsstyrelser ska också uppfylla de villkor för IT-säkerhet som IT-avdelningen utfärdar för konstruktion av IT-system.

Beskrivning av egna insatser/prestationer

Länsstyrelsen Gävleborg har under året stärkt sin kompetens inom informations-säkerhetsområdet genom att anställa en resurs på heltid. Arbetet med utbildningsinsatser inom informations-säkerhetsområdet har påbörjats och en handlingsplan har

tagits fram. Alla medarbetare på länsstyrelsen har under året genomgått DISA (Datorstödd informationssäkerhetsutbildning för användare).

Under våren ordnades en personaldag med fokus på informationssäkerhet och säkerhetsskydd med inhyrda föreläsare från SÄPO.

Rutinerna för hantering av hemliga handlingar har reviderats och uppdaterats.

Informationssäkerhet utgör en stor utmaning för kommunerna och med anledning av detta har länsstyrelsen arbetat fram en plan för att stärka regionens samlade kunskap och färdigheter inom informationssäkerhetsområdet. Inom denna plan ligger att stödja länets kommuner och landsting i införandet av säkra kommunikationer.

Ett LIS (Ledningssystem för Informationssäkerhet) är en organisationsprocess för styrning och ledning av informations-säkerhetsarbetet, en process som kontinuerligt ska utvärderas och anpassas till aktuella verksamhets- och omvärldskrav. Arbetet med att införa ett LIS har påbörjats och utarbetas genom att använda MSB:s metodstöd för systematiskt informations-säkerhetsarbete. Metodstödet bygger på standarden SS-EN ISO/IEC 27001 Ledningssystem för informations-säkerhet.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

1.2 Länsstyrelsernas samverkan kring digitaliseringsarbetet ska, i den utsträckning som det är ändamålsenligt, bidra till enhetliga och samordnade processer. Samverkan ska ta sin utgångspunkt i regeringens mål för digitalisering om en enklare vardag för medborgare och företag, en öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet, högre kvalitet och effektivitet i verksamheten samt i en för länsstyrelserna gemensam digital strategi.

Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits och göra en övergripande bedömning av hur målet för samverkan kring digitalisering har uppfyllts.

Länsstyrelserna gör den övergripande bedömningen att målet för samverkan kring digitalisering har uppfyllts. Nedan exempel som visar på att enhetlighet och samordnade processer gradvis har ökat under året.

Länsstyrelserna har i samverkan tagit fram en gemensam digital strategi som beslutades av landshövdingarna den 8 november. Strategin kommer att utgöra grunden för det fortsatta gemensamma digitaliseringsarbetet. Under 2018 har länsstyrelserna bland annat anslutit sig till mina meddelanden och tagit fram en helt ny extern webbplats för att bättre möta medborgare och företags behov. Under 2018 har åtta nya standardiserade e-tjänster tagits fram, däribland e-tjänsten Försäkran enligt lönegarantilagen, som förenklar för medborgaren och effektiviserar länsstyrelsernas handläggning.

Därutöver har länsstyrelsen i ett samarbete med Riksantikvarieämbetet tagit fram ensade handläggprocesser inom området kulturmiljö och utifrån dessa processer utvecklat ett nytt handlägningsstöd. Tillsammans med Skogsstyrelsen har länsstyrelserna samarbetat

med att utveckla en samlad digital tjänst för skogliga ärenden.

Digitalisering och tillgängliggörande av Länsstyrelsernas vattenarkiv är ett pågående projekt som genomförs för att förbättra service och tillgänglighet, ensa arbetssätt och tekniska lösningar samt säkerställa ett långsiktigt bevarande av material. Det pågående projektet kring tillgängliggörandet av öppna data för att underlätta andras innovation har precis gått över i en tydligare genomförande fas.

Länsstyrelserna deltar därutöver i hög grad i flera sektorsmyndigheters uppdrag såsom exempelvis Lantmäteriet och samhällsbyggnadsprocessen samt Jordbruksverkets och dess utveckling av stödsystem inom landsbygdsområdet.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

- 1.3 En god förvaltningskultur ska genomsyra länsstyrelsernas verksamhet. Länsstyrelserna ska fortsätta arbeta med att bidra till samt höja kunskapen om god förvaltningskultur vid länsstyrelserna. Ledarskapets och medarbetskapets betydelse och rollen som statstjänsteman ska vara i fokus.

Länsstyrelserna ska redovisa en översiktlig bedömning av vilka resultat som arbetet har gett.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

En handlingsplan för arbetet 2018/2019 har tagits fram. Flera aktiviteter har genomförts för att höja kunskapen om vad god förvaltningskultur innebär på länsstyrelsen.

Introduktionsutbildningen för nyanställda har setts över utifrån uppdraget. Den återkommande förvaltningsrättsliga utbildningen för nyanställda uppdaterats och vidareutvecklats. Ett förvaltningsrättsligt utbildningspaket har tagits fram. Dessa är obligatoriska för nyanställda men även övriga anställda inbjuds att delta. De tre pass som ingår är Byråkratins grunder, Tjänstemannarollen i staten samt Offentlighet och sekretess. Tematiska utbildningar enligt med detta nya utbildningspaket har hållits under hösten och utbildningarna kommer att återkomma regelbundet.

Länsstyrelsen har även arbetat med att förbereda verksamheten inför ikraftträdandet av den nya förvaltningslagen, den 1 juli 2018. Den nya lagen har ett tydligt medborgarperspektiv och kommer bland annat att öka möjligheterna att snabba på handläggningstiden för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt så effektivt som möjligt. Länsstyrelsen har genomfört en kompetenshöjning kring den nya lagstiftningen inom myndigheten genom att samtlig personal har fått utbildning genom föreläsning om den nya lagen.

Under våren 2018 har länsstyrelsen arbetat med förberedelser inför ikraftträdandet av EU:s dataskyddsförordning, den 25 maj 2018. För att säkerställa att myndigheten uppfyller kraven enligt dataskyddsförordningen har en intern arbetsgrupp arbetat med frågorna löpande under året. Personuppgiftsombudet har deltagit i utbildningar och samverkanskonferenser

under våren. Länsstyrelsen har vid ikraftträdandet utsett ett dataskyddsbud för myndigheten och en dataskyddssamordnare. Dataskyddssamordnaren har deltagit i samverkanskonferenser med andra länsstyrelser samt länsstyrelsens dataskyddsbud. Den interna arbetsgruppen har inriktat sig på att organisera arbetet med att inventera myndighetens behandlingar av personuppgifter, förteckna alla inventerade behandlingar samt organisering av arbetet med att säkerställa att myndighetens behandlingar sker i enlighet med EU:s dataskyddsförordning. Samtlig personal har erhållit grundläggande utbildning genom föreläsning och nyckelpersoner har även erbjudits särskilda utbildnings- och frågetillfällen.

Länsstyrelsen Gävleborg har under året stärkt sin kompetens inom informations-säkerhetsområdet genom att anställa en resurs på heltid. Arbetet med utbildningsinsatser inom informationssäkerhet har påbörjats och en handlingsplan har tagits fram. Alla medarbetare på länsstyrelsen har under året genomgått DISA (Datorstödd informationssäkerhetsutbildning för användare).

En utbildning i diskriminering och kränkande särbehandling för genomförts för chefer och funktionsansvariga med fokus på verktyg för att förebygga och agera vid trakasserier och kränkande särbehandling.

Hela länsstyrelsen arbetar med att bli HBTQ-certifierade och flertalet funktioner är idag certifierade och arbetar enligt framtagen handlingsplan. Under hösten påbörjade de återstående funktionerna sin certifiering.

En medarbetardag för alla anställda med fokus på medarbetarskap har genomförts. Inför dagen delades en bok ut, Aktivt medarbetarskap, som låg till grund för diskussionerna den dagen, och det fortsatta arbetet för att utveckla medarbetarskapet på myndigheten. Dagen kommer att även följas upp av dilemmadiskussioner.

Länsstyrelsen lanserade i maj, tillsammans med övriga länsstyrelser, en helt ny webbplats. Service till besökaren är prioriterat på webbplatsen och målet för webbplatsen är att alla besökare effektivt och lätt kan lösa sin uppgift. I oktober mottog webbplatsen priset Guldhanden 2018 i kategorin ”Bästa offentliga webbplats”.

Många medarbetare på länsstyrelsen deltar i nationella samverkans- och handläggningsgrupper för att kvalitets-säkra handläggningen.

Resultatbedömning:

Länsstyrelsen har inga framtagna indikatorer för att mäta god förvaltningskultur. De insatser som genomförts har däremot skapat en medvetenhet och ett stort intresse i frågorna. Det bekräftas av att det har varit högt deltagande på utbildningarna, och då även av erfarna medarbetare.

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.4 Arbetsmiljön i staten ska vara god. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i syfte att minska sjukfrånvaron i myndigheterna.

Återrapportering och bedömning av resultat

Länsstyrelsens sjukfrånvaro har sjunkit något under 2018 utifrån tabellen som redovisas på annan plats i denna årsredovisning. Fortfarande har kvinnliga medarbetare dubbelt så hög sjukfrånvaro jämfört med männen. Samtidigt vet vi att en till två längre sjukperioder ”slår hårt” när året sammanfattas. Genom ett mer utvecklat samarbete med företagshälsovården via ”Feelgoodsamtalet” kartläggs orsakerna till frånvaron i ett tidigare skede och rehabiliteringsprocessen blir effektiv där ansvar fördelas mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Sommarens stora brand i Hälsingland medförde stora påfrestningar på ett 60-tal medarbetare och vi befarade att det kunde påverka sjukfrånvaron negativt under hösten. Denna utveckling besannades inte mycket tack vare operativt närvarande kriskonsulter som under pågående brand stöttade hela organisationen med stöd-samtal med flera insatser. De genomförde även uppföljande samtal en period efter hemkomsten och fångade upp ett antal personer som var i behov av extra stöd.

Länsstyrelsens HBTQ-certifiering har fortsatt under 2018 och förväntas slutföras under 2019. Ökad kunskap ger ökad förståelse vilket bland annat leder till normkritiska diskussioner i olika sammanhang. Certifieringen omfattar 16 timmars utbildning.

Konceptet BALANSA har rullat på under 2018. Genom de dilemmasamtal som är grunden i metoden framkommer det att synen på jämställdhet, företrädesvis i den privata sfären, behöver utvecklas ytterligare.

Utvecklingen av länsstyrelsens funktioner/team har fortsatt med stöd av verktyget GDQ (Group Development Questionnaire) och sambandet mellan väl fungerande/mogna team och dess låga sjukfrånvaro framträder tydligt. Beslut har tagits att under 2019 utveckla rollen som funktionsansvarig i rollen som coach/inspiratör i det dagliga arbetet inom funktionen.

Länsstyrelsens personalförening (LKIF) har en betydande del i hälsoarbetet. Genom ett antal gruppaktiviteter under terminerna ges medlemmarna möjlighet till såväl fysisk aktivitet som social samvaro vilket uppskattas mycket. Friskvårdstimmen har i sammanhanget stor betydelse för deltagandet. Föreningen ansvarar även för vårt välutrustade gym och arrangerade i maj en uppskattad friskvårdseftermiddag samt den årligen återkommande cykeldagen.

Under året inleddes en långsiktig process under rubriken ”Medarbetarskap” som med koppling till myndighetens ledarskapssyn och den ”Goda Förvaltningskulturen” är tänkt att bilda ett starkt inslag i myndighetens kort- och långsiktiga målarbete. Genom en träffande interaktiv teater och efterföljande workshops fick arbetet en lyckad start.

För att förmedla övergripande information och ökad delaktighet arrangerades

under året tre tillfällen för kollektiv information till personalen. Under temat ”Agenda 2030” genomfördes en uppskattad utbildningsdag för alla medarbetare. Särskilt goda insatser under året firades med gemensam fikastund under vilken berörda enheter berättade om sina framsteg/resultat.

Chefer och fackliga företrädare genomgick utbildningen ”Kränkande särbehandling – sexuella trakasserier” i vilken arbetsgivarens ansvar tydligt förmedlades. Ett angeläget ämne med stark koppling till HBTQ-certifieringen.

Måluppfyllelse: Delvis uppfyllt. Länsstyrelsen strävar efter en sjukfrånvaro lägre än 3 procent, arbete återstår.

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.5 Länsstyrelserna ska, i samverkan med andra aktörer inom länen, verka för att målen i Agenda 2030 nås samt sprida information om Agenda 2030-arbetet på regional och lokal nivå.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsen har under året tagit fram en handlingsplan för arbetet med Agenda 2030-arbetet och arbetat utifrån den. Handlingsplanen har framförallt fokuserat på att medvetandegöra Agenda 2030-målen internt och externt.

För att öka kunskapen externt och sätta fokus på målen så bjöds alla kommuner i länet och andra viktiga organisationer in till en inspirationsdag om Agenda 2030. Där tecknade även alla deltagande organisationer (16 st.) under en gemensam avsiktsförklaring, för att tillsammans verka för genomförandet av de globala målen. Arrangemanget genomfördes i samverkan med Region Gävleborg.

Länsstyrelsen samverkar med Region Gävleborg på ledningsnivå genom ett

regionalt ledningsforum för strategiskt utvecklingsarbetet i länet. Under 2018 har arbetet varit inriktat på Agenda 2030 och den regionala utvecklingsstrategin (RUS). I november genomfördes inom ramen för detta samarbete en workshop om hur vi tillsammans kan utveckla arbetet med Agenda 2030 i Gävleborg.

För att öka länsstyrelsens egen träffsäkerhet gentemot målen så har flera insats genomförts. I september genomfördes en medarbetardag på temat Agenda 2030, med genomgång av alla målen samt goda exempel från verksamheten. Detta följdes upp med workshops på enheterna, med syftet att synliggöra kopplingar mellan våra uppdrag, mål och delmål i Agenda 2030.

Länsstyrelsen genomför tillsammans med Region Gävleborg och Högskolan i Gävle (HiG) föreläsningsserien ”Forskarna på slottet”. Syftet med seminarieriet är att skapa möten mellan näringsliv och akademi, vilket ska leda till nya idéer och på sikt ge synergieffekter för näringslivet och därmed tillväxt i länet. För kommande tre föreläsningar ska Agenda 2030 vara en röd tråd och tre teman har arbetats fram, ”Hållbart företagande”, ”Cirkulär ekonomi” och ”Digitalisering- digitalisering i offentlig sektor, digitala vårdkedjor”.

Länsstyrelsen Gävleborg deltog vid den länsstyrelsegemensamma dagen kring Agenda 2030 med sju deltagare.

Agenda 2030-målen har varit en av utgångspunkterna i riktlinjerna inför länsstyrelsens verksamhetsplanering för 2019.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Det finns i dagsläget inga framtagna regionala indikatorer för att följa upp hur arbetet med Agenda 2030 går. Länsstyrelsen kommer därför att engagera examensarbetare från Högskolan i Gävle för att arbeta fram detta under 2019. Länsstyrelsen har en bra dialog och gott samarbete med aktörer i länet och med viktiga regionala aktörer, såsom Region Gävleborg och Högskolan i Gävle. De insatser som genomförts har dock skapat en medvetenhet och ett stort intresse i frågorna. Den höjda kunskapen om Agenda 2030 har nu skapat förutsättningar för effektivare arbete med Agenda 2030-målen.

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Finansdepartementet

1.6 Länsstyrelserna ska redovisa hur de vid upphandlingar som överstigit gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Samtliga upphandlande myndigheter är skyldiga att i upphandlingar överstigande tröskelvärdet ställa arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal om det är behövt och om det går att fastställa och definiera arbetsrättsliga villkor. Kollektivavtalsenliga villkor gäller upphandlingar som har påbörjats efter den 1 juni 2017. Länsstyrelsen Gävleborg har efter detta datum endast haft ett fåtal upphandlingar som omfattas av de nya bestämmelserna. I dessa upphandlingar har sådana krav ställts där det bedömts vara behövt och möjligt utifrån aktuell upphandling. Alla krav i en upphandling ska följas upp och Länsstyrelsen Gävleborg ser det som

väldigt svårt att göra avtalsuppföljningar. Dessa krav kan ställas på leverantören men upphandlande myndigheter har sedan inte laglig rätt att följa upp dessa och begära ut lönelistor etc. för att säkerställa att dessa krav uppfylls under hela avtalsperioden. Om den upphandlande myndighet inte följer upp de krav som ställts i upphandlingen likställs detta juridiskt som otillåten direktupphandling och kan få rättsliga konsekvenser för den upphandlande myndigheten.

Länsstyrelsen Gävleborg är en liten upphandlande myndighet och idag finns inte några avtalscontrollers eller andra funktioner som utför avtalsuppföljningar.

Länsstyrelsen väljer att ställa relevanta krav och på så sätt inte ställa onödiga och ouppnåeliga krav i upphandlingar. Det finns också olika branscher där det är mer behövt än i andra att ställa dessa villkor.

Vid behövlighetsbedömningen och vid kravställningen har även Upphandlingsmyndighetens digitala vägledning tillämpats.

Resultatbedömning: Länsstyrelsens samlade bedömning är att myndigheten anpassar krav utifrån den aktuella upphandlingens förutsättningar och samtidigt ställer relevanta krav, oavsett upphandlingsform.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Justitiedepartementet

- 1.8 Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunerna i deras utövande av det geografiska områdesansvaret, samt i arbetet med att stärka kopplingen mellan de åtgärder som planeras och de åtgärdsbehov som identifierats i kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

De senaste åren har fokus, både nationellt och regionalt, skiftat från att fokusera på mer traditionell krisberedskap till totalförvarsplanering. En stor del av tiden har under året handlat om att utbilda och uppmärksamma kommunerna över vilket ansvar de har i händelse av höjd beredskap. Totalförvarsplaneringen och arbetet med civilt försvar ska bygga på krisberedskapen, och utifrån den grundtanken har årets insatser inom området civilt försvar även stärkt kommunerna i deras arbete med att utöva sitt geografiska områdesansvar. Det kommunala självstyret och kommunernas ansvarsområden kvarstår även under höjd beredskap. De kommer genom hela hotskalan att ha det lokala geografiska områdesansvaret, ett faktum som länsstyrelsen i sina kontakter med kommunerna har beaktat och poängterat.

Under året har ett antal större samhällsstörningar drabbat länet och Länsstyrelsen Gävleborg har vid dessa händelser samordnat händelserna. Vid de större händelserna, såsom vårfloden och den stora skogsbranden, har även nationella resurser samordnats och prioriterats ut till de drabbade kommunerna. Denna samordning kan både direkt och indirekt ses som

en stöttning till kommunerna för att de ska kunna utöva sitt geografiska områdesansvar.

2017 års stora samverkansövning X-stream och dess utvärdering som genomförts under 2018, har ökat kunskapen både hos kommuner och övriga samverkande aktörer i vad deras roll innebär i händelse av en stor samhällsstörning. Denna kunskap hade stor betydelse under sommarens skogsbrand.

Länsstyrelsen Gävleborg har deltagit vid majoriteten av de lokala krishanteringsråd länets olika kommuner har kallat till, bland annat i syfte att öka myndighetens kunskap om kommunernas riskbild och samverkanspartners.

Under 2019 ska kommunerna skriva nya risk- och sårbarhetsanalyser och många av kommunerna har för den innevarande fyraårs-perioden identifierat att arbetet med informationssäkerhet bör öka och intensifieras. Länsstyrelsen har under året anställt en informationssäkerhetssamordnare som i huvudsak ska arbeta med myndighetens interna informationssäkerhetsarbete, men denne har även i uppdrag att stödja kommunerna i deras utveckling

inom området. Detta arbete har under året påbörjats och kommer under 2019 att öka ännu mer.

Ytterligare ett område inom vilket många av länets kommuner har identifierat att åtgärder behöver vidtas är PDV (pågående dödligt våld). Vid länsstyrelsen påbörjades arbetet inom området 2018 och under våren genomfördes ett seminarium, för bland annat kommuner och räddningstjänst, om händelserna på Drottninggatan 2017.

Under hösten anställdes en årsarbetskraft som ska arbeta dels med brottsförebyggande arbete (PDV inkluderat) och dels med risk- och sårbarhetsanalyser. Tillskottet med en medarbetare kommer att skapa möjlighet för myndigheten att vidareutveckla arbetet med att stötta kommunerna i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.9 Länsstyrelserna ska redovisa användningen av de medel, om 36 000 000 kronor, som tillförts myndigheterna 2018 för att förstärka totalförsvaret, mot bakgrund av bl.a. den säkerhetspolitiska utvecklingen i närområdet.

Återrapportering och bedömning av resultat

Inom Mellersta Militärregionen, MRM, har den Högre regionala grundsynen färdigställt och fastställt av länens landshövdingar och arbetet med att påbörja arbetet med den framtagna aktivitetsplanen har påbörjats i samverkan med de övriga länsstyrelserna inom militärregionen.

Länsstyrelsen Gävleborg har deltagit med ett antal medarbetare vid de nationella övningarna NISÖ18 (Nationell informationssäkerhetsövning) och SAMÖ18 (Samverkansövning). Under SAMÖ deltog även länsråd och enhetschef. Medarbetare från myndigheten har även deltagit vid den fältövning som genomfördes inom Mellersta Militärregionen.

Förutom att delta vid övningar har även flertalet nätverksmöten genomförts. Myndigheten deltar i nätverk rörande civilt försvar både nationellt och regionalt. Dels vid länsstyrelsernas nationella CF-nätverk som leds av Länsstyrelserna i Skåne och Kalmar län men även vid nätverk inom Mellersta Militärregionen.

Utöver de länsstyrelsegemensamma mötena på olika nivåer deltar Länsstyrelsen Gävleborg även vid möten som genomförs av Försvarsmakten Högkvarteret och

Mellersta Militärregionen. Myndighetens länsledning har regelbundna möten med chefen för Mellersta Militärregionen och de övriga länsledningarna inom militärområdet samt på nationell nivå. Avstämningar med Överbefälhavaren genomförs också.

I samverkan med externa aktörer bildade länsstyrelsen i början av året ett Totalförsvarsråd. Rådet är ett strategiskt råd på chefsnivå som leds av landshövdingen. Det drivs i samverkan med Försvarsmakten, länets kommuner, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Trafikverket, Lantmäteriet och Sjöfartsverket, och syftar till att samverka kring länets totalförvarsplanering.

Myndigheten har i samverkan med Tullverket, Försvarsmakten och Polismyndigheten påbörjat arbetet med att uppdatera länets Gränsövervakningsplan. Samverkan sker även med Länsstyrelsen Norrbotten.

Länsstyrelsen har en medarbetare representerad i den nationella planeringsgruppen för TFÖ 2020 (totalförvarsövning 2020) som tillsammans med MSB och

Försvarmakten främst planerar kommunernas och regionernas deltagande vid övningen samt länsstyrelsernas eget deltagande. Myndigheten har även deltagit vid de nationella informationsmötena inom ramen för TFÖ2020 samt utsett både en lokal övningsledare (LÖL) och lokal utvärderingsledare (LU) som kommer att delta vid planeringen under det kommande året.

Under hösten genomförde myndigheten tillsammans med några av Mellersta Militärregionens samverkansofficerare en mindre utvärdering av sommarens skogsbrand ur ett totalförsvarsperspektiv.

Länsstyrelsen är representerad i det nationella tvärsatoriella chefsnätverket för säkerhetsskydds och deras beredningsgrupp. Syftet med nätverket är att utbyta erfarenheter avseende säkerhetsskydd mellan landets myndigheter.

Myndighetens säkerhetsskyddschef finns även representerad i länsstyrelsernas nationella säkerhetsskyddschefsnätverk och dess beredningsgrupp. Nätverkets huvuduppdrag är att proaktivt verka för att utveckla och implementera länsstyrelsegemensamma åtgärder som syftar till att hindra eller försvåra säkerhetshotande verksamhet.

Som ett led i att försvåra säkerhetshotande verksamhet har länsstyrelsen påbörjat samarbete med Säkerhetspolisen, Försvarmakten, Polismyndigheten och länsstyrelserna i Uppsala och Västmanland inom ramen för incidentrapportering. Detta i syfte att få kommunal verksamhet att identifiera och rapportera in incidenter som faller utanför normalbilden.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.10 Länsstyrelserna ska senast den 31 december 2018 krigsplacera den personal som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Arbetet ska ske med utgångspunkt i 16 § förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap samt 4 och 6 §§ förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap. Under arbetet ska samverkan ske med Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsen påbörjade arbetet med krigsplacering av personalen i början av 2018. Underlag från Rekryteringsmyndigheten efterfrågades och inventerades efter återkoppling. Huvudansvariga för krigsplaceringsprocessen har varit en arbetsgrupp bestående av personalchef, chefsjurist samt myndighetens handläggare inom civilt försvar.

För att skapa en förankringsprocess bland länsstyrelsens medarbetare föregicks krigsplaceringen av ett beslut av landshövdingen som kommunicerades ut till samtliga medarbetare. Arbetsgruppen informerades medarbetarna vid en personaldag samt ordnade informationsträffar där

medarbetare kunde komma och ställa frågor kring vad krigsplacering innebär.

Krigsplaceringsorder skickades till samtliga tillsvidareanställda medarbetare i början av sommaren. I samma brev skickades även ett medföljande informationsblad kring vad krigsplacering innebär och varför myndigheten krigsplacerat samtliga tillsvidareanställda medarbetare.

Länsstyrelsen kommer inom kort att skriva en överenskommelse med Rekryteringsmyndigheten avseende registrering och redovisning av personal och framtida hantering kommer att ske enligt Rekryteringsmyndighetens rutiner.

Myndigheten har valt att krigsplacera samtlig personal för att säkerställa att resurser finns tillgängliga i händelse av höjd beredskap. En stor anledning till detta är osäkerheten kring de beredskapslagar som tillkommer länsstyrelsernas ansvar i händelse av höjd beredskap och hur mycket arbete de medför.

Analys av krigsorganisationen har inte gjorts utan den processen har påbörjats

nationellt, bland annat inom ramen för det nationella länsstyrelsegemensamma nätverket för handläggare inom civilt försvar. Länsstyrelsen Gävleborg är delaktig

i detta arbete och avvaktar analys av krigsorganisation till dess att ett nationellt beslut tagits av hur processen och krigsorganisationen ska genomföras.

Målpuffyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
Gott Utmärkt

Kulturdepartementet

Kulturmiljö

1.11 Länsstyrelserna ska redovisa hur myndigheterna, inom de olika delarna av verksamheten, verkar för att uppnå de nationella kulturmiljömålen. Länsstyrelserna ska analysera och redovisa utvecklingsmöjligheter för det tvärsektorieella samarbetet vad gäller bl.a. värdering av kulturmiljö i olika processer och kulturmiljöperspektivet i miljö kvalitetsmålen omhändertas. Länsstyrelserna ska särskilt redogöra för hur arbetet med att överbygga eventuella konflikter mellan naturvårdsintressen och kulturmiljöintressen vid hantering av småskalig vattenverksamhet utvecklas. Länsstyrelserna ska även redogöra för hur kulturmiljö samt plan-, bygg- och bostadsfrågor hanteras samlat inom länsstyrelserna för att stödja kommunernas arbete med att tillvarata kulturmiljövärden vid planering och bostadsbyggande.

Åtterrapporering och bedömning av resultat och målpuffyllelse

Plan, bygg och bostadsfrågorna

Kulturmiljöfunktionen vid länsstyrelsen arbetar i hög grad tvärsektorieellt och har ett väl utvecklat samarbete med resten av myndigheten i remisshantering, tvärberedningar och interna samarbeten. Länsstyrelsens bedömning är att de nationella kulturmiljömålen är väl integrerade och att frågorna hanteras på ett tillfredsställande sätt. Samtliga interna remisser hanteras digitalt genom en resursbrevlåda och ärendena granskas av byggnadsantikvarie och/eller arkeolog. Knappt 200 interna yttranden lämnades under 2018, varav hälften (97) rörde detalj- och översiktsplaner. Kulturmiljöfunktionen medverkar varannan vecka vid plansamråden och samråder samt lämnar yttranden på de

flesta detaljplaner som länsstyrelsen hanterar. Samarbetet fungerar väl och de kulturhistoriska värdena uppmärksammas och tas omhand i processen. Under våren 2018 genomfördes även en uppskattad gemensam kunskapshöjande insats mellan plan och kulturmiljöfunktionerna i form av ett internt seminarium med fokus på PBL och KML. Vidare har även 124 ärenden granskats inom systemet Geosak, vilket rör markgrepp invid fornlämningar i Gävle kommun. Utöver det formella remissförfarandet har kulturmiljöfunktionen väl etablerade samarbeten med de flesta av länsstyrelsens övriga sakområden, varav några exempel redovisas nedan.

I samarbete med kommunantikvarien i Gävle kommun har länsstyrelsen tagit fram en beskrivning av detaljplane-processen enligt Plan- och bygglagen. Detta i avsikt att skapa en handläggar-rutin för kommunens och länsstyrelsens handläggare för hantering av fornlämningar vid framtagandet av detaljplaner. Till rutinbeskrivningen har fogats en närmare redovisning av arkeologi och hantering av fornlämningar utifrån kulturmiljölagen.

Småskalig vattenverksamhet

Länsstyrelsen har under flera år arbetat systematiskt med att integrera de kulturhistoriska aspekterna i samband med åtgärder i vattendrag inom ramen för naturvård och biotopåterställning. Under 2018 har länsstyrelsen genomfört en upphandling av kulturmiljöinventering och värdering av tio *småskaliga vattenkraftverk* i Gävleborgs län. Arbetet är en fortsättning på det tvärspektoriella samarbete med miljöenheten som startades 2017 då sju mindre kraftverk inventerades. Samarbetet innebär att kulturmiljöfunktionen anger förutsättningarna för inventering och värdering och genomför upphandlingen, medan miljöenheten väljer ut vilka kraftverk som ska ingå i inventeringen och står för finansieringen (1:11-medel från HaV). Kulturmiljöinventeringen och värderingen ska fungera som planerings-underlag för länsstyrelsen i samband med tillstånds-ansökningar, omprövningar och planering av olika miljöåtgärder. Den fortsatta inventeringen och värderingen av kraftverk är även tänkt att fungera som kulturmiljöunderlag inom ramen för NAP (Nationell plan för omprövning av vattenkraftverk).

Under våren 2018 arrangerade länsstyrelsen ett tvådagars tvärspektoriellt fältseminarium i länet. Inbjudna var handläggare från samtliga norrlandslän och Dalarna. Seminariet fokuserade på samverkan mellan sakområdena kulturmiljö, naturmiljö och fiske. Även Riksantikvarieämbetet medverkade. Under första dagen besöktes platser längs Nianån i Hudiksvalls kommun där olika

typer av miljöåtgärder redan genomförts (utrivning av Sofieholms kraftverk, sjötröskel vid Storniens utlopp och biotopåtgärder vid sågverksdammen i Nianfors). På kvällen höll Riksantikvarieämbetet ett föredrag om sin metod för bedömning av ”känslighet och tålighet” i kulturmiljöer, och under dag två besöktes kulturmiljöer längs Kilån och Galvån i Bollnäs kommun. Seminariet var uppskattat och Norrbottens län tar vid och arrangerar motsvarande seminarium under 2019.

Länsstyrelsen Gävleborg har tillsammans med Länsstyrelsen Jämtland ansökt om medel för att genomföra ett ”LIFE-projekt” i flera åar och älvar. Projektet heter ”Rivers of Life” och syftar till att genomföra biotopåterställning och ta bort vandringshinder i vattendragen. För Gävleborgs del berörs Ljusnan, Voxnan, Västerhocklan och Ängerån. I och intill dessa vattendrag finns gott om flottningslämningar liksom blästbrukslämningar och stenåldersboplatser. För att säkerställa att fornlämningar och kulturmiljöer inte skadas i samband med biotopåterställningen har kulturmiljöfunktionen deltagit i arbetet med ansökan och planeringen av själva projektet. Som ett resultat av detta har pengar avsatts i projektbudgeten för framtagande av kulturmiljöunderlag i MKB-fasen och till antikvarisk medverkan i genomförandefasen. Länsstyrelsen har tagit fram ett styrande dokument kring principiella ställningstaganden avseende kulturmiljöhänsyn i projektet.

Samverkan med naturenheterna, landsbygdsprogrammet och integrationsfunktionen

Kulturmiljöfunktionen har samverkat med enheten för Natur och vilt inom projektet ”Naturnära jobb” vid byggnadsminnena Digerkölsvallen och Ede såg samt inom Färnebofjärdens nationalpark och kulturreservatet Axmar bruk. Vidare har länsstyrelsen även samverkat med funktionerna för integration, natur och lantbruk genom de väl etablerade bussresorna för SFI och länets flyktingmottagningar i syfte att erbjuda utflykter till några av

länets natur- och kulturmiljöer samt lantbruk, så kallade SFI-resor. Under 2018 har resorna genomförts i fem av länets kommuner. I samverkan med landsbygdsprogrammet har exempelvis hembygdsgården Groggården i Harmånger renoverats under året.

Måluppfyllelse: Länsstyrelsen gör bedömningen att samverkan inom myndigheten fungerar väl. Samverkan med plan- och bostadsfrågorna är väl utvecklad med goda rutiner. Inom området småskalig vattenverksamhet har en flerårig målmedveten satsning från kulturmiljöfunktionens sida lett till att samarbetet och förståelsen är god för att hantera konflikter mellan sakområdena. Det är dock svårt att hålla jämna steg med miljö- och naturenheterna på grund av den skilda bemanningssituationen. Inom projektet

”Rivers of Life” har enheterna tagit fram ett förslag till gemensam policy för hur kulturmiljöintressena ska säkerställas, vilket länsstyrelsen bedömer kommer att underlätta projektets genomförande om EU-medel beviljas. Samverkan med landsbygdsprogrammet bör kunna utvecklas mer, men utmaningar finns avseende det stelbenta regelverket som reglerar EU-medlen.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

1.12 Länsstyrelserna ska redovisa hur myndigheterna strategiskt verkar för att uppnå de nationella kulturmiljömålen i samverkan med lokala och regionala aktörer samt nationella myndigheter. Samspelet och dialogen avseende kommunala och regionala kulturmiljöunderlag, handlingsplaner och strategier, inklusive de regionala kulturplanerna och de regionala utvecklingsstrategierna, ska särskilt belysas.

Åtterrapporering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Samverkan med kommunerna

Under året har fyra av länets kommuner tagit fram översiktsplaner/fördjupade översiktsplaner som samrättats med länsstyrelsen. Den generella bilden är att kommunerna ser behovet av att ta fram kulturmiljöprogram och förnyade bebyggelseinventeringar, men att mycket lite har gjorts de senare åren. Länsstyrelsen har i yttrandet uppmärksammat detta och pekat på vikten att kulturmiljöunderlag tas fram inom översiktsplaneprocessen och att kommunen gör ställningstaganden i sina översiktsplaner kring hur kulturmiljöerna ska hanteras. Två av länets kommuner, Hudiksvall och Ljusdal, har också påbörjat en praktisk planering och avser söka kulturmiljöbidrag under 2019 för att ta fram ett sådant material. Ljusdals kommun har sedan tidigare ett fördjupat kulturmiljöunderlag och har aviserat att de

har för avsikt att genomföra ett liknande arbete för den kommundäckande översiktsplanen. Länsstyrelsen avser att stötta arbetet med bidragsmedel. I Hudiksvall deltog länsstyrelsen på en seminariedag i maj 2018 på temat ”Bra arkitektur, vad är det?” arrangerad av Hälsinglands museum och Hudiksvalls kommun. Dagen innehöll både interna seminarier mellan myndigheterna liksom en offentlig paneldebatt med ett trettiotal åhörare. Hudiksvalls kommun avser att under 2019 ta fram ett förnyat kulturmiljöunderlag för centrala staden med fokus på riksintresseområdet för kulturmiljövård. Länsstyrelsen kommer att stötta arbetet med bidragsmedel.

Länsstyrelsen har under året arbetat vidare med att revidera och fördjupa kunskapen kring riksintressena i Ockelbo

och Bollnäs kommuner. Länsstyrelsen har också under året påbörjat en analys av hur klimatförändringarna påverkar länets kulturmiljöer med fokus på flödeskateringar i de sex större vattendrag som SMHI tagit fram nya flödesdata för. Länsstyrelsen bedömer att resultatet kan utgöra ett värdefullt planeringsunderlag för såväl kommunernas planhantering liksom räddningstjänsten.

Länsstyrelsen har för åren 2018–19 beviljat bidrag till ett tvåårigt projekt kallat ”Spariver och rivningsraseri – en kommundurné om Gävleborgs kulturmiljöer”. Länsstyrelsen är projektägare och har som övergripande målsättning att alla kommunanställda som arbetar med eller beslutar om äldre bebyggelse och bebyggelsemiljöer i Gävleborgs län ska ges tillfälle till information och diskussion om länets byggnads- och kulturmiljöer. Projektets syfte är att väcka intresse, öka medvetenheten och höja kunskapen kring kulturmiljöfrågor i länet. Projektet kommer att diskutera hur man ska hantera befintliga kulturhistoriska underlag som ofta är gamla samtidigt som underlag för den nyare bebyggelsen är bristfälliga. Vidare ska projektet genomlysas hur synen på bevarande värd bebyggelse har förändrats och diskutera hur man ska förhålla sig till de allt högre krav som ställs på den bebyggda miljön avseende exempelvis energifrågor, tillgänglighet, brandskydd och inbrottskydd i relation till hållbara material, kvalitet, långsiktighet samt bebyggelsens betydelse för förståelsen av en bygds identitet.

Kulturarvet – nyckeln till framtiden

Länsstyrelsen har beviljat bidrag till det treåriga projektet ”Kulturarvet – nyckeln till framtiden”. Projektets huvudsakliga syfte är att lyfta fram och på olika sätt tillgängliggöra kulturarvet under European Year of Cultural Heritage 2018. Kulturmiljömålen har varit en viktig utgångspunkt för projektet, framför allt målen om ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som en gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser samt människors delaktighet i kulturmiljöarbetet.

Projektet genomförs i samarbete mellan länsstyrelsen och Region Gävleborg, med projektledningen placerad på kulturutvecklingsavdelningen på Region Gävleborg. Därigenom har inkluderingen av det immateriella kulturarvet förenklats, genom samverkan med aktörer inom musik, teater, dans, konst, litteratur, hantverk, film och VR (Virtual Reality). Att kombinera kulturupplevelser med såväl det materiella som det immateriella kulturarvet har varit ett framgångsrikt sätt att nå nya målgrupper och även skapa möten mellan de olika kulturarv som idag berikar länet. En ambition har varit att göra kulturarvet mer synligt i den regionala kulturplanen, vilket också har lyckats.

Samverkan har även skett med en rad olika aktörer. Regionalt och lokalt har vi samverkat med kommunerna, skolor, länets museer och kulturinstitutioner samt en rad ideella organisationer och på det nationella planet med myndigheter och organisationer som Riksantikvarieämbetet, Världsarv i Sverige med flera. På projektets hemsida www.kulturarv2018.se presenterades en kalender med aktiviteter som på olika sätt berör kulturarvet. Sammanlagt under året har kalendern innehållit 216 programpunkter varav 42 har initierats och/eller stötts ekonomiskt av projektet. Utöver detta har hemsidan berättat om bland annat utställningar, dialekter och folkminnen, det lokala matarvet och aktuella händelser i projektet. Projektet gjorde det också möjligt att anordna en nationell konferens för pedagoger som arbetar i världsarvens närhet.

Projektet fortsätter med syfte att ta vara på erfarenheter från 2018 för att hitta bestående aktiviteter för framtiden. Delar som vi redan nu vet kommer att fortsätta efter projektets slut är utveckling av satsningen på VR som ett sätt att tillgängliggöra kulturmiljöer samt samarbetet med skolor, inte minst när det gäller pedagogik kring världsarv.

RUS

En ny regional kulturplan beslutades under 2018. Länsstyrelsen gavs möjlighet att delta i arbetet med framtagande av

den. En viktig aspekt från länsstyrelsens sida har varit att kulturplanen ska vara ett underlag i RUS, något som kommer att följas upp under arbetet med den pågående revideringen av RUS.

Ny förvaltningsplan för Världsarvet Hälsingegårdar

Förvaltningsplanen för Världsarvet Hälsingegårdar har reviderats och remitterats under hösten 2018. Genomgående i arbetet med revidering har varit förankring och delaktighet hos alla parter som direkt eller indirekt har en roll i förvaltningen. Länsstyrelsen har varit sammankallande i en arbetsgrupp med representanter från gårdsägarna, Hälsinglands kommuner, de regionala museerna, Region Gävleborg samt det regionala projektet Samverkansbryggan har i uppdrag att finna en hållbar förvaltningsform för världsarvet. Förslaget har föredragits i Världsarvsrådet och skickats på remiss till samtliga berörda. Länsstyrelsen har suttit med i styrgruppen för Samverkansbryggan samt styrgruppen för ”Kulturarv 2018”

Länsstyrelsernas Kulturmiljöforum 2018

Kulturmiljöforum beslöt vid sitt möte i mars att anta en ny organisation för att kunna hantera frågor på ett mer strategiskt sätt och involvera fler. Under året har vi arbetat med att förfina och förtydliga organisationen samtidigt som vi arbetat aktivt i den nya formen. Det nya arbetssättet innebär att alla representanter i kulturmiljöforum bemannar en strategigrupp. Dessutom involveras fler i arbetsgrupper.

UHIKO/ASK – gemensamt digitaliseringsprojekt för utvecklade handläggarprocesser inom kulturmiljöområdet har sju satts under året och samtliga länsstyrelser arbetar nu i den del som rör fornlämningar. Utbildning i den del som rör bidragshantering har skett för några länsstyrelser under hösten och systemet kommer att implementeras fullt ut under 2019.

En satsning på kunskapshöjande insatser för kommuner inom PBL har påbörjats under året, PBL-kompetens. Projektet sker i samverkan mellan Boverket, Riksantikvarieämbetet och SKL. Läns-

styrelserna bidrar med kompetens och resurser och projektet ska nå ut till kommunerna under 2019.

Kulturmiljöforum har ensat sina svar kring bland annat kyrkoantikvarisk ersättning och remisser.

På uppdrag av länsrådsgrupp 1 har en strategisk inriktning tagits fram för de närmaste tre åren. Handlingsplaner för 2019–21 har påbörjats för såväl de fyra strategiska grupperna som kulturmiljöforum som helhet.

Avstämningar med Riksantikvarieämbetet har gjorts särskilt kring världsarven och vattenfrågor. Dessutom har samråd har skett med kring överinseenderapporter, exempelvis landsbygdsprogrammet. I samverkansarbetet sker även en kontinuerlig avstämning kring andra områden som skog, digitalisering och allmänna frågor som rör kulturarvet.

Kulturmiljöforum har avsatt resurser för att arbeta med kontrollstationen för den kyrkoantikvariska ersättningen under året och deltagit i paneldebatt vid Svenska kyrkans vårmöte i Visby. Dessutom har avstämningar med kulturdepartementet skett under året. Kulturmiljöforum har även deltagit i möte med Vattendirektörsnätverket och avstämning med förvaltningsobjekt samhällsplanering kring kommande behov av digitalisering,

e-tjänster och utvecklade handläggarstöd. KMF har lyft behovet av förhållningssätt till civil beredskap och konsekvenser för kulturmiljöer i samband med sommarens torra och skogsbränder. KMF har därutöver levererat förslag till nationella handläggningstider för ärendegrupp 43.

Ett gemensamt budgetunderlag har tagits fram med äskande om ytterligare resurser till länsstyrelsernas kulturmiljöarbete.

Kulturmiljöforum har under året haft tre fysiska möten och två Skypemöten med särskilda teman.

Måluppfyllelse: Länsstyrelsens bedömning är att medvetenheten har ökat i kommunerna om att kulturmiljöunderlagen är bristfälliga och flera kommunala initiativ har tagits under 2018 för att åtgärda detta. Länsstyrelsen välkomnar och stöttar detta. Samverkan med Region Gävleborg sker på ett nära sätt inom ramen för såväl projektet kulturarvet, en nyckel till framtiden samt inom ramen för världsarvssamver-

kan. Länsstyrelsernas gemensamma nätverk Kulturmiljöforum.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.13 Länsstyrelsen i Hallands län ska delta i det samverkansråd vid Statens kulturråd som ska hantera frågor om statens roll och ansvar inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Åtterrporterering

Detta åtterrporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Mänskliga rättigheter

1.14 Länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5 § 5 förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta. Länsstyrelserna ska redovisa samarbetet med andra berörda myndigheter och de åtgärder som har vidtagits för att stödja kommunernas arbete med ovanstående frågor. De åtgärder som har vidtagits för att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete för mänskliga rättigheter ska redovisas särskilt av respektive länsstyrelse. Länsstyrelserna ska också redovisa hur åtgärderna bidragit till genomförandet av Agenda 2030.

Under året har länsstyrelsen arbetat internt och externt med mänskliga rättigheter. Internt på länsstyrelsenivå har frågan lyfts och diskuterats i ledningsgrupp. Inom Enheten för Samhällsutveckling har kort utbildning skett gällande ett rättighetsbaserat arbetssätt med efterföljande diskussion och exempel från verksamheten. En länsstyrelseövergripande konferens, Vägval Mänskliga Rättigheter, har genomförts och länsstyrelsen deltog aktivt såväl vid konferensen som genom efterföljande analys.

Länsstyrelsen har under året tryckt upp en handbok för perspektivfrågor (utarbetad av Länsstyrelsen Södermanland) för att

handboken ska kunna användas i arbete att konkretisera vad 5§ punkterna 1–6 innebär för länsstyrelsens arbete. Handboken beskriver hur länsstyrelsen kan använda ett perspektiv för mänskliga rättigheter i arbetet och innehåller både fakta, analysmetod och fördjupningar inom området och är tänkt som ett stöd i arbetet.

I arbetet med att konkretisera och tillämpa Agenda 2030 har länsstyrelsen medverkat vid såväl regional som nationell konferens (särskild heldag inom temat). Internt har handlingsplan för arbetet med Agenda 2030 upprättats, styrgrupp sammanträtt samt utbildningar/diskussionsövningar

genomförts såväl vid personaldag för hela länsstyrelsen som vid enhetsmöte på samtliga enheter vid länsstyrelsen.

De åtgärder som har vidtagits externt för att stödja kommunernas arbete med mänskliga rättigheter är att utbildningsdag där politiker, chefer och tjänstepersoner från länets kommuner och Region Gävleborg deltagit. Patrik Havermann, enhetschef vid Enheten för Samhällsutveckling, föreläste om ett rättighetsbaserat arbetssätt och länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter. Gabriella Fredriksson vid Raul Wallenberg-institutet föreläste om MR-begreppet globalt och i Sverige samt

kopplingen mellan MR och Agenda 2030. Hans von Axelsson vid Myndigheten för delaktighet föreläste om konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och funktionshinderpolitik i praktiken.

Återrapportering och bedömning av resultat

Målet är i hög grad uppfyllt.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Miljö- och energidepartementet

Det regionala klimatanpassningsarbetet

1.15 Länsstyrelserna ska redovisa vilka insatser som har genomförts med anledning av uppgiften att samordna det regionala och lokala klimatanpassningsarbetet. Med utgångspunkt från de regionala handlingsplanerna för klimatanpassning ska redovisningen omfatta vilka insatser som görs på länsstyrelserna och hos kommunerna i länet, vilken effekt länsstyrelserna bedömer detta får för länets anpassning till ett förändrat klimat och hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Arbetet finansieras delvis av medel från anslaget 1:10 Klimatanpassning under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

2018 har präglats av att klimatrelaterade väderhändelser i hög grad påverkat länet. Året inleddes med mycket stora snömängder (nytt snödjupsrekord för Hälsingland) med efterföljande översvämningar i samband under vårfloeden. Trots detta fortsatte situationen med mycket låga grundvattennivåer och risk för vattenbrist, som påbörjades under 2017. Våren och sommaren blev mycket varma och torra och den situationen kulminerade i de omfattande skogsbränderna i främst Hälsingland under juli och augusti.

Övergripande bedömning

En del av uppdraget och handlingsplanens åtgärder kretsar fortfarande kring kunskapsuppbyggnad. Under 2018 har ett antal riktade aktiviteter för att stärka

kunskaper, både hos länets aktörer och hos länsstyrelsens tjänstemän, genomförts. Länsstyrelsen bedömning är att

antalet aktiviteter har varit stort och målgrupperna breda. Flera aktiviteter har också lett till synliga resultat hos oss själva eller länets aktörer i form av nya arbetssätt eller framtagna underlag. Länsstyrelsen bedömer att samordningsuppdraget utförts på ett tillfredsställande sätt och med gott resultat.

Intern samverkan

Länsstyrelsen har under 2018 utvärderat den regionala handlingsplanen från 2014 och dess föreslagna åtgärder. Utvärderingen visar att många åtgärder genom

förts (17 stycken) eller är pågående (10 stycken). 5 stycken åtgärder är inte utförda.

Länsstyrelsen har under 2018 fortsatt arbetet med att samordna situationen kring vattenförsörjningsfrågor. Torka och dricksvattenförsörjningen har varit ett av myndighetens fokusområden under 2018. Dels finns en intern grupp som arbetar med frågan på ett övergripande plan, dels sker en aktiv samverkan i LAV-arbetet där såväl torka som klimatanpassning lyfts regelbundet. Dessutom har arbetet med att revidera och uppdatera den regionala vattenförsörjningsplanen påbörjats. Arbetet bidrar till att uppfylla åtgärder kring vattenförsörjning och vattenförvaltning i handlingsplanen.

Samverkan med länsstyrelsens planfunktion är väl etablerad och kunskaperna inom klimatanpassning hos flera enskilda planhandläggare har under året stärkts. Klimatanpassningsaspekter ingår nu naturligt i länsstyrelsens tillsynsarbete, genom standardiserade rutiner. Under 2018 har arbete med flera nya översiktsplaner kommit långt (Söderhamn, Sandviken och Hudiksvall) och klimatanpassningsaspekterna har i dessa stärkts, jämfört med tidigare planer. På samma sätt lyfts klimatanpassningsaspekter i detaljplaner oftare och på ett mer genomarbetat sätt, jämfört med tidigare. Arbetet bidrar till att uppfylla åtgärder kring fysisk planering i handlingsplanen och att höja robustheten i länets kommuner.

Under årets har även en övergripande riskanalys av kulturmiljöer i risk påbörjats. I samverkan med funktionen för kulturmiljö har en GIS-analys där kulturmiljöer inom karterade områden med översvämningsrisk och risk för ras och skred identifierats. Dessa ska vidare analyseras av kulturmiljöfunktionen. Arbetet bidrar till att skapa bättre förståelse för riskmiljöer. Det lägger en grund till att prioritera det fortsatta arbetet att klimatsäkra kulturmiljöer i länet och bidrar till att uppfylla mål och åtgärder i handlingsplanen inom området kulturmiljö.

I arbetet med en handlingsplan för grön infrastruktur och regional handlingsplan för den nationella livsmedelsstrategin har samordnare för klimatanpassning deltagit och bistått med kompetens och underlag. Arbetet bidrar till att uppfylla åtgärder kring naturmiljö och skyddad natur, liksom lantbruksfrågor i handlingsplanen.

Slutligen bör påpekas att den situationen med sommarens skogsbränder och övertagande av räddningstjänst sannolikt höjt myndighetens förmåga att hantera även framtida klimatrelaterade väderhändelser.

Regional samverkan

Under 2018 har den utbildning för länets kommuner och deras kontaktpersoner, som påbörjades under 2017 slutförts. Samtliga kommuner deltog i denna utbildning, som sträckte sig över sex utbildningstillfällen. Kursen har haft som resultat att flera kommuner nu påbörjat ett kommunövergripande arbete med klimatanpassning. Två kommuner (Bollnäs och Ovanåker) har även fördjupat arbetet och genomfört flera arbetsmöten med fokus på riskanalyser på förvaltningsövergripande nivå. Arbetet med utbildningen träffar flertalet åtgärder i handlingsplanen.

Under våren genomfördes KASKAD med länets kommuner, under ledning av Livsmedelsverket. Arbetet och metoden fokuserar på att klimatanpassa kommuners dricksvattenförsörjning med fokus på både producenterna och de kommunala förvaltningarna. Aktiviteten bidrar till åtgärden att säkra kommuners dricksvattentäkter i handlingsplanen och höjer kommunernas kunskap och beredskap kring en robust dricksvattenförsörjning.

Under 2018 färdigställdes ett utbildningsmaterial för länets skolor, ”Skyfall, snöbrist och blomstrande turisträning”. Materialet, som består av två delar, ett läromedel och en lärarhandledning, finns tillgängligt på Länsstyrelsens webbplats. Materialet har tagits fram i samverkan med pedagoger från Gävle kommun, Hudiksvalls kommun, Gävle energi och Sandvikens kommun. Materialet har

distribuerats till länets samtliga kommuner och varit efterfrågat bland lärare och skolläringar.

I forskningsprojektet ROBUSTA, som länsstyrelsen gick in i under 2017, har under 2018 två fallstudier genomförts i länet, en med Gävle kommun och en med Söderhamns kommun. Fallstudierna syftar till att testa verktyg för robusta beslutsstödmeter i förhållande till osäkra klimatunderlag. Workshop-serierna har varit lyckade och kommunerna har varit intresserade av att fortsätta arbetet. Projektet leder till högre beredskap i kommuners planering och ger vägledning i hur osäkerheter och risker ska hanteras i strategiska beslutssituationer. Projektet bidrar även till att ge handfast vägledning kring flera av de vägledande principerna i den nationella strategin för klimatanpassning.

Länsstyrelsen har under 2018 koordinerat ett arbete med att genomföra en aktörsanalys kring frågor som rör beslutsunderlag kring snö. Arbetet har genomförts med gemensamma resurser från länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Gävleborg, Dalarna och Värmland. Arbetet resulterade i en rapport där resultat från en relativt omfattande aktörsanalys presenteras för att ge kunskap och vägledning i de problem och behov av underlag som aktörer behöver i förhållande till förändrade snöförhållanden.

Under 2018 har också ett arbete genomförts för att samverka med övriga regionala aktörer. Länsstyrelsen har haft gemensamma arbetsmöten med Region Gävleborg, Skogsstyrelsen och Trafikverket.

Nationella och internationella insatser

Länsstyrelsen Gävleborg har under 2018 anslutit till länsstyrelsernas klimatanpassningsnätverk och deltagit i regelbundna möten tillsammans med övriga ordförandelän (Västernorrland och Uppsala). Under 2019 kommer Länsstyrelsen Gävleborg att vara ordförande för nätverket.

Under 2018 har arbetsgruppen för de nordliga länen fortsatt sitt arbete. Det har intensifierats och bland annat resulterat i den aktörsanalys för snö som nämnts ovan.

Länsstyrelsen har under 2018 fortsatt att delta i MSB:s arbetsgrupp för naturolyckor och den handlingsplan som denna arbetsgrupp tagit fram.

Länsstyrelsen har under 2018 deltagit som inbjuden talare vid ett flertal nationella och internationella konferenser: Vatten Avlopp Kretslopp (talare), workshop om osäkerhetshantering på Världsbanken (talare), och Nordic Adaptation (moderator för en session). Utöver detta har länsstyrelsen också deltagit i två workshoppar för EU-kommissionens implementeringsarbete av vattendirektivet och översvämningdirektivet.

Återrapportering och bedömning av resultat

Länsstyrelsen bedömer att samordningsuppdraget utförts på ett tillfredsställande sätt och med gott resultat.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Efterbehandling av förorenade områden för bostadsbyggande

- 1.16 Länsstyrelserna ska redovisa arbetet med att identifiera förorenade områden som är lämpliga att sanera för byggande av bostäder. Av redovisningen ska särskilt framgå hur länsstyrelserna informerat kommunerna och andra aktörer om möjligheterna till bidrag samt en uppskattning av när områden är aktuella för bidrag. Arbetet finansieras delvis från anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Länsstyrelsen har under året yttrat sig avseende föroreningsituationen i elva detaljplaner för bostadsändamål. Kopplat till en av dessa planer har länsstyrelsen under året samrått med kommunen avseende arbetet med att ta fram en ansökan för att söka bidrag för efterbehandling i syfte att bygga bostäder. Ansökan lämnades in till länsstyrelsen under december 2018 (ärende 8746–2018). Länsstyrelsen har också haft dialog kring ytterligare två potentiellt förorenade områden där det var aktuellt att bygga bostäder. I dessa två fall konstaterades i ett tidigt skede att områdena inte uppfyllde kraven för bidraget.

Länsstyrelsen har under året yttrat sig över två fördjupade översiktsplaner för utveckling av två av länets tätorter (2432–2018 och 3567-2018). Utvecklings- och förtättningsområden för bostäder i dessa planer kan sammanfalla med mellan fem och tio potentiellt förorenade områden.

Information om ytterligare 42 stycken potentiellt förorenade områden har också lämnats ut till en kommun inför arbetet med en fördjupad översiktsplan över en stadsdel.

Sammanfattningsvis konstateras att den informationsinsats som genomfördes under år 2017 hittills endast lett till en konkret ansökan, men ändå gett kommunerna kännedom om att bidraget finns. Länsstyrelsen gör bedömningen att det även fortsatt är viktigt att inom ramen för etablerade forum lyfta fram bidragsmöjligheten, för att den ska kunna få genomslag i den mer långsiktiga planeringen av utveckling- och förtätning av bostadsområden i länet.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Naturvård

- 1.17 Länsstyrelserna ska redovisa de insatser som gjorts för att samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogram för hotade arter, artbevarande, tätortsnära natur, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning. Redovisningen ska omfatta hur länsstyrelserna, i syfte att minska ärendebalanserna, har arbetat med att slutföra ärenden om naturreservat. Arbetet finansieras delvis av medel från anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur, anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur och anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Åtterrapporering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Naturvård

Under 2018 har länsstyrelsen prioriterat arbete med att slutföra naturreservatsbeslut vilket är en arbetskraftskrävande uppgift. Under 2018 har 20 naturreservatsbeslut fattats vilket är en ökning med 40 procent från 2017. De flesta avverkningsanmälningarna (511) har betydligt kortare handläggningstid. Det har varit en minskning av ärende i grupp 511. Hantering av dispenser (521) har ökat. Mycket arbetstid har lagts på arbete med dispens från generella biotopskyddet – särskilt alléfrågor. Mycket arbetstid har använts i samband med skogsbranden i Ljusdal. Det har gjort att handläggningstiderna generellt ökat.

Områdesskydd

En omfattande arbetsinsats har lagts på naturskydd inom skogbrandområdet efter den stora skogsbranden i Ljusdals kommun. Hela brandområdet har inventerats från helikopter. Alla cirka 130 markägare har informerats om naturskydd som ett alternativ till avverkning. Efter kontakter med berörda markägare och fortsatt utredning finns härigenom förutsättningar för att skydda omkring 1 000 ha av den brända skogen på enskild mark. Genom samarbete med Sveaskog har ytterligare viktiga områden fått ett informellt skydd. En stor del av arbetet har bestått i att upprätta kontakter och utbyta information med aktörer med intressen i brandområdet (myndigheter, kommun, berörda markägare, skogsföretag, media etc.)

Antalet inlämnade avverkningsanmälningar, för yttrande till Skogsstyrelsen ligger på en hög nivå cirka 200. Handläggning av dessa ärenden görs med för tur. Bevakning sker av att områden med höga naturvärden inte avverkas. Arbetet innebär ibland fältbesök och en bedömning av om området är aktuellt för reservatsbildning eller annat alternativt skydd.

Under året har beslut fattats för följande naturreservat Lingatjärnsberget (182 ha), Storröjningsmorän (50 ha), Näset (45 ha), Gråberget (49 ha), Norrbränningen (335 ha), Burseskogen (496 ha), Svarttjärnsberget (55 ha), Gärdes (138 ha), Viks gammelskog (15 ha), Jonasesmyran (64 ha) Kvarnmyrorna (215 ha), Lockjärv (128 ha), Latåsen (19 ha), Fäbods (8 ha), Gryssjöån (83 ha) och Skånbrännan (27 ha) = 1 909 ha.

Fyra områden, Stora Blyberget (112 ha), Mellanljusnans naturreservat (1,7 ha), Tröskens rikkärr (5,3 ha) och Rovenoppi (74 ha) har utvidgats = 188 totalt 2 102 ha.

Av de skyddade områdena utgörs flera av naturskogsartade skogar med skogsbestånd av orörd karaktär. Men även områden med våtmark, myrkomplex och slåttermark ingår bland årets beslutade naturreservat. Av de skyddade områdena har Stora Blyberget, Näset och Gråberget stort intresse för friluftslivet. Gråberget

ligger nära Gävle stad och är ett populärt utflyktsmål.

Från 2015 och framåt har en arbetsinsats gjorts för att effektivisera arbetet och därmed komma snabbare framåt i beslutsprocessen. Detta har resulterat i en ökad beslutstakt med 12 fattade beslut under 2016 och lika många under 2017. Under 2018 har 20 naturreservatsbeslut fattats. Vidare har ytterligare 9 förslag till reservatsbeslut skickats på externremiss under 2018. Naturvårdsenhetens arbete med att skynda på besluts takten har varit mycket framgångsrik. I planen ingår resursfokus på reservatsbildning, konsult hjälp, tydligt målfokus och att ta delbeslut.

Under året har inventering av naturvärden genomförts i områden som var prioriterade. En sammanlagd yta om cirka 1300 ha i 15 områden har inventerats även upphandlad konsult. Flera av dessa områden är kopplade till marina objekt. Under 2018 har 18 områden skickats för värdering och 16 till förhandling.

Inom det marina projektet MarPro-X har 15 områden inventerats avseende marina värden. Hillevik- och Trödjefjärdens naturreservatsbildning har påbörjats, med markägarmöte och kartering av förtöjningsmöjligheter. Arbete med marin naturreservatsbildning pågår på Eskön och i Harkskärsfjärden. Ytterligare ett marint projekt – FiskPro-X har påbörjats, syftet är att skaffa kunskap om fiskrekryteringsområden i 26 vikar i länet. Underlaget ska användas i den marina reservatsbildningen. Bevarandeplaner för 17 marina Natura 2000-områden har uppdaterats och en marin handläggare har anställts för 2019. Vi har under året bidragit till Handlingsplanen för marint skydd i Bottniska Viken och Havspaneringsprocessen. Inom Handlingsplanen för grön infrastruktur har marina områden med kända naturvärden utpekats.

Förvaltning och skötsel

Under 2018 har länsstyrelsen arbetat med uppdragen kring Friluftsliv, Gröna jobb (naturnära jobb) och LONA (Lokala Naturvårdsprojekt) samt med uppdragen

kring Färnebofjärdens nationalpark och naturum Färnebofjärden. Det genomförda arbetet under året har resulterat i fina arbetsinsatser för naturen och samhällsnytta för de som ingått i arbetslagen inom Gröna jobb som fått arbetskamrater, hjälp med språket och en del administrations hjälp. Fler guideföretag har utbildats i länet och det har tillkommit samarbetspartners för våra två nationalparker. Restaurering av slätterängar mottages positivt av boende utanför nationalparken. Naturums besökarantal har ökat under året med cirka 25 procent. Dessa uppdrag redovisas till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2019.

Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

Arbetet med Åtgärdsprogram för hotade arter har inneburit arbete inom 16 program. Detta arbete redovisas i särskild ordning till Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2019.

Information och kommunikation

En ökad satsning på naturinformation har gjorts. Detta har gett resultat i ökad aktivitet på sociala medier och även ökat genomslag i pressen. Vi ser ett ökat intresse från allmänheten för naturreservat och nationalpark och fler besökare letar sig dit. Under året har en lång rad aktiviteter genomförts av vilka kan nämnas deltagande i arrangemang med integrationsbussresor för SFI-kommuner, med guidning av nysvenskar och lärare om svensk natur och allemansrätten, lanseringen av ny webbplats för länsstyrelsen, utbildning av entreprenörer för varumärket Hamra nationalpark, och aktivt gjort inlägg i ett Instagram-kontot för Hamra nationalpark. Nyheter har lagts ut på Länsstyrelsens Gävleborgs officiella Facebook, aktiviteter har genomförts i Hamra nationalpark, såsom midnattsvandring, guidad vandring, skidåkning, friluftsdag för skolorna och allmänheten, och berättarkväll. Folder har tagits fram och boken ”Hitta ut” om ett antal besöksvärda reservat i Gävleborg har reviderats och nytryckts. Efterfrågan är stor.

Naturvårdsbränning

Inom ramen för Taigaprojektet genomfördes naturvårdsbränningar i naturreservaten Stensjön, Börningsberget och en stor bränning i Färnebofjärdens nationalpark. I Hagåsen, Ensjölokarna och Stora Sundsjöberget utfördes naturvårdsbränningar av entreprenörer. Totalt brändes 177 ha med gott resultat. Mindre vårbränningar genomfördes i Hölicks gräsmarker och för att gynna mosippan.

Slåtter och bete

Under ett antal år har en ökad satsning på biologisk skötsel gjorts, området var tidigare eftersatt. Biologisk skötsel i form av bete och slåtter och aktiviteter i anslutning till detta har varit omfattande. Det är vissa svårigheter att få brukare så att områdena kan betas. Mindre områden sköts av länsstyrelsen förvaltare i övrigt upphandlas skötseln.

Odlingslandskapets värden inom naturreservat och Natura 2000 områden sköts och utvecklas genom bete och slåtter, totalt betas 14 områden och 17 områden slåttas. Ett nytt rovdjursavvisande stängsel är uppsatt i Prästvallens natura 2000 området.

Restaureringsåtgärder

Ett ökat arbete med bekämpning av oväldkomna arter har genomförts i 13 skyddade områden. I första hand vresrosor men också lupiner, jättebalsamin, bergstall och Contorta har bekämpats. I några områden har åtgärder för att ta bort gran genomförts. Restaurering av Naturvårdsverkets fastigheter har genomförts genom upprustning av ett skogsmuseum och två lador. En lada är borttagen.

Åtgärder i våtmarker

Under 2018 har en våtmarksgrupp bildats, med extra finansiellt stöd från Naturvårdsverket, för att öka kompetensen i dessa frågor på enheten samt länsstyrelsen i stort. Inom denna våtmarkssatsning har en upphandling av totalentreprenad gjorts för igenläggning av diken i Hamra nationalpark, som även genomförts under 2018. Upphandling av en ren grävmaskintjänst, med handledning i egen regi, har gjorts för igenläggning av diken i Stor-

röjningsmorans naturreservat. Inom våtmarksprojektet har Färnebofjärdens nationalpark restaurerat en av de gamla slåtterängarna. Detta har också genomförts under 2018.

Övervakning och inventering

Under året har gränser, entréer, skyltar, friluftsanordningar, leder, broar etc. kontrollerats i 19 områden. Sex anmälningar om misstänkta brott mot reservatsföreskrifterna har gjorts och 38 kommunala strandskyddsdispenser har lämnats för överprövning. En tillsynskampanj vad gäller strandskydd i ett av länets skyddade områden har gjorts, vilket har föranlett uppstart av 21 ärenden. Hanteringen av dessa fortsätter under 2019.

Gränsmarkeringar

Under året genomfördes såväl nymarkering av naturreservatsgränser som röjning och underhåll av gamla gränser. Åtgärderna genomfördes med en blandning av fast anställd personal, timanställd personal och upphandlade entreprenörer. Kontroll av kvalitet på gränsarbete utfördes stickprovvis. Gränsmarkeringar utförs enligt policy som syftar till hög kvalitet på arbete.

Under året har sammanlagt 43,2 km reservatsgränser nymarkerats och 65,5 km gräns i gamla reservat har förbättrats, röjts och/eller markerats.

Friluftsanordningar

Under året har ett flertal insatser för underhåll och skötsel genomförts i naturreservaten. Broar i Trollberget och Voxnan, bygge av ramp i Österbergsmuren samt entréanläggning i Mellanljusnans naturreservat är arbeten av större karaktär.

Andra exempel är utbyte av sopstationer för bättre sophantering, röjning av stigar och leder, restaurering av skogsmuseet i Börningsberget, Nya eller förbättrade skyltar i reservaten, nya eldstäder i några reservat, nya bänkar och bord har placerats, utläggning av ved vid grillplatser.

Friluftsuppdraget

Friluftslivsuppdraget har under året fokuserat på utbildningar kring allemansrätt,

guideteknik, SFI resor och varumärkesutbildning för blivande samarbetspartners i Hamra nationalpark. Alla länets kommuner har fått information och möjlighet till träffar för att komma igång med det kommunala friluftslivet.

Gröna Jobb

Gröna jobb har krävt en hel del arbete kring samordningen av kommunerna, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och framförallt arbetslagen. Det har varit många träffar och möten speciellt under uppstartsperioden.

LONA

LONA har under året fördelat ut 1 815 371 kr inom ordinarie projekt och 7 606 000 kr inom våtmarksprojektet till 9+15 olika projekt som ger naturnytta i länet.

Färnebofjärdens nationalpark

Färnebofjärdens nationalpark fick under våren en ny fastställd skötselplan och arbetet med att implementera den har pågått under året. Ett stort uppdrag var att inventera och påbörja röjning av nationalparkens svämskogar. Inom nationalparken har även friluftslivet och fastighetsförvaltningen varit uppdrag som kräver resurser. Inom våtmarksprojektet fick Färnebofjärdens nationalpark möjlighet att restaurera en av de gamla slätterängarna.

Naturum Färnebofjärden

Naturum Färnebofjärden arbetar för att informera om nationalparkens natur och kulturvärden och har ett varierat program

för året. För att klara arbetet med de resurser som finns har man strukturerat arbetet annorlunda under 2018.

Fastighetsförvaltning

Fastighetsförvaltningsuppdraget som länsstyrelsen har delegerat från Naturvårdsverket betyder att länsstyrelsen har ekonomisk, juridisk och teknisk förvaltning för de byggnader och fastigheter som Naturvårdsverket äger i länet.

Övrig skötsel

Strandstädning och övrig städning utfördes i 15 områden och latrin och eller sop-tömning i åtta områden, små reparationer utfördes i nio områden. Och röjning av sly har genomförts i sex områden.

Resultatbedömning:

Resultatet under året är utmärkt. Länsstyrelsen har omsatt hela skötselanslaget i verksamhet – gränser är målade, reservat är skyltade, friluftsanordningar reparerade och nyinförskaffade, en omfattande biologisk skötsel har genomförts. Takten i reservatsbesluten har ökat markant och vi har hunnit med ärendehantering vad gäller dispenser och samrådsprocesser. Vi har därutöver gjort ett omfattande och utmärkt arbete vad gäller frågor om skydd av värdefull skog efter skogsbränderna i Ljusdals kommun.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Åtgärder mot övergödning

1.18	De länsstyrelser som får bidrag från Havs- och vattenmyndigheten för arbete med åtgärdssamordning ska underlätta och aktivt stödja kommuner och lokala aktörer i genomförandet av åtgärder i relevanta avrinningsområden så att förutsättningarna för det lokala åtgärdsarbetet förbättras. De länsstyrelser som är vattenmyndigheter ska uppdatera geografiska dataunderlag, inklusive erosionskartor, och öka tillgängligheten till dessa underlag för kommuner och lokala aktörer. Länsstyrelserna ska redovisa hur arbetet har bedrivits. Arbetet finansieras delvis av medel från anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Detta åiterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet

1.19	Länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Skåne, Västra Götalands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län ska, för de kommuner eller områden där det fastställts eller under året kommer att fastställas åtgärdsprogram med syfte att nå miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet, redovisa i vilken grad åtgärderna har genomförts, vilken effekt åtgärderna bedöms ha haft på halterna samt om miljö kvalitetsnormerna följs. I de fall EU:s luftkvalitetsdirektiv överträds ska länsstyrelserna bedöma hur länge överträdelserna antas bestå.

Åiterrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta åiterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Näringsdepartementet

Regional tillväxt

- 1.20 För sin uppgift i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet, med utgångspunkt i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 och förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete, ska länsstyrelsen ge en sammanfattning av verksamheten inom regional tillväxt. Redovisningen ska innehålla:
- vilka som är verksamhetens prioriteringar, hur de relaterar till regionens utmaningar och behov samt hur prioriteringarna har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen,
- vilka insatser som har genomförts under året, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur insatserna har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen,
- vilka av insatserna som har genomförts inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen, och
- hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i verksamheten och vilka resultat det har medfört eller förväntas medföra.
- Redovisningen ska vara uppdelad på regeringens prioriteringar i den nationella strategin – innovation och företagande, attraktiva miljöer och tillgänglighet, kompetensförsörjning samt internationellt samarbete.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.21 Länsstyrelsen ska redovisa hur medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt har fördelats under året samt hur de har bidragit till att nå mål i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen. I redovisningen ska framgå hur man i verksamheten tagit hänsyn till de förutsättningar som råder i olika delar av länet och hur de har påverkat fördelningen av medel inom länet.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.22 Länsstyrelsen ska redovisa hur ett strategiskt och långsiktigt arbete för en jämställd regional tillväxt fortsatt bedrivits och utvecklats under året. Redovisningen ska omfatta vilka insatser som har genomförts under året och vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra.

Återrapportering och bedömning av resultat

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.23 Länsstyrelsen ska redovisa hur det strategiska och långsiktiga arbetet för integration och mångfald i det regionala tillväxtarbetet har bedrivits och utvecklats under året. Redovisningen ska omfatta vilka insatser som har genomförts under året och vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Detta åiterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.24 Länsstyrelsen ska redovisa hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Detta åiterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.25 Berörda länsstyrelser ska redovisa inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering av insatser har skett under året med den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i länet. Redovisningen ska även omfatta vilka resultat denna samverkan har medfört eller förväntas medföra samt hur den har utvecklats. Redovisningen ska avse det regionala tillväxtarbetet inklusive genomförandet av de regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020 och territoriellt samarbete.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

”Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018–2030”. Omfattande samverkan mellan länsstyrelsen, Region Gävleborg och LRF Gävleborg har skett avseende bland annat medfinansiering, personal, ett stort antal dialogmöten, ekonomiska frågor och samanställning av dialogerna. Handlingsplanen godkändes av respektive organisation under december. Detta samarbete förväntas fortsätta men med annan finansiering. Målet har satts till att öka värdet av livsmedelsproduktionen med 50 procent och sysselsättningen inom livsmedelsproduktion och förädling med 10 procent. Processer för att nå detta har redan startat.

Medfinansiering har skett inom havs- och fiskerifonden gällande större satsning inom yrkesfisket. Gävle kommun har också satsat medfinansiering inom samma fond för ett kommande projekt som gynnar unga yrkesfiskare. En levande kust med aktivt yrkesfiske bidrar till attraktiva miljöer och därmed kan sysselsättning

och besöksnäring utvecklas parallellt med satsningarna.

Länsstyrelsen har tillsammans med Arbetsförmedlingen startat ett projekt för invandrade kvinnor som trots högre utbildningar och erfarenheter av företagande har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Ännu finns inga resultat. Ytterligare information finns även under §3 ”Regional tillväxt” och under regleringsbrev stycke 1:26 i denna årsredovisning.

Samarbetsområden mellan Region Gävleborg och länsstyrelsen har gjorts tydliga på övergripande ledningsnivå och i verksamheterna. 2018 har ett strategiskt arbete gjorts bland enhets- och avdelningschefer i organisationerna utifrån den avsiktsförklaring som finns. Workshoppar har genomförts för att plocka fram de viktigaste områdena för samarbete. I form av workshoppar har vi också gemensamt påbörjat ett arbete med Agenda 2030 och

RUS (regional utvecklingsstrategi). Samarbetet om Agenda 2030 innefattar även

kommuner och statliga myndigheter och en skriftlig överenskommelse har gjorts om arbetet med Agendan.

För att främja kontakterna mellan akademi och näringsliv har flera seminarier i serien ”Forskarna på Slottet” genomförts.

Länsstyrelsen har inte medfinansierat några projekt inom regionalfonden, socialfonden eller för territoriellt samarbete. Anledningen är att det inte inkommit några ansökningar.

Under årets sista månader startade arbetet med Gävleborgs handlingsplan för Sveriges nationella skogsprogram som finansieras genom Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen enades i samarbete med Region Gävleborg och Skogsstyrelsen att välja fokusområdena 1. Ett hållbart skogsbruk med

ökad klimatnytta, 2. Mångbruk av skog för fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet och 3. Innovationer och förädlad skogsråvara i världsklass. Tolv dialogmöten har genomförts, 130 deltagare varav 33 procent kvinnor. Intresset är stort för fortsatt arbete med det finns en tydlig oro bland många skogsägare om att vad som ska hända med deras skog. Återkommande inspel från deltagarna handlar om ägande- och brukanderätt, ersättningar för mark och för skogsråvara, fossilfritt skogsbruk och infrastruktur. Sammanfattningsvis ser det ut som om produktions-skogar behöver ta ökade miljöhänsyn och att skyddade skogar behöver ökad skötsel. Arbetet kommer att fortsätta under 2019.

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

1.26 Berörda länsstyrelser ska redovisa hur medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och, i förekommande fall, de territoriella samarbetsprogrammen. I redovisningen ska det framgå hur verksamheten tagit hänsyn till de förutsättningar som råder i olika delar av länet samt hur detta har påverkat fördelningen av medel inom länet.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

I den regionala utvecklingsstrategin, *Nya möjligheter*, ska alla strategier leda till smart, grön tillväxt för alla. Målområdena är Stärkta individer, Smart samverkan och Tillgängliga miljöer. De drivkrafter som har störst betydelse för Gävleborg är infrastruktur och kompetens.

Stärkta individer förutsätter utvecklad samverkan och samarbete mellan olika offentliga sektorer för att öka inkludering. Arbetsförmedlingen och länsstyrelsen har samfinansierat projektet Qlivet. Projektet syftar till att företagande kvinnor i länet som vill utvecklas i samverkan med utrikesfödda, arbetslösa kvinnor. Genom etablering av kontaktnät och mötesplatser

ska kvinnorna bland annat få självstärkande insatser som ska leda till ökat självledarskap och generera tillväxt och utvecklingsmöjligheter för båda parter. Inom projektet Integration av nyanlända med mode textil design är idén den samma men på en grundligare nivå. Här är ökade kunskaper om olika kulturer lika viktiga som hantverkskunskaperna. Samfinansiering sker i det senare med Stiftelsen Göranssonska Fonden. Målområdet anger även entreprenörskap. Inte från något av projekten finns några resultat att utläsa beroende sjukdom i ena fallet och långdragen process angående medfinansiering i det andra.

Länsstyrelsen har valt att medfinansiera projekt inom havs- och fiskerifonden för ökad tillgänglighet för landning av fiskefångster. Sådana projekt bidrar till både stärkta individer och Tillgängliga miljöer, ja, även Smart samverkan, på sätt och vis. **Smart samverkan** handlar om att bygga broar mellan olika samhällsaktörer. Här är vårt samarbete med Region Gävleborg och LRF Gävleborg ett lyckat projekt som resulterat i en färdig handlingsplan för den svenska livsmedelsstrategin. Projektet har varit spännande på mer än ett sätt. Tre styringskulturer, statlig, regionalpolitisk och medlemsstyrd, ska hitta vägar för effektivt arbete. Processer har tagit tid men då är alla nöjda istället. Målet för handlingsplanen har satts till att öka värdet av livsmedelsproduktionen med 50 procent och sysselsättningen inom livsmedelsproduktion och livsmedelsförädling med 10 procent. Samverkan sker även i projektet Natur- och kulturvärden för turistisk utveckling. Att skapa attraktiva besöksmål långt från större befolkningscentra ställer krav på samordnade, starka erbjudanden för att locka besökare och få dem att förlänga sin vistelse. Denna samverkan stödjer inte bara näringslivet i området, det ger även ökad tillgänglighet för besökare.

Tillgängliga miljöer handlar mer om infrastruktur än om att sprida kunskaper om olika miljöer. Norra delen av länet drabbades av en stor skogsbrand under sommaren. Hälsinglands museum beviljades tidigt medel för att dokumentera

detta. Bilder från detta dokumentationsprojekt har resulterat i en utställning där också bilder från den stora branden i Grekland finns med. Stora skogsbränder ska inte vara slutet. Det är början på något nytt. Det är annars lätt att snabbt glömma ett nordligt hörn av vårt län. På detta sätt kommer projektet att bidra till att uppgradera orten efter katastrofen.

Fördelning av medel sker i första hand till länsövergripande projekt, t.ex. Qlivet som beviljats mer än tre miljoner kronor i vår norra del av Hälsingland har medlen för turismutveckling och dokumentation omfattat något mer än en och en halv miljon kronor. Medfinansiering landning omfattar 600 000 kr och är placerad i länets östra del, kusten. Textil och design samt ett ej genomfört projekt angående hästtallar har en mer västlig lokalisering och omfattar knappt 600 000 kr. Arbetslösheten är hög i hela länet även om de flesta arbetslösa finns i södra delen av länet.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
Gott Utmärkt

1.27 Berörda länsstyrelser ska redovisa arbetet i fråga om tillgång till kommersiell service. Redovisningen ska omfatta vilka insatser som har genomförts under året samt vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra. Redovisningen ska även omfatta vilka aktörer som deltagit, hur samverkan utvecklats samt på vilket sätt insatserna förhåller sig till övriga insatser för hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling i länet. Redovisningen ska omfatta de insatser som genomförts inom det regionala serviceprogrammet samt insatser avseende stöd till kommersiell service i den regionala handlingsplanen för genomförandet av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020. Redovisningen ska göras i enlighet med riktlinjerna för de regionala serviceprogrammen.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Detta åtterrapporeringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

- 1.28 Berörda länsstyrelser ska bidra till att utveckla de selektiva regionala företagsstöden avseende jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat. Arbetet ska genomföras i samarbete med Tillväxtverket.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Detta åiterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Livsmedelskontroll, djurskydd, foder och animaliska biprodukter samt allmänna veterinära frågor

- 1.29 Länsstyrelserna ska redovisa en bedömning av måluppfyllelsen för de operativa målen i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan som rör myndigheternas verksamhet inom livsmedelskontroll, kontroll av djurskydd, foder, animaliska biprodukter, djursmittskydd samt veterinärmedicinska preparat och restsubstanser. Redovisningen ska inkludera en kortfattad analys av orsakerna till eventuell utebliven måluppfyllelse och länsstyrelsernas operativa förutsättningar att bedriva verksamheten inom dessa områden. Länsstyrelserna ska även redovisa arbetet med revisioner av kommunernas livsmedelskontroll.

Åiterrapporterering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsen Gävleborg har en gemensam kontrollplan för samtliga områden som omfattas av den nationella kontrollplanen. Kontrollplanen är skriven utifrån målet om att uppfylla regelverkets krav på området och den uppdateras utifrån erfarenheter och behov, efter till exempel revisioner. Verksamheten följs upp tertialvis och justeras vid behov under året. Aktuella aktiviteter beskrivs även i den årliga verksamhetsplanen. Kontroller inom livsmedelskedjan är även samlat i en funktion och samordnas därifrån.

Djurskyddskontroll

Länsstyrelsen har från och med 2018 omorganiserat djurskyddsarbetet så att lantbruksdjuren och de veterinära frågorna hanteras av en funktion och sällskapsdjur och hästar hanteras av en annan funktion. Syftet har bland annat varit att samla de mer planerade kontrollerna, med fokus på livsmedelskedjan på ett ställe och de mer händelsestyrda ärendena samt polisuppgifterna på ett annat.

En stor del av djurskyddsarbetet under 2018 har varit övertagandet av flera av polisens uppgifter inom djurområdet, det

vill säga verkställighet av omhändertagande av djur samt handläggning av ärenden som omfattas av lagen om tillsyn över hundar och katter. Under året har djurhem och transportörer upphandlats och handläggare har inför övertagandet av tillsynsärendena genomfört utbildningar inom tillsynslagen. Under 2018 behandlade länsstyrelsen 13 stycken ärenden som berörde verkställighet efter omhändertagande av djur med stöd av djurskyddslagen, vilket innebär att djuren stallats upp och därefter avyttrats. Länsstyrelsen har därtill hanterat 83 st ärenden kopplade till lagen om tillsyn över hundar och katter. De nya uppgifterna har inneburit mer arbete men bedömningen är att övertagandet har gått bra och att länsstyrelsen klarat de nya uppgifterna med godkänt resultat.

Länsstyrelsen har under året arbetat för att närma sig det nationella målet om att minst 10 procent av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur kontrolleras varje år i den riskbaserade normalkontrollen. Då organisationen, många arbetsupp-

gifter samt en stor del av personalbemanningen är nya, har målet inte uppfyllts under 2018. Betydande resurser har under 2018 lagts både på förberedelser inför övertagandet av uppgifter från polisen och på att utforma och utveckla nya arbetssätt och rutiner i de nya arbetsgrupperna. En ytterligare bidragande orsak till att målen inte uppfyllts är att en stor del av länsstyrelsens resurser lagts på att hantera sommarens bränder samt torkan. Länsstyrelsen bedömer att det finns goda möjligheter att nå målet under 2019. Likaså kommer länsstyrelsen att arbeta för att nå det nationella målet om att antalet normalkontroller ska vara minst lika många som antalet anmälningskontroller. Detta mål har heller inte uppnåtts under året.

Länsstyrelsen har under året arbetat för att nå målet med att 25 procent eller mindre av de djurskyddskontroller som görs efter inkommen anmälan är utan anmärkning. Målet har inte nåtts och länsstyrelsen måste under 2019 arbeta vidare för att lyckas nå målet. Bland annat kommer länsstyrelsen att försöka analysera inkomna anmälningar och se om vi kan se något samband mellan den information som kommit in och huruvida det faktiskt finns brister när vi kommer ut på kontroll. Vi ser även över vilka frågor som ställs i samband med mottagandet av anmälningarna.

Länsstyrelsen har under delar av året medverkat med en representant i den länsstyrelsegemensamma arbetsgrupp som förbereder övertagandet av arbetsuppgifter från polisen. Enhetschef är i egenskap av ordförande för det chefsnätverk som ansvarar för området med i styrgruppen för förberedelsearbetet. Länsstyrelsen medverkar aktivt i det nationella arbetet på djurskyddsområdet, genom till exempel medverkan i rådet för djurskyddskontroll samt referensgruppen för djurskyddsfrågor under det så kallade 28-nätverket.

Förprövningsärenden har handlagts inom utsatt tid under året. Vi månar om att ha en god dialog med de som ämnar att

bygga och besöker vid behov gårdar och anläggningar inför byggnationen för att underlätta för företagen att göra rätt. Medarbetare från länsstyrelsen har medverkat i arrangerandet av gemensam utbildningsträff för landets förprövare i syfte att utveckla samsyn och utveckla kompetensen. Vi har också gjort en satsning på att ytterligare utveckla vår kompetens på ventilationsområdet under året.

Livsmedelskontroll

Länsstyrelsen har, inom ramen för sin samordningsroll för livsmedelskontrollen, under 2018 planerat och genomfört fyra samordningsmöten med länets livsmedelsinspektörer, varav två tillfällen separat för de inspektörer som har ansvar för dricksvattenkontrollen. Ett planerat två-länsmöte med Länsstyrelsen Dalarna och båda länens livsmedelsinspektörer fick skjutas på framtiden då inte Livsmedelsverket kunde medverka.

Länsstyrelsen har, på grund av sjukskrivning, inte genomfört några revisioner av kommunernas livsmedelskontroll under 2018. Enligt revisionsplanen skulle en revision ha genomförts på plats samt två uppföljningar. Länsstyrelsen bedömer utifrån resultaten från tidigare revisioner, att livsmedelskontrollen i länet fortsätter utvecklas på ett positivt sätt.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att vidareutveckla sitt arbete med kontroll av livsmedel inom primärproduktionen, bland annat efter den revision som Livsmedelsverket genomförde under 2017. Som en del i arbetet har vi påbörjat en inventering av kompetensbehovet, vilket kommer att resultera i en plan för kompetensförsörjning. En representant för länsstyrelsen har gått en BTSF-utbildning om kontroll i primärproduktionen av vegetabilier och en annan representant har gått en BTSF-utbildning om kontroll i primärproduktionen av animaliska livsmedel. Som en del av samverkansmöte med länsstyrelsen i Dalarna och Uppsala har även diskussioner om samsyns hållits på området kontroll i primärproduktionen. Under 2018 har länsstyrelsen även utvecklat och uppdaterat befintliga rutiner samt tagit

fram rutiner för provtagning. Länsstyrelsen har även tagit fram och arbetat efter en modell för parallellkontroller i syfte att verifiera att kontrollen är effektiv och har effekt. Detta arbete kommer att vidareutvecklas under 2019.

Uttaget av 2018 års kontroller har baserats på vår fleråriga kontrollplan och gjorts med hjälp av länsstyrelsernas gemensamma register Primör för att på så sätt rikta kontrollerna till de anläggningar där det finns störst risker. Under året har länsstyrelsen även utvecklat kontrollarbetet genom att dra nytta av information som kommer in till myndigheten inom andra kontrollområden, men som även kan indikera livsmedelsrisker. Detta har lett till att kontroller har utförts även baserat på sådan information.

Länsstyrelsen har under 2018 gjort kontroll vid drygt 3 procent av våra registrerade anläggningar inklusive tvärvillkorskontroller. Drygt hälften av de planerade kontrollerna har gjorts baserade på risk där uttaget gjorts med hjälp av Primör. 94 procent av de kontroller som tagits ut på risk har gjorts på anläggningar i de högsta riskklasserna i Primör, fördelat på 50 procent i riskklass röd och 44 procent i riskklass orange. Vi har endast utfört inspektioner, men även andra kontrollmetoder som provtagning kommer att läggas in i den kommande kontrollplanen. Förutom de planerade kontrollerna har länsstyrelsen även gjort tio kontroller efter anmälan eller som uppföljning efter tidigare konstaterade brister.

Vår bedömning är att vårt register fortfarande behöver kompletteras. Under 2018 har vi arbetat med att få fler att registrera sig i samband med kontroller inom andra områden samt genom utskick i samband med registervård i systemet för djurskyddskontroll. En tidsbegränsad anställning har gjorts för att fokusera på att förbättra kvaliteten i registret Primör och samarbete med länets kommuner har inletts för att med hjälp av deras lokal-kännedom ytterligare förbättra registret.

Operativt mål 12

Under 2018 har länsstyrelsen fortsatt arbetat för att bidra till att operativt mål tolv om mykotoxin vid spannmåltorkning nås. Länsstyrelsen har fortsatt inventerat lantbruk i samband med andra kontrollbesök samt att tre fullständiga livsmedelskontroller genomförts vid anläggningar som torkar spannmål. Vi har även kompletterat vårt register med information om vilka anläggningar som torkar spannmål, vilket är en riskfaktor.

Djurhälsa och smittskydd

Länsstyrelsen har under 2018 arbetat förebyggande inom smittskyddsområdet genom att hyra ut en person för ett antal smittskydds- och vårdhygienutbildningar och föreläsningar på djursjukskötarutbildningen samt för veterinärer. Länsstyrelsen har också deltagit med en person i regelbundna möten med regionala STRAMA-nätverket (antibiotikaresistens) som anordnas av smittskyddsläkaren/smittskyddet i regionen.

Förbättringsåtgärder har också vidtagits när det gäller det interna smittskyddsarbetet vid besök hos djurhållare så som förbättring av lokaler och möjlighet till smittrening.

En kontroll av hygienplan, djurens hälso- och sjukvård har genomförts.

Smittskyddsläget i länet är gott och endast ett fåtal anmälningspliktiga sjukdomar har anmälts till länsstyrelsen, då framför allt kvarka på häst och salmonella på katt, samt ett fall av salmonella på hund, vilket är ovanligt. Under året har även ett fall av virusabort på häst anmälts.

Rapporteringar från obligatoriska programmet för salmonellakontroll indikerar att läget är gott i länet.

Planering har påbörjats under året tillsammans med krisorganisationen för att genomföra en epizootiövning under 2019.

Allmänna veterinära frågor

Länsstyrelsen har under 2018 genomfört fyra kontroller av djurhälsopersonal. Det är färre än tidigare år. Skillnaden beror

framför allt på bristande resurser på grund av nyrekryteringar och sjukskrivning. Länsstyrelsen strävar efter att uppfylla de kontrollintervall som finns i Jordbruksverkets vägledning. En långsiktig planlagts upp för de kommande årens kontroller. De rutiner för uttag och kontroll som har tagits fram har gett resultat, då vi nu har kontrollerat en majoritet av djurhälsopersonalen minst en gång.

Vid de kontroller som genomfördes under 2018 konstaterades inga brister. De vanligaste allvarliga brister som tidigare år har konstaterats hos djurhälsopersonalen är bristande rapportering till Jordbruksverket, samt att det i något fall förekommit journaler och behandlingsbevis som saknar karenstid eller har felaktig karenstid angiven.

Animaliska biprodukter och foder

Länsstyrelsen har under året genomfört cirka 20 kontroller på foderområdet.

Dessa har tagits ut i enlighet med Jordbruksverkets riskmodell. Länsstyrelsen har också uppdaterat rutiner och skapat

mall för kontrollrapporter i syfte att förbättra kvaliteten i arbetet. Under året har länsstyrelsens verksamhet på foderområdet reviderats av Jordbruksverket. Jordbruksverket fann det tydligt att länsstyrelsen arbetar med en utveckling och höjning av ambitionsnivån på området, men fann också att vissa områden behövde utvecklas, såsom kompetenskartläggning, tydligare dokumentation av riskanalys samt införande av system för att verifiera kontrollens effekt. Länsstyrelsen har inlett arbete med detta under 2018 och kommer att fortsätta med utvecklingsarbetet under 2019. Som ett led i utvecklingsarbetet har två medarbetare deltagit i BTSF-utbildning inom foderkontroll under hösten 2018.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov Gott Utmärkt

1.30 Länsstyrelserna ska arbeta för fler och bättre djurskyddskontroller.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsen har under år 2018 jobbat för att förbättra och effektivisera djurskyddsarbetet. En viktig del i förbättringsarbetet har varit att dela upp djurskyddsverksamheten i två funktioner i syfte att renodla arbetsuppgifterna och specialisera handläggarnas kompetensområden. Rutiner för de olika momenten i arbetet har upprättats, introduktionen av nyanställda har standardiserats, utbildningar inför övertagandet av de nya arbetsuppgifterna har genomförts och nya kontaktnät har upprättats. Länsstyrelsen har satsat aktivt på informationsinsatser för att underlätta för länets djurhållare att göra rätt. Flera informationsträffar har arrangerats och vid fysiska och administrativa kontroller används informationsmaterial som sprids

till djurhållare. I syfte att skapa kontaktnät och utbyta erfarenheter har länsstyrelsen deltagit i möten med andra aktörer såsom Polismyndigheten och Distriktsveterinärerna.

Under året har cirka 600 anmälningar inkommit till länsstyrelsen, varav cirka 300 stycken hanterats genom kontroll på plats. Cirka 200 stycken har hanterats genom granskning från kontoret och cirka 100 stycken genom att information sänts ut till djurhållare. För att effektivisera djurskyddskontrollen och minska antalet obefogade kontroller har länsstyrelsen när det varit möjligt valt att granska ärenden från kontoret. Vi har genomfört cirka 100 planerade kontroller och en kraftsamling har

gjorts för att hantera uppföljningsärenden av tidigare konstaterade brister, så att

drygt 140 sådana kontroller har genomförts. Det gör att vi nu har betydligt färre ärenden av den typen som släpar efter och att vi nu är i fas. Vi har fortsatt ett relativt stort inflöde av olika ansökningar om tillstånd och har genomfört cirka 35 sådana kontroller under året. Vi ser också att även om vi inte kunnat öka det totala antalet kontroller under året, bland annat på grund av uppbyggnad av ny organisation och förberedelser och mottagande av nya arbetsuppgifter så bedömer vi att vi ändå lyckats upprätthålla den totala produktiviteten på ett gott sätt i en nationell jämförelse.

Vi bedömer också att våra kontroller har effekt. Sammanlagt konstaterar vi brister i cirka 60 procent av alla genomförda kontroller, det motsvarar ungefär snittet i landet. Det är vanligare att vi finner brister i anmälningsärenden än vid planerade, riskbaserade kontroller – vilket är helt naturligt. Vid urvalet av de planerade kontrollerna är till exempel tid sedan senaste kontroll en tungt vägande faktor.

Målet avseende handläggningstid av kontrollärenden har uppfyllts då ca 90 procent av kontrollrapporterna under 2018 skickats ut inom 21 dagar efter genomförd kontroll. Under året har vi också tydligt förbättrat vår handläggningstid av anmälningsärenden generellt, så att nu 88 procent av alla sådana ärenden hantearas inom tre månader.

I syfte att säkerställa likvärdiga bedömningar vid djurskyddskontroller har länsstyrelsen under året haft samsynsmöten för båda djurskyddsfunktionerna med olika teman. Möten med andra län har även hållits i syfte att kalibrera verksamheten.

Jordbruksverket genomförde under året en revision av verksamheten med djurskyddskontroll och landade då i att länsstyrelsen i de flesta delar utför arbetet på ett bra sätt, men också att det finns delar som kan utvecklas vidare. Länsstyrelsen har efter revisionen tagit fram en åtgärdsplan och har efter detta bland annat utvecklat sitt arbete med parallellkontroller i syfte att verifiera att kontrollen är effektiv och har effekt.

Övergripande har vi ett gott samarbete med lantbrukets aktörer inom djurskyddsområdet, under året genomfördes ett samverkansmöte under våren på djurområdet med medverkan från bland annat LRF, Hushållningssällskapet, Växa samt Kiwa.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Lantbruk och landsbygd

1.31 Följande likvärdiga målsättningar ska vara vägledande för länsstyrelsernas hantering av EU-stöd:

en effektivisering och förenkling för företag och myndigheter,

en minskning av de administrativa utgifterna,

en strävan efter att stöden i så stor utsträckning som möjligt kan betalas ut så tidigt som regelverket tillåter, och

en minskning av andel fel i stödhanteringen.

Vid genomförande av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020 och Havs- och fiskeriprogrammet ska länsstyrelserna:

redovisa genomförandet av programmen enligt riktlinjer från Statens jordbruksverk, samt

redovisa handläggningstider och måluppfyllnad utifrån de mål som satts inom ramen för styrnings- och uppföljningssystemet Styr- och uppföljningssystem projekt- och företagsstöd respektive styr- och uppföljningssystem jordbrukarstöd.

Uppdragen om genomförande av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020 och Havs- och fiskeriprogrammet finansieras av medel från anslagen 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur och 1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Åtterrapporering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Genomförandet av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020 och Havs- och fiskeriprogrammet utgör ett mycket stort verksamhetsområde. Två enheter hos Länsstyrelsen Gävleborg delar på uppdraget.

Enheten för landsbygd och tillväxt arbetar med handläggning av landsbygdsutvecklingsstöd och stöd inom havs- och fiskeriprogrammet, rådgivning och kompetensutveckling inom landsbygdsprogrammet, regional handlingsplan för landsbygdsprogrammets genomförande samt regional livsmedelsstrategi.

Enheten för jordbruk och djur arbetar med miljöersättningar, miljöinvesteringar och direktstöd.

Handläggning av landsbygdsutvecklingsstöd

Arbetet med handläggning av landsbygdsutvecklingsstöd inom Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020 har under året fortsatt bidra till en rad gynnsamma effekter för länets företag och invånare.

Beviljande av landsbygdsutvecklingsstöd bidrar också till att uppfylla flera av de nationella miljömålen.

Beviljande av investeringsstöd till företag, främst lantbruk, bidrar till fortsatt drift, ett utvecklat företagande på landsbygden och till stärkt konkurrenskraft.

Beviljande av startstöd till unga lantbrukare bidrar till nyföretagande och möjligheter för yngre generationer att etableras inom lantbruksnäringen.

Beviljande av projektstöd bidrar till förbättring av social samvaro, småskalig infrastruktur, trygghet och besöksnäring och utbudet av idrotts- och friluftslivsaktiviteter för boende på landsbygden.

Beviljande av stöd till utbyggnad av bredbandsfiber bidrar starkt till dels ökade möjligheter till företagande på landsbygden och dels ökad attraktionskraft och möjlighet till att bo på landsbygden. Måluppfyllelsen för bredbandsutbyggnad

den i länet, som sattes i bredbandsstrategin för Gävleborgs län 2012–2020, är på god väg att nås. Målet att 95 procent av hushållen ska vara anslutna till fast bredband om minst 100 Mbit/s är ännu inte uppfyllt men i dagsläget är 82 procent av hushållen anslutna. Det är dock fortfarande stora skillnader mellan tätort och landsbygd. Länsstyrelsen har även deltagit i länets samverkansgrupp för bredbandsfrågor liksom på nationella möten för nätverket ”Länssamverkan bredband 2.0”.

Beviljande av stöd till kommersiell service har stora direkta effekter på fortsatt överlevnad för livsmedelsaffärer och drivmedelsstationer på landsbygden liksom möjligheten till en cirkulär ekonomi på mindre orter. Besparingar i restid, reskostnad och en underlättad kontanthandling gynnar boende och företagande på landsbygden och i flera fall möjliggör ett fortsatt boende och företagande.

Handläggning av stöd inom havs- och fiskeriprogrammet

Ett par stöd har beviljats under året vilka också i hög grad har bidragit till bevarandet av det småskaliga kustfisket i Gävleborgs län.

Rådgivning och kompetensutveckling inom landsbygdsprogrammet

Länsstyrelsen driver projekt inom landsbygdsprogrammet som syftar till att öka kompetensutveckling inom fyra olika områden. De fyra områdena är Ekologisk produktion, Greppa Näringen, Ett rikt odlingslandskap och Nya jobb. Projekten genomför enskild rådgivning, kurser samt informations- och demonstrationsinsatser.

Ekologisk produktion

Länsstyrelsen bedriver projekt inom Ekologisk produktion. Varje projekt innefattar produktionsinriktningarna växtodling, djurhållning och trädgårdsproduktion. Syftet med projekten är att öka den ekologiska produktionen i länet och att på så sätt bidra till att nå miljö kvalitetsmålen ”Ingen övergödning”, ”Giftfri miljö”, ”Ett rikt odlingslandskap” och ”Begränsad klimatpåverkan”.

Under 2018 har rådgivning utförts av externa aktörer samt i en liten skala i egen

regi. Två olika kursserier med totalt sex kursträffar har genomförts. En inom Ekologisk spannmål i Gästrikland och en inom Ekologisk grönsaksodling. Kursserien inom Ekologisk grönsaksodling har genomförts i samarbete med länsstyrelsen i Dalarna. Länsstyrelsen har medverkat vid ytterligare tre träffar inom kursserien som har arrangerats av Länsstyrelsen i Dalarna.

Länsstyrelsen har medverkat på Mittia Gård och Skog i Ljusdal med syfte att lyfta fram arbetet inom Ekologisk produktion.

En större lantbruksdag med tema Jordbearbetning har arrangerats i Rättvik i samarbete med Länsstyrelsen i Dalarna, LRF, naturbruksgymnasieskolan i Rättvik och maskinfirmer verksamma i länet. Dagen innefattade både föreläsningar och demonstrationer i fält och blev mycket omtyckt av deltagarna.

Greppa Näringen

Länsstyrelsen bedriver projekt inom Greppa Näringen med syfte att minska miljö och klimatpåverkan inom miljö känsliga områden. Arbetet som görs i projekten bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen ”Ingen övergödning”, ”Giftfri miljö”, ”Ett rikt odlingslandskap” samt ”Begränsad klimatpåverkan”.

Under 2018 har rådgivning utförts av externa aktörer som har upphandlats. Tre träffar inom en vattendragsgrupp samt en fältvandring inom temat växtskydd har arrangerats.

Länsstyrelsen har medverkat på Mittia Gård och Skog i Ljusdal med syfte att lyfta fram arbetet inom Greppa Näringen.

En större lantbruksdag med tema Jordbearbetning har arrangerats i Rättvik i samarbete med Länsstyrelsen i Dalarna, LRF, naturbruksgymnasieskolan i Rättvik och maskinfirmer verksamma i länet. Dagen innefattade både föreläsningar och

demonstrationer i fält och blev mycket omtyckt av deltagarna.

Ett rikt odlingslandskap

Länsstyrelsen bedriver projekt inom Ett rikt odlingslandskap med syfte att bevara och utveckla ett rikt odlingslandskap med avseende på biologisk mångfald och kulturmiljövärden. Arbetet som görs i projektet bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen ”Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag samt Myllrande våtmarker”.

Rådgivning har genomförts i liten skala i egen regi under året och två kurser har genomförts med tema Lieslätter.

Nya jobb

Projekt inom Nya jobb har två olika inriktningar. Den ena inriktningen är naturturism som syftar till att stärka företaget på landsbygden där länets platsbundna värden och tjänster ger goda möjligheter för företagande inom besöksnäringen. Den andra inriktningen är nya jobb kopplat till livsmedel som syftar till att stärka företag på landsbygden som arbetar med lokala livsmedelsproduktionen. Arbetet med att upphandla enskild rådgivning har påbörjats under 2018 och beräknas vara

klar under början av år 2019. Planeringsarbete av två konferenser har också påbörjats under 2018. Konferenserna kommer att genomföras 2019.

Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammets genomförande

Partnerskapet för landsbygdsprogrammets genomförande har haft möten under året även om dess möjligheter att påverka innehållet i handlingsplanen är fortsatt små. Konceptet med att partnerskapets möten ska vara en plattform för landsbygdsutveckling där tankar och idéer kan spridas och där samarbeten och samsyn kan skapas är därför fortsatt aktuellt.

Den regionala handlingsplanen för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 har i sedvanlig ordning uppdaterats under senhösten.

Regional livsmedelsstrategi

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gävleborg och LRF Gävleborg tagit fram Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018–2030 se redogörelse under Regional tillväxt §3 och regleringsbrev 1:25 och 1:26.

Miljöersättningar och direktstöd

Åtgärder och prioriteringar inom EU-stödhanteringen

När år 2018 startade hade länsstyrelserna stora ärendebalanser inom jordbrukarstöd samt projekt- och företagsstöd. För jordbrukarstöden utgörs den stora mängden ärenden som inte är helt klara av slututbetalningar av miljöersättningar och stöd till ekologiska produktionsformer från åren 2015–2017. Dessa utbetalningar har inte varit möjliga att färdigställa på grund av att funktionalitet i IT-system eller rutiner saknats. Sommarens torka, med ökade kostnader hos lantbruksföretagen, gjorde att kraven ökade på myndigheterna att avsluta utbetalningarna från tidigare år.

Följande åtgärder och prioriteringar har gjorts av alla länsstyrelser tillsammans med Jordbruksverket för att få så stor effekt i hela landet som möjligt.

Åtgärder jordbrukarstöd

Gemensamt framtagna prioriteringar av länsstyrelserna och Jordbruksverket:

1. Delutbetalningar miljö/eko/komp 2018
2. Direktstöd 2018, Komp slutbetalning 2018
3. Åtagande 2015 – 2017, Slutbetalning miljö/eko 2015 – 2017
4. Slutbetalning miljö/eko 2018

Prioriteringarna syftar till att säkerställa att de stora utbetalningarna når kunderna så tidigt som möjligt. Därmed prioriterades utbetalningar av 2018 års stöd högre än de från tidigare år. Samtidigt är det tydligt att arbetet med tidigare årens slututbetalningar ska slutföras och genomföras löpande. I slutet av 2018 saknas fortfarande viss funktionalitet för att länsstyrelserna ska kunna hantera alla typer av slututbetalningar.

Utbetalningar utanför ordinarie handläggningssystem

Länsstyrelserna har haft möjlighet att ta fram utbetalningsunderlag på annat sätt för att möjliggöra utbetalning till delar av de företag som ännu inte fått utbetalningar.

Fortsatt arbete med styrnings- och uppföljningssystem

För jordbrukarstöd finns ett styr- och uppföljningssystem i samverkan, ”SUSS JBR”, vilket är en tidslinje som tydligt visar vad som ska göras och när det ska göras. Länsstyrelsen Gävleborg har liksom tidigare år medverkat i den för länsstyrelserna och Jordbruksverket gemensamma arbetsgrupp som arbetar fram årets SUSS-plan för jordbrukarstöden.

Fortsatt påverkan i utbetalningsarbetet till följd av utvecklingen av IT-systemen

Sedan införandet av den nya jordbrukspolitikerna 2015 har Jordbruksverket tillsammans med representanter från länsstyrelsen jobbat med att implementera ett nytt datasystem för handläggning och kontroll av direktstöd och miljöersättningar. Fler funktioner har levererats under året men fortsatt saknas många väsentliga delar eftersom Jordbruksverket har gjort hårda prioriteringar i arbetet. Delar av systemet har ersatts av manuella lösningar.

Bristen på kompletta system och avsaknaden av system för uppföljning påverkar länsstyrelsens möjlighet att ha full kontroll och planering över arbetets gång. Trots detta har länsstyrelsen fortsatt jobba utifrån de rutiner som finns och haft kontinuerlig planering, avstämning och justering av verksamheten. Vi bedömer därför

att vi genomför arbetet med så god kostnadseffektivitet som är möjligt utifrån rådande omständigheter.

Kontrollfrekvensen för kontroller i fält har under 2018 varit liknande den för 2017. Som föregående år har verksamheten påverkats av att systemstöd saknats för delar av kontrollarbetet. Trots de svårigheter som finns i systemen så har länsstyrelsen under 2018 genomfört kontrollarbetet på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

I arbetet med processerna inom jordbrukarstöd följer länsstyrelsen den av länsstyrelserna och Jordbruksverket gemensamt framtagna tidplanen. Även om genomförandet av jordbrukarstödsprocessen påverkats av nuvarande förutsättningar har arbetet med att genomföra utbetalningar av jordbrukarstöd genomförts enligt tidplanen.

De ärenden som inte gått till beslut är antingen stoppade på grund av stora avvikelser i kontroll eller andra fel.

För vissa typer av ärenden har det inte heller funnits möjlighet att göra utbetalningar då tekniskt stöd inte finns, trots att själva stödformen gått till utbetalningar. Det handlar till exempel om ärenden där det finns ett så kallat brukarskifte. Bland de som inte fått utbetalt stöd kan det även finnas ansökningar som av olika skäl inte är berättigade till stödet.

Nedanstående tabell visar utbetalda stöd under 2018. De siffror som redovisas är behäftade med en viss osäkerhet, varför avrundningar gjorts. För direktstöden (gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreaturstöd och stöd till unga lantbrukare), kompensationsstödet och nationella stödet betalades hela det ansökta beloppet ut i december. För övriga stöd i tabellen gjordes en delutbetalning med 85 procent av det ansökta beloppet i oktober. Slututbetalning av dessa stöd pågår och förväntas avslutas under 2019. Observera att tabellen endast innehåller de ärenden som gått till utbetalning. Ytterligare ärenden är färdighandlagda, men kan inte beslutas

på grund av att teknisk funktionalitet för detta ännu saknas.

Andelen lantbrukare som fått utbetalt i betesmarker och omställning till ekologisk produktion är låg på grund av att

länsstyrelsen handlagt efter den gemensamma prioriteringen som gjorts.

Länsstyrelsen har även betalat ut restbe-
lopp under 2018 för tidigare år varför
åren 2015–2017 nämns i tabellen.

Tabell. Utbetalda stöd till jordbruket under 2018

Stödform	Antal brukare (ca) som fått utbetalning	Andel brukare som fått utbetalning	Utbetalning stödår 2018 (tkr)	Utbetalt för stödår 2017 (tkr)	Utbetalt för stödår 2016 (tkr)	Utbetalt för stödår 2015 (tkr)
Gårdsstöd	1 779	99 %	84 950	3 587	93	9
Förgröningsstöd	1 776	99 %	46 130	3 560	37	1
Unga lantbrukare	110	95 %	2 011	3	5	6
Nötkreatursstöd	571	96 %	24 630	1 747	26	2
Betesmarker	158	50 %	287	109	45	716
Kompensationsstöd	1 375	97 %	15 960	3 464	919	521
Ekologisk produktion	46	34 %	561	730	376	544
Omställning till ekologisk produktion	9	13 %	377	0	0	0
Nationellt stöd	46	100 %	768	0	0	0

1) Uppgifterna är tagna ur Jordbruksverkets IT-system.

Av nedanstående tabell framgår att antalet nya ansökningar om åtagandeplaner var nästan oförändrat jämfört med åren innan. Det är helt i överensstämmelse med hur mönstret brukar se ut under programperioderna. Undantaget är restaurering av

betesmarker där vi har en ökning av antalet ansökningar. Detta är en följd av en riktad informationsinsats. Fälftarbetet har under året kunnat genomföras med befintlig personal, utan extra resurser och har avlöpt väl.

Stödform	2017		2018	
	Antal ÅP helt klara	Antal ÅP i fält, handläggning återstår	Antal ÅP helt klara	Antal ÅP klara i fält, handläggning återstår
Betesmarker och slätterängar	97	0	94	0
Fäbodan	1	0	2	1
Restaurering av betesmarker	27	0	42	1
Slutbesiktningar	17	0	2	1

1) Uppgifterna är tagna ur Jordbruksverkets IT-system.

Kvalitet

För att undvika sanktioner och säkerställa att arbetet görs i enlighet med gällande regelverk, genomförs om- och parallellkontroller samt handläggningskontroller i arbetet. Vi kan konstatera att det är ovanligt att vi hittar fel som skulle kunna påverka korrektheten i utbetalningarna och är därmed trygga i att vårt arbete håller en god kvalitet. Nya rutiner tas upp och går igenom vid planeringsmöten och kompilerade ärenden diskuteras i arbetsgruppen med funktionsansvarig och chef för att säkerställa samsyn, likvärdig och korrekt hantering.

Länsstyrelsen arbetar löpande med kompetensutveckling för de som deltar i jordbrukarstödsprocessen. Det innebär att vi deltar i de utbildningar som ges inför varje driftsättning av systemen. Funktionsansvariga för de olika delarna av jordbrukarstödsprocessen deltar även i övriga informationstillfällen som ges.

Sedan en tid tillbaka ordnas även samsyns- och diskussionsmöten mellan superranvändare på de olika länsstyrelserna i syfte att sprida lösningar mellan länen

samt uppmärksamma problem och underlätta att hitta lösningar på dessa. Länsstyrelsen Gävleborg bistår i att arrangera dessa Skypemöten. Länsstyrelsen har också deltagit i nationella utbildningstillfällen med Jordbruksverket inom kontrollområdet, både i fält och via Skype. Vi har också medverkat i en regional fältkurs i Västernorrland samt haft interna utbildningsdagar i fält och på kontoret.

I syfte att underlätta för lantbrukarna har länsstyrelsen under året genomfört informationsaktiviteter i länet i form av öppet hus. Vid dessa tillfällen ges lantbrukarna möjlighet att komma och få tekniskt stöd i samband med utformandet av ansökan om jordbrukarstöd. Öppet hus och övriga informationstillfällen är som regel välbesökta och uppskattade av lantbrukarna. I arbetet med att underlätta för lantbrukarna informerar länsstyrelsen även på hemsidan, via Facebook och i tidningen Landsbygdsnytt om vad som är aktuellt för jordbrukarstöden samt vilka de vanligaste felen vid kontroll är. Vi ser även alltid till att bemanna telefonen under kontorstid och då både via direktkontakt men även via den gemensamma telefonin En väg in.

Samlad resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning av genomförandet av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020, Havs- och fiskeprogrammet och administreringen av direktstöden är att Länsstyrelsen har utfört uppdraget med gott resultat utifrån givna förutsättningar.

Denna bedömning grundas bland annat på handläggning av ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalning, genomförda aktiviteter inom rådgivning och kompetensutveckling, arbete med uppdatering av den regionala handlingsplanen för landsbygdsprogrammets genomförande samt arbetet med regional livsmedelsstrategi.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Omarrondering i Dalarnas län

- 1.32 Länsstyrelsen i Dalarnas län ska redovisa hur myndigheten har bidragit till att effektivisera arbetet med omarrondering i Dalarnas län, vilket syftar till att i områden med stark ägarsplittring bl.a. möjliggöra ett rationellt skogsbruk och en fungerande infrastruktur samt bidra till en hållbar utveckling av landsbygdens ekonomi och tillväxt, samtidigt som skogsvårdslagens (1979:429) jämställda mål om god avkastning och hänsyn till miljövården värnas. Transparens och god kommunikation med markägare är en nyckelfråga, liksom en väl fungerande samverkan med Lantmäteriet och Skogsstyrelsen.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta åtterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Markförvaltning ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen

- 1.33 Länsstyrelserna i Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län har uppgifter i fråga om fjällförvaltningen i länen. I myndigheternas redovisning av dessa uppgifter ska även hanteringen av markärenden ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen ingå. Handläggningen i upplåtelse- respektive friköpsärenden ska redovisas separat.

Åtterrapportering och bedömning av resultat

Detta åtterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Viltförvaltning

- 1.34 Länsstyrelserna i Dalarnas, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län ska i samråd med Sametinget och samebyarna i respektive län arbeta med förvaltningsverktyget för rovdjur inom renskötselområdet, i syfte att upprätthålla en hållbar rennäring och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur. Arbetet ska utföras i enlighet med vad som anges i regeringens proposition En hållbar rovdjursförvaltning (prop. 2012/13:191, bet. 2013/14: MJU7, rskr. 2013/14:99). Länsstyrelserna ska redovisa hur arbetet med förvaltningsverktyget fortskrider och redovisa skadenivån för respektive sameby. Arbetet finansieras delvis med medel från anlaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Åtterrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta åtterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Rennäringen

- 1.35 Länsstyrelsen ska redovisa sitt arbete med en långsiktigt hållbar rennäring utifrån betesresurser och renantal samt sin uppföljning av den gränsöverskridande renskötseln som berör länet.

Detta åtterrapporteringskrav är inte aktuellt för Länsstyrelsen Gävleborg.

Ersättning för viltskador

1.36 Länsstyrelserna ska rapportera uppgifter om det stöd som varje år lämnas för ersättning för skada på fisk och fiskeredskap av länsstyrelsen till Havs- och vattenmyndigheten, enligt 11 d § viltskadeförordningen (2001:724) genom ändring SFS 2017:920, statsstödslagen lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler och förordningen (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Åtterrapporering

Länsstyrelsen har under 2018 betalat ut totalt 1 142 345 kr i ersättning till 30 stycken sökande för skada på fisk och fiskeredskap. För mer information om utbetalat stöd se länsstyrelsens åtterrapporering till Havs- och vattenmyndigheten.

1.37 Länsstyrelserna ska rapportera uppgifter om det stöd som varje år lämnas för att förebygga skada av vilt och som ersättning för skada av vilt på annat än ren, fisk och fiskeredskap, till Naturvårdsverket för myndighetens årliga rapportering av statligt stöd till Europeiska kommissionen enligt lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Länsstyrelserna ska vidare redovisa sin uppföljning av det årliga stöd av mindre betydelse som lämnas av länsstyrelserna enligt förordningen (2017:1254).

Åtterrapporering

Viltskadorna under 2018 har bestått av skador på får, nötkreatur, hundar, ensilagebalar, gröda och bikupor. För att förebygga skador orsakade av stora rovdjur och skyddade fåglar har länsstyrelsen under året gjort ett antal olika insatser såsom:

- lämnat bidrag vid inköp av skyddsvästar till jakthundar,
- genomfört rådgivning om lämpliga förebyggande åtgärder,
- genomfört skrämselfåtgärder,
- samt beslutat om skyddsjakter.

Länsstyrelsen har även ersatt uppkomna skador orsakade av stora rovdjur och skyddade fåglar enligt gällande lagar och riktlinjer. För mer information om utbetalade bidrag och ersättningar se länsstyrelsens åtterrapporering till Naturvårdsverket.

Utrikesdepartementet

Samarbete i Barentsregionen

- 1.38 Länsstyrelsen i Norrbottens län och Länsstyrelsen i Västerbottens län ska redovisa dels egna insatser för att stärka Barentssamarbetet och genomförandet av ordförandeskapet i Barentsrådet (BEAC) 2017–2019 och dess arbetsgrupper, dels länsstyrelsernas insatser för att stödja andra aktörers deltagande i Barentssamarbetet. Utgifter och finansiering för verksamheten ska särredovisas med en uppdelning på insatsernas huvudsakliga inriktning, större projekt och seminarier. Länsstyrelserna disponerar för detta medel från anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Detta åtterrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Justitiedepartementet (uppdrag)

Civilt försvar

Uppdrag 3.12 och 3.13 är redovisade nedan på för dem avsedd plats.

- 3.12. Länsstyrelserna ska redovisa vidtagna åtgärder för att stödja kommunerna med att påbörja beredskapsplaneringen för civilt försvar. Åtterrapporteringen ska utgöra del av den redovisning som länsstyrelserna ska göra i enlighet med regeringens beslut den 10 december 2015 avseende planeringsanvisningar för det civila försvaret (Ju2015/09669/SSK).

Åtterrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Under året har länsstyrelsen intensifierat arbetet med att stödja kommunerna i deras arbete med att påbörja planeringen för civilt försvar.

En av de större aktiviteterna gentemot kommunerna är de kommunbesök som genomfördes under våren. Länsstyrelsen besökte nio av tio kommuner i syfte att diskutera civilt försvar, totalförsvarsplanering och närliggande områden som vikten av ett bra säkerhetsskyddsarbete och säkra kommunikationer. Mötena hade fokus på dialog och vände sig till kommunernas ledningsnivå, beredskapssamordnare, representant från räddningstjänst samt övriga deltagare som kommunerna valde att ha med. En av grundtankarna med besöken var att skapa förståelse på

chefs nivå för området och dess komplexitet och på så sätt stötta handläggarna i deras arbete.

Inom ramen för kommunernas kunskapsförhöjning genomförde länsstyrelsen ett tvådagars totalförsvarsseminarium i samverkan med Försvarshögskolan. Syftet med dagen var att lyfta fram Försvarsmakten, länsstyrelsen, kommuner och landsting som aktörer i den kommande planeringen för totalförsvar. Under dagarna belystes bland annat lagstiftning och aktörers ansvar, säkerhetspolitiskt omvärldsläge, säkerhetsskydd med mera.

I syfte att stärka totalförsvarsplaneringen och se till att grundförutsättningarna för att en planering ska kunna genomföras har Länsstyrelsen Gävleborg under året

startat ett regionalt säkerhetsskydds nätverk. Nätverket vänder sig till säkerhetsskyddschefer eller motsvarande i länets kommuner samt vissa centrala myndigheter såsom Trafikverket, Polisen och Lantmäteriet. Nätverksmötena är att se som en arena för kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte samt ett forum för bilaterala avstämningar. Nätverket bedrivs i samarbete med Säkerhetspolisen och Försvarmakten.

Inom ramen för det regionala säkerhetsskydds nätverket har länsstyrelsen påbörjat samarbete med Säkerhetspolisen, Försvarmakten, Polisen och länsstyrelserna i Uppsala och Västmanland inom ramen för incidentrapportering. Detta i syfte att få kommunal verksamhet att identifiera och rapportera in incidenter som faller utanför normalbilden.

Under hösten genomförde Länsstyrelsen Gävleborg i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala och Försvarethögskolan en säkerhetsskyddsutbildning för kommunal verksamhet. Utbildningen genomfördes som internat under tre dagar och belyste bland annat säkerhetsskyddslagstiftning och vikten av att genomföra en säkerhetsanalys. En sista och avslutande dag kommer genomföras under vintern 2019.

Förutom ovan nämnda forum och mötesarenor belyses beredskapsplaneringen och arbetet med civilt försvar kontinuerligt i kontakt med länets kommuner och Region Gävleborg då området inte går att isolera som ett eget arbetsområde. Detta i syfte att öka kunskapen och skapa förståelse för att beredskapsplanering måste genomföras inom alla kommunala verksamheter.

3.13. Länsstyrelserna ska i arbetet med civilt försvar särskilt prioritera följande områden:

planering för stöd till Försvarmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster,

stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap,

planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats,

översyn av tillämpbarhet och eventuella behov av ändringar i författningar för totalförsvaret samt ansvarsförhållanden inom myndighetens ansvarsområde, och

ett utvecklat samarbete med näringslivet.

Vidtagna åtgärder och uppnådda resultat ska utgöra del av den redovisning som länsstyrelserna ska lämna enligt det ovan nämnda regeringsbeslutet.

Återrapportering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Planering för stöd till Försvarmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster

Länsstyrelsen Gävleborg har bidragit till Försvarmaktens behovsinventering och i samband med detta även stärkt kunskapen kring det egna länets förmåga och tillgångar. Detta har gjorts i samverkan på nationell nivå samt genom ett gemensamt

arbetet med länsstyrelserna inom Mellersta Militärregionen.

Myndigheten har även bidragit till Mellersta Militärregionens (MRM) försvarsplanering i form av inrapportering av begärda uppgifter. Samverkan med samverkansofficerare och staben vid MRM har skett i arbetet.

Utöver dessa planeringsprocesser har information och kunskap inhämtats vid diverse seminarium och workshoppar för att höja medvetenheten kring vilka områden Försvarsmakten har stödbehov.

Stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap

Länsstyrelsen Gävleborg har under året arbetat mycket med att stärka säkerhets-skyddet och informationssäkerheten, både internt och externt ut mot länets kommuner och Region Gävleborg. Myndigheten anställde under våren en informationssäkerhetssamordnare på heltid i syfte att stärka myndighetens informationssäkerhet. Resursen ska även kunna stödja kommunerna i deras arbete.

Informationssäkerhetssamordnaren ingår i flertalet nationella projekt som alla syftar till att stärka robustheten och informationssäkerheten, bland annat PKR (program för kontinuitet och resiliens) samt SKOM (säkra kommunikationer).

Hos länsstyrelsen finns samtliga kryptografiska system; fax, telefon och dator, samt rutiner och kunskap för att kunna använda dessa. Under hösten genomförde Mellersta Militärregionen ett förbindelseprov med samtliga system vid vilket myndigheten deltog med ett antal medarbetare.

Under hösten har medarbetare vid myndigheten genomgått utbildning för att under innevarande år kunna utbilda kommunerna i det nya kryptosystemet SIGNE.

Planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats

I samband med sommarens skogsbrand införskaffades mobil teknik för samband. Teknik som innebär att länsstyrelsen kan utöva samband utanför den ordinarie ledningsplatsen.

Myndigheten inrättade en alternativ ledningsplats under sommarens skogsbrand. I samband med att Länsstyrelsen Gävle

borg övertog ansvaret för räddningstjänst flyttade hela staben och stabsarbetet från myndighetens ordinarie ledningsplats till Färila skola. Platsen var inte förutbestämd utan togs fram under pågående räddningsinsats.

Översyn av tillämpbarhet och eventuella behov av ändringar i författningar för totalförsvaret samt ansvarsförhållanden inom myndighetens ansvarsområde

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har under 2018 samarbetat med landets övriga länsstyrelser kring den översyn av tillämpbarhet, ansvarsförhållanden och eventuella ändringsbehov i författningar på totalförsvarsområdet som uppdragits genom respektive myndighets regleringsbrev.

Resultatet av översynen visar på flera områden där förändringar och förtydliganden är önskvärda från lagstiftarens sida då organisationsförändringar inom staten, och även allmänna samhällsförändringar, påverkar tolkning och tillämpbarhet av gällande lag och förordning. Länsstyrelsen i Gävleborgs län välkomnar fortsatt utveckling på detta område och ser fram emot att delta i det fortsatta arbetet. Uppdraget har redovisats i särskild ordning till justitiedepartementet den 2019-01-31 (diarienummer 688-2019).

Ett utvecklat samarbete med näringslivet

Frågan kring hur enskilda myndigheter ska upprätta ett bra samarbete med näringslivet är en fråga som diskuteras på nationell nivå. Svenskt Näringsliv har påbörjat arbetet gentemot sina medlemmar men ser utmaningar i hur frågan kring totalförvarsplanering ska kunna få genomslagskraft hos företagen.

Under våren beslutade regeringen att tillsätta en utredning rörande näringslivets roll inom totalförsvaret, utredningen ska redovisas 1 december 2019, och då myndigheten inte riktigt påbörjat samarbete med näringslivet kommer det under kommande år inte ske några större förändringar utan avvaktar utredningens resultat.

Liksom på nationell nivå ser Länsstyrelsen Gävleborg svårigheter att utveckla ett bra samarbete med näringslivet. Frågan finns med i planeringen, och har gjorts så under de senaste åren, men myndigheten har hittills inte funnit några fungerande former för samverkan och

samarbete. Med anledning av de nationella utredningar som kommer att redovisas under året kommer myndigheten avvakta resultat av dessa innan några processer kring samverkan med näringslivet påbörjas.

Regional tillväxt

3.38 Länsstyrelsen ska inom kompetensförsörjningsområdet:

Utifrån de prioriteringar som görs i den regionala utvecklingsstrategin organisera och fastställa målsättningar för regionalt kompetensförsörjningsarbete i samverkan med bl.a. landstinget, kommuner, arbetsliv, utbildningsaktörer, statliga myndigheter och övriga berörda aktörer i länet.

Tillhandahålla analyser och prognoser av den privata och offentliga sektorns behov av kompetens på kort och lång sikt, föra dialog med berörda aktörer om de behov som identifieras samt ge förslag på insatser utifrån dessa, bl.a. i syfte att fler ska påbörja reguljära studier.

Under 2018 stödjade och främjade insatser inom följande utpekade fokusområden: bidra till att etablera effektiva strukturer för validering på regional nivå, medverka i planeringen av utbud och inriktning för regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning och bidra till etableringen av lärcentrum.

Senast den 30 juni 2018 till Tillväxtverket redovisa hur länsstyrelsen avser att lägga upp sitt arbete inom kompetensförsörjningsområdet utifrån regionala prioriteringar respektive utifrån de utpekade fokusområdena. Redovisningen kan även beskriva vilket behov av stöd från Tillväxtverket och andra berörda aktörer som identifierats för det fortsatta arbetet. Arbetet ska i övrigt årligen redovisas i samband med årsredovisningen samt innehålla en beskrivning av vilka mål som fastställts för arbetet och hur dessa mål är tänkta att följas upp.

Återrapportering och bedömning av resultat

Denna åtterrapporering gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Näringsdepartementet (uppdrag)

Förenklingsarbete för företag

3.52 Länsstyrelserna ska fortsätta förenklingsarbetet för att det ska bli enklare att starta och driva företag. Särskilt fokus ska vara på åtgärder som underlättar för företagen att göra rätt.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Arbetet med att förenkla för företagen och underlätta att göra rätt är en naturlig del av länsstyrelsens verksamhet och representerar ett förhållningssätt i kontakterna med företag och andra som kommer i kontakt med myndigheten.

Nedan följer exempel på olika specifika aktiviteter som genomförts under 2018.

Under året har länsstyrelsen hållit en dags utbildning av entreprenörer för varumärket Hamra nationalpark. Utbildningen syftar till att underlätta för entreprenörerna att vara verksamma i Hamra nationalpark.

Inom miljötillsynen har vi fortsatt vårt arbete med att öka vår tillgänglighet och förkorta handläggningstider. Under sommarens torka gjorde vi om rutiner och underlättade ansökningsprocessen till att ansöka om ökat uttag av vatten för verksamhetsutövare. Under 2019 ska samtliga vattenkraftverk som producerar el få moderna miljövillkor och gå in i den nationella planen. En webbaserad anmälan för detta har tagits fram och har nu öppnats för verksamhetsutövare. Vi har under 2018 även öppnat en e-tjänst som gör det möjligt att digitalt lämna in en underrättelse om upptäckt förorening.

Inom stöd- och projektverksamheterna har följande genomförts för att förenkla för företag;

- Information via e-post, telefon och personliga möten före och under ansökan om stöd för att förenkla för och möta företagares behov
- Kompetensutvecklingsaktiviteter
- Förväntad handläggningstid meddelas vid förfrågan från företagaren
- Synpunkter och förslag från företag tas emot via e-post, telefon, kursutvärderingar och personliga möten. Återkoppling ges via dylika kommunikationskanaler och genom att kompetensutvecklande aktiviteter anpassas till efterfrågan.
- Under ansökningsperioden 2018 genomförde enheten för jordbruk och djur fyra så kallade öppet hus på tre platser i länet där lantbrukarna hade möjlighet att komma och få hjälp med sin SAM ansökan.
- Informationsträffar angående torkan. Under sommaren 2018 var det extremt torrt i landet och länet. Organisationen lantbrukarnas riksförbund, LRF, tillsammans med länsstyrelsen anordnade informationsträffar för lantbrukarna på tre ställen i länet. Lantbrukarna fick då information om vilka undantag som gäller vid extrema omständigheter så som torka.
- Under 2018 har enheten för jordbruk och djur bemannat telefonifunktionen en väg in dit lantbrukarna kan ringa och ställa frågor som rör jordbrukarstöden och SAM ansökan.
- I början av 2018 skickades foldern ”Restaurera mera” ut till länets lantbrukare i syfte att informera om att stödet för restaurering av betesmarker finns att tillgå.
- Under 2018 har vi informerat om aktivitetskravet samt olika kontrolltyper inom jordbrukarstöden. Vi har också informerat om viktiga saker att tänka på inför SAM-ansökan 2018.

- Länsstyrelsen medverkade vid Mittiamässan där vi informerade om olika verksamhetsområden.
- Under 2018 har vi medverkat vid en hundutställning på Högbo bruk för att informera om såväl regler för hållande av djur som hur vi arbetar. Vi har också bland annat hållit föreläsningar för allmänhet och företagare inom travet.
- Länsstyrelsen har också arbetat med förberedelser för kurser avseende häststallar riktade till den som har eller har för avsikt att bygga ett häststall, i syftet att underlätta att göra rätt. Kurserna hålls i början av 2019.
- Vi har skrivit artiklar i den regionala tidningen Landsbygdsnytt om olika områden som kan vara aktuella för länets landsbygdsföretagare att känna till.
- Vi skickar med eller lämnar ut informationsmaterial i samband med djurskyddskontroller i syfte att informera om gällande regelverk.
- Skickat ut brev till lantbrukare som vi bedömer kan falla inom kraven för registrering som primärproducenter, men som ännu inte registrerat sig i syfte att underlätta för dem att uppfylla registreringskravet.
- Vi har utformat och använder kort för sammanfattning av resultatet av vår djurskyddskontroll. Syftet med korten är att skapa en tydlighet och underlätta för den som fått kontroll att komma ihåg vad som sagts vid kontrollen.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

3.53 Länsstyrelserna ska under 2018 stödja regeringens överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (N2017/04297/FF), som syftar till ett enklare företagande med digital förvaltning.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Syftet med överenskommelsen är att göra det enklare att starta och driva företag genom att erbjuda digital information, guidning och tjänster som utgår från företagets förutsättningar och behov. Arbetet inleddes med restaurangbranschen (dnr N2016/01182/FF) och utvecklas nu till att även inkludera företag inom besöksnäringen.

SKL har inte efterfrågat länsstyrelsens stöd under året. Länsstyrelsen efterlyser

tydligare instruktioner i kommande regleringsbrev för att kunna bistå SKL i arbetet.

Länsstyrelsen har genomfört aktörsutbildningar med företag för att underlätta och möjliggöra för dem att bedriva verksamhet i våra nationalparker.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

3.54 Länsstyrelserna ska redovisa insatser kring hur man enligt 5 § 7 i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion i sin verksamhet förenklar för företag. Redovisningen ska innehålla:

en redogörelse för företagens nöjdhet gällande tillgänglighet, svarstid, bemötande och handläggningstid utifrån den länsstyrelsegemensamma brukarundersökningen samt arbetet med särskilda insatser för att förbättra dessa områden,

en uppföljning av de av länsstyrelserna utvalda fyra ärendetyperna förprövning av djurstallar, samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, miljöprövningsdelegationernas prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. samma balk och anmälan om ändring av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet samt mål och måluppfyllelse för handläggningstid för de utvalda ärendetyperna, och

motiveringar till avvikelser, samt hur den förväntade handläggningstiden kommuniceras till företag när ett nytt ärende inleds inom de utvalda ärendetyperna.

För ärenden om prövning av miljöfarlig verksamhet ska redovisningen avse den totala handläggningstiden (median) och hur länsstyrelsen i procent uppfyllt regeringens mål (regeringsbeslut den 1 december 2011 [S2011/10148/SFÖ m.fl.] med uppdrag till vissa länsstyrelser) om att ansökan ska beslutas inom 180 dagar från det att ärendet är komplett.

Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen av samtliga länsstyrelser i de delar där det är tillämpligt. Länsstyrelsen i Kronobergs län ska samordna redovisningen.

Åtterrapporering och bedömning av resultat och måluppfyllelse

Länsstyrelsen arbetar löpande och på olika sätt med att förenkla för företag och medborgare. Under 2018 gjordes ingen brukarundersökning. Nedan redovisas

därför insatser som pågått under 2018 med anledning av resultatet i brukarundersökningen 2017.

Tabell. Särskilda insatser 2018 med anledning av resultatet i brukarundersökningen 2017

VÄS	Särskilda insatser för att förenkla för företag med anledning av resultatet i brukarundersökningen 2017	Förväntat resultat
218. Jakt och viltvård	Ändrat fokus på tillgänglighet genom att sprida mer allmän information via fler kommunikationskanaler.	Ökad tillgänglighet genom att målgruppsanpassa information.
28. Livsmedel, djurskydd och veterinära frågor, övergripande	Länsstyrelsen är övergripande nöjd med resultatet i brukarundersökningen och planerar inga särskilda insatser på området med anledning av detta. Vi arbetar dock kontinuerligt med att hålla telefonder och utveckla vår service och information till berörda medborgare och företagare.	
28 231. Förprövning djurstallar	Utökad information från Länsstyrelsen om vad vi kräver för att ansökan ska vara komplett. Tillgängligheten per telefon utökas med fler personresurser	Fler kompletta ansökningar gör att handläggningstiden förkortas.
431. Fornminnen	Förstärkt permanent bemanning införd	Minst upprätthålla nuvarande standard

VÄS	Särskilda insatser för att förenkla för företag med anledning av resultatet i brukarundersökningen 2017	Förväntat resultat
432. Byggnadsminnen	Fastlägga rutiner för handläggning av fråga väckt-ärenden, bevaka ärendebalanser	Korta handläggningstiderna, bevaka att ärenden inte hamnar mellan stolarna
433. Kyrkliga kulturminnen	Ytterligare trimma rutiner och ärendefördelning mellan ansvariga handläggare	Korta handläggningstiderna
434. Byggnadsvård	Implementera den fastslagna länsolicyn för fördelning av bidrag, förbättra interna rutiner och ansvarsförhållanden, förbättra samarbetet med landsbygdsprogrammet	Korta handläggningstiderna, effektivisera processerna, bevaka att ärenden inte hamnar mellan stolarna
511. Skydd av områden och arter	1. Effektivisera och snabba upp processerna med handläggningstiderna, främst för naturreservatsbesluten. 2. Arbete med dialogfrågorna. Vi fortsätter arbetet i den andan.	Vi tar nu fler naturreservatsbeslut per år och har tagit beslut på några områden som krävt betydande insatser. Arbetet kommer att fortsätta under 2018.
525. Samråd 12 kap 6§ MB	Vi fokuserar på att klara ärendet på de 6 veckor som är föreskrivna för samråden	Vi räknar med att den nya webben för länsstyrelserna kommer att förbättra läget.
4232. Klimatinvesteringsstöd	De företag som önskat besöka länsstyrelsen för diskussion inför ansökan har bjudits in till oss. Dessutom har information getts till företag vid ordinarie tillsynsbesök från miljöenheten. Även enheten för Landsbygd och tillväxt informerar och svarar på frågor vid kontakt med brukare i länet.	Målet är att brukarna är nöjda med bemötande och service och att de fått stöd och hjälp som motsvarat förväntningarna.

Måluppfyllelse:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Resultatbedömning:

Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Tabeller enligt regleringsbrevsbilaga

Nedanstående tabeller redovisas i enlighet med regleringsbrevsbilaga 1: Mallar för redovisning av statistik (ändringsbeslut 2018-12-18).

Tabell 1.1: Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Länsfakta	2018	2017	2016
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal	4	29	30
Årsarbetskrafter inom området djurskydd	7,6	6,9	6,5
Årsarbetskrafter inom området livsmedelskontroll	0,3	0,4	0,6
varav Årsarbetskrafter inom området offentlig kontroll av livsmedel i primärproduktionen	0,2	0,2	0,4
Årsarbetskrafter inom området offentlig kontroll av foder i primärproduktionen	0,1	0,1	0,1
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter.	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World, ärendehanteringssystemet Platina, Djurskyddskontrollregister

Kommentar till Tabell 1.1 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Årsarbetskrafter inom området djurskydd har ökat med anledning av nyrekryteringar med koppling till de nya arbetsuppgifter som tagits över från polisen. Vi ser

en viss minskning inom området livsmedelskontroll på grund av sjukskrivning.

Tabell 1.2: Fiske

Länsfakta	2018	2017	2016
Antal fiskevårdsområden	53	53	53
Antal fiskelicenser		57	59
Antal personliga fiskelicenser		0	0
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram		9	8

Källa:

Kommentar till tabellen Tabell 1.2: Fiske

Bildningen av Fiskevårdsområden har sedan tidigt varit central i länets arbete med att vårda och tillgängliggöra våra vattendrag. Dagens arbete består mestadels i att förvalta och stötta de områden som bildats och som täcker in större delen av länets fiskeresurser. Någon större förändring gällande antalet utövare inom

yrkesfisket finns inte, men en viss minskning är oundviklig då det är få yngre personer har tillkommit inom yrkesfisket och vi har en åldrande yrkeskår som är i stort behov av förnyring. Länsstyrelsen prioriterar arbetet med att underlätta för yngre fiskare och bidra till nyrekrytering till vårt småskaliga kustfiske.

Tabell 2.1: Rennäring

Länsfakta om rennäring	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)			
Antal samebyar			

Källa:

Kommentar till tabellen Tabell 2.1: Rennäring

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Tabell 3.1: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2007–2013

Strukturfondsadministration	Anslag (5:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
Totala kostnader och årsarbetskrafter för strukturfondsadministration			
<i>varav</i> förvaltande myndighet			
<i>varav</i> attesterande myndighet			
<i>varav</i> kontroller i territoriella program			

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell 3.1: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2007–2013

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Tabell 3.2: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2014–2020

Strukturfondsadministration	Anslag (5:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
Totala kostnader och årsarbetskrafter för strukturfondsadministration			
<i>varav</i> förvaltande myndighet			
<i>varav</i> attesterande myndighet			
<i>varav</i> kontroller i territoriella program			

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell 3.2: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2014–2020

Detta återrapporteringskrav gäller inte Länsstyrelsen Gävleborg.

Tabell 4.1: Kulturmiljö

Länsfakta kulturmiljö	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	9 824	9 735	9 544
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen	109	108	108
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturmiljölagen	88	88	88
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	77	77	77
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>yta (ha)</i>	66 198	66 198	66 253
Kulturresevat, <i>antal</i>	3	3	3
Kulturresevat, <i>yta (ha)</i>	487	487	487
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	20	10	10

Källa:

Kommentar till Tabell 4.1: Kulturmiljö

Under året har ett byggnadsminne beslutats, Prästgrundets kapell i Söderhamns kommun.

I Boverkets miljömålsenkät våren 2018 har tre av länets tio kommuner angett att de har aktuella dokument som kan fungera som kulturmiljöprogram. Länsstyrelsens bedömning är att det endast är Gävle kommun som har aktuella och i princip kommuntäckande underlag. Flera av

kommunerna har dock inom ramen för sitt ÖP-arbete uppmärksammat att kulturmiljöprogram behöver tas fram och länsstyrelsen har i dialog med kommunerna bekräftat detta. Två av länets kommuner, Hudiksvall och Ljusdal har inlett en konkret dialog med länsstyrelsen om att ta fram förnyade kulturmiljöprogram. Länsstyrelsen har för avsikt att stötta kommunerna med råd och bidrag.

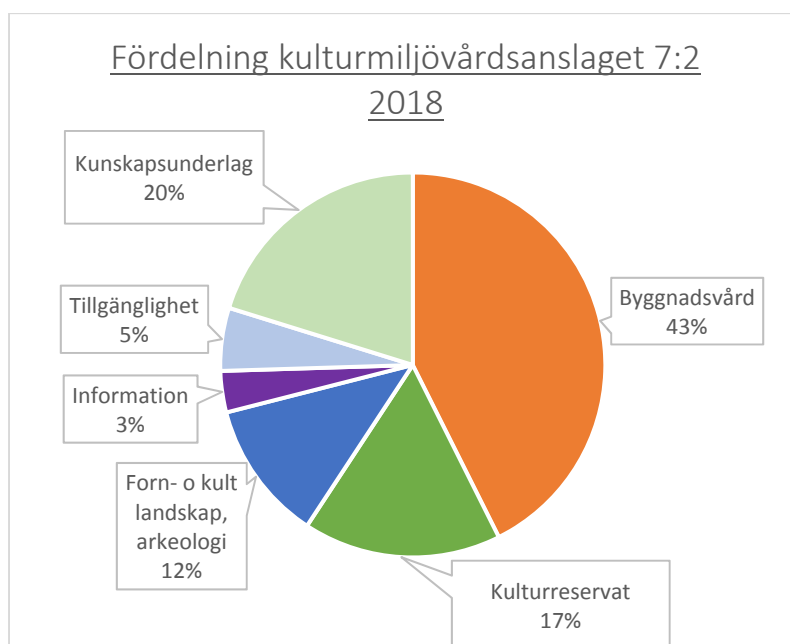
Tabell 4.2: Utbetalade bidrag för kulturmiljö

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2018	2017	2016
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut			
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	10 185	8 761	9 579

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World, Riksantikvarieämbetets handläggarsystem KÄLLA

Under året har knappt 10,2 mkr betalats ut varav 2,7 mkr beslutats tidigare år (bemyndiganderamen) med en huvudsaklig fördelning enligt diagram nedan. Beloppet är avsevärt högre än motsvarande

belopp 2016/17. Det förklaras av att för 2018 har länsstyrelsen valt att inkludera även tidigare års bemyndigandemedel i siffran. 10,2 mkr motsvarar därmed det belopp som betalats ut under 2018.

Tabell 5.1: Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter Folkhälsa

Kostnader och årsarbetskrafter för folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH¹)	3 116	2,9
<i>varav</i> Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)	527	0,7
<i>varav</i> Fördelning av statsbidrag (704)	0	0,0
<i>varav</i> Alkohol- och tobaksärenden (705)	852	0,8
<i>varav</i> Alkoholärenden (7051 - 7053)	524	0,4
<i>varav</i> Tobaksärenden (7054 - 7056)	280	0,3
Totala kostnader (inkl. OH¹)	4 000	

¹⁾ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11). Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Uppgifter i tabellen ska endast redovisas för senaste räkenskapsåret (dvs. 2018).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World.

Kommentar till tabellen Tabell 5.1: Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter Folkhälsa

Ingen kommentar.

Tabell 6.1: Jämställdhet			
Kostnader/intäkter för område Jämställdhet	2018	2017	2016
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	4 227	2 867	2 066
<i>varav ramanslag 5:1, netto (tkr)</i>	473	859	583
<i>varav övrig finansiering (tkr)</i>	3 754	2 008	1 483
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	1,59	1,67	1,30
Verksamhetsintäkter	3 233	1 709	1 654

1) Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World.

Kommentar till tabellen Tabell 6.1: Jämställdhet

Ingen kommentar.

Annat beslut från regeringen

Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18

Myndigheterna ska i sina årsredovisningar redogöra för hur arbetet fortlöper.

Åtterrapporering och bedömning av resultat

Rådet för hållbara städer

Länsstyrelserna tillsammans ingår som en myndighet i Rådet för hållbara städer. Länsstyrelserna deltog aktivt i rådets arbete under 2018. Under året medverkade myndigheten vid fyra rådsmöten. Länsstyrelserna bistod även rådets arbete genom expertnätverk där fyra fysiska arbetsmöten och ett flertal Skypemöten hållits. Länsstyrelserna bidrar i rådets arbete med sin breda tvärsektoriella kunskap samt med sina erfarenheter av arbete med hållbar stadsutveckling lokalt och regionalt.

Under våren 2018 beslutade rådet om en åtgärdsplan för rådets arbete, som överlämnades till regeringen den 1 juni. Av

åtgärdslistan framgår att rådet under 2018 fokuserar på tre huvudområden: Rätt kunskap, Utvecklad metodik och process samt Stöd till det lokala arbetet. De åtgärder som myndigheter i samverkan påbörjade under 2018 var att kartlägga initiativ inom hållbar stadsutveckling, identifiera hinder och möjligheter inom hållbar stadsutveckling samt bidra till innovation, kommunikation samt nyttiggörande av forskning.

Resultatbedömning:

- Otillfredsställande Utvecklingsbehov
 Gott Utmärkt

Övriga åiterrapporteringskrav enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Avgiftsbelagd verksamhet i enlighet med 3 kap. 2 §

Belopp angivna i tkr

Verksamhet	2016	2017		2018		2018		2018		2018	
	ackumulerat utfall	utfall intäkter	utfall kostnader	netto utfall	budget intäkter	utfall intäkter	budget kostnader	utfall kostnader	netto budget	netto utfall	ackumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet											
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-314	311	481	-171	300	374	320	464	-20	-90	-575
Registreringsavgift för jaktområden	0	21	21	0	25	28	25	28	0	0	0
Delgivning	0	25	25	0	30	17	30	17	0	0	0
Övrig offentligrättslig verksamhet	1	101	73	28	10	249	10	78	0	171	200
Uppdragsverksamhet											
Resurssamordning	15	2 385	2 275	111	1 415	3 749	1 415	3 835	0	-86	40
Summa totalt	-298	2 843	2 875	-33	1 780	4 416	1 800	4 421	-20	-5	-335
- fördelat på											
Summa offentligrättsligt	-313	458	601	-143	365	667	385	586	-20	81	-375
Summa uppdragsverksamhet	15	2 385	2 275	111	1 415	3 749	1 415	3 835	0	-86	40

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall av länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet i jämförelse mot budget. Uppställningen utgår från indelningen av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras enligt punkt 6.1 och bilaga 2 till länsstyrelsernas regleringsbrev.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 Agresso

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet: Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna vilket bland annat beror på att vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket därmed ger kundförluster.

Kompetensförsörjning i enlighet med 3 kap. 3 §

Enligt kraven i FÅB 3 kap 3 § ska myndigheter redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (Förordning 2008:747)

Länsstyrelserna ska nedan återrapportera en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

- Genom att i egen regi genomföra erkända arbetspsykologiska tester kvalitetssäkrar länsstyrelsen befintlig rekryteringsprocess (KBR) ytterligare.
- Kollektiva utbildningsdagar för en förbättrad förvaltning, effektiviserad hantering av befintliga datasystem med mera har arrangerats under 2018.
- Fortsatt certifiering inom HBTQ för ytterligare personalgrupper.
- Med stöd av GDQ (Group Development Questionnaire) har 15-talet arbetsgrupper (funktioner) ökat sin effektivitet/produktivitet främst genom att tydliggöra mål, roller och struktur. Förbättrade mötesformer och ökat samarbete är positiva bieffekter vilket i förlängningen också ger minskad frånvaro.

Utöver kompetensinsatserna inom respektive sakområde som genomförts under 2018 gör länsstyrelsen bedömningen att ovanstående åtgärder säkerställer och bidrar till att fullgöra våra uppgifter.

Sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3 §

Kön	Ålder	2018			2017		
		Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	≤29	3,7	- ¹	-	4,5	- ¹	-
	30-49	39,8	2,2	-	32,9	2,0	-
	50≥	42,0	3,9	66,2	44,3	2,8	61,1
	Alla	85,5	3,0	47,7	81,7	2,4	46,3
Kvinnor	≤29	11,1	4,6	-	9,9	11,9	79,8
	30-49	80,6	4,3	71,1	77,8	5,4	67,3
	50≥	39,6	8,1	64,8	34,8	7,0	81,1
	Alla	131,2	5,5	64,8	122,5	6,4	73,9
Samtliga	≤29	14,8	3,7	-	14,4	8,4	79,1
	30-49	120,4	3,6	62,9	110,7	4,4	61,6
	50≥	81,7	5,9	65,2	79,1	4,7	75,2
Summa		216,9	4,5	61,3	204,2	4,8	69,3

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

¹) Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

¹⁾ Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3 §

Antal anställda vid Länsstyrelsen har ökat under 2018 med tolv personer, nio kvinnor och tre män. Sjukfrånvaron har minskat något under perioden, 4,8 procent (2017) och 4,5 procent (2018).

Sjukfrånvaron uppdelat män och kvinnor visar att den totala frånvaron i gruppen kvinnor har minskat och frånvaro i gruppen män har ökat något. Sjukfrånvaro 60 dagar och längre har minskat under året med 8 procentenheter. Det är gruppen kvinnor inom intervallet $50 \geq$ som står för största minskningen.

Sjukfrånvaron har sedan 2014 växlat mellan fyra till fem procent.

Uppgifterna i tabellen har hämtats från LISA-verktyget 2019-02-05. Frånvarouppföljningen begränsas av egenrapporteringen i Agresso. Detta innebär att frånvarodata har en eftersläpning i upp till två månader. Det kan innebära att siffrorna ovan kan förändras för 2018.

Information av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § FÅB

Överenskommelser om större samlade exploateringar

Under hösten 2018 har länsstyrelsen deltagit i ett första möte mellan regeringens särskilda utredare, Gävle kommun, Region Gävleborg samt Trafikverket. Mötet syftade till att följa upp efterlevnaden av avtalet för större samlade exploateringar. Länsstyrelsen ska också följa upp hur arbetet fortskrider, både på kommun-, region- och statlig nivå. Inom ramen för det har Trafikverket och länsstyrelsen haft en första träff som syftade till att informera länsstyrelsen om Trafikverkets planeringscykel för kommande nationell infrastrukturplan samt kommande planering inom Ostkustbanan och närliggande projekt, bland annat rangerbangården på Näringen.

Skogsbränder sommaren 2018

Sommarens torka och skogsbränder har krävt mycket arbete från myndigheten. Insatser som inneburit att vi gjort prioriteringar. Bland annat för att kunna ta över räddningstjänst vid skogsbränderna i Ljusdals kommun och för att bygga upp en krisstab i området. Vissa uppgifter har fått stå tillbaka under året av denna anledning.

Under den första veckan efter att bränderna startat bemannade Länsstyrelsen Gävleborg sin krisledningsstab och arbetade inom ramen för vårt geografiska områdesansvar. Under veckan hade vi svårt att få in aktuell lägesbild från Ljusdals kommun men då vi blev medvetna om att läget förvärrades bedömde vi att kommunen behövde stöd kring Räddningsledning och vi föreslog en ny räddningsledare som påbörjade arbetet under senare delen av veckan, därefter gjorde vi bedömningen att arbetet skulle bli effektivare om vi flyttade vår stab till Färila i Ljusdals kommun. Under förberedelserna för

denna flytt påbörjades också analys och samverkan inför ett beslut om vi skulle överta Räddningstjänsten eller inte. Samverkan skedde under helgen med kommunledningen inklusive den politiska ledningen samt räddningsledning. På måndagen vecka två fattade Länsstyrelsen Gävleborg beslutet att överta Räddningstjänsten i Ljusdals kommun och den räddningsledare som vi föreslaget under första veckan fick uppdraget som Räddningsledare för Länsstyrelsen. Länsstyrelsens krisledningsstab tillsammans med Räddningsledningens stab som redan fanns i Färila bildade tillsammans Länsstyrelsens stab för hantering av händelsen. Efter nästan 3 veckor med ansvar för insatsen avslutades Räddningstjänsten och verksamheten övergick i ett samordningskansli som Ljusdals kommun och Länsstyrelsen haft tillsammans.

I samband med de stora skogsbränderna i Ljusdals kommun tog Länsstyrelsen, enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), över ansvaret för räddningstjänst. Bedömningen gjordes i denna situation att de resurser som behövdes var större än vad kommunen kunde förfoga över och att situationen kunde förvärras om inte länsstyrelsen gjorde ett övertagande. Samordningen av samhällsintressen och av myndigheters insatser bedömdes bli mest effektiva genom länsstyrelsens agerande. Målen att rädda Kårböle och Färila från bränderna sattes upp och uppnåddes.

Den övning som genomfördes under ledning av länsstyrelsen 2017 (X-stream), bedöms ha varit betydelsefull för länsstyrelsens förmåga, att leda i krissituationer med ett tydligt stabsupplägg, såsom vid bränderna 2018.

Det var 9 500 hektar skogsmark som brann i somras i trakterna av Kårböle i Ljusdals kommun. Stora bränder härjade

också grannlänen Dalarna och Jämtland. I Gävleborg var det 134 fastighetsägare berördes av skogsbranden. Vi på länsstyrelsen har fått mycket beröm för vårt agerande under och efter branden. Särskilt från markägare som drabbats. Vår nyuppbyggda stab i Färila fungerade väl och skapade förutsättningar för all logistik och all brandbekämpning som utfördes från mark och luft. Länsstyrelsen tog efter ca en vecka över Räddningstjänst från Ljusdals kommun. Brandbekämpningen var krävande, men vi lyckades släcka utan några dödsolyckor eller allvarliga personskador. Uppslutningen från myndigheter, inte minst från övriga länsstyrelser, från utländska brandkårer och internationella hjälpstyrkor samt från frivilliga var imponerande.

Med dessa stora insatser har länsstyrelsen klarat av brandbekämpning, räddningsarbete och efterarbete med utmärkt resultat.

Den tillitsbaserade styrningen sattes på prov i detta arbete. Muntligen fick vi vid övertagandet besked om att myndigheten skulle få ersättning för alla våra kostnader. Insatsen var så stor att utan dessa pengar hade vi äventyrat vår ekonomi och vår verksamhet. Höständeringsbudgetens elva miljoner kronor var därför nödvändiga för oss. Efterarbetet har under hösten varit omfattande med markägarkontakter, naturinventeringar, utbetalning av lön och ersättningar och granskning av fakturor med mera. Efterarbete kommer att pågå även under 2019.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Belopp angivna i tkr

	2018	2017	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	120 958	100 418	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	10 908	7 789	2
Intäkter av bidrag	134 269	62 897	3
Finansiella intäkter	23	21	4
Summa	266 158	171 125	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-142 958	-118 534	5
Kostnader för lokaler	-12 272	-10 878	
Övriga driftskostnader	-109 392	-40 057	6
Finansiella kostnader	-166	-118	7
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 572	-1 786	15,16
Summa	-266 360	-171 373	
Verksamhetsutfall	-202	-248	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9 008	9 064	8
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-9 008	-9 064	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	4 986	5 542	9
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	31 610	21 764	10
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 641	3 729	11
Finansiella kostnader	-5	-6	
Avsättning till fonder m.m. för transfereringsändamål	-1 141	756	12
Lämnade bidrag	-37 092	-31 785	13
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-202	-248	14

Balansräkning

Belopp angivna i tkr

TILLGÅNGAR (tkr)	2018-12-31	2017-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	38	0	
Summa	38	0	15
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	358	464	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3 197	3 148	
Summa	3 555	3 612	16
Varulager m.m.			
Fastigheter	15	227	
Summa	15	227	17
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	198	145	
Fordringar hos andra myndigheter	3 706	2 924	18
Övriga kortfristiga fordringar	5 590	543	19
Summa	9 494	3 612	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 879	2 885	
Upplupna bidragsintäkter	13 999	3 556	
Övriga upplupna intäkter	502	116	
Summa	17 380	6 558	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	5 980	12 301	
Summa	5 980	12 301	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	27 124	27 449	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	1 101	1 302	
Kassa och bank	1 451	806	
Summa	29 676	29 558	
Summa tillgångar	66 138	55 868	

Balansräkning

Belopp angivna i tkr

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	2018-12-31	2017-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	15	15	
Balanserad kapitalförändring	459	707	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-202	-248	
Summa	272	473	22
Fonder			
Fonder	5 217	4 076	
Summa	5 217	4 076	12
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	465	224	23
Övriga avsättningar	1 088	911	24
Summa	1 553	1 135	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	3 366	3 557	25
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	7 595	5 273	26
Leverantörsskulder	7 309	6 957	
Övriga kortfristiga skulder	2 517	2 008	27
Depositioner	1 101	1 302	28
Summa	21 888	19 098	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	12 838	9 388	
Oförbrukade bidrag	24 370	21 697	
Summa	37 208	31 085	29
Summa kapital och skulder	66 138	55 868	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 01								
Rikets styrelse								
01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m.	3 124	122 883	0	-42	125 965	-123 809	2 156	30
Utgiftsområde 19								
Regional tillväxt								
19 01 001 017 Regionala tillväxt- åtgärder	773	4 465	0	-773	4 465	-2 221	2 244	31
Summa	3 897	127 348	0	-815	130 430	-126 030	4 400	

Redovisning mot inkomstitel (tkr)

Inkomstitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 006 Expeditions- och ansökningsavgifter	570	816	
2537 106 Miljöskyddsavgift	7 100	7 954	
2552 304 Avgifter enligt avfallsförordningen	110	88	
2714 104 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	150	177	
2811 194 Övriga inkomster ¹⁾	0	-212	
4137 004 Återbetalning av övriga näringslån, Statens Jordbruksverk	0	185	
Summa	7 930	9 008	8

¹⁾ Inkomstitel 2811 194 Övriga inkomster avser förluster vid försäljning av två fastigheter gällande Jordfonden.

Redovisning av beställningsbemyndiganden (tkr)

Anslag / Anslags- benämning	Tilldelat bemyndi- gande	Ingående åtaganden 2018	Utestå- ende åta- ganden 2018	Utestående åtagandenas fördelning per år				Not
				2019	2020	2021	2022	
19 01 001 017 Regionala tillväxt- åtgärder	7 000	2 694	6 955	3 892	2 420	643	0	31

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen. Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Regeringen har beslutat att åiterrapportering genom årsredovisningen ska ske enligt anvisningar som framgår under rubriken Verksamhet i avsnitt 1 "Mål och Åiterrapporteringskrav" och avsnitt 6 "Avgifter och bidrag" samt bilaga 1 "Mall för redovisning av statistik" i regleringsbrevet. Anvisningarna utgör ett undantag från bestämmelserna i 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) och i vissa fall undantag från 3 kap.1 § samma förordning.

Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2019. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av exelator. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts bortsett från 11 mindre fakturor på sammanlagt 65 tkr. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror m.m. för att kostnaden ska belasta rätt period. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr, utom för hyror som periodiseras oavsett belopp. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras årsvis med värdeförändring till följd av ändrade löner m.m. Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Tillgångar	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3 år
<u>Materiella anläggningstillgångar:</u>	
Förbättringsutgift på annans fastighet	7 år
Maskiner, inventarier m.m.	
- IT-utrustning	3 år
- Bilar och transportmedel	4 år
- Maskiner	4 år
- Konst	ingen avskrivning
- Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggning	ingen avskrivning

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i ut-

ländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Skogsbränderna i Ljusdal 2018 har påverkat utfallet i not 3 Intäkter av bidrag, not 5 Kostnader för personal, not 6 Övriga driftskostnader och not 20 Periodavgränsningsposter.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift

om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Ledande befattningshavare, uppdrag	Lön och andra ersättningar, kr	Skattepliktiga förmåner, kr
Per Bill, landshövding Ordförande i Infobill AB Styrelseledamot i Ponte AB	1 221 666	159 536
Veronica Lauritzsen, länsråd Vattendelegationen Bottenhavet	1 048 960	4 585

Ledamöterna i länsstyrelsens insynsråd, uppdrag	Lön och andra ersättningar, kr	Skattepliktiga förmåner, kr
Hanna Bruce Ledamot i styrelsen Växbo Lin	1 500	
Maj-Britt Johansson Ledamot Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien	4 670	
Bengt Kjellson Ordförande i styrelsen för Swedesurvey AB	3 000	
Mehrdad Nesaei Inga uppdrag		
Gabriella Persson-Turdell Inga uppdrag	1 650	
Raimo Pärssinen Ordförande i Arbetarrörelsens Intressenter AB Ledamot i Arbetsmiljöverkets insynsråd Ledamot i Myndigheten för Arbetsmiljökunskaps insynsråd	4 500	
Lotta Zetterlund Inga uppdrag	7 875	
Inger Källgren Sawela Ledamot i myndighetsstyrelsen för Arbetsförmedlingen (nationellt)	3 000	

Noter till resultaträkningen

Belopp i tkr

Not 1 Intäkter av anslag	2018	2017
01 05 001 017 Förvaltningsanslag	119 232	97 854
19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder	1 726	2 563
Summa intäkter av anslag	120 958	100 418
Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen.		

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2018	2017
Offentligrättsliga avgifter	1 980	1 881
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	8 553	5 080
Intäkter av andra ersättningar	375	829
Summa	10 908	7 789
Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av		
Intäkter uthyrning	359	519
Intäkter utbildning/konferenser	493	500
Intäkter konsultuppdrag	7 336	3 877
Intäkter övriga 4 § avgifter	364	184
	8 553	5 080
Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter. Gruppen intäkter av andra ersättningar har utökats utifrån att verksamhet angående omhändertagande av djur övertogs från polisen den 1 juni 2018 och är anslagsfinansierad. Verkställighetskostnader minus ersättning för försälda djur anses utgöra sanktionsavgift och redovisas här med 218 tkr.		

Not 3 Intäkter av bidrag	2018	2017
Bidrag från statliga myndigheter varav	132 458	61 077
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	56 843	2 983
Naturvårdsverket	31 323	25 548
Länsstyrelsen i Örebro län	17 743	12 729
Havs- och vattenmyndigheten	6 622	3 181
Statens jordbruksverk	5 228	6 291
Länsstyrelsen i Jämtlands län	3 067	0
Arbetsförmedlingen	1 942	1 899
Riksantikvarieämbetet	1 938	2 140
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 853	496
Tillväxtverket	1 219	1 184
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	956	1 267
Länsstyrelsen i Stockholms län	586	262
Socialstyrelsen	557	174
Länsstyrelsen i Jönköpings län	396	125
Skogsstyrelsen	311	0
Statens energimyndighet	288	592
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	239	0
Affärsverket svenska kraftnät	223	326
Länsstyrelsen i Uppsala län	155	245
Länsstyrelsen i Dalarnas län	134	465
Post- och telestyrelsen	109	251
Kungl. Tekniska högskolan	58	29

<i>Kammarkollegiet</i>	24	614
<i>Lunds universitet</i>	22	17
<i>Regeringskansliet</i>	16	0
<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	9	34
<i>Länsstyrelsen i Västernorrlands län</i>	3	142
<i>Länsstyrelsen i Värmlands län</i>	0	25
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	0	49
<i>Övriga motparter</i>	594	10
Bidrag från övriga	1 811	1 821
Summa	134 269	62 897

Av bidragen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avser 53 171 tkr ersättning för kostnader gällande skogsbränderna i Ljusdal. Även bidraget från Länsstyrelsen Jämtland avser skogsbränderna.

Not 4 Finansiella intäkter	2018	2017
Räntekonto i Riksgälden	19	19
Övriga finansiella intäkter	4	2
Summa	23	21

Not 5 Kostnader för personal	2018	2017
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal varav	-96 264	-80 144
<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdrags-tagare)</i>	<i>-5 010</i>	<i>-348</i>
Övriga kostnader för personal	-46 695	-38 390
Summa	-142 958	-118 534

Lönekostnader och övriga kostnader för personal har ökat delvis beroende på att antalet anställda har ökat samt extra anställd personal och övertidsersättningar i samband med skogsbränderna i Ljusdal. I arvoden till ej anställd personal ingår ersättningar till frivilliga i samband med skogsbränderna med 4 646 tkr.

Not 6 Övriga driftskostnader	2018	2017
Övriga driftskostnader	-109 392	-40 057
Övriga driftskostnader gällande skogsbränderna i Ljusdal uppgår till 52 788 tkr.		

Not 7 Finansiella kostnader	2018	2017
Räntekostnader i Riksgälden	-153	-110
Övriga finansiella kostnader	-13	-8
Summa	-166	-118

På grund av att räntesatsen på tillgodohavanden i Riksgälden är negativ har räntekostnader uppstått på in-
nestående medel.

Not 8	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2016	2017	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018
		netto utfall	netto utfall	budget intäkter	utfall intäkter	budget kostnader	utfall kostnader	netto budget	netto utfall	Akkumulerat utfall
	Avgifter med bestämt ekonomiskt mål									
	2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	-1 939	-1 820	570	816	0	2 944	570	-2 129	-5 888
	2528 Avgifter vid Bergsstaten	-109	-109		0	0	94	0	-94	-311
	2537 Miljöskyddsavgift	2 909	3 228	7 100	7 954	0	2 802	7 100	5 152	11 289
	2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	-1	-16	110	88	0	50	110	38	21
	<i>varav</i>									
	- Avgifter enligt avfallsförordningen	0	-12		88	0	43	0	45	33
	- Övriga avgifter	-1	-5		0	0	6	0	-6	-12
	Summa	860	1 284	7 780	8 858	0	5 890	7 780	2 967	5 111
	Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	851	1 616		150					
	2714 Sanktionsavgifter	251	950	150	177					
	2811 Övriga inkomster	0	266	0	-212					
	4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens Jordbruksverk	600	400	0	185					
	Summa	1 710	2 900	7 930	9 008					

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende länsstyrelserna. Notens är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål. På de avgifter som har bestämt ekonomiskt mål är lönekostnaderna hämtade utifrån redovisning på respektive verksamhetskod med finansiering förvaltningsanslag. På de kostnaderna läggs OH på utifrån Tabell B med 43 procent. Föregående år användes Örebromodellen med ett OH-påslag på 49 procent vilket gör att noten inte överensstämmer med årsredovisningen 2017.

Not	9	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2018	2017
		01 05 001 017 Förvaltningsanslag	4 491	4 413
		19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder	495	1 129
		Summa	4 986	5 542

Not	10	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2018	2017
		Från myndighet		
		Havs- och vattenmyndigheten	12 489	7 776
		Naturvårdsverket	11 302	9 231
		Socialstyrelsen	3 150	3 546
		Länsstyrelsen i Örebro län	2 970	567
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 134	250
		Post- och telestyrelsen	338	293
		Länsstyrelsen i Jämtlands län	100	0
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	70	0
		Länsstyrelsen i Uppsala län	39	0
		Riksantikvarieämbetet	16	0
		Kammarkollegiet	0	100
		Summa	31 610	21 764

Not	11	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2018	2017
		Bygdemedel	836	824
		Älgvårdsfonden	755	500
		Företag Fiske	51	50
		Privata företag	0	2 355
		Summa	1 641	3 729

Not	12	Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2018	2017
		Ingående balans	4 076	4 832
		Årets förändring	1 141	-756
		Utgående balans	5 217	4 076
		Uppdelat på		
		Älgvårdsfonden		
		Ingående balans	3 270	3 021
		Årets inbetalningar	1 875	1 836
		Årets kostnader	-1 120	-1 335
		Lämnade bidrag	-257	-252
		Utgående balans	3 768	3 270
		Årets förändring Älgvårdsfonden	498	249
		Bygdemedel		
		Ingående balans	806	1 811
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	836	824
		Finansiella kostnader	-5	-6
		Lämnade bidrag	-188	-1 823
		Utgående balans	1 449	806
		Årets förändring Bygdemedel	643	-1 005

Not 13 Lämnade bidrag	2018	2017
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-29 602	-26 125
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-7 490	-5 660
Summa Lämnade bidrag	-37 092	-31 785
inom verksamhetsområden		
Miljömål	-10 356	-2 072
Fiskevård och fritidsfiske	-5 773	-2 603
Allmänt och övergripande inom regional tillväxt	-4 491	-4 410
Kalkning av försurade vatten	-3 786	-3 482
Frågor inom mänskliga rättigheter	-3 190	-3 426
Jämställdhetsfrågor	-2 535	-345
Stöd till fisket	-1 142	-838
Övriga ärenden inom krishantering och skydd mot olyckor	-984	0
Efterbehandling av förorenade områden	-878	-9 266
Jakt och viltvård	-736	-642
Havsmiljöförvaltning och havsplanering	-622	-394
Regional projektverksamhet	-495	-1 129
Kommunikationsplanering	-338	-293
Biologisk återställning i kalkade vatten	-280	0
Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-265	-59
Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd	-211	0
Allmänt och övergripande inom energi och klimat	-207	0
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-188	-1 823
Riskhantering och säkerhet	-150	0
Tillsyn och rådgivning inom alkohol- och tobak	-104	-182
Samverkan, ledning och samordning	-100	-250
Främjande insatser inom folkhälsoområdet	-83	-90
Klimatanpassning	-70	0
Kompetensutveckling inom energi och klimat	-39	0
Miljöövervakning	-30	-98
Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-21	-212
Forminnet	-16	0
Allmänt och övergripande inom hållbar samhällsplanering och boende	0	-3
Friluftsmål	0	-169
	-37 092	-31 785
Ökningen inom området Miljömål avser våtmarksprojekt inom LONA (Lokala Naturvårdsprojekt) med 7 606 tkr. Minskning av lämnade bidrag till Efterbehandling av förorenade områden beror på minskade bidrag gällande sågen på Håstaholmen.		

Not 14 Årets kapitalförändring	2018	2017
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-5	-33
Avslutade externa medel RTA	-208	-243
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av externa medel	11	28
Summa verksamhetsutfall	-202	-248
Uppbörd	0	0
Transfereringar	0	0
Summa årets kapitalförändring	-202	-248

Noter till balansräkningen

Belopp i tkr

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 398	1 398
Årets anskaffning	53	0
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	1 451	1 398
Ingående avskrivningar	-1 398	-1 398
Årets avskrivningar	-15	0
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-1 412	-1 398
Bokfört värde	38	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	38	0

Not 16 Materiella anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	11 266	11 000
Årets anskaffning	29	266
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	11 295	11 266
Ingående avskrivningar	-10 802	-10 681
Årets avskrivningar	-136	-121
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-10 938	-10 802
Bokfört värde	358	464
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	20 874	19 842
Årets anskaffning	1 470	1 033
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	22 345	20 874
Ingående avskrivningar	-17 726	-16 061
Årets avskrivningar	-1 422	-1 665
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-19 148	-17 726
Bokfört värde	3 197	3 148
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	3 555	3 612
Försäljning anläggningstillgångar	0	0

Not 17 Varulager m.m.	2018-12-31	2017-12-31
Jordfondsfastigheter Areal, ha:		
Jordbruksmark	2	2
Produktiv skogsmark	3	3
Bokfört värde	15	227
Bedömt värde	100	50
Avser Jordfondens fastigheter inom lantbruksverksamheten.		

Not 18 Fordringar hos andra myndigheter	2018-12-31	2017-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	1 172	616
Mervärdesskatt	2 534	2 308
Summa	3 706	2 924

Not 19 Övriga kortfristiga fordringar	2018-12-31	2017-12-31
Uppbördsfordringar	5 480	502
Övriga kortfristiga fordringar	110	42
Summa	5 590	543
Fakturering av avgifter för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet gjordes i månadsskiftet nov-dec till en summa av 6 881 tkr vilket gjorde att utestående fordringar vid årsskiftet var högre än föregående år.		

Not 20 Periodavgränsningsposter	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 383	2 287
Övriga förutbetalda kostnader	496	598
Summa förutbetalda kostnader	2 879	2 885
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter varav	13 565	2 932
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	7 437	0
Statens jordbruksverk	5 803	2 632
Arbetsförmedlingen	152	272
Länsstyrelsen i Västmanlands län	9	0
Kungl. Tekniska högskolan	0	29
Övriga motparter	165	0
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	434	624
Totala upplupna bidragsintäkter	13 999	3 556
Övriga upplupna intäkter	502	116
Summa periodavgränsningsposter	17 380	6 558
Fordran på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avser kostnader för skogsbränderna i Ljusdal.		

Not 21 Avräkning med statsverket	2018-12-31	2017-12-31
Uppbörd		
<i>Ingående balans</i>	-474	-128
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-9 008	-9 064
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	3 947	8 718
Skulder avseende uppbörd	-5 535	-474
Anslag i icke räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	437	206
Redovisat mot anslag (+)	2 221	3 692
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-2 620	-3 461
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	38	437
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	-3 124	-2 868
Redovisat mot anslag (+)	123 809	102 482
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-122 883	-102 738
Återbetalning av anslagsmedel (+)	42	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 156	-3 124
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
<i>Ingående balans</i>	354	568
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-86	-215
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	267	354
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
<i>Ingående balans</i>	15 108	19 024
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	91 413	70 351
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-91 829	-69 010
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	-1 327	-5 258
Övriga fordringar på statens centralkonto	13 365	15 108
Summa utgående balans avräkning med statsverket	5 980	12 301

Not 22 Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2017	15	-298	1 004	-248	473
A Ingående balans 2018	15	-298	1 004	-248	473
Föregående års kapitalförändring	0	-33	-215	248	0
Årets kapitalförändring	0	0	0	-202	-202
B Summa årets förändring	0	-33	-215	46	-202
C Utgående balans 2018	15	-330	789	-202	272

Not 23	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående avsättningar	224	299
	Årets pensionskostnader	394	68
	Årets pensionsutbetalningar	-153	-143
	Utgående avsättning	465	224

Not 24	Övriga avsättningar	2018-12-31	2017-12-31
	Kompetensväxlingsåtgärder/Trygghetsmedel		
	Ingående avsättningar	911	847
	Årets förändring	177	64
	Utgående balans	1 088	911
	Summa övriga avsättningar	1 088	911
	Av Trygghetsmedel beräknas ca 150 tkr användas under 2019.		

Not 25	Lån i Riksgäldskontoret	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående balans	3 557	3 674
	Under året upptagna lån	1 381	1 670
	Årets amorteringar	-1 572	-1 786
	Utgående balans	3 366	3 557
	Beviljad låneram	5 700	6 000

Not 26	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2018-12-31	2017-12-31
	Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	4 839	2 652
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	2 555	2 210
	Mervärdesskatt	201	412
	Summa	7 595	5 273

Not 27	Övriga kortfristiga skulder	2018-12-31	2017-12-31
	Personalens källskatt	2 331	1 980
	Övriga kortfristiga skulder	187	28
	Summa	2 517	2 008

Not 28	Depositioner	2018-12-31	2017-12-31
	Depositioner	1 101	1 302
	Ca 1 000 tkr beräknas finnas kvar vid utgången av 2019.		

Not 29	Periodavgränsningsposter	2018-12-31	2017-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner, arvoden inkl social avg	869	271
	Upplupna semesterlöner inkl social avg	10 021	8 361
	Övriga upplupna kostnader	1 948	755
	Summa upplupna kostnader	12 838	9 388
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet	20 980	18 325
	varav		
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	6 090	5 568
	<i>Naturvårdsverket</i>	5 410	3 874
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	4 085	2 054
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	913	849
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	783	895
	<i>Statens energimyndighet</i>	683	337
	<i>Skogsstyrelsen</i>	489	0
	<i>Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige</i>	485	403
	<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	424	618
	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	339	1 951
	<i>Kammarkollegiet</i>	225	258
	<i>Länsstyrelsen i Västernorrlands län</i>	209	212
	<i>Socialstyrelsen</i>	204	99
	<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	161	747
	<i>Kungl. Tekniska högskolan</i>	157	0
	<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	121	14
	<i>Regeringskansliet</i>	92	108
	<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	81	91
	<i>Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut</i>	31	0
	<i>Affärsverket svenska kraftnät</i>	0	223
	<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	0	26
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
	- Inom tre månader	7 542	3 062
	- mer än tre månader till ett år	8 461	10 033
	- mer än ett år till tre år	4 977	4 928
	- mer än tre år	0	302
		20 980	18 325
	Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	3 390	3 372
	Summa oförbrukade bidrag	24 370	21 697
	Summa periodavgränsningsposter	37 208	31 085

Noter i anslagsredovisningen

Belopp i tkr

Not 30	Anslag/Benämning	Villkor	Tilldelat Belopp	Utfall
01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m., Gävleborgs län		Anslagskredit	3 356	0
		Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	3 686	2 156
		Kredit på räntekonto	5 500	0
		Låneram för anläggningstillgångar	5 700	3 366
		Finansiering av förvaltningskostnader hos Gävleborgs läns landsting (Region Gävleborg)	4 491	4 491

Not 31	Anslag/Benämning	Villkor	Tilldelat Belopp	Utfall
19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Gävleborgs Län		Anslagskredit	446	0
		Anslagsbehållning som disponeras	inget	
		Uppföljning och utvärdering	400	139
		Beställningsbemyndigande	7 000	6 955

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	5 700	6 000	6 000	6 000	5 000
Utnyttjad ¹⁾	3 366	3 557	3 674	3 924	3 961
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	19	19	20	10	100
Räntekostnader	-153	-110	-105	-48	0
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	1 780	1 388	1 426	2 886	1 845
Utfall	10 908	7 789	8 707	7 307	7 897
varav avgiftsbelagd verksamhet	4 416	2 843	4 212	2 782	3 681
varav övrigt utfall	6 492	4 946	4 495	4 525	4 216
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	7 930	7 320	5 130	5 240	5 216
Utfall	9 008	9 064	7 654	6 057	5 593
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
<i>01 05 001 017</i>					
Beviljad	3 356	4 084	3 871	3 793	3 769
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 017</i>					
Beviljad	446	446	447	447	3 572
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
<i>01 05 001 017</i>					
Summa anslagssparande	2 156	3 124	2 868	2 136	375

<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 017</i>					
Summa anslagssparande	2 244	773	362	1 383	2 661
- Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande	0	0	0	0	0
Bemyndiganden					
Tilldelat	7 000	7 000	9 000	9 000	43 000
Åtaganden ²⁾	6 955	2 694	1 792	5 767	2 335
Personal					
Antal årsarbetskrafter ³⁾	196	182	172	160	178
Medeltal anställda ⁴⁾	217	204	189	180	197
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 350	930	914	900	883
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-202	-248	369	267	182
Balanserad kapitalförändring	459	707	338	70	-112

¹⁾ Anskaffade anläggningar i december som ej lånats till uppgår till 213 tkr.

²⁾ 2014 års uppgifter har räknats om till de åtaganden som blev kvar på länsstyrelsen efter det att Region Gävleborg bildats och de övertagit 25 856 tkr av länsstyrelsens åtaganden.

³⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

⁴⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden. Definitionen av medeltal anställda har ändrats jämfört med årsredovisningen för år 2015. Omräkning av jämförelsetalen har skett för åren 2014–2015 i verktyget LISA.

Länsstyrelsen Gävleborg ansvarar för att beslut från riksdag och regering genomförs samt att samordna den statliga verksamheten i länet. Vi är en kunskapsorganisation som arbetar tvärssektoriellt med flera olika sakfrågor från landsbygdsutveckling, miljömålen, biologisk mångfald och djurskydd till flykting- och integrationsfrågor hållbar samhällsplanering och krisberedskap.

Vår värdegrund bygger på tre ord, handlingskraft, professionalitet, och förståelse och ska genomsyra allt vi gör på alla nivåer.

Länsstyrelsen
Gävleborg